

සිංහල

නාමාව හා සාහිත්‍යය

08 ගේතීය

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පළමුවන මුද්‍රණය 2016

දෙවන මුද්‍රණය 2017

තෙවන මුද්‍රණය 2018

සිව්වන මුද්‍රණය 2019

පස්වන මුද්‍රණය 2020

සියලු හිමිකම් ආච්චරී

ISBN 978-955-25-0286-6

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
රජයේ මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාවේ
මුද්‍රණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

Published by: Educational Publications Department
Printed by: State Printing Corporation, Panaluwa, Padukka.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික හිය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
සුන්දර සිරිබරිනී, සුරුදී අතිසේෂ්ඨමාත ලංකා
ධාන්‍ය ධනය නෙක මල් පලනුරු පිරි ජය භූමිය රමාව
අපහට සැප සිරි සෙත සදනා ජ්‍වනයේ මාතා
පිළිගනු මැන අප හක්ති පුජා
නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා
මබ වේ අප විද්‍යා
මබ ම ය අප සත්‍යා
මබ වේ අප ගක්ති
අප හද තුළ හක්ති
මබ අප ආලෝෂක්
අපගේ අනුපාතෙන්
මබ අප ජ්‍වන වේ
අප මුක්තිය මබ වේ

නව ජ්‍වන දෙමිනේ තිතින අප පුහුණු කරන් මාතා
දාන වීරය වචවමින රගෙන යනු මැන ජය භූමි කරා
එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා
යමු යමු වී නොපමා
පේම වඩා සැම ගේද දුරර දා නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අපි වෙමු එක මවකගේ දරුවෝ
එක නිවසෙහි වෙසෙනා
එක පාටැනි එක රැඩිරය වේ
අප කය තුළ දුවනා

එබැවනි අපි වෙමු සොයුරු සොයුරයෝ
එක ලෙස එනි වැඩිනා
පිටත් වන අප මෙම නිවසේ
සොදුන සිටිය යුතු වේ

සැමට ම මෙත් කරනා ගුණෙනි
වෙළි සමඟ දමිනි
රන් මිනි මූතු නො ව එය ම ය සැපතා
කිසි කළ නොම දීරනා

ආහන්ද සමරකෝන්

පෙරවදන

ලෝකය දිනෙන් දින සංවර්ධනය කරා පියමතින විට අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය ද සැමවිටම අලුත් වේසි. එබැවින් අනාගත අහිසේග සඳහා සාර්ථක ලෙස මූහුණ දිය හැකි ශිෂ්‍ය ප්‍රජාවක් බිහිකරලීමට නම් අපගේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය ද තිරතුරුව සාධනීය ප්‍රවේශ වෙත ලැබාවිය යුතු ය. එයට සවියක් වෙමින් නවලොව දැනුම සම්පූර්ණ කරන අතරම, යහුණුයෙන් පිරිපුත් විශ්වීය පුරවැසියන් තිරමාණය කිරීමට සහයවීම අපගේ වගකීම වේ. ඉගෙනුම් ආධාරක සම්පාදන කාර්යයෙහි සක්‍රිය ලෙස ව්‍යාචාත වෙමින් අප දෙපාර්තමේන්තුව ඒ සඳහා දායක වනුයේ දුරේ දරුවන්ගේ නැණ පහන් දළ්වාලීමේ උතුම් අදිටතෙනි.

පෙළපොතක් යනු දැනුම පිරි ගබඩාවකි. එය විටෙක අප වින්ද්‍යානත්මක ලොවකට කැඳවාගෙන යන අතරම තරක බුද්ධීය ද වඩවාලයි. සැගැවුණු විහව්‍යතා විකසිත කරවයි. අනාගතයේ දිනෙක, මේ පෙළපොත් හා සබඳි ඇතැම් මතක, ඔබට සුවයක් ගෙන දෙනු ඇති. මේ අනුර ඉගෙනුම් උපකරණයෙන් ඔබ නිසි පල ලබාගන්නා අතරම තව තවත් යහපත් දැනුම් අවකාශ වෙත සම්පූර්ණ විම ද අනිවාර්යයෙන් සිදු කළ යුතු ය. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ මහරු තිළිණයක් ලෙස නොමිලේ මේ පොත ඔබේ දෝතු පිරිනැමේ. පාය ගුන්ප වෙනුවෙන් රජය වැය කර ඇති සුවිසල් ධනස්කන්දයට අගයක් ලබා දිය හැක්කේ ඔබට පමණි. මෙම පෙළපොත තොදින් පරිශීලනය කර නැණ ගුණ පිරි පුරවැසියන් වී හේට ලොව එමිය කරන්නට ඔබ සැමව දිරිය සවිය ලැබෙන්නැයි සුබ පතමි.

මෙම පෙළපොත් සම්පාදන සන්කාර්යය වෙනුවෙන් අප්‍රමාණ වූ දායකත්වයක් සැපයු ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගයුම් මණ්ඩල සාමාජික පිරිවරටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත් මාගේ ප්‍රණාමය පළකරමි.

බබැල්ටි. එම්. ජයන්ත විතුමනායක,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන් ජනරාල්,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,
ඉසුරුපාය,
තත්තරමුල්ල.
2020. 05. 26

නියාමනය හා අධික්ෂණය

චලුවේ. එම්. ජයන්ත විතුමනායක
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂන්ස් ජනරාල්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

මෙහෙයුම්

චලුවේ. ඩී. නිර්මලා පියසිලි
කොමිෂන්ස් (සංවර්ධන)
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සම්බන්ධිකරණය

ප්‍රග්‍රීතිකා ජයසේකර
නියෝජන කොමිෂන්ස්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සිංස්කාරක මණ්ඩලය

1. රත්නසිරි අරංගල

මහාචාරය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය

2. සඳගෝම් කොළඹහේවා

මහාචාරය
කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

3. එම්. ආර්. බලිලිවි. මද්‍යම

අධ්‍යක්ෂ
සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

4. පී. ඩී. විරක්කොචි

සහකාර අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ
භාෂා හා මානව ගාස්තු අංශය
අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

5. ප්‍රග්‍රීතිකා ජයසේකර

නියෝජන කොමිෂන්ස්
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

භාෂා සිංස්කරණය

මහාචාරය රත්න විශ්වාස

ලේඛක මණ්ඩලය

1. එ. ඒ. ඒ. ගො වැයිහේත්න

ගුරු උපදේශක
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
හෝමාගම

2. ප්‍රම්පා ජෙනට් කළංආරච්චි

ගුරු උපදේශක
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, රත්නපුර.

3. අරුණ පුද්ගල් කේවිටෙගේ

ගුරු සේවය
මාතර මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය, රාජුල පාර,
මාතර.

4. එච්. එස්. දිලුම් රත්නමාලා

සෝදුපත් කියවීම

ජයත් පියදසුන්

කරන මණ්ඩලය, සිංහල,
ලංකාවේ සීමාසහිත එක්සත් ප්‍රවාත්ති පත්‍ර සමාගම

විතු නිරමාණය

ගම්කි මූහන්දිරම්

ගුරු උපදේශක
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, රත්නපුර.

අම්ල කේසල උච්චත්ත

ගුරු සේවය, නාගොඩ මහා විද්‍යාලය, කළුතර.

පිටකවර නිරමාණය

ඉන්දික ගුණවර්ධන

පරිගණක ආක්ෂර සංයෝජනය

එස්. වී. ඒ. එරංගා දිල්රැක්ෂි

පරිගණක තාක්ෂණික සභායක,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

		පිටු අංක
1	විතනහාම් සම්පූද්‍යක යෙදුම්	1 6
2	රඩින්දනාත් තාගේර් හා මහුගේ නිර්මාණ අල්පප්‍රාණ අක්ෂර හා මහාප්‍රාණ අක්ෂර	11 18
3	අලුත් අවුරුදු උත්සවය අක්ෂර වින්‍යාස රීති	20 27
4	ඇබිදකෝප හාවතය	30
5	රාත්‍රිය රස විදිමු, කවි තනමු	38 40
6	කතා බහට අවධානය	47
7	විධි ක්‍රියා - ආණ්ඩ්වාද ක්‍රියා විධි ක්‍රියා ආණ්ඩ්වාද ක්‍රියා	52 53 56
8	ප්‍රායෝගික ලේඛන දැන්වීම් පත්‍ර ආකෘති පත්‍ර	59 60 63
9	අවුරුදු සිහිනය කෙටිකතාව රස විදිමු	66 75
10	සැබැස ලෙස්ගත්තුකම තාම පද	78 84
11	සිර ලංකා රට ම අපි	89
12	නිවැරදිව කියවමු බහ්වර්ධී පද	93 101

13	වාක්‍ය රිති I මුංග හේදය වචන හේදය	104 105 108
14	කතරගම පුද බිම	111
15	පරිසර හිතකාම් කඩිදාසි	118
16	අද බැර නම් හෙට තෝරාපන් ගාලී හේරවලි කවි විකා සිපද සමානාර්ථ පද	123 124 125 128
17	පරාස්ස අපිත් නාව්‍යක් රවනා කරමු	132 141
18	වාක්‍ය රිති II පුරුෂ හේදය උක්ත - අනුක්ත හේදය	144 145 148
19	ප්‍රවාත්ති විරාම ලකුණු	151 155
20	බොදු ප්‍රතිරූධයේ සෙන්පතියාණ්ඩ් රවනා ලිවිම පද බෙදීම	159 165 167
21	මෙන් සිත සවි සත කෙරෙහි කරන්නේ විරැද්ධියාර්ථ පද	168 173
22	සහුරු ගැබෙන් මතු වූ නැව තති පද රවනා ලිවිම	176 181 182
23	සවන් යොමුමු, කතා කරමු, ලියම් ලියමු මාතෘකානුතුල කතා රාජකාරි ලිපි	183 192 192

ජන කතාව හා ජන කථීය යනු ලියා තැබේමකින් තොරව පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ගෙන ඒමෙන් ජනයා අතර ප්‍රචලිත වූ සාහිත්‍ය නිර්මාණ සි. මිනිසාගේ දුක්, වේදනාව, සතුට, විනෝදය හා බැඳුණු ජන සාහිත්‍යය අද වන විට ඒවා බිජි වූ සමාජය හා සම්බන්ධයක් නැති තුන රසිකයන්ගේ ද රස වින්දනයට බදුන් වෙයි. ජන කොට්ඨාසයක් සතු ඇුන සම්භාරය පරපුරකින් පරපුරකට පවරා දීමේ මාධ්‍යයක් වන ජන සාහිත්‍යය, සංස්කෘතියේ කැබිජතක් සේ සැලකෙන බැවින් ඒවා බිජි වූ සමාජයේ ජන දිවි පෙළවත හැදැරීමට ද වැඩගත් වෙයි. පුරාණෝක්ති, මිරුෂා කථා, උපමා කතා, විර කාව්‍ය ආදි වශයෙන් ජන සාහිත්‍යයේ විවිධ ප්‍රෘෂ්ඨ වේ.

ජන කතාවක ප්‍රධාන අරමුණ කිසියම් ආප්තෝපදේශයක් හෝ උපහැරණයක් ගෙන හැර පැම සි. මිනිස් මහිමය, තන්වැසි තුවණ හා විවක්ෂණභාවය ප්‍රකට කිරීම ජන කතාකරුවාගේ පරමාර්ථය සි. මිනිසා හා සමාජය තේරුම් ගැනීමට මේ සාහිත්‍යාංශය බෙහෙවින් ප්‍රයෝගනවත් වේ. ජන කතාවක රසය ඉස්මතු වන්නේ එහි අන්තර්ගත සරල හා රසවත් යෙදුම් නිසා ය.

ජන කතාවකට සවන් දී රස විදිමට හා සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලැබේමට මේ පාඩම ඔබට උපකාරි වනු ඇතේ.

කටගාය හැදෙනවා කියලා ලෙඛක් තියෙනවා ගම්වල. එක හැඳුණ ම මිරිස් කියලා ජාතියක් කන්න බැහැ. කිරී හොඳි හරි පොල් හරි එක්ක තමයි බත් කන්න වෙන්නේ.

එක ගමක එතනහාම් කියලා ගැනීයෙක් හිටියා. ඒ ගමෙන් එක කාලෙක කටගාය කියන ලෙබේ හඳුණා. ඉතින් උත්දැ මොක ද කළේ, කිරී හොඳ්දක් හදලා බත් උයලා තියලා නාන්න ඕන කියලා වත්ත පහළ ලිඳව ගියා. යන අතරමග දී උත්දැ දැක්කා හේතේ ඉදලා දෙවැට දිගේ ගෙදර එන එයාගේ මනුස්සයා ඩිංගිරාල.

‘මේ ඇහුණ ද... බත් උයලා ඇති...’

බෙදා ගෙන කාපල්ලා.’

කියාගෙන එතනහාම් නාන්න ගියා.

මේ උත්දැත් ගෙදර ඇවිත් බත් කන්න ඕනෑම කියලා හිතා ගෙන කුස්සීයට ගියා. මධ්‍යක්කුවේ කිරී හොඳ්ත් තියෙනවා දැක්කා. මිනිහටත් කටගාය හැදිලා තිබුණේ. මිනිහට හරි බඩිහි යි. මුට්ටියෙන් බත් බෙදා ගෙන අර හොඳි රිකකුත් දමා ගෙන බඩුපුරා ම ඩිංගිරාල බත් කැවා.

වික වේලාවකින් එතනහාම් නාගෙන ගෙදර ආවා. ‘අැ බන් යෝදියෙ, මොක ද උම්ට වෙනදට අර වගේ රස හොඳ්දක් හඳුන්න බැරි. අද නම් බඩ පිරෙන්න ම බත් කැවා.’ කියලා ඩිංගිරාල කියාපි. කියලා ගිහින් වැල් ඇමේ දිගුණා. එතනහාමිටත් එයා හදුපු කැමවල උජාරුව කිවම හින් සතුවක් හිතේ ඇහුණා. ඇත් බත් කන්න ගිහි. වලං වහුන් ඇරලා බැලුවා.

‘මේ ඇත්තට ම ඔහේ බත් කැවේ මොනව එක්ක ද?’

මේ හොඳි හටිය වහුන් ඇරලවත් තැහැනේ කියලා එතනහාම් පුදුමෙන් කිවිවා.

‘ඇයි ඔය මධ්‍යක්කුවේ උමිල තියාපු හොඳිවලින් මං ගත්තේ’ ඩිංගිරාල ගණනකට තැකිව කිවා.

‘දෙයියන්... මොනව ද මේ කාලා තියෙන්නේ. මධ්‍යක්කුවේ තිබුණේ මං භාල් හෝදුපු වතුර වික නේ’ කියලා එතනහාම් කැගැහුවා.

ඩිංගිරාලට හින් දාඩිය දාගෙන එනවා වාගේ දැනුණා. මදැයි ගැනීගේ ඉවුම් පිහුම අගේ කරන්න ගිහින් වෙවිව දේ.

ඔහොම අකරතැබේ මේ දෙන්න දෙමාල්ලන්ට හිටපු ගමන් වෙනවා. එතනහාමිට එයාගේ අම්මගෙන් ලැබුණ හටරියක් තිබුණා. කොහේ හරි වැදගත් ගමනක් යන කොට ඒ හටරිය දාලා ලොකු කොඟේයක් බැඳගෙන මහ උජාරුවට යන හැරි බලන්න ඕනෑම!

ඔන්න දවසක් ගෙදර හරි ම කලබලේ. එතනහාමිගේ හටරිය නැති වෙලා. ගේ පුරා ම හෙවිවා බැලුවා. නැ නම්බ වුණේ. හරිම හිතට අමාරු සි එතනහාමිට. සාස්තරයක්වත් අහලා බලන්න ඕනෑම කියලා හිතා ගත්තා.

‘මහෝ මොක ද කියන්නේ... අපි දෙන්න යමු ද සාස්තරයක් වත් අහන්න’ හාමිනේ කියනවා. ඩිජිරාල වැඩිය මය සාස්තර ගුරුකම්වලට කැමති මිනිහෙක් තෙමෙයි. එත් එතනහාමිගෙන් ගැලුවිලා ඉන්න පුළුවනැ.

‘හා හොඳයි යමල්ලා’ කියලා ඩිජිරාලත් ලැස්ති වුණා ගමනට. බොහෝම වෙහෙස වෙලා දෙන්නත් එක්ක සාස්තර කියන තැනට ආවා. සාස්තරකාරය මායම් වෙලා සාස්තරේ කියනවා,

‘මේ ඇවිල්ල ඉන්නේ නැති වුණ දෙයක් ගැන අහන්න සි.

හරි ද?’

‘හරි’ එතනහාමි වැද ගෙන කියනවා.

‘මේක් හැඩි දිගවියටත් තියෙනවා රඩුමටත් තියෙනවා.

මේක කාටත් පොරෝජන වෙන දෙයක් හරි ද?’

‘හරි හරි’ කියලා එතනහාමි ඩිජිරාලගේ කනට කොළඹරනවා.

‘ඔන්න සාස්තරේ හරියට කියවීගෙන එනවා තේ ද?

‘මේක හරි බර සාර හින්ද දෙන්නෙක් එක්ක මාරුවෙන් මාරුවට කර ගහ ගෙන ගෙනිහින් තියෙනවා. ගෝනියක දමලා.’

එතනහාමි කේන්තියෙන් එක පාරට ම නැගිටිවා.

‘අැ බොලන්, හටරිය කොහොම ද බර සාර දෙයක් වුණේ. යමල්ලා යන්න මේ බොරු සාස්තරවලට රටවෙන්නේ නැතිව.’ කේන්තියෙන් පුපුර පුපුර එතනහාමි ගස්සගෙන ඉස්සර වුණා.

‘ලිංකි මේ කෙහෙම්මල් හටරිය හින්දා මගේ හේතු කුමූරේ වැඩත් පාඨ වුණා.’ ඩිජිරාලත් තරහෙන් මූණ දික් කර ගෙන ගෙදර ආවා.

වෙලා තියෙන්නේ මොකක් ද දන්නව ද? මේ සාස්තරකාරයා ගමේ ඔත්තුකාරයෙක් දාලා තියෙනවා. එයා ඔපදු පොයාගෙන ඇවිත් නැති වුණ දේවල් ගැන කියනවා. ඉස්සරින්දා රු කොටුවක අල හොරු ගෙනිහින් තිබුණා. ඉතින් සාස්තරකාරයන් වැරදිලා මේ ජෝඩුව ආවේ එක ගැන අහන්න කියලා හිතලයි, සාස්තරේ අරහෙම කියලා තිබුණේ!

අවබෝධය

1. ගමෙහි පැතිර ශිය රෝගය කුමක් ද? එහි රෝග ලක්ෂණය කුමක් ද?
2. නාන්න යන එතනහාමිට ඩිජිතල් මූල්‍ය ගැසුණේ කොහො දී ද?
3. ඩිජිතල් සිදු වූ වැරදීම එතනහාමි දැන ගත්තේ කෙසේ ද?
4. සාස්තරයක් අසා දැන ගැනීමට අවශ්‍ය වූයේ කුමක් ගැන ද?
5. සාස්තරකාරයාට වැරදීමක් සිදු වූයේ ඇයේ?

ලිඛිත අන්තර්ගත්

1. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කා විසින් කා නට කුමන අවස්ථාවක දී කියන ලද ද?
  - i. “බත් උයලා ඇති..... බෙදාගෙන කාපල්ලා”
  - ii. “මොනව ද මේ කාලා තියෙන්නේ?”
  - iii. “මත්න සාස්තරේ හරියට ම කියවීගෙන එනවා නේදා”
  - iv. “උමේ මේ කෙහෙල්මල් හටරිය හින්දා මගේ හේතෙ කුණුරේ වැඩත් පාඨ වුණා”
2. පහත සඳහන් ප්‍රස්ථාව පිරුව් අදාළ කර ගත හැකි වන ලෙස කතන්දර නිර්මාණය කරන්න.
  - i. ගගට ඉනි කැපුවා වාගේ.
  - ii. තැලෙන යක්චේ දැක්කම ආවාරියා උඩ පැන පැන තළනවැළු.
  - iii. තවු හැඳුණු පක්ෂියා වගෙයි.
  - iv. ආරේ ගුණ තැරේ.
3. පහත සඳහන් විස්තර ඇසුරින් කතා නිර්මාණය කරන්න.
  - (අ) i. ගමරාල සහ ගම හාමිනේ හේතුව යති.
  - ii. වට්ටක්කා වැළෙහි විශාල ගෙවියකි.
  - iii. ගෙදර ගෙනැවිත් ඔවුනු එය දෙකට කපති.
  - iv. වට්ටක්කා ගෙඩිය තුළින් දිලිසේන මැණිකක් මතු වෙයි.
  - v. මැණික් ගල අතට ගත් සැණින් මතු වූ රුවකි.
  - vi. ගම යුව්ල වරයක් ඉල්ලති.
  - vii. වරය ලැබෙයි. පැවතීම වික කළකි.

- (අ) i. ගුහාවක සිංහයෙකි.
ii. ඒ අසල මීයෙකි.
iii. ගුහාව සම්පරේ සැගවී සිටින නරියෙකි.
iv. සිංහයා නින්දට වැශෙයි.
v. මීය සිංහයාගේ හිස දෙසට වැශී ඇති ලෝම කපයි.
vi. නරියා සිංහ වෙස් ගති.
vii. නරියා සිංහ ගුහාවට පිවිසෙයි.
viii. සිංහ ගුහාව දෙසට විශාල නාගයෙක් ඇදී එයි.
ix. සිංහ වෙස් ගත් නරියා ඩිය වී කැඟසයි.
x. ඒ භඩින් සිංහයා අවදි වෙයි.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- විවිධ වර්ගයේ ජන කතා රස් කර පොතක් තිරුමාණය කරන්න.
- ජන කතා කියවා එවායින් දෙන පණිවිච්‍ය හා උපදේශය පුවරුවක ලියා පන්තියේ පුදරුණනය කරන්න.
- ප්‍රස්තාව පිරුණුවලට අදාළ කතා ගොනු කර පොතක් සකස් කරන්න.

සාම්ප්‍රදායික යෙදුම්

අත හයිය නම් බත නොවරදීන බව හොඳින් ම දන්නා කිරිබණ්ඩා තනිව ම දුක් මහන්සි වී හේතුක් කුමුරක් අස්වද්දන්නට පටන් ගත්තේ ය. ඔහුගේ පියා ද මේ වගේ ම සිංහ මතා වැඩ කළ හයිනත්තිය ඇති ගොවියෙකි. කල් යල් බලා වගාවට සාත්ත්‍ය සප්පායම් කිරිමේ ප්‍රතිඵලය වූයේ සරු සාර අස්වැන්නයි. කිරි බණ්ඩාගේ ඉහේ මලක් පිපුණි. දවසට දෙකට හැඳුණු වැඩුණු කෙසෙල් කොටුවේ ලොකු කෙසෙල් කැන් තුනක් ම හොඳට පැහැ තිබෙනු දුටු කිරිබණ්ඩා එවා විකුණ්නට තීරණය කළේ ය. හිමිදිරි පාන්දර ම හේතුව ගිය ඔහු වෙඩි කැ උරකු මෙන් හැසිරෙන්නට වූයේ කෙසෙල් කැන් තුන අතුරුදින් වී ඇති බව දැකීමෙනි.

ලහි ලහියේ කඩමන්ඩියට දිව ගිය ඔහු හින් මලයාගේ තේ කඩයට ගොඩ විය. එහි සිරි සේතුහාම් වට පිට බලමින් හොර ගල් අහුලන්නට විය. සේතුහාම් ගැන සැක සිතු කිරිබණ්ඩා වහ වහා කඩය තුළට ගියේ එහි අහු මුළු පරීක්ෂා කරන්නට ය. මුල්ලක තබා තිබුණු කෙසෙල් කැන් දුටු කිරිබණ්ඩාට යකා නැග්ගේ ය. කෙසෙල් කැන් කඩයට ගොවේ ක්වුරුන් දැයි දැන ගත් ඔහු මෙතෙක් දිවෙන් දිව ගාගෙන සිටි සේතුහාම් අල්ලා ගොන දෙහි කපන්නට පටන් ගත්තේ ය.

අත්තක් කියා පැත්තක් ගියත් කමක් නැතැයි සිතු සේතුහාම් තමා අතින් සිදු වූ වරද ගැන පාපෝව්වාරණය කළේ ය. කිරිබණ්ඩාගේ කේත්තිය අකා මකා ගියේ ය. “ලං කන්න දිපු අත හපා කැවා එහෙනම්.”

ඉහත සඳහන් සිද්ධිය ඉදිරිපත් කිරිමේ දී යොදා ගොන ඇති හාජාව ගැන විමසිලිමත් වන්න. කිසියම් ප්‍රකාශයක් රසවත්ව ඉදිරිපත් කරන්නට ඕනෑ ම හාජාවක් සතුව පවතින සම්ප්‍රදායක් වෙයි. සාහිත්‍ය නිර්මාණයක දී ද ලේඛනයේ දී ද එදිනෙදා කරා ව්‍යවහාරයේ දී මෙවැනි යෙදුම් දැකිය හැකි ය. ජන සාහිත්‍යයේ බෙහෙවින් දැකිය හැකි, හාජාවකට උරුම වූ මෙවැනි යෙදුම්, සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් ලෙස හැඳින්වේ. මේ අතර,

1. රැඩි (ඉගි වැකි)
2. ප්‍රස්ථාව පිරුළ
3. යුගල පද

යනුවෙන් වර්ග කිහිපයකි.

ඉහත සඳහන් පායයේ “ඉහේ මලක් පිපුණි”, “යකා නැග්ගේ ය”, වැනි යෙදුම්වල අර්ථය ඒවායේ යෙදී ඇති වචනවලින් කියුවෙන අර්ථය ඉක්මවා යන වෙනස් ම අර්ථයකි. මේවායේ අර්ථය ඉගියෙන් ගත යුතු නිසා ‘ඉගි වැකි’ ලෙස ද හැඳින්වේ. රැඩී හෙවත් ‘ඉගි වැකි’ යනුවෙන් හැඳින්වෙන මෙවැනි යෙදුම් හාජාව රසවත් කරන්නට උපකාර වේ.

‘දුක් මහන්සි’ ‘හරි බරි’

‘සිතා මතා’ ‘හසි භත්තිය’
‘කල් යල්’ ‘සාත්තු සජ්ඡායම්’

‘සරු සාර’ ‘ද්වසට දෙකට’
‘හැඳිණු වැඩිණු’

මේ යෙදුම්වල තනි පදයක් පමණක් යෙදුවාත් එහි රසයක් නැත. පද යුගලය ම එකට යෙදෙන විට එහි අරුත වඩාත් දැනෙන්නට වෙයි. මේවා ‘යුගල පද’ ලෙස හැඳින්වෙන්නේ ද පද යුගලය ම එකට හාවිත කළ යුතු බැවිනි. මේ යෙදුම් මගින් ප්‍රකාශයක අර්ථය අලංකාර වෙයි; රසවත් වෙයි.

“අත හසිය නම් බත තොටරදීන්නා වගේ”

“වෙඩි කැ උගෝරකු මෙන්”

“ඇත්තක් කියා පැත්තක් ගියත් කමක් නැ”

“කන්න දිපු අත හපා කනවා වගේ”

ප්‍රස්තාවකට හෙවත් අවස්ථාවකට ගැලපෙන කියමන ප්‍රස්තාව පිරුළකි. තැනට ගැලපෙන කියමනක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ප්‍රස්තාව පිරුළ බිජි වූයේ ගැමි වහරනි. ගැමුරු අර්ථයක් සරලව ප්‍රකාශ කිරීම එහි ජ්වල ගුණය සි. උපදේශය, උපහාසය, හාස්‍යය යන ගුණාංග ප්‍රස්තාව පිරුළවල දැකිය හැකි ය. කතන්දර අසුරෙන් නිරමාණය වුණු ප්‍රස්තාව පිරුළ ද වෙයි. යුගල පද, රැඩී හා ප්‍රස්තාව පිරුළ ආදි සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් මගින් සිදු වන්නේ අපේ හාජාව රසවත් වීම සි.

ලිඛිත අහසාස

1. දී ඇති පායය ඇසුරෙන් පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

රැසී	සුගල පද	ප්‍රස්තාව පිරුව

2. 'අ' තිරුවට ගැළපෙන අදහස 'ආ' තිරුවෙන් තෝරා ලියන්න.

'අ' තිරුව

අගිලි ගනිමින් හිටියා
අමු කැවිලා
කිහුල් කදුල් හෙලිම
අන්තිම ඉත්තන් ඇදීම
පොරකටු ගෙවිලා
කුකුල් නින්ද
කුනිස්සන්ට දැල් දානවා
එකා යකා වෙලා
බක තපස් රකිම
කැත්තට පොල්ල වගේයි

'ආ' තිරුව

බලය පිරිහි
නිෂ්ප්‍රල ක්‍රියාවක යෙදීම
බොරු කියමින් මවා පැම
බොරු සීලයක් පෙන්වීම
දරුවකුගේ අකිකරුකම
ඒකට එක කිරීම
වැරදි අවබෝධයකින් සිටීම
සතුවින් භා අභේක්ෂාවෙන් සිටියා
අවසාන උත්සාහයක් ගැනීම
ස්වල්ප වෙලාවක තින්ද

3. එක් එක් තිරුවහි දී ඇති උදාහරණයට අනුව සුදුසු සුගල පද යොදා පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

සුව - පහසුව	ඇති - මැත	ලට - පට	රොඩු - බොඩු	කවා - පොවා

4. හිස්තැන් පුරවන්න.

i. ඇදු.....	vi. .... පිඩින
ii. ඇදුහිලි	vii. .... කුඩාම
iii. ලමයි	viii. .... බුද්ධ
iv. කුඩා	ix. .... මාන්න
v. රටුම්	x. .... දොඩා

5. පහත සඳහන් ප්‍රස්තාව පිරුළු ඔබේ අදහසට අනුව වර්ග කරන්න.

- ගලේ කෙටු අකුර වගේ
- හොරාගේ අම්මාගෙන් ජේන ඇහුවා වගේ
- උරුලැවා ගිය පාර වගේ
- ආරේ ගුණ නැරේ
- ඉඩා කට හින්දා නැහුණා වගේ
- අගේ ඉදන් කන කනවා වගේ
- අඛර සිල්ගත්තා වගේ
- පාඨ ගෙයි වලං බිඳීනවා වගේ
- කටුස්සාගේ කරේ රත්තරන් බැන්දා වගේ
- යුද්දේද නැති කුවුව කොස් කොටන්න ද?
- තැනේ හැරියට ඇතෙක්
- දේශේ හැරියට බාසේ
- සුබ තම් දොරටු පාලකයාට ඔවුනු පැලැන්දුවා වගේ
- අල්ලපු අත්තත් නැ පය ගහපු අත්තත් නැ
- බල්ලක් බිරුවාට කන්දක් මිටි වේ ද?
- අනේ කාලේ වනේ වාසේ
- කළ කළ දේ පල පල දේ
- ජාඩියට මූඩිය වගේ
- කොරේ පිටට මරේ

6. පහත සඳහන් පිරුළු අදාළ කර ගත භැක්කේ කෙබඳ අවස්ථාවක් විස්තර කිරීමට දැයි පැහැදිලි කරන්න.

අදාළ අත්තත් නැ පය ගහපු අත්තත් නැ
යම් තේරීමක දී දෙපැත්තට ම ආයාවෙන් කටයුතු කිරීමට
යැමෙන් දෙපැත්ත ම අහිමි වීම.

- i. නයාට අදුකොළ වගේ.

ii. උපාසක බලල්ල මියෝ දෙන්නා දෙන්නා අල්ලනවාලු.

iii. එකට කැවට බොක්ක වෙනස්ලු.

iv. එෂ්ඩිපත්තේ ඉන්න බලලා වගෙයි.

v. ඇටි කෙහෙල් කාපු උගුබුවා වගෙයි.

7. පහත සඳහන් කතාව කියවා රීට ගැළපෙන ප්‍රස්තාව පිරුළ ලියන්න.

පහත සඳහන් වන්නේ එක් ප්‍රස්තාව පිරුළකට අදාළ ජන කතාවකි. මෙවැනි කතන්දර කියවා රස විදින්න.

එක ද්‍රව්‍යක් එක ගමරාල කෙනෙක් ලේ කැපීම සඳහා වනාන්තරයට තියේ ය. එහෙත් ඔහුට ආපසු එන විට පාර වැරදුණි. මෙහෙම අතරම් වී සිටිද්දී නරිභාමි කෙනෙකු ඔහුට මූණ ගැසුණි. “අනො! නරිභාමි මට ගෙදරට යන්න පාර පෙන්වන්න. මම හොඳ තැග්ගක් දෙන්නමි. මගේ හොඳ කුකුල් නාම්බො දෙන්නෙක් ම දෙන්නමි.”

“හා හොඳයි මම ගමරාලට ගෙදරට ඇරුලටන්නමි. එන්න මාත් එක්ක.”

තැග්ගක් දෙන පොරොන්දුව පිට ගමරාල ගෙදරට ඇරුලට නරිභාමි තැග්ග ලැබෙන තුරු ගග අද්දරට වී බලා සිටියේ ය. කළගුණ තොදුන්නා ගමරාල නරිභාමිට හොඳ වැඩික් කරන්නට සිතුවේ ය.

‘දෙනවා මම උන්දැට කුකුලේ?’ සි සිතු ගමරාල, ගෝනියකට ගෙදර සිටි බල්ලා දමා එහි කට හොඳින් බැන්දේ ය. ගග අද්දරට තිය ඔහු මේ තැග්ග නරිභාමිට දුන්නේ ය.

“බොහොම ස්තූතියි ගමරාල.” කියා ඉතා සතුවින් තැග්ග රැගෙන කැලයට තිය නරිභාමි ගෝනිය ලිහා ගත්තා පමණි. ගෝනියේ සිර වී සිටි බල්ලා එෂ්ඩියට පැන්නේ ය. නරිභාමි පණ එපා කියමින් දුවන්නට විය. වනන්තරේ ගාලක ත්වත් වන නරිභාමිගේ බිරිද පසු තො බලා දුවන තම ස්වාමියා දෙස බලා සිටියා ය.

“මොක ද මේ දුවන්නේ?”

“අන් හාමින් කළ හොඳ පස්සෙන් එළවනවා” කියමින් නරිභාමි නරිගාලට පැන ගත්තේ ය.

2

රඩින්දනාත් තාගෝර් හා මහුගේ නිරමාණ

රඩින්දනාත් තාගෝර් (1861-1941) නුතන ඉන්දියානු සාහිත්‍ය කලා ක්ෂේත්‍රයේ පූර්ගාමීය සේ සැලකෙයි. බෙංගාලි ජාතිකයකු වන තාගෝර් සැලකෙනුයේ ඉන්දියානු අනත්‍යතාවේ සංකේතයක් වශයෙනි.

බෙංගාලි සාහිත්‍යය හා සංගීතය එහි නුතන යුගයට ඔසවා තැබීමෙහි ලා තාගෝර්ගේ දායකත්වය විශේෂයෙන් වැදගත් වේ. ඉන්දියානු කලාවන් තුළතනත්වය කරා යොමු කිරීම ද මහුගෙන් ඉටු වූ වැදගත් මෙහෙවරකි. නුතන අත්දකීම් ප්‍රකාශ කිරීමට යෝගා පරිදිදෙන් හාජා ව්‍යවහාරය සකසා ගැනීම කෙරෙහි තාගෝර්ගේ දායකත්වය අගය කෙරේ.

සාහිත්‍යය සඳහා නොබේල් ත්‍යාගය දිනා ගත් ප්‍රථම ආසියාතිකයා වන්නේ රඩින්දනාත් තාගෝර් ය. බහුභාෂක රාජ්‍යයක් වන ඉන්දියාව සිය ජාතික හිය වශයෙන් පිළිගෙන ඇත්තේ ද රඩින්දනාත් තාගෝර්ගේ නිරමාණයකි.

(බෙංගාලි බසින් මෙමුමාගේ නම රඩින්දනාප යිකුර යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ.)

කුසුම් දිසානායකගේ ගිතාංශලී පරිවර්තනය ඇසුරෙන් මෙම ලිපිය සකස් කර ඇත.

1861 වැන්තේ මැයි මස හත්වැනි දින රුනීදුනාත් තාගෝර් මෙලොට උපත ලද්දේ ය. ඔහුගේ මූත්තණුවන් වූ ද්වාරකනාත් තාගෝර් ද, පියාණන් වූ දේවින්දුනාත් තාගෝර් ද එවක ඉන්දියාවේ ඇති වූ ආගමික, සාමාජික හා දේශපාලනික ව්‍යාපාරවල පුරෝගාමීහු වූහ. සමාජ ප්‍රගතියට බාධා පමුණුවන ආච්චරණ කල්පිත මතවාදවලින් සකස් වුණු සමාජ සංස්ථාවලට එරහි වූ ඔවුහු විදේශීය සිරිත් විරිත් මගින් දේශීය සංස්කෘතිය විනාශයට යැමි ද නො ඉවසුහ. රුනීදුනාත් තාගෝර්ගේ ජ්වන දරුණනය සැකසු පසුවීම එබදු විය. කාල දේශ සීමා ඉක්මවා පෙර අපර දෙශ එක් කළ මහා පුරුශ බවට තාගෝර් පත් වූයේ එහෙයිනි. මැත යුගයේ විවිධ කුසලතා එක්තැන් වී සැකසුණු මහා පෙරුෂයකින් හෙබි පුද්ගලයු වූයේ නම් ඒ රුනීදුනාත් තාගෝර් ය.

පායිගාලා අධ්‍යාපනය නො ඉවසු නිසා ඔහු නිවසේ දී ම ඉංග්‍රීසි හා සංස්කෘත හාජා දැනුමක් ලැබේ ය. ආ බාල වියෙහි දී ම ඔහු කියවූ පොත් අතුරෙහි රාමායණය, කාලීදාසගේ නාට්‍ය, ශිතගෝචින්දිය මෙන් ම ගේස්ස්පියර්ගේ ගෝකාන්ත නාට්‍ය ද විය. 17 වන වියෙහි දී වැඩිදුර අධ්‍යාපනය සඳහා එංගලන්තයට යැමට පෙර ඔහු කඩි කහානි (කවියාගේ කථාව) නම් කෘතිය ද හැඳුනු නැතිය නම් නාට්‍යය ද පළ කොට තිබේ. එංගලන්ත අධ්‍යාපනයෙන් පසුව සිය රටට පැමිණි ඔහු භානුසිංහ යන නමින් භක්ති ශිත් රචනා කළේ ය. 1882 දී පළ කළ සන්ධ්‍යා සංගීත් නම් කෘතිය කවියකු වශයෙන් තාගෝර්ගේ ප්‍රසිද්ධීය තහවුරු කළේ ය. 1883 දී පළ වූ ප්‍රභාත් සංගීත් ඒ මගෙහි ම ශිය තවත් කෘතියකි. විවාරකයන්ගේ අවධානයට ලක් වූ ඔහුගේ ප්‍රථම නාට්‍යය වූ සොබා දහමේ පළිගැනීම පසුකාලීනව ඔහුගේ දරුණනය සැකසුණු මග පෙන්වයි. ආක්මයේ විමුක්තිය ලබා ගත හැක්කේ ආදරයෙන් පමණකි යන දහම ඔහු එයින් ප්‍රකාශ කරයි. ඔහුගේ කෘති අතුරෙන් වඩාත් පරිසමාජ්‍ය කෘතිය වන්තේ මානසී බව ඇතැමි විවාරකයේ පවසනි.

1890 දී ශිලෙයිදාවේ සම්න්දාර් වශයෙන්,
පද්මා නම් ගෙහෙහි නිතර ම ඔරු මගින්
ගමනෙහි යෙදීමට සිදු වීම ඔහුගේ ජ්වන
දරුණනය පුළුල් කළ අත්දැකීමක් විය.
බොංගාලයේ ජන ජ්විතය හදුනා ගැනීමට
අවස්ථාවක් ලැබීම ද ඔහුගේ දරුණනයට
දැඩි ලෙස බලපෑ බාවුල්වරුන් හමු වීම
ද සිදු වූයේ මේ ගමන්වල දී ය. රදුල
පවුලක කුමාර සම්පත් ඇතිව වැඩුණ ද
සාමාන්‍ය ජනතාව හා එක්වන් වීමට ඔහුට
හැකි වූයේ ඒ නිසා ය. අසරණයන්ගේ
ජ්විතය ඔහුගේ සානුකම්පිත දාෂ්ටීයට ලක් විය. ඔවුන් අතුරෙහි දෙවියන් වැඩි වසන බව
තාගෝර් කි ය. එවැන්නන් නො හැඳින දෙවියන් වෙත යැමක් නො වේ යැයි ඔහු පැවසී ය.

බාවුල්වරුන්

දොර කවුඩ හැම වැසුණු දෙවොලක
කාට දේ මේ පුදන්නේ?
දෙනෙත් විදහා බලනු මැන ඔබ
දෙවිදු අඩියස නො වන්නේ

මං සදන්නන් ගල කචින තැන
බම් කොටන්නන් සරන වැඩ බිම
දුලි තැවරුණු සං දරා ගෙන
අව්‍යෝ වැස්සේ සිටිනි දෙවියේ

යාන්ත්‍රික ඒකාකාරී බවින් මිදි සොඛා දහමට ඉතා සම්පව සරලව දිවි ගෙවීමෙන් ජගත් සෞන්දර්යය හා කලාකාමිත්වය වඩා ගැනීමටත් ඇුත ගෙවීපෙනෙටත් තොතැන්තාක් වූ ගාන්ති නිකෙකනය ඔහු විසින් 1901 වසරේ දී අරඹන ලදී.

1902 වර්ෂයේ, බිරිඳ මිය යැම ඔහුගේ ජීවිතයේ ගෙශ්කී කාල පරිවිශේදයක ආරම්භය විය. ඉන් අනතුරුව දෙවන දුව මිය ගියා ය. ඉන් තුන් වසරකට පසුව සිය පියාණන් වූ මහජ්‍ය දේවීන්ද්‍රනාත්තුමා ද තවත් දෙවසරකට පසුව පුතෙක් ද මිය ගියහ. මරණ කිහිපයක් ම අග ප්‍රාග සිදු විම ඔහුට දැඩි වේදනාවක් වූව ද එයින් ඔහුගේ ජ්වන දරුණාය තව තවත් පුළුල් විය. බිරිඳගේ අභාවයෙන් පසු ලියු ස්මරන් නම් කාව්‍යය ඔහු තුළ වූ දැඩි ගෙකය ප්‍රකාශ කරයි. ජීවිතය පිළිබඳ වඩා ගැනුරු අවබෝධයක් ලබා ඇති බව පෙනී යයි. දුක්ඛ වේදනාවන් ජීවිතාවබෝධය පුළුල් කර, වඩාත් පෘථුල වූ ජ්වන දරුණායක් ඔහුට ලබා දුන්නා සේ ය.

මහු ලියු කළ ඕ කාහිනී, නෙවෙදා යන කාව්‍ය මෙන් ම තැපැල් කන්තොරුව, අදුරු කුරියේ රජතුමා යන තාව්‍ය ද ඔහු තුළ තිබූ දැඩි දේශමාමකත්වය පෙන්නුම් කරයි. සමාජ ප්‍රාග්න මෙන් ම පුද්ගල ප්‍රාග්න ද ඔහු තම නවකතාවලට වස්තු කොට ගත්තේ ය. උපනිජද් ධර්මය, පුරාණෝක්ති, ඉතිහාස කතා ආදිය මගින් දේශ හක්තිය ඇති කිරීමට ඔහු උත්සාහ කළේ ය. ගිතාංජලිය ද තතිකර ම හක්ති කාව්‍යයක් නො වේ. ඉන්දියාවේ අනාගතය පිළිබඳව ඔහු කෙරෙහි වූ ප්‍රාථමික, මනුෂ්‍ය ස්වභාවය, මරණය මෙන් ම පීඩිත ජනතාව ද ගැන ගැනුරු සංකල්ප එහි ඇතුළත් වෙයි. ඔහුගේ ගිත මෙන් ම රඛින්ද සංගිතය ද දන තුඩි තුඩි පැවතිණ. 1912 දී නැවත එංගලන්තයට යැම නිසා ඔහුට එකල සිටි වැදගත් ඉංග්‍රීසි ලේඛකයන් රසක් ම හමු වීමට අවස්ථාව ලැබේණි. එවි. ජී. වෙල්ස්, එස්ට්‍රා පවත්ත්වී, බිඛ. බී. යේටිස් ආදිහු ඔහුගේ මිතුරෝ වූහ. තාගෝර් ගිතාංජලියේ ඉංග්‍රීසි පිටපත සකස් කළේ මේ කාලයෙහි දී ය. ඉංග්‍රීසි ලේඛකයෝ මෙය කියවා බලා බලවත් ප්‍රසාදය දැක්වූහ. එංගලන්තයේ සිට ඇමරිකාවට ගිය තාගෝර්, විකාගේ හා හාවරඩ් විශ්වවිද්‍යාලවල

පැවැත්වූ දේශන, දාරුණික කරුණුවලින් පරිපූරණ විය. ඒවා පසු කළක සාධනා නමින් සංග්‍රහ කෙරිණ.

1913 වර්ෂයේ ඔක්තෝබරයෙහි දී ආපසු ඉන්දියාව පැමිණිමෙන් මසකට පසුව රුන්දිනාත් තාගේර්ට සාහිත්‍යය පිළිබඳ නොබේල් ත්‍යාගය හිමි විය. ඒ ගිතාංතලි කෘතිය වෙනුවෙනි. එවක පටන් ඔහු බෙංගාල මහා කථියා ලෙස ලොව පුරා ප්‍රසිද්ධ විය.

මේ වන විට ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමය එළඹීමින් තිබිණ. ඒ පිළිබඳව යම් කිසි ඉගියක් තාගේර්ට වූ බව පහත දැක්වෙන කථියෙන් හෙළි වෙයි.

විනාශකරු ද මේ පැමිණෙන්නේ?

කැලමුණු කදුල සාගරයෙහි
වේදනා ගංවතුර දිය නටඹි
විදුලියෙන් පහර කැ රත් වලාවෝ
විසිරි මදනාල හා එක් වී දිව යති.
මරණයේ කිරුළ දරා
ඡ්‍රේචිය රථාරුඩ්ව සිටී

යුද්ධයේ වේදනාව ඔහුගේ හද පත්ලට ම කිදා බැස්සේ ය.

ගාන්ධි 1915 දී ගාන්ති නිකේතනයට පැමිණියේ ය. තාගේර් ඔහු පිළිගනිමින් ‘ඔහු ඇත්තට ම මහා ආත්මයක් ඇති තැනැත්තෙක්. මහාත්මා කෙනෙක්’ යයි කිවේ ය. එහින් පටන් ගාන්ධි මහාත්මා ගාන්ධි වූයේ ය.

1916 දී නයිට් පද්ධියෙන් පුදනු ලැබූ තාගේර් නැවත රටින් රට සංවාරය කිරීමෙහි යෙදුණේ ය. ඇමරිකාව, ජපානය, ස්වීච්ජනය, ස්වීට්සර්ලන්තය, මලයාව, සියම, රුසියාව ආදි රටවල් රසක ම ඔහු සංවාරය කළේ ය.

මෙකල ඔහු ලියු කෘති අතුරින් පායක අවධානයට වඩාත් ම ලක් වූයේ බලකා නම් කෘතිය සි. අසහනය නිසා නො නැවති පියාණන කොක් පෙළක් පිළිබඳව ලියා ඇති එය, තාගේර්ගේ වඩාත් පරිණත කාව්‍යයක් සේ සැලකෙයි.

යුද්ධයෙන් පසු කාලය, තාගේර් මහත් විත්ත සන්තාපයට පත් කළ කාලයක් විය. ඔහු තම නයිට් පද්ධිය අත් හළේ ය. ඒ නමුවා නාමය අත් භරිමින් ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුකාරයාට යැවූ ලිපිය ඔහු තුළ පැවති අහිමානයන් දේශමාමකත්වයන් පෙන්වයි. “මුවුන්ගේ ර්තියා නො වැදගත්කම නිසා ම මනුෂ්‍යත්වයට නො ගැළපෙන මදි ප්‍රම්විකම්වලට හාජනය වීමට

සිදු වන මගේ රට වැසියන් සමග, කිසිම බාහිර විශේෂත්වයකින් තොරව එක්ව සිටීමට මම කැමැත්තෙමි.” යැයි ඔහු පැවසි ය.

සියලු ම දේශපාලනික කටයුතුවලින් ඉවත්ව ගාන්ති නිකේතනය දියුණු කිරීමට ඔහු ඉන් පසු වෙහෙස විය. 1921 දී ගාන්ති නිකේතනය විශ්ව හාරති විශ්වවිද්‍යාලය ලෙස නම් කෙරිණි. එහි ආදර්ශ පායය වූයේ ‘යතු විශ්වම් හවති ඒක නීචම්’ යන්න යි. ‘විශ්වය යම් තැනෙක ද එය එක ම කැදැල්ලකි’ යන්න එහි අරුත යි. ගාන්ති නිකේතනය අප රටේ ආනන්ද සමරකෝන්, එදිරිවිර සරව්වන්ද ආදි කලාකරුවන්ට සේවණ සඳු කලා නිකේතනයක් විය. තෙවරක් ම ලක්ඛීමට පා තැබූ තාගෝර් හොරණ ශ්‍රී පාලි විද්‍යාලය පිහිටුවීමට මුල් විමත් ‘ඡාප් මෝවන්’ නැමැති ගිත නාටකය රග දැක්වීමත් මෙරට සාහිත්‍ය කලා ප්‍රබෝධයට බලපැමක් විය. බොහෝ රටවල සංචාරයෙහි යෙදුණු ඔහු 1930 දී ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයෙහි දී දේශන මාලාවක් පැවැත්වී ය. *The Religion of Man* (මෙනුම්‍යාගේ ආගම) යනුවෙන් සංග්‍රහ වූයේ ඒ දේශන යි.

විශ්ව හාරති විශ්වවිද්‍යාලය

1931 දී රැඹින්ද්‍රනාත් තාගෝර්ගේ හැත්තැවන ජන්මෝත්සවය ඉතා ඉහළින් පැවැත්වීණි. ඒ සඳහා සම්පාදනය කරන ලද උපහාර ග්‍රන්ථය (*The Golden Book of Tagore*) තාගෝර්ගේ රන් පොත නම් විය. එයට ලිපි සැපයුවන් අතර ජවහරලාල් නේරු, මහාත්මා

තාගෝර්ගේ රන් පොත

ගාන්ධි, බරුන්ඩ් රසල්, අයින්සේටයින් ආදිහු ද වූහ. කල්කටාවේ පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ උත්සවය අත්හිටුවීමට සිදු වූයේ මහත්මා ගාන්ධිගේ උපවාසය නිසා ය. තාගෝර් කල්කටාවේ සිට ප්‍රානා නගරයට ගොස්, ගාන්ධි හමු වීමට ගියේ ය. එහි ලැඟා වන විට දේශපාලනික තත්ත්වය වෙනස් වී තිබිණ. උපවාසය හමාර කිරීමට කරන ලද ඉල්ලීමට ගාන්ධි එකත විය. තාගෝර් අතින් ගාන්ධි දොඩ්ම් යුෂ බදුන පිළිගත්තේ ය.

දුටු දැ බොහෝ ය මා දැස
 එහෙත් ඒවා වෙහෙසට පත්ව නැත.
 අැසු දැ බොහෝ ය මා සවන්.
 එහෙත් ඒවා කවත් දැ ඇසීමට
 විපාසයන් පෙළෙයි.

ඒ හැත්තැ වියෙහි වූ තාගෝර් පැවසු වදන් ය. එලෙස ම ඔහු නැවත ද සංචාරයෙහි යෙදිණි. 1934 දී ලංකාවට පැමිණි ගමන තාගෝර්ගේ අවසාන විදේශ සංචාරය විය.

1940 දී ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය, ගාන්ති නිකේතනයේ විශේෂ උත්සවයක් පවත්වා සාහිත්‍යය පිළිබඳ ආචාර්ය උපාධියක් මහාකච්ඡා තාගෝර්ට පිරිනැමි ය. එය එතුමා සහභාගි වූ අවසාන උත්සවය සි. ඉත් මද කළකට පසු එතුමා අසනීප විය. අසනීපයෙන් සිටිය දී ද ඔහු කාවා ප්‍රබන්ධ දෙකක් පළ කළේ ය.

1941 දී තාගෝර්ගේ අස්වන ජන්මෝත්ස්වය සරල අන්දමින් පවත්වන ලදී. එසමයෙහි දෙවන ලෝක යුද්ධිය පැතිරෙමින් තිබිණ. තාගෝර් බහිර ලෝකය පිළිබඳව වෝදනාත්මක කෘතියක් පළ කළේ අ්වාච්‍ය නමිනි.

1941 වැන්නෙහි ජ්‍රිලි මස තදබල ලෙස රෝගාතුර වූ එතුමා අගෝස්තු මස හත්වන දින මිය ගියේ ය. අවසන් කටයුතු අවස්ථාවේ එතුමා විසින් ම සකස් කරන ලද ගියක් පසුවීමෙන් ගායනා කරන ලදී.

අඩියස වේ සාමයේ සාගරය
 නාවිකය, දියත් කර හරිනු මැන ඔරුව.
 සදා මා සුහදා ය ඔබ.
 අපරිමිත මහා පථය ඉදිරියේ
 දිලෙනු ඇත බුව තාරකාව.
 විමුක්තියේ දායකයාණන්
 ඔබේ සමා ගුණ
 මහා කරුණා ගුණ
 නිමා නො වේ කිසිදා.
 අනන්ත වූ මේ ගමන් මග දිගේ
 බිඳී යේවා ලොවේ බැමි හැම.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

සමාජ ප්‍රගතිය	- සමාජයේ ඉදිරි ගමන/දියුණුව
ආචාරණ කළුපිත	- යල් පිනු/කල් ගිය/ඉපැරණී යුගයට අයත්
පෘථිවී	- පූජාල්
දේශමාමකත්වය	- තම රට පිළිබඳ හැඟීම
උපනිෂද්ධි	- හින්දු ධරුම ගුන්ථයකි. ගුරුවරයා සම්පයේ සිට ඉගෙන ගන්නා ධරුමයකි.
පුරාණෝක්ති	- පැරණි කියමන්
ජන්මෝත්ස්සවය	- උපන් දින උත්සවය

අවබෝධය

1. රුවීන්ද්‍රනාත් තාගෝර්ට නොබේල් සාහිත්‍ය සම්මානය හිමි කර දුන් කාතිය කුමක් ද?
2. ප්‍රාඛාල වියේ දී ඔහු කියවුයේ කිහිම් ලේඛකයන්ගේ පොත් ද?
3. ‘සාධනා’ නමින් සංග්‍රහ කෙරුණේ මොනවා ද?
4. තාගෝර් රන් පොතට ලිපියක් සැපයු ප්‍රකට විද්‍යාඥයා කවුද?
5. තාගෝර්ගේ අදිනත්වය පළ කරන එක් අවස්ථාවක් ඉහත පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. රුවීන්ද්‍රනාත් තාගෝර්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තොරතුරු හා එක්‍රමාගේ නිර්මාණ අලා බිත්ති ප්‍රවත්ත්පතක් සකස් කරන්න. පසුව විශ්ව භාරතී විශ්වවිද්‍යාලය බවට පත් වූ ගාන්ති නිකේතනය පිළිබඳ තොරතුරු රස් කරන්න.
2. රුවීන්ද්‍රනාත් තාගෝර්ගේ කාචා සංකල්පනා ඇසුරෙන් සම්පාදනය වූ සිංහල ගිත කිහිපයක් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
3. සිංහලට පරිවර්තනය වූ රුවීන්ද්‍රනාත් තාගෝර්ගේ කෙටිකතා එකතු කර ඒවායේ සාරාංශයක් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
4. ගාන්ති නිකේතනය සෙවණේ බිජි වූ ශ්‍රී ලංකිකයන්ගේ ලේඛනයක් සකස් කර ඔවුන් නියෝජනය කරන විෂය ක්ෂේත්‍ර ඉදිරියෙන් දක්වන්න.

අල්පප්‍රාණ අක්ෂර හා මහාප්‍රාණ අක්ෂර

පාසලේ උත්සවයකි. ප්‍රධාන ශිෂ්‍ය නායකයා නිවේදන කටයුතු කරයි. ඔහු ලියා ගත් පාඨය මෙයයි.

“ත්‍යාග ප්‍රදානේත්සවය සඳහා පැමිණි ආරාධිත අමුත්තන් කැඳවා ගෙන විදුහල්පතිතුමා ප්‍රධාන ගාලාවට පිවිසේයි.”

එහෙත් ඔහු නිවේදනය කළේ මෙසේයි.

ත්‍යාග ප්‍රදානේත්සවය සඳහා පැමිණි ආරාධිත අමුත්තන් කැඳවා ගෙන විදුහල්පතිතුමා ප්‍රදාන ගාලාවට පිවිසේයි.

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ මහාප්‍රාණ අක්ෂර සාමාන්‍ය කතා ව්‍යවහාරයේ දී උච්චාවාරණය නො වන බවයි. එහෙත් පිරින් සඳේකායනයේ දී ස්වාමීන් වහන්සේලා නිවැරදි මහාප්‍රාණ අක්ෂර උච්චාවාරණය කරනු ඇසිය හැකි ය. මත්තු ජප කිරීමේ දින් අෂ්ටක, ග්ලෝක, ගාලා ගායනයේ දින් මහාප්‍රාණ නිවැරදිව උච්චාවාරණය කළ යුතු යැයි සම්මතයක් පවතී. එසේ වුවද ව්‍යවහාරයේ දී නම් මහාප්‍රාණ ගබඳ නිවැරදිව උච්චාවාරණය නො වන තරම් ය.

එහෙත් ලේඛනයේ දී මහාප්‍රාණ හා අල්පප්‍රාණ අක්ෂර නිවැරදිව යෙදීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එසේ නො යෙදුව නොත් එයින් කියැවෙන අර්ථය සාවල්‍ය වන බැවිනි. අර්ථයෙහි වෙනසක් නැතත් ලේඛනයෙහි ලා සම්මත අක්ෂර වින්‍යාසය යොදා ගැනීම අත්‍යවශ්‍යයි.

සිංහල අක්ෂර මාලාවේ මහාප්‍රාණ අක්ෂර 10ක් සහ ඒවා අනුරූප අල්පප්‍රාණ අක්ෂර 10ක් ඇතේ.

අල්පප්‍රාණ අක්ෂර	ක	ව	ට	ත	ප	ග	ජ	ච	ද	ඩ	ඛ
මහාප්‍රාණ අක්ෂර	බ	ඡ	ජ	ඤ	ඩ	ඥ	ඪ	ණ	ඬ	ට	ඹ

අක්ෂර උච්චාවාරණයේ දී වේගයෙන් හා වැඩි ප්‍රාණයකින් හඩ හා වායුව පිට කිරීමෙන් මහාප්‍රාණ ගබඳ උපදී. එසේ නොමැති ව අඩු වේගයකින් අඩු ප්‍රාණයකින් හඩ හා වායුව පිට කිරීමෙන් අල්පප්‍රාණ ගබඳ උපදී.

ලිඛිත අහභාස

1. පහත සඳහන් ආල්පපාණ අක්ෂර යෙදුණු පද හා එම අක්ෂරවල මහාපාණ අක්ෂර යෙදුණු පද උච්චාරණය කරන්න.

අල්පපාණ අක්ෂරය සහිත වචන	මහාපාණ අක්ෂරය සහිත වචන
පුදාන	පුධාන
නිදාන	නිධාන
ඇරුත	ඇරුථ
ගණ	සන
අබරණ	ආහරණ
අබිබවා	ආහිතවා
ස්තූපය	ප්‍රූපය
මදුරු	මධුර
බය	හය
පතන	පාර්ථනා
සින්දු	සින්ධුර

2. පහත සඳහන් පදවල හිස්තැනට යෙදිය යුතු අකුර වරහන් ක්‍රියා ලියන්න.

- i. වර_නය (ද, බ)
- ii. මර_නය (ද, බ)
- iii. පරි_ණකය (ග, ස)
- iv. සං_යනාව (ගා, සා)
- v. ලේ_ම (ක, බ)
- vi. ලේ_කයා (ක, බ)
- vii. අර_ද (ඩු, තු)
- viii. ප්‍රති_ල (ඒ, ප)
- ix. මජ්_ම (ජී, ස්මී)
- x. සාකච්_ව (වා, ජා)
- xi. ශිෂ්_වාරය (යා, වා)
- xii. පෙළ_ඩ (ඩි, ඩි)
- xiii. කණ්_ඡ (ඕ, ගි)
- xiv. මුර_ඡ (ඔ, ජි)
- xv. සුබේ_ප_ගී (හෝ, බෝෂ්)

3. අදාළ කොටු දෙකෙහි ඒ ඒ අක්ෂරය යෙදුණු වචන දෙක බැඟින් ලියන්න.

		ඝ	ඛ	
		ස	ඩි	
		ෂ	ඒ	
		ක්ම	ඩ	
		හ	ඕ	

3

අලුත් අවුරුදු උත්සවය

මානවයා ජීවිතයේ දී විවිධාකාර උත්සව පැවැත්වීම සහ සැමරීම සිදු කරයි. එබඳ උත්සව දෙයාකාර වේ. ජීවිතයේ වැදගත් අවස්ථා සමරමින් පවත්වනු ලබන ජීවන සංක්‍රාන්ති උත්සව සහ සමාජයක ජන කොට්ඨාසයක් ලෙස එම සමාජයට අනුගතව සමරනු ලබන උත්සව යනු ඒ දෙවර්යය සි. අලුත් අවුරුදු උත්සවය මේ අතරින් දෙවන වර්යයට අයත් ය.

ලොව සම්මත අලුත් අවුරුද්ද වන්නේ දින ද්ර්ශ්‍යනය පටන් ගැනෙන පළමු වැනි දිනය වන ජනවාරි පළමු වැනිදා සි. බොහෝ පෙරදිග සහ අපරදිග රටවල මේ දිනය උත්සවයින් සමරනු ලැබේ. අස්වනු කඩා පාගා එම අලුත් අස්වැන්න ලැබේමේ ප්‍රිතිය නිමිත්තෙන් හා අස්වනු සරු කළ බලවේගයන්ට ස්ක්‍රීති කිරීම පිණිස අතිතයේ සිට මේ උත්සවය පවත්වා ඇත.

හි ලංකාවේ අලුත් අවුරුදු උත්සවය යෙදෙනුයේ බක් හෙවත් අප්රේල් මාසයේ දී ය. සිංහල මෙන් ම දෙමල ජනයා ද ඔවුන්ට අනන්‍ය වාරිතු වාරිතු ඉටු කරමින් මේ උත්සවය සමරති. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ දේශීය අනන්‍යතාව පිළිබඳ වන වාරිතු මෙන් ම වෙනත් සංජ්‍යාති නියෝගනය කරන සංස්කෘතිකාරී ආග්‍රාය කර ගැනීමෙන් නිර්මාණය වූ වාරිතු වාරිතු ද දක්නට ලැබීම සි.

අවුරුදු නිවාඩුව උදා විය. තෙමසක් පමණ පාසලේ කටයුතු කෙරෙහි යොමු වූ සිත දැන් ගම්මානය පුරා ඇති නොයෙක් දේවල් දෙසට විසිරෙන්නට පටන් ගෙන ඇත. නිවසට යාබදව පිහිටි වෙල්යාය අද්දරට ගිය මට දැක ගත හැකි වූයේ ඉපනැල්ල සි. ගොයම් කපා, පාගා අස්වනු නිවෙස්වලට ගත් පසු වෙල්යාය අපේ කෙපිබීම වෙයි. අවුරුදු කාලයට අප එල්ලේ ක්විඩා කරන්නේ මේ වෙල් එපියේ ය. කමත අද්දර උසට වැඩි තිබුණු එරෙබාද ගස් රත් පැහැ මලින් සැරසි සාඩ්මිලර ලිලාවක් පෙන්වයි. ගම්මානයේ ගෙවතු සහ අසල කැලු රෝදවල වැළි තිබුණු මී අම්, කුණු, ජේර ආදි ගස් පලබර වී තිබෙන්නේ ගමේ කොලු කුරුටිවන්ටත් ලේනුන් සහ නොයෙක් කුරුලේලන්ටත් අවුරුදු සංග්‍රහය කිරීමට මෙනි. ඒ නිසා අවුරුදු කාලයට මේ සියලු දෙනාගේ ම ගත සිත ප්‍රීතියෙන් පිනා යයි. පලබර වූ ගස්වල සංග්‍රහය භුක්ති විදින සතුන් සහ පක්ෂීන්ගේ ප්‍රීති නාදය අතරින් මෙකල අපගේ කනට තිතර ඇසෙන්නේ කොහාගේ නාදය සි. මෙවැනි සිතිවිල දාමයක පැවැලි භුන් මම නිවස දෙසින් ඇසුරුණු අම්මාගේ හඩින් අවදි වූයෙමි.

“පුතා, මෙහේ එන්න. අද ගොඩක් වැඩ තියෙනවා. පරණ අවුරුද්දට නාන්නයි වැඩ අත් හරින්නයි තියෙන්නේන් අදයි. වැඩ අත් හරින වෙලාව වෙන කොට සේරම වැඩ ඉවර කර ගන්න ඕනෑ.”

ඒ ඇමතුමෙන් මා නිවසට දුවන විට සියා පක්ෂීවාංග ලිත බලමින් සිටියේ ය. අම්මා සහ තාත්තා නිවස අස් පස් කරමින් සිටියහ. අම්මාට උදවු කිරීමේ අදහසින් දුවගෙන ආවත් සියා ලග තාතර වූ මම සියාගෙන් මිහිරි කතා වැළක් ඇසීමට මුළ පිරුවෙමි.

“සියේ, භැම අවුරුද්දක ම සියා අවුරුදු කාලෙට ඔය ලිත බලනවා. ඇත්තට ම සියේ ඔය ලිතේ තියෙන්නේ මොනවා ද?”

“මේ ලිතේ වැදගත් දේවල් ගොඩක් තියෙනවා පුතේ. ඒවායිනුත් වැඩියෙන් ම වැදගත් වෙන්නේ අවුරුදු සිරිත් විරිත් කරන තැකැත් වෙලාවලුයි. බලන්න මේ තියෙන්නේ ඒ තැකැත්. තව සඳ බැලීම, පරණ අවුරුද්ද සඳහා ස්නානය, අලුත් අවුරුදු උදාව, පුණ්‍ය කාලය, ආහාර පිසීම, වැඩ ඇල්ලීම, ගනුදෙනු කිරීම හා ආහාර අනුහවය, හිසකෙල් ගැම්. අන්තිමට තියෙන්නේ රකි රක්ෂා සඳහා පිට වී යැමේ තැකැත සි.” සියා ඉතා වූවමනාවෙන් පිළිතුරු දුන්නේ ය.

“සියේ, අලුත් අවුරුද්ද උදා වෙන්නේ කියට ද?” මම ඒ ගැන විමසිලිමත් වූවෙනුම්.

“හෙට උදේ දහයයි විසි තුනට තමයි අලුත් අවුරුදු උදාව සිද්ධ වෙන්නේ.” සියා පිළිතුරු දුන්නේ ය.

“එතකොට අද?”

“අද පරණ අවුරුද්ද. මේ අවුරුද්ද ඉවර වෙන්නේ අදයි. අද හටස දෙකයි හතලිස් එක වෙන කොට මේ අවුරුද්ද වැඩ ඉවර කරන්න යින. ඒකට කියන්නේ වැඩ අත් හරිනවා කියලයි. ඒ වගේම තමයි ප්‍රතේ පරණ අවුරුද්ද වෙනුවෙන් නාන්නෙන් අදයි.”

මම සැලකිල්ලෙන් ලිත දෙස බැලුවෙමි.

පරණ අවුරුද්ද සඳහා ස්නානය.

අප්පේල් දහතුන් වැනි බදාදා නුගපත් මිගු නානු ගා පරණ අවුරුද්ද සඳහා ස්නානය කිරීම මැනවි.

“සියේ, මේ ලිතේ තියෙන නානු කියන්නේ මොනවා ද?”

සියාගේ මූවග සිහින් සිනාවක් ඇදිණි.

“නානු කියන්නේ ප්‍රතේ ගස්වල කොළ කොටලා ඒවායින් මිරිකා ගන්න යුතු. මේ නානු විදියට ගන්න හැම ගාකයක ම මොකක් හරි ඔශ්පයිය වටිනාකමක් තියෙනවා.” සියා තවත් කරුණු පැහැදිලි කළේ ය.

“අද නැවා ම ආයේ නාන්න තියෙන්නේ තව ද්‍රව්‍ය දෙකකින්. ඒ ලබන පහලාස් වෙනිදා. ඉස්සර කාලේ ඒ ද්‍රව්‍යට කිවිවෙ ඉස තෙල් ගාන අවුරුද්ද කියලයි.”

“ඔව්, ඔව්, මට මතකයි ගිය අවුරුද්දෙන් අපට වෙද සියා හිස තෙල් ගැවා. කළ කපුවා සුදු වෙන කුරු මෝල් ගහේ දුෂ්‍ර ලන කුරු එකසිය විස්සට දෙසිය විස්සක් අවබායිබෝ කියලා තමයි වෙද සියා ඉස තෙල් ගැවෙමි.” මම මතකය අවදි කළෙමි.

“ප්‍රතේ, මේ ඉස තෙල් ගැම වැදගත් අවුරුදු වාරිත්‍යක්. මේ කටයුත්ත සිදු වුණේ පන්සලේ හාමුදුරුවේ, ගමේ වෙද මහත්තයා එහෙමත් නැත්තම් ලොකු ඉස්කොලේ මහත්තයා අතින්. සමහර පලාත්වල මේ සිරිත පටන් ගන්නේ විහාරගෙයි බුදු පිළිමය ඉස්සරහට කණ්ඩාචියක් අල්ලලා ඒ ඡායාවේ හිසට තෙල් ගැමෙනුයි. ඒ වෙලාවට පන්සලේ වෙඩිල්ලක් පත්තු වෙනවා. එතකොට ගමේ උදවිය දීන්නවා දැන් තෙල් ගාන නැකතයි මේ උදා වුණේ කියලා.” වඩා රසබර වෙමින් සියාගේ හඩ ගලා ගියේ ය.

“සියේ නොනගතයට පන්සල් යැම කියල මේ ලිතේ තියෙන්නේ?” මම මගේ ගැටුව ඉදිරිපත් කළෙමි.

“නොනගතය කියන්නේ ප්‍රතේ නැකත් නැති වෙලාව. ඒක පරණ අවුරුද්දට අයිතිත් නැ. අලුත් අවුරුද්දට අයිතිත් නැ. මේ දෙකට ම නැති වෙලාවක් තිසා ඒ වෙලාව වඩා පරිස්සම්

විය යුතු කාලයක් විදියට සලකලා තමයි ගමේ මිනිස්සු ඒ වෙලාවට පන්සල් ගියේ. ඉස්සර අපේ අම්මලා මේ වෙලාවට ලිඳෙන් වතුර ගන්නේ නැ. නොනගතේ වෙලාවට පිට ගෙවල්වලට යන්නෙත් නැ.” සියා තවත් විස්තර ඉදිරිපත් කළේ ය.

“සියේ අපේ විදුහල්පතිතුමා කතාවක දී කිවිවා අවුරුද්දක් තිස්සේ වැඩ කරලා මිනිස්සුන්ට, ගහ කොළට, ඇශ්‍ර දොළට ආදි හැම දේට ම අවශ්‍ය විවේකය, විශ්‍රාමය ලැබෙන්නේ කිසි ම වැඩික නො යෙදෙන මේ නොනගතේ දී කියලා” මම පැවසුවෙමි.

“ඒ කතාව හරියට ම හරි පුතේ. අපි කාටත් විවේකය ඔහු. ඒකට හොඳ ම වෙලාව තමයි නොනගතේ” සියා එකග විය.

“සියේ අපුත් අවුරුද්දේ මුල් තැන ලැබෙන්නේ ලිප ගිනි මොළවලා, වැඩ අල්ලලා, ආහාර අනුහව කිරීමට නේදා?”

“මවි පුතේ, ඉස්සර අපේ ගෙවල්වල අවුරුද්දක් වැඩ ගත්ත ලිප පරණ අවුරුදු දා ගොම මැටි ගාලා නැවත පිළිසකර කරලා ගත්තවා. ඒ ලිපේ අපුත් මුවටියක තමයි අවුරුදු කිරිත හැදෙන්නේ. මේ කිරිත උයන්නේ අපුත් අස්වැන්නේ හාල්වලින්. ඉතින් මේ කිරිතයි අම්මලා අත්තම්මලා එකතු වෙලා හදපු එක එක විදියේ රස කැවිලියි පිරුණ අවුරුදු කැම මෙසේ ඉහන්, අපුත් ඇශ්‍රම ඇශ්‍රගෙන නැකතට ආහාර අනුහව කරනවා.” සියා විස්තර කළේ ය.

“සියේ ආහාර අනුහව කරන්න කළින් වැඩ අල්ලනවා නේද? ගිය අවුරුද්දේ සියා ඒ වේලාවේ අර අඹ පැලේ නිටෙවා මට මතකයි”

“ਆහාර අනුහව කරන නැකතයි, වැඩ අල්ලන නැකතයි, ගනුදෙනු කරන නැකතයි එකම වෙලාවක්. ඉතින් පුතේ බොහෝම දෙනෙක් වැඩ අල්ලලා තමයි අනෙක් වැඩ කරන්නේ.”

“සියේ මේ වැඩ ඉවර වුණා ම අපි වැඩිහිටියන්ට බුලත් දිලා වදිනවා නේද? එහෙම කරන්නේ අපුත් අවුරුද්දට ආයිරවාද ලබා ගන්න ද?” මම මගේ ගැටලුව ඉදිරිපත් කළේම්.

“ආයිරවාදය වගේ ම පුතේ, තව දෙයක් තියෙනවා. තමන් අතින් යම් වැඩිහිටියකුට වරදක් සිද්ධවෙලා තියනවා නම් රට සමාව ගන්නෙත් බුලත් අතක් දීමෙන්. ඉස්සර කාලේ අපේ ගම්වල මිනිස්සු අතර මොන මොන තරහ මරහ තිබුණත් අවුරුදු දාට ගෙදරට ඇවිත්, බුලත් අතක් දිලා වැදුලා, එකට කැම බීම අරගෙන ඒ තරහ මරහ ඉවර කරනවා.” සියා පැහැදිලි කළේ ය.

“හරි ම හොඳයි නේ සියේ ඒ වැඩි. ඒක නෙමෙයි සියේ ගිය අවුරුදුවල මට මතකයි, ආහාර අනුහව කරලා එහෙම අත්තම්මා ලිද ලැගට ගිහින් මොනවා දෝ කළා, ඒ මොකක් ද සියේ?” සියාගේ මුවට යලින් සිනහවක් නැගිණි.

“පුතේ, අත්තම්මා ඒ කළේ ගනුදෙනුවක්, ඒ ලිද එක්ක යි. අත්තම්මා ලිදට ගිහින් වතුර ගන්න කිහින් ලිදට යම් දෙයක් දානවා. ඒකේ තියනවා තම් කාසියක්, කහ කැල්ලක්, සමන් පිවිව මලක්, අගුරු කැල්ලක්, කිරිබත් විකක් එහෙම. ඒක දාලා තමයි අවුරුද්දේ පළමුවෙති වතුර හාජනය පුරවන්නේ. ඒ වතුර හාජනය ගෙදර අරන් ගිහින් තියනවා. රේඛ අවුරුද්දට හාජනය අරන් ඒකේ වතුර අඩු වෙලා ද නැද්ද බලනවා. වතුර අඩු වෙලා නම් අසුබ ලකුණක් විදියටත් වතුර සම්පූර්ණයෙන් ම තියෙනවා නම් සුබ නිමිත්තක් ලෙසන් සලකනවා.” සියා දිග විස්තරයක් කළේ ය.

“සියේ එතකොට අවුරුද්දට කරන සෙල්ලම්?” මම විමුෂුවෙමි.

“අවුරුදු කාලයට යාථ මිතුයන්, තැදැයන්, අසල්වැසියන් එක්ක එක එක සෙල්ලම් කරනවා. ඒ අය අතර තියෙන එකමුතුකම වැඩි වෙන්න මේ සෙල්ලම් කිරීම එක හේතුවක්. මේ කාලයේ දී කැට ගැසීම, පන්ද ගැසීම, එල්ලේ ගැසීම, පොරපොල් ගැසීම, වළක්පු ගැසීම, පංච දැමීම, ගල් කිරීම, ඔලිද කෙළිය වගේ එක එක හේතුවා කරනවා.”

“අැයි සියේ ඔංචිලි පැදීම?” මම සියාට තවත් ක්‍රිඩාවක් මතක් කර දුන්නේමි.

“පුතේ අද වගේ නෙවෙයි ඉස්සර මහා රුස්ස ගස්වල ඔංචිලි බැඳලා ඔංචිලි පැද්දෙන් තරගෙට. ඒ විතරක් නෙවෙයි දෙපිලේ කට්ටිය තරගෙට ඔංචිලි වාරම කියනවා, හරිම විනෝදයි.”

මිතුරු මෙනුම අප එක් ව	සියල්ලා
කතුරු ලෙසට බැඳ රන්	ඔංචිල්ලා
නතර ලමින් ගුවනේ	ඔංචිල්ලා
මෙවර පදිමු අපි රං	ඔංචිල්ලා

සියාගේ හඩ ගිතවත් විය.

“සියා කියලා දුන්න දේවල් වගේ ම පුතේ අශ්‍රාක් අවුරුදු උත්සවය දී අපිට වෙනත් ජාතින්ගෙන් එකතු වුණු දේවලුත් තියෙනවා.”

තාත්තා පසෙක සිට අපේ කතා බහට හවුල් විය.

“ඒ මොනව ද තාත්තෙත ඒ?” මගේ කුතුහලය අවදි වෙමින් තිබිණි.

“පුතා දන්නව ද අවුරුදු කැම මේසේ තියෙන කැම වර්ගවලින් සමහර ඒවා අපට බටහිර ජාතින් හඳුන්වලා දුන්තු කැම ජාති කියලා. අපි කවුරුත් ආසාවෙන් කන කොකිස් අපිට ලැබුණේ ලන්දේසින්ගෙන්. කේක් ඉංගිරිසින්ගේ කැමක්. අවුරුද්දට හදන හත්මාලුවට දාන කපු අපට හඳුන්වලා දුන්නේ පුරුතුගිසින්. ඒ වගේ ම තමයි පුතේ, අවුරුදු කාලට අපේ ගෙවල්වල අව්‍යාරි දානව නේ. අව්‍යාරි දාන්න අපි ඉගෙන ගත්තෙන් පුරුතුගිසි ජාතිකයින්ගෙන්” තාත්තා විස්තර කර ගෙන හියේ ය.

“හර පුදුමයි නෙ තාත්තෙ. මම දැන ගෙන හිටියේ නැනේ ඒ බව!” මම විස්මය පළ කළේම්.

“තව දේවල් තියෙනවා පුතේ. පුතාලා හරි ආසාවෙන් පත්තු කරන රතියුෂා, නිලා කුරු වගේ දේවල් අපට විනයෙන් ලැබුණු දේවල්.”

“තාත්තේ, අපි අවුරුද්දට කරන ක්‍රිඩා අතරෙන් තියෙනව ද පිටරටවලින් ආපු ක්‍රිඩා?” මට ඇති වූයේ එබදු පැනයකි.

“හොඳ ප්‍රශ්නයක් පුතේ ඒක. එහෙම ක්‍රිඩාවක් තමයි කඟ ඇදීම. ඉස්සර නාවිකයින් මූහුණු ගමන්වල යෙදිලා ගොඩිමකට ආවම ඔවුන්ගේ අත පය නැවත පණ ගන්වා ගන්න, එහෙම නැත්තම් ක්‍රියායිලි කර ගන්න දෙපිලක් බෙදිලා කඟ ඇදීමේ නිරත වුණා. ඒ ක්‍රිඩාව තමයි කඟ ඇදීම විදියට අද අපේ අවුරුදු ක්‍රිඩාවලට එකතු වෙලා තියෙන්නේ.” තාත්තා පැහැදිලි කළේ ය.

“තාත්තේ, මම නම් අද අප්‍රති අවුරුදු උත්සවය ගැන නො දන්නා කරුණු ගොඩික් ඉගෙන ගත්තා. මට දැන් ඉස්සෙක්මෙ ගිහින් මගේ යාලවන්ටත් ඒ දේවල් කියා දෙන්න පුළුවන්. ඒ වගේ ම මම මාධ්‍යවන් එක්ක කතා කරලා හින්දු අය අවුරුද්ද සමරන හැරිත් අහගන්න ඕනෑ. සියාටත් තාත්තාටත් ගොඩික් ස්තුතියි.” මම මගේ සතුට සහ ස්තුතිය ඔවුන් වෙත පුද දී අප්‍රති අවුරුද්ද සැමරීමට සූදානම් වූයෙම්.

අවබෝධය

- ‘මිනිසාට විශ්‍රාමය අවශ්‍ය සි’ යන හැඟීම ගැඩි වූතු අවුරුදු වාරිතුය කුමක් දැයි විස්තර සහිතව දක්වන්න.
- පිරිසිදුබව හා නැවුම්බව ප්‍රකට වන අවුරුදු වාරිතු කිහිපයක් නම් කරන්න.
- අවුරුදු සිරිත්වල දී දේශීය වෙළඳා කුමයට මුල් තැන ලැබෙන අවස්ථා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
- අවුරුද්දට බුලත් දී වැදිමේ වැදගත්කම් මොනවා ද?
- අවුරුද්ද ක්‍රිඩා කිරීමෙහි අර්ථය ලෙස ඔබ දැකින්නේ කුමක් ද?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- මෙවි පුද්ගලයට විශේෂ වූ සහ පාඨමෙහි සඳහන් සිරිත්විරිත්වලට වඩා වෙනස් ලෙස සිදු කෙරෙන අවුරුදු සිරිත් විරිත් පිළිබඳ විස්තර එක් රස් කරන්න.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනත් සංස්කෘතික උත්සව පිළිබඳව ලියවුතු පුවත්පත් හා සගරා ලිපි එකතු කර පොතක් නිර්මාණය කරන්න.
- වෙනත් රටක අවුරුදු උත්සවය සමරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳව පන්තියේ බිත්ති පුවත්පතට ලිපියක් ලියන්න.
- වෙනත් සංස්කෘතිවලින් ශ්‍රී ලංකාවේ අවුරුදු සිරිත් අතරට එක් වූ අංග ලක්ෂණ සොයා ලියන්න.
- අලුත් අවුරුදු සිරිත්වල සමාන අසමානතා සහ්සන්දනය කරමින් සිංහල සහ හින්දු අලුත් අවුරුද්ද යන මාතාකාව යටතේ රචනාවක් ලියන්න.

අක්ෂර වින්යාස රීති

7 ගේංඩයේ දී ඔබ අක්ෂර වින්යාසයට අදාළ රීති රාජියක් ඉගෙන ගෙන ඇත. මේ වසරේ දී ඔබ ඉගෙන ගන්නේ ඒට සම්බන්ධ තවත් රීති කිහිපයකි.

භ, න් භාවිතය

ගණනවා යන අදහස ඇතිව නිර්මාණය වී ඇති නාම පදවල දක්නට ලැබෙන්නේ මූර්ඛජ ‘ණ’ කාරය සි.

පරිගණකය, ගණනය, ගණකාධිකාරී

කිරීම යන අදහස රැගත් ‘කරණය’ යන වචන බණ්ඩය සහිතව නිර්මාණය වූ නාම පද සියල්ලෙහි ම මූර්ඛජ ‘ණ’ කාරය ඇතුළත් වේ.

සිතකරණය, කළමනාකරණය, ගෝලියකරණය, නැවීකරණය

මූර්ඛජ ‘ෂ’ කාරයට පසුව මූර්ඛජ ‘ණ’ යෙදීම අනිවාර්ය සි.

දුෂණ, හිඡුණ, ලක්ෂණ, තීක්ෂණ

ඉ,උ භාවිතය

‘ර’ කාරයෙන් අවසන් වන වර්තමාන කාල ක්‍රියා පද ආගුරෙන් බිඟි වන අතිත කාල ක්‍රියා පදවල ඇත්තේ ‘ල’ කාරය සි.

කරනවා - කළේ ය

ගුගුරනවා - ගුගුලේ ය

විවාරනවා - විවාලේ ය

වගුරනවා - වගුලේ ය

වදාරනවා - වදාලේ ය

අතුරනවා - අතුලේ ය

සමූහයක් හැගවෙන රුල, පෙළ, මුළ, වැළ පදවල යෙදෙන්නේ මුර්ධන ‘ල’ කාරය සි.

ඇත් රුල, කුරු පෙළ, සොර මුළ, බලා වැළ (කොක්ක සමූහය)

එහෙත් සමූහාරපලාවී ‘කැල’ යන පදයෙහි යෙදෙන්නේ දන්තන ‘ල’ කාරය සි.

ඁ, ත, ස නාවිතය

‘ක්’ ගබ්දයට පසුව යෙදෙන්නේ මුර්ධන ‘ෂ’ අක්ෂරය සි.

අක්ෂරය, අක්ෂිදාන, රක්ෂණය, ප්‍රතික්ෂේප, හික්ෂුව

‘ඡ’ වර්ගයට අයත් අකුරකට මුළින් මුර්ධන ‘ඡ’ අකුර යෙදේ.

පුෂ්පය, නිෂ්පාදනය, නිෂ්පාල

ම්‍රිඩිත අන්තරාක්ෂ

1. ඁ, ත, ස අකුරු නිවැරදි ලෙස යොදා හිස්තැන් පුරවන්න.

- i. බිඳ විකා_ න යන්තුයේ හඩ අසා _ මාවෝ _ යලු දෙනා ම නි_ _ බිඳ විහ. විශේ_ නිවේදන කිහිපයක් මෙසේ නිකුත් විය.
- ii. පාසල් සංවර්ධන සමිතියේ වාර_ක රස්වීම ලබන ඉරිදා _ත සංවත්සර_ _ලාවේ දී පැවැත්වේ.
- iii. දු _කර ගම්මානයක පාසල්වල දරුවන්ට බෙදා දීම සඳහා පු_තකාල පෙන්ත් හා අව_ ය හාණ්ඩි ලබා දීමට කටයුතු කළ පාසල් කනි_ය සිසුන්ට _මස්ත පාසල් ම ස්තුතිය පුද කෙරේ.
- iv. ඉගෙනීමේ දුරවලකා ඇති දරුවන් වෙනුවෙන් දෙමුවුපියන්ගේ පාර_වයෙන් කෙරෙන කැප වීම නි_විත ලෙස විනි_වය කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමට විදුහල්පතිතුමා තීරණය කර ඇත.

2. පහත සඳහන් තේවල අක්ෂර විනාශාසය වැරදි කැන් ඇත්තෙම් ස්වා නිවැරදි කර නැවත ලියන්න.

- i. “නරකක් කලොත් ලැබෙන විපාකත් නරකයි” සුදු වැළි අතුල බෝ මූල්‍යවෙ ඉදගෙන ගම් වැසියන් කෙරෙහි පතල මහා කරුණාවෙන් බන වදාල ලොකු හාමුදුරුවෝ එසේ කියා දෙසුම අවසන් කළා. ලොකු හාමුදුරුවෙන්ගෙන් බන දහම හඳුල සුමන පොවී හාමුදුරුවන් මතුල බුදු ගුන පාටය අහලා ගම්වැසියෝ සාදුකාර දුන්නා.
- ii. රැහුණු පෙදෙසින් වැඩිය ගුමනයන් වහන්සේ වල් බේතිවුනු පන්සලක් සොයා ගත්තා. විහාරස්ථානය යලි නගා සිටුවීමේ අරමුන ඇති උන්වහන්සේ පන්සල් බේතිවීමේ බෝදියක් රෝපනය කළා. සාමනේරයන් වහන්සේලා කිහිපනමක් සොයා ගෙන උන්වහන්සේලාට පාලි හාසාව ඉගැන්වීමෙන් ගමට ම පරිගනක දැනුම ලබාදිය හැකි මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමෙන් උන්වහන්සේ ඉටා ගත්තා. මේ ස්වාමීන් වහන්සේගේ කළමනාකරනය යටතේ පන්සල දිනෙන් දින දියුණු වුනා; නැවිකරනය වුනා.

7 ගෞණියේ දී ඉගෙන ගත් අක්ෂර විනාශය රිති ද ඇසුරින් පහත සඳහන් අභ්‍යාසවල යෙදෙන්න.

3. පහත සඳහන් වචන නිවැරදි කර නැවත ලියන්න.

i. කන්ධිනය	ii. ආක්‍යාතය
iii. ගෝසාව	iv. සංගය වහන්සේ
v. වන්දය	vi. පරිවෛවදය
vii. ගිෂ්පතුවය	viii. ප්‍රතිපල
ix. බයානක	x. ආබරන

2. පහත සඳහන් පදා පාඨවල අක්ෂර විනාශය නිවැරදි කර නැවත ලියන්න.

- i. පැරකුම්ඩා නරනිදු සද දකු මිතුර
- ii. පෙරව සද කිරන පිපි කුමුදු මල් වටින්
- iii. රගන ලදුන් බල රු සිර සියල්ලා
- iv. කදුවුරු කුල මැදුරු මිනි පහණෙව් සුසැදී

4

භබිදුකෝෂ භාවිතය

භාජාවක් භදාරන දිඡායන්ට මෙන් ම ලේඛකයන්ට ද එම භාජාවහි යෙදෙන වචනවල නිවැරදි හා නිශ්චිත අර්ථය දැන ගැනීමට මග පෙන්වන ග්‍රන්ථය ගබිදුකෝෂ නම් හැඳින්වයි. මෙහි ‘භබිදු’ යන පදය යෙදී ඇත්තේ ‘පදු’ හෙවත් ‘වචන’ යන අර්ථයෙනි. එක ම භාජාවහි අර්ථ දක්වන ගබිදුකෝෂ මෙන් ම වෙනත් බසක වචනවල අර්ථ පචසම් සම්පාදිත ගබිදුකෝෂ ද වේ. ඒවා භාජාන්තර ගබිදුකෝෂ ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

සිංහල භාජාවහි යෙදෙන වචනවල අරුත් දැන ගැනීමට ඉවහල් වන ප්‍රධාන කෘතිය සිංහල ගබිදුකෝෂය සි. එය කාණ්ඩ 26කින් සමන්විත වයි. පැරණි සිංහලයෙහි යෝදුණ වචනයක අරුත් දැන ගැනීමට අපට උපකාරී වන ප්‍රධාන ම ගබිදුකෝෂය සූම්ංගල ගබිදුකෝෂය සි. එය වැළිවිධේ සේරත නාහිමියන් විසින් සම්පාදනය කරන ලද්දකි. ඉංගිරිස් බසෙහි යෙදෙන වදුනක සිංහල අරුත් දැන ගැනීමට අපට වැදගත් වන ප්‍රධාන ගබිදුකෝෂය මලුලස්කර ඉංග්‍රීස් - සිංහල ගබිදුකෝෂය සි. සමස්ත භාජාවේ වචන වෙනුවට, තෝරා ගත් විෂය ක්ෂේත්‍රයකට අයත් වචන සංග්‍රහ කෙරෙන ගබිදුකෝෂ ද වයි. ජනගුරුත් ගබිදුකෝෂ, විද්‍යා ගබිදුකෝෂ, පරිගණක ගබිදුකෝෂ ආදිය නිදුසුන් ය.

යම් ලේඛනයක ඇති අක්ෂර වින්‍යාසමය හා අර්ථමය ව්‍යවහාර නිවැරදිව දැන ගැනීමට ගබාකෝෂය මතා ගුරුවරයෙකි. ගබාකෝෂ පරිභෑලනයෙන් ලද හැකි ප්‍රයෝගන රාකියකි. ඒ අතර,

- අක්ෂර වින්‍යාසය නිවැරදි කර ගැනීමට හැකි වීම
- පදයක අර්ථ අවබෝධ කර ගැනීමට හැකි වීම
- විවිධ විෂයන්ට අදාළ සංකල්ප පැහැදිලි කර ගැනීමට හැකි වීම
- පදයක ව්‍යාකරණ ලක්ෂණ, නිරැක්ති හෙවත් පද සකස් වූ ආකාරය දැන ගත හැකි වීම

ආදිය වැදගත් වේ.

මෙම වන විට ඔබ ලබා ගෙන ඇති අක්ෂර වින්‍යාසය පිළිබඳ දැනුම වඩාත් තහවුරු කර ගැනීමට ගබාකෝෂයෙන් ලබා ගත හැකි පිටුබලය අතිමහත් ය. පරිපූර්ණ ගබාකෝෂයක යම් ගබාකෝෂට අදාළ අක්ෂර වින්‍යාසයේ විකල්ප රුප ඒවායේ මූලය සමග ගැබී වේ. පහත දක්වා ඇත්තේ බොහෝ දෙනා ලේඛන කටයුතුවල දී අක්ෂර වින්‍යාසය වැරදි ලෙස යොදන අවස්ථා කිහිපයකි. ඒ සමග ඇති ගබාකෝෂ උද්ධාත මගින් නිවැරදි පදය කුමක් දැයි ඔබට දැන ගත හැකි ය.

වැරදි ව්‍යවහාරය - ත්‍යාග ප්‍රධානය

නිවැරදි ව්‍යවහාරය - ත්‍යාග ප්‍රදානය

(සිංහල ගබාකෝෂය 17 කාණ්ඩය)

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබාකෝෂය 2 කාණ්ඩය)

මෙහි ප්‍රධාන යන්න නිවැරදි ව්‍යවහාරයක් ව්‍යව ද යෙදී ඇති පරිසරය අනුව අර්ථය වැරදි ය. ‘දීම’ යන අරුත දෙන ප්‍රධාන යන්න ත්‍යාග ප්‍රධානය යන වන පරිසරයේ දී නිවැරදි ව්‍යවහාරය වේ. ගබාකෝෂ භාවිතයෙන් මෙබඳ අක්ෂර වින්‍යාස ගැටලු නිරාකරණය කර ගත හැකි ය.

වැරදි ව්‍යවහාරය - වීරෝධාර

නිවැරදි ව්‍යවහාරය - වීරෝධාර

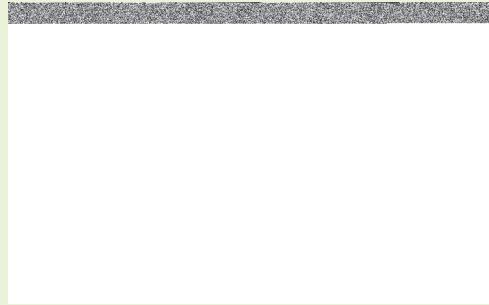
(සිංහල ගබුදකේෂය, 23 කාණ්ඩය, II කොටස)

වැරදි ව්‍යවහාරය - කම්පිළ්ල

නිවැරදි ව්‍යවහාරය - කම්පිළ්ල

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබුදකේෂය, 1 කාණ්ඩය)

(සිංහල ගබුදකේෂය, 5 කාණ්ඩය)

වැරදි ව්‍යවහාරය - පරිභෑශකය

නිවැරදි ව්‍යවහාරය - පරිභෑශකය

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබුදකේෂය, 2 කාණ්ඩය)

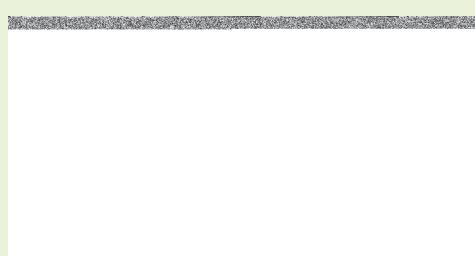
(සංක්ෂීපීත සිංහල ගබුදකේෂය, 2 කාණ්ඩය)

වැරදි ව්‍යවහාරය - කෘතිම/කෘතිම

නිවැරදි ව්‍යවහාරය - කෘතිම

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබුදකේෂය, 1 කාණ්ඩය)

(සිංහල ගබුදකේෂය, 6 කාණ්ඩය)

ලේඛනයේ දී අර්ථය පිළිබඳ අනවබෝධයෙන් පද යොදන අවස්ථා ද බහුල ය. පහත දැක්වෙනුයේ අර්ථය පිළිබඳ වැටහිමකින් තොරව පද හාවිත කළ අවස්ථා කිහිපයකට නිදුසුන් ය. තද කළ අකුරෙන් දක්වා ඇති එම පදවල අර්ථය ගබඳකෝෂය ඇසුරෙන් දැන ගත් කළේහි ඒවා යොදා තිබූ ආකාරය වැරදි බව වැටහෙනු ඇත.

- දසන් යොමු කළ යුතු වේග පන්දු යවත දසුන්

යොමු කළ යුත්තේ දසන් තොව නුවන් ය.

දසන් යනු දත් ය. නුවන් යනු ඇස් ය.

(සිංහල ගබඳකෝෂය, 11 කාණ්ඩය)

- ගුරුල්ගෝමින්ගේ තෙලිතුවෙන් විර්විත අමාවතුර විශිෂ්ට ධර්ම සාහිත්‍ය ගුන්ථයකි.

තෙලිතුවෙන් කෙරෙනුයේ සිතුවම ඇදිම

යි. මෙයට යෙදීමට සුදුසු වන්නේ

පන්හිදෙන් යන්න යි.

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබඳකෝෂය, 1 කාණ්ඩය)

- අමාවක සඳ නැග එයි.

අමාවකට අහසේ සඳ නැත.

එහෙයින් මෙය අසත්‍ය ප්‍රකාශයකි.

(ප්‍රායෝගික සිංහල ගබඳකෝෂය, 1 කාණ්ඩය)

‘අමාවක’ යන්නෙහි අර්ථය තො දැන යොදා ඇත.

විවිධ විෂයන්ට අදාළ සංකල්ප හඳුනා ගැනීම සඳහා පාරිභාෂික ගබඳකෝෂ ඒ ඒ විෂයයට අනුව සම්පාදනය කර තිබේ.

‘උත්තර ඔචුවය’ ගණිතය, විද්‍යාව, පරිසරය හා භූගෝළ විද්‍යා විෂයයන්හි හාවිත පාරිභාෂික යෙදුමකි. එය ඇතැම් ගුන්ථවල ‘උත්තර ඔචුවය’ යනුවෙන් වැරදි ලෙස යොදා ඇති අවස්ථා ඇත. ඔචුවය යනු දියරය යි. ඒ නිසා මෙහි ඔචුවය යන්න යොදා ඇත්තේ අර්ථය පිළිබඳ අනවබෝධයෙනි.

(සිංහල ගබඳකෝෂය, 12 කාණ්ඩය)

ගබ්දකෝෂයක් හාවිත කිරීමේ දී අදාළ හාජාවේ අකාරාදිය හෙවත් අක්ෂර මාලාව පෙළ ගස්වා ඇති සම්මත පිළිවෙළ දැන සිටීම අත්‍යවශ්‍ය ය. හාජාවෙන් හාජාවට අකාරාදි පිළිවෙළ වෙනස් වේ. සිංහල ලේඛන ව්‍යවහාරයේ ඇති අක්ෂර ගණන හැටකි. ඒවායේ අකාරාදි පිළිවෙළ පහත දැක්වේ.

අ ¹	අං ²	අඇ ³	අඇ ⁴	ඉ ⁵	ඊ ⁶
උ ⁷	උං ⁸	සෑ ⁹	සෑං ¹⁰	ඕ ¹¹	ඕං ¹²
ඒ ¹³	ඒ ¹⁴	එල ¹⁵	එල ¹⁶	එම් ¹⁷	එම්ං ¹⁸
අං ¹⁹	අං ²⁰				
ක ²¹	බ ²²	ග ²³	ස ²⁴	ඩි ²⁵	ග ²⁶
ව ²⁷	ඡ ²⁸	ජ ²⁹	කු ³⁰	කු ³¹	ජ ³²
ථ ³³	රි ³⁴	ඩි ³⁵	ඩි ³⁶	ඩි ³⁷	ඩි ³⁸
ත ³⁹	ඌ ⁴⁰	දි ⁴¹	දි ⁴²	න ⁴³	දි ⁴⁴
ප ⁴⁵	ඒ ⁴⁶	බ ⁴⁷	හ ⁴⁸	ම ⁴⁹	ඖ ⁵⁰
ය ⁵¹	රි ⁵²	ල ⁵³	ව ⁵⁴		
ශ ⁵⁵	ඡ ⁵⁶	ස ⁵⁷	හ ⁵⁸	ල ⁵⁹	ං ⁶⁰

‘ජ් + නු’ අක්ෂර එක් වීමෙන් සැදි ඇති ‘ඇ’ අකුරෙන් ඇරෙහෙන වචන අකාරාදි පිළිවෙළට සැකසීමේ දී ඒවා යෙදෙන්නේ ‘ජ හා කු’ අක්ෂර දෙක අතර ය.

ව්‍යංජනාක්ෂරයකට පිළි යෙදු විට අකාරාදි පිළිවෙළ දැන සිටීම ද ප්‍රායෝගික වගයෙන් වැදගත් වේ. නිදුසුනක් ලෙස “ක්” ගබ්දයට පිළි යෙදු විට අකාරාදි පිළිවෙළ පහත දැක්වේ.

ක කා කැ කැ කි කි කු කු කා කා කේ කේ කො කො කො කො

ඒ අනුව ව්‍යංජනාක්ෂරයකට ස්වර එක් කිරීමේ දී සම්මත ස්වර පිළිවෙළ ඒ අයුරින් ම අනුගමනය කරන බව පැහැදිලි ය. ‘ග’ ව්‍යංජනයට ස්වර එක් වන ආකාරය පහත දැක්වේ.

ග් + අ - ග	ග්+ අං - ගා	ග්+ අඇ- ගැ	ග්+ අඇ- ගැ	ග්+ ඉ - ගැ	ග්+ ඉ - ගි	ග්+ ඊ - ගි
ග්+ උ - ගු	ග්+ උං - ගු	ග් + සෑ - ගා	ග්+ සෑං - ගාං	ග් + ඕ - ගෘ	ග් + ඕ * *	ග්+ ඕං * *
ග්+ එ - ගෙ	ග්+ එ - ගේ	ග්+ලේ- ගෙග	ග්+ලේ- ගෙග	ග්+මි - ගෙග	ග්+ ඔ - ගෙග්	ග්+මිං - ගෙගා

★ සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ නොයෙදේ.

පහත දැක්වෙන නිදසුන්වලට අවධානය යොමු කිරීමෙන් වහන අකාරාදි පිළිවෙළට නිවැරදිව සැකසීමට අවශ්‍ය දැනුම ලැබෙනු ඇත.

මුළුන් යෙදෙන අකුරට අනුව අකාරාදි පිළිවෙළ සැකසීම

පද පෙළ	අකාරාදි පිළිවෙළ
නිල්, කහ, රතු, සුදු, දම්	කහ, දම්, නිල්, රතු, සුදු
අලි, කොට්, වලස්, නරි, උරු	අලි, උරු, කොට්, නරි, වලස්

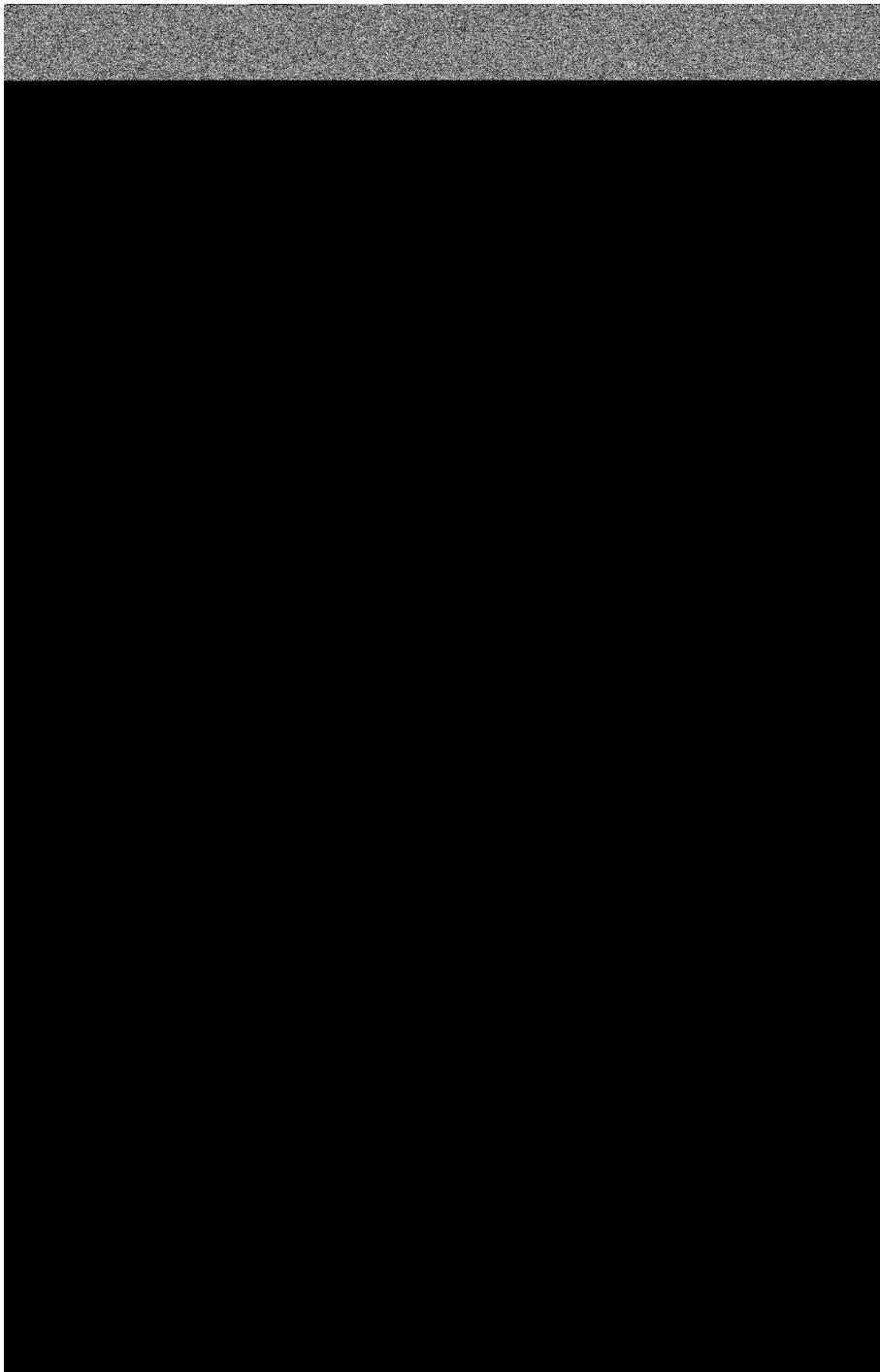
මුළු ව්‍යුහනය සමාන වූව ද එහි ගැඹු වන ස්වරය අනුව අකාරාදි පිළිවෙළ සැකසීම

පද පෙළ	අකාරාදි පිළිවෙළ
කෙන්දු, කන්දු, කොන්දු, කුන්දු, කැන්දු, කොන්දු	කන්දු, කැන්දු, කුන්දු, කෙන්දු,
දෙවිනුවර, දික්වැල්ල, ද්චිල්ල, දොම්පෙ, දැරණියගල	ද්චිල්ල, දැරණියගල, දික්වැල්ල, දෙවිනුවර, දොම්පෙ

මුළුන් යෙදෙන අකුර සමාන වූ විට පිළිවෙළින් දෙවන තෙවන අකුරු පිළිබඳව සලකා බැලේ.

පද පෙළ	අකාරාදි පිළිවෙළ
නදුන්, නයනා, නලින්, නදීකා, නදීඡා	නදීකා, නදීඡා, නදුන්, නයනා, නලින්
පරිප්පු, පතොල, පතාක, පපචිම්, පත්තක්කා, පලු	පතාක, පතොල, පත්තක්කා, පපචිම්, පරිප්පු, පලු

පහත දැක්වෙනුයේ ආචාරය හරිය්වන්ද විජයතුංගයන් විසින් සම්පාදිත මහා සිංහල ගබඳකෝෂයෙන් උපුටා ගත් පිටුවකි.

අවබෝධය

මේ ගබඳකෝෂ පිටුව ඇසුරු කර ගනීමින් පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- “කිරිකඩ හේලය” යන්නට ගබඳකෝෂයේ අර්ථ දක්වා ඇත්තේ කෙසේ ද?
- “කිරි කෑ මුත්තා” ලෙස හඳුන්වා ඇත්තේ කවරේක් ද?
- සිරිපා වදින්නට මුල්වරට යන තැනැත්තා හඳුන්වන්නේ කෙසේ ද?
- ක්‍රියාව හැඳින්වීමට මෙහි යෙදුණු පදය දක්වන්න.
- ‘කිරිකොල’ යන පදය ගබඳකෝෂයට ඇතුළත් කිරිමේ දී එය යෙදිය යුතු වන්නේ කවර පදායකට පසුව ද?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- මබ හඳාරන සෞද්‍යර්ය විෂයයට අදාළ වවන එක් රස් කොට ගබඳකෝෂයක් පිළියෙළ කරන්න.
- ගබඳකෝෂයක් භාවිත කරමින් ඔබේ මිතුරු මිතුරියන්ගේ නම්වල අර්ථ සොයා ගන්න.
- 12 වන පාඨමෙහි එන ‘දිසායු කුමාරයාගේ වත’ කතා වස්තුව කියවා එහි ඇති දුරව්බේද පදවල අර්ථ ගබඳකෝෂයක් ඇසුරෙන් දැනගන්න.
- පන්ති කාමරය පිරිසිදු කිරිමේ දිහා නාම ලේඛනය අකාරාදී පිළිවෙළට සකසන්න.

පහත දැක්වෙනුයේ මේ සිංහල පෙළ පොතෙහි ඇතුළත් භාෂා ව්‍යාකරණාග පිටු අංක සහිතව සකසන ලද සූචියකි. එය පෙළ ගස්වා ඇත්තේ අකාරාදී පිළිවෙළට අනුව ය. ගුන්පයක් පරිදිලනයේ දී මෙසේ වවන සූචිගත කොට තිබීම ප්‍රායෝගිකව ඉතා වැදගත් ය. එමගින් අවශ්‍ය කරුණු ඉක්මනින් භා පහසුවෙන් සොයා ගත හැකි ය.

භාෂා භා ව්‍යාකරණ සූචිය

අක්ෂර විනාශය 27, 28, 29

මහාප්‍රාණ අක්ෂර 18

අල්පප්‍රාණ අක්ෂර 18

ලිංග හේදය 105, 106, 107, 109

ආයිරවාද ක්‍රියා 56, 57

වවන හේදය 108, 109

ලක්ත අනුක්ත හේදය 148, 149, 150

විධි ක්‍රියා 53, 54, 55

තනි පද 181

විරුද්ධාර්ථ පද 173, 174, 175

නාම පද 84, 85, 86, 87, 88

විශේෂණ පද 91, 92

පද බෙදීම 167

සමානාර්ථ පද 128, 129, 130

පුරුෂ හේදය 145, 146, 147

සාම්ප්‍රදායික යෙදුම් 6

බහුවරාථ පද 101, 102, 103

5

රාත්‍රිය

රිබෙටයට දකුණින් පිහිටි, ඉනැදියාවේ ප්‍රාන්ත රාජ්‍යක් වන සිකීම් නම කුඩා රටෙහි උපත ලද ඇස්. කේ. තමිනමිගාල් දොලුප් හැවිරදි වියේ දී සිය වැඩිමල් සොයුරු සිකීම් පුණ්ණත් හිමියන් සමග ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ ය. ඔහු පොල්ගස්දුව ආරාමයේ වෙසමින් විදෙශාදය පිරිවෙන, මරදාන මහාබෝධ විද්‍යාලය, මරදානේ පුරාණ රජමහ විහාරය ඇසුරේ අධ්‍යාපනය සපුරා ගෙන සිකීම් මහින්ද නමින් දොචින්දුව ගෙලවීම්බාරාමයේ දී පැවිදි තීමත එලැඹිණි. වික කළක් කොළඹ ආනන්ද විදුහලේ ගුරුවරයකු ලෙස ද කටයුතු කළ උන් වහන්සේ ප්‍රකට වූයේ රිබෙට ජාතික එස්. මහින්ද යන නමිනි. නිදහසේ මන්ත්‍රය, ලංකා මාතා, නිදහසේ දැහැන, දරු නැලවිල්ල හෙවත් ජාතික තොටිල්ල ආද දේශාහිමානී පද්‍ය කාති ද ඔවා මුතු දම, කවිතා, කවිමුතු හා ලමා කවි කලඹ ආද ලමා කාව්‍ය කාති මාලා ද උන් වහන්සේගේ නිරමාණ වෙයි. මහින්ද හිමියන් ප්‍රමයින් උදෙසා ලිය ජනප්‍රිය කාව්‍ය නිරමාණයක් වන රාත්‍රිය නමැති පැදි පෙළ මෙම පාඩමට ඇතුළත් ය. එම නිරමාණය රස විදීමෙන් නො නැවති ඔබේ නිරමාණ හැකියාව ඔහ් නංවා ගනීමින් කාව්‍ය නිරමාණ රස විදීමට ද මේ පාඩම ඔබට මාර්ගෝපදේශ සපයයි.

රාත්‍රිය

සමන් පිවිව මල් ඉහිරැණු
තිල් තෙකොලු පිටිටනියක්
වගේසි අහස අන්න බලනු
කොච්චර ලස්සන ද යට

බකමුණෝ පියාමති
අනික් කුරුල්ලෝ නිදති
බෝ අතුවල එල්ලි ගෙන
මාවතුලෝ කැශසති

මගේ තුරතල් අක්කාගේ
මාලේ මූත්‍ර ඇට වාගේ
මේ වැටෙන්නේ පිනි බිත්දුත්
හදමු එකක් ඒ වාගේ

හදහාම් අප දිනාව
එඩි බලයි පා හිනාව
සිහිල් සුං දැල් විදින්ට
දොරට යන්ට හොඳ වෙලාව

අහසේ තරු වැල් පිරිලා
පොලාවේ සුදු මල් පිපිලා
මගුල් ගෙවල් දෙකක් වගේසි
මේ දෙපළ ම නැඩ ගැහිලා

එස්. මහින්ද හිමි

අවබෝධය

කවි පෙළ ඇසුරෙන් පිළිතරු ලියන්න.

1. රාත්‍රි අහස කවියා සමාන කර දක්වන්නේ කුමකට ද?
2. එක් එක් කුරුලු වර්ගය කුමක් කරමින් සිටින් දැයි වෙන් වෙන්ව ලියා දක්වන්න.
3. තුන්වැනි කවියේ උපමාව සහ උපමීය උප්‍රවා දක්වන්න.
4. මගුල් ගෙවල් දෙකක් ලෙස දක්වා ඇති ස්ථාන මොනවා ද?
5. කවියා, මෙම පදා පන්තියට පාදක කර ගෙන ඇති අත්දැකීම් විස්තර කරන්න.

රස විදිමු, කවී තනමු

ඡේවන අත්දැකීමක් ඇසුරින් අප සිතෙහි පහල වන ප්‍රබල හැඟීමක් අන් අයගේ ද සිත සසල වන සේ ප්‍රකාශ කිරීමට යොදා ගන්නා එක් මගකි, කවිය.

කවියෙන් පළ කෙරෙන අත්දැකීම තව කෙනකුගේ සිතෙහි හට ගන්වන්නේ පෙර තො දුටු, තො ඇසු විරු හැඟීමකි. මෙම අපූර්වත්වය වමත්කාරය ලෙස ද හැදින්වේ. මේ නිසා කවිය කියවන හෝ අසන හෝ තැනැත්තාගේ සිතෙහි දැඩි සතුවක් හෙවත් ප්‍රහර්ෂයක් හට ගනී. පැරණි ප්‍රචිවරු මෙය රසය යැයි හැදින්වුහ. එබැවින් ‘කවිය’ රසවත් වූ වැකිය යි.

කවී රස විදිමට බුරුවක් හෙවත් පුරුද්දක් තිබිය යුතු ය. කාව්‍යසාහිත්‍යාදී කලා, රස විදිමෙන් සුම්මට වූ හදක් ඇත්තේ සහංදයෝ වෙති.

කවී තනන්නට, ඔබ ලැබූ අත්දැකීමකින් ඔබේ සිත ප්‍රබල ලෙස කම්පනය විය යුතු ය. එමෙන් ම එය රසවත්ව ප්‍රකාශ කිරීමට රේ උවිත බස් වහරක් ඔබට තිබිය යුතු ය. එවැනි බසක් කාවේෂ්ක්ති තගන බසක් ලෙස සැලකේ. කාවේෂ්ක්ති තැංමෙන් කවියා විවිධ උපක්‍රම වහල් කොට ගනී. එයින් කිහිපයක් හත්වන ශේෂීයේ දී අපි උගත්තෙමු. උපමා, රුපක, අනුප්‍රාස, එළිසමය, හා විරිත ඉන් කිහිපයකි. මෙම උපක්‍රම නිසා කවියා ප්‍රකාශ කරන දැයෙහි විශේෂ අර්ථයක් මෙන් ම ගබඳ මාධ්‍යරයයක් ද ඇති වෙයි.

කවියා ලද ප්‍රබල හැඟීම ඉහත උපක්‍රම යොදා ගෙන ඉදිරිපත් කළ විට අප සිත ද කවියාගේ සිත මෙන් කම්පනය වෙයි නම් අපට ද කවී රස විදිමේ දී හැකියාව තිබේ.

රසවත් කවී තනන්නට අප සතුව බොහෝ අත්දැකීම තිබිය යුතු ය. ඒ අත්දැකීම අප ලබා ගන්නේ පරිසරයෙහි. පොත පත කියැවීමෙන් හා වියතුන් ඇසුරෙන් අපේ දැනුමට බොහෝ දේ එකතු වෙයි. රසවත් කවී නිර්මාණය කරන්නට නම් අප අපූරු ලෙස යමක් දෙස බලන්නට පුරුදු විය යුතු යි. කිසිවකු තො දුටු ලෙස, විශේෂ ලෙස යමක් දැකිය යුතු ය. කිසිවකු තො කියු ලෙස අප යමක් කිව යුතු ය. අපි උදාහරණ ගෙන බලමු.

“සුදේ සුදු වැ වලාකුලෙනි
ඇය මේ සිල් ගත්තා වැනි?
මගුලට කළ නො නිසි බැවිනි
එය හැර අපි යමු මේ වෙසිනි.”

“ඉරු දද්ධි බබළවයි පහන
වලා ඉහළ කෙරෙයි වියන”

“දිසාවෙනැ ය මේ හිරු එන්නෙ පායා
හැරි සිටී සුරියකත් ගසේ මල්
රසුයි දිලෙන්නේ ලණු මෙන් ඇදීලා
මගුල් ගෙයක් දෙශ ලොව මේ වෙලාවේ”

කුමාරතුංග මුනිදාස

මේ එක් එක් කවියෙන් පැහැදිලි වන්නේ කවියක් නිර්මාණය කරන්නට නම් යමක් දෙස සාමාන්‍ය ලෙස බැලීමෙන් එය කළ නො හැකි බව යි.

“වලාකුල් සුදු පැහැයෙන් බබළයි.” එහෙත් කවියා එය දකින්නේ මගුල් ගෙදරකට කළේ පැහැය නො ගැළපෙන නිසා වලාකුල සුදු පැහැයෙන් සැරසි සිටින්නා සේ ය. ඒ මගුල් ගෙදර මංගල පහන සුරියයා යි. වලාකුලවලින් වියන් බැඳ ඇතු. සුරියකාන්ත මල් පිළි හිරු රස් වැටුණු පරිසරය මගුල් ගෙයක සිරිය ගන්නා තැනක් ලෙස කවියා වර්ණනා කරයි.

පතසන් අවර ගිරි නැටියෙන් වැවෙන කළ
විලිකුන් සුරත් පල වැනි වේ රිවි මඩල

සැලුලිහිණි සංදේශය

බැස යන හිරු බස්නාහිර නමැති තවුවේ රදි ඇති වැවෙන්නට ඉතා ආසන්න, හොඳින් ඉඳුණු, ඉතා රතු වූ පලනුරු ගෙඩියක් ලෙස කවියා වර්ණනා කරයි. මේ කවි කෙතරම් අපුරුදු? කිසිවකු නො සිතන ලෙස කවියා සිතයි, ලියයි.

මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ යමක් දෙස අමුතු ආකාරයකින් බැලීම හා සිතීම රසවත් නිර්මාණ බිජි කිරීමට හේතු වන බව යි. එය කවියකු සතු විශේෂ ගුණාංගයකි.

එමෙන් ම රසවත් කවි පබදින්නට බොහෝ පොත පත කියවා තිබිය යුතු ය; බොහෝ දේ අසා දැන ගෙන සිටිය යුතු ය; පරිසරය හා බැඳී සිටිය යුතු ය. එවිට කවි ලියන්නට අවශ්‍ය

උපමා, රැජක හා අනුපාසවත් යෙදුම් හාවිත කරන්නේ කෙසේ ද, යෙදිය යුතු විරිත හා එමුසමය රැක ගන්නේ කෙසේ ද යන ගැටලු නිරාකරණය වනු ඇත.

වෙන වෙන නොද පාට ඇදුම්
ඇද ගත් පොචි ලමයි පෙළක්
වගයි නේද මේ ගස් රික
නොයෙක් පාට මල් පිහිලා

මගේ නංගිගෙ පොත් හිනාව
වගේය මේ පිවිව පොකුර
ඇගේ කම්මුල් දෙකේ පාට
කොයින් ද මේ රෝස මලට
ඡස්. මහින්ද හිමි

පාට පාට ඇඳම් ඇදගත් මුහිසින් වගේ මල් පිපුණු ගසුත් රෝස මලක පැහැය ගත් නාගිගේ කම්මුල් හා පිවිව මල් පොකුරක් වැනි වූ නාගිගේ හිනාවත් ගැන වර්ණනා කරදීම අපට දැනෙන රසය කෙතරම් ද? උපමා හා රැපක යොදා ගැනීමෙන් වර්ණනා කරන මේ නැගණියන් දැකිමේ ආගාවක් අප කුළ ඇති වෙයි. කවි තිර්මාණය කරන විට ඒ කවියෙන් කියවෙන දේ අප සිතට දැනෙන ලෙස ඉදිරිපත් කරන්නට වග බලා ගත යුතු ය. ඒ හැඟීම, ඒ රසය දැනෙන ලෙස වෙන යෙදීම කළ යුතු ය.

බඩා තුන් වෙත මා හිය කළ පුතුගේ ගෙට
මැනලා වී රිකක් දුන්නයි මල්ලකට
ගන්දේ නො ගන්දේ කියලා සිතුණි මට
මැනල ද පුතේ, කිරී දුන්නේ ම. නුඩට

මෙ කවිය ඇසෙන් ම සිතට දැනෙන්නේ දුකකි. ඉතා සරල වචන යොදා ගෙන මවකගේ යහගුණය ගැනන් දරුවකුගේ දුරුගුණය ගැනන් පවසන කවියා අප සිතෙහි දුක්බර බවක් ඇති කරයි.

ගල්වා ඉසෙහි තෙල් යහමින්
ඒල්ලා කරෙහි පංචායුධය
අල්ලාගෙන අතින් මා
පාසලට එක්ක ගිය
අකුරු තුළත් අම්මා ඔබ ය.

මහගම සේකර

ඉලපත ගෙන ඇය ගෙය අතු ගාන	විට
ලෝකම උස්සන ආවා වගෙයි	ගෙට
ඇගේ පතුලේ දුවිලි වරිනවා	මට
මහ රැණගේ කිරුලේ ඇති මැණක්	කැට
මරසලින් ජයකොට් පියතුමා	

මව ගැන කවින් දෙදෙනකු පවසන දේ රස විදින්න. අම්මා ගැන ආදරයක් සිතෙහි ඇති වෙයි. අම්මාගේ වටිනාකම හා සෙනෙහස ගැන කවියෙන් කියවේයි.

තෙද බල විකුම් පැ පැරකුම් ගැමුණු	වගේ
ඩද වඩ වඩා කවුරුත් අපි එකා	වගේ
යෙදෙමින් වැඩිහි ජාතික බල අදන්	මගේ
තිදහස් සිරිය ගෙන්වමු සොහොයුරන්	මගේ
ඒස්. මහින්ද හිමි	

මෙවැනි කවි රස විදිදි අපට දැනෙන්නේ වීරත්වය යි. වීරකම සිතට දැනෙන ලෙස පද ගෙපා තිබීම විශේෂ ලක්ෂණයකි.

පුවක් පන් හෝ කුණු පන්කබේ හෝ	
කෙසෙල් කොල් හෝ දමමින් සිගාලත්	
ඉදුල් බතක් සෙම් සොයු හා කෙළත් ලා	
අනා බිඳීමෙන් කිසිවෙක් රකින් දිවි	
රයිපියෙල් තෙන්නකෝන්	

අසරණ හිගන්නකු තම ජීවිතය රක ගැනීමට සිගා ගෙන එන ආහාර බුදින ආකාරය කිමෙන් අප සිතෙහි අනුකම්පාවත් ඒ සමග ම පිළිකළත් ඇති වෙයි.

පොහොසත් අයගේ මුදල් දෙනොත්
 ගරු නාමත් පදවිත් පතා ගෙනයි
 දිලිඳු හඳුනත් භාජින් ම දුක්
 හැකි සේ දෙන් එහයින් යමක් ඇතොත්

කුමාරතුංග මුනිඩාස

මෙහි පොහොසතුන්ගේ ක්‍රියා කළුපය ගැන අපට දැනෙන්නේ උපහාසයකි. කළකීරීමකි. අවශ්‍ය සහගත හැඟීමකි.

ආදරය, කරුණාව, ආගාව, විරත්වය, පිළිකුල, උපහාසය වැනි හැඟීම ඇති වන ලෙස කවි නිර්මාණය කෙරෙයි. ඒවා නැවත නැවත කියවා රස විදින්නට සිතෙයි. කවි නිර්මාණය කරදී ඒ ඒ හැඟීම දැනෙන ලෙස වචන යෙදිය යුතු සි. රස විදින්නට රසවත් කවි නිර්මාණය කළ යුතු සි.

එළිසමය හා විරිත සහිත සිවුපද කවි ලෙසත් එසේ නොමැතිවත් කවි නිර්මාණය කළ හැකියි. ඔබත් මේ කුමන ආකාරයකට හෝ කවි නිර්මාණය කළ හැකි සි. විවිධ රස දැනෙන ලෙස විවිධ අලංකාර යෙදුම් හාවිත කරමින්, රස වැළඳා හැඟීම දැනෙන කවි ලියන්නට තීතර තීතර කවි නිර්මාණය කළ යුතු ය; අභ්‍යාස කළ යුතු ය. එවිට ඔබත් දක්ෂ කවියකු වනු නො අනුමාන ය. ඔබේ අත්දැකීම් ඇසුරෙන් ප්‍රාව්‍ය ප්‍රාව්‍ය රසවත් කවි නිර්මාණය කරන්නට උත්සාහ කරන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගත්

1. පහත සඳහන් කවිවලට මාත්කාවක් යොදන්න. ඔබ යොදා ගත් මාත්කාවට අදාළව තවත් කවියක් නිර්මාණය කරන්න.

.....	.....
i. වලාකුලෙන් බැස මිහිතලයේ ගහකොළ මල් ගංගාවල්	එනවා වැනිරෙනවා ප්‍රඛිදනවා ප්‍රරවනවා
ii. පොතක අගය නැහැ මිනිසුන් ලෙඩි රෙදි පෙරෙදි ද ක්දාව් හඩට බිය	දන්නේ කරවන්නේ වනසන්නේ වන්නේ
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

iii. ගෙදර මුදුන් ඇය පාසලේ දී ඔබ පොතට පතට පණ ඇප දිවි මග සරු	තමයි ඇයයි පොවයි කරයි	iv. අම ගස මුදුන් කැම සොයා ගෙන කඩිසර ගමනින් යයි කොයිබද උදේ ම	විං විං විං විං විං විං විං විං විං විං
---	-------------------------------	--	--

2. පහත සඳහන් කවිවල ඉතිරි පද දෙක සම්පූර්ණ කරන්න.

i. ලේ කිරී කර පොවාලා ගුණ දුම් දී වචාලා	iii. ඔවදන් දී රකි දැසි	මනා මෙනා
.....	.....	.....
ii. හෝ හෝ ගා හඩි ගහ කොළ දස අත	නැගයි වැනෙයි	iv. කියන බොලද මලකි ය මුදු
.....	.....	.....
v. නිලට දිලෙන ජලේ මිලු නෙලුම් දිලේ		වදන් ගුණෙන්
.....		.....

3. පහත සඳහන් කවිවල විරිතට අනුව හිස්ව ඇති කවි සම්පූර්ණ කරන්න.

i. විනෝදය තොරතුරු දැන	ලැබුමට ගැනීමට
.....	.....
පරිගණක එයි අපේ	ලදවිවට

- ii. විහැළුන් සැරී සරයි
විල්වල නෙළුම් පිබිදෙසි
- .....
.....
- iii. උණුසුම සිසිල සොම් ගුණ පිරි පින්ත්වීමකි
දාගැබී මහා වැවේ තැනවුණු ජයත්වීමකි
- .....
.....
- iv. රස පල සුවඳ කුසුමින් තුරු නිස පිරෙන
උණුසුම සිසිල සම ලෙස හැම වෙත පුද්න
- .....
.....

ප්‍රායෝගික අන්තර්

- සරල මාතාකා ඇසුරෙන් කවි ලියා කුඩා කවි පොතක් නිර්මාණය කරන්න.
- මධ්‍ය අවට පරිසරය හොඳින් නිරික්ෂණය කරන්න. එහි මධ්‍ය දුටු සිත් ගත් වස්තුවක් හෝ අවස්ථාවක් කවියට නගන්න.
- මධ්‍ය ලියු කවියට මාතාකාවක් ද යොදන්න. මධ්‍ය ලියු එවැනි කවි එකතු කර කවි පොතක් නිර්මාණය කරන්න.

6

කතා බහට අවධානය

සවන් දීම දැනුම ලබා ගන්නා එක් මාර්ගයකි. 7 ගේණයේ දී ‘කතා බහට සංයමයක්’ පාඨම මගින් ද පුද්ගල සංවාද කිපයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. ගුරුතුමා හෝ ගුරුතුමිය හෝ කියා දෙන පාඨම මනා අවධානයෙන් යුතුව අසා නො සිටිය හොත් එය මතකයේ නො රැඳේ. නිවේදනයකට හෝ පණිවිධියකට හෝ ප්‍රතිචාර දැක්විය යුත්තේ ද අවධානයෙන් යුතුව සවන් දීමෙනි.

එකිනෙකා අතර ඇති වන කතා බහේ දී හා සංවාදවල දී අවධානය මෙන් ම ආචාරයිල විම ද අවශ්‍ය ය. එදිනෙදා ජීවිතයේ දී අපට විවිධ අය සමග කතා බහ කරන්නට සිදු වේ. ඒ අතර අප හා සම වයසේ අය මෙන් ම වැඩිහිටියන්, පූජ්‍ය - පූජක පක්ෂය හා විවිධ ආයතනවල නිලධාරීන් ආදි විවිධ වයස් හා සමාජ මට්ටම්වලට අයත් පිරිස් සිටිය හැකි ය. මේ අය සමග කතා බහ කිරීමේ දී ඔවුන්ගේ වැඩිහිටිවත, පූජනීයත්වයට, තනතුරට අදාළ වන සේ ආමත්තුණය හා ප්‍රතිචාර දැක්වීම කළ යුතු වෙයි. එයින් ආචාරයිලහාවය පළ කරන්නා සේ ම සුහද සමාජ හා පුද්ගල සම්බන්ධතා ද වර්ධනය වෙයි.

කතා බහකට සවන් දී ආචාරකීලිව ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ගුණය අපේ ගැමි සමාජයේ මැනවීන් පිළිබැඳු විය. පහත දැක්වෙන්නේ ගැමි සිසු දරුවකු හා ගරුවරයකු අතර වන කතා බහකි.

“මුදලිනාම්, හෙට සවස ගෙදර වැඩක් මොක්ත් තියෙනවා ද?”

“වැඩක් නං නැ මහත්තයා”

“හෙට හවස මාත් එක්ක කැකිරාවට යන්න ලැස්ති වෙලා එන්න පුළුවන් ද?”
“පුළුවන් මහත්තයා”

“එහෙනම් ඉස්කෝලේ ඇරිලා මාත් එක්ක කැකිරාවට යනවයි කියලා ගෙදර අයට
කියලා එන්න ඕනෑ.”

“හොඳයි මහත්තයා”

“දැන් ඉන්අනිද්දානේ කොළඹ යන්නේ. එහෙ ගිහින් දුවන කොට මෙහෙදි වගේ සරම
පිට පට ගහගෙන දුවන්න බැ. මුදලිනාම්ට මගේ ගානා කළිසමක් මස්සලා දෙනවා.
හෙට ගිහින් මිමිම දිලා එමු.”

“හොඳමයි මහත්තයා”

“දැන් එහෙනම් ගෙදර යන්න.”

- මේරු සියය

ගම්බද පාසලකට අලුතෙන් පැමිණි ගරුවරයකු දිවිමෙහි දක්ෂ සිසුවකු ක්‍රීඩා කටයුතුවලට
උනන්දු කරවමින් උදෙසාගයෙන් හා කැප වීමෙන් කටයුතු කරන ආකාරයත් ඒ බැවි
දන්නා සිසු දරුවා ගුරුතුමාගේ කතා බහට ආචාරකීලිව සවන් දෙමින් ප්‍රතිචාර දක්වන
ආකාරයත් ඉහත සංවාදයේ පෙන්නුම් කෙරේ.

පහත දැක්වෙන්නේ රජයේ නිලධාරියකු හා ගැමී මවක අතර සංවාදයකි.

ඉතා යටහත් පහත්ව අපේ අම්මා දැක් එක්කොට වැද පෙන්සම පිළිගැන්නුවා ය.

“මොක ද මේක ඉංග්‍රීසියෙන් ලියලා තියෙන්නේ? බැරිද ඉංග්‍රීසියෙන් ම කියන්න.”

“අන් හාමුදුරුවනේ පෙන්සම ලියන මහත්මයා කිවිවා ඉංග්‍රීසියෙන් ම ලිවාත් හොඳයි කියලා. අපි තුළත් මිනිස්සු. අපිට ඕචායේ හයක් හතරක් දැනෙන්නේ තැහැ. මේක නම් හරි ම ඇබැද්දයක් හාමුදුරුවනේ, තමුන්නාන්සේට බුදු බව අන්වයි අපිට සහනයක් කර දුන්නොත්” යයි අම්මා බැගැපත්ව කිවා ය.

“කොහො ද ගම්?”

ඒජන්ත උන්නාන්සේ මෙසේ අසම්න් පෙන්සම දෙස ද බලා පැන මේසය මත තබා මා දිහා බලන්න විය. මම ලේන්සුවෙන් නහය පිසදා ගතිමේ. අපේ ඉස්කේප්ලේ සිකුරාදාව තියෙන මේමේ සෝරත්නලාගේ නෘති කතන්දරයක් කියනවා වගේ අම්මා නොනවත්වා ම විස්තරේ කියාගෙන ගියා ය.

ඒජන්ත උන්නාන්සේ තිශ්කබිඩ් කන් දි සිටියේ ය. “අපිට වෙලා තියෙන්නෙ හරි ම කරදරයක්. ඩුංගා ඇනෙපු මිනිහා විතරයි හාමුදුරුවනේ ඒකේ වෙදනාව දැන්නෙ. ඇස් ලොකු බණ්ඩා හිටපු විදානෙගෙන් තියෙන කරදර කියලා ඉවර කරන්න බැහැ.”

“මොනව ද විදානෙගේ වැරදි?”

“නොයෙක් තරක වැඩ හාමුදුරුවනේ ඔය පෙන්සම ඔක්කොම ලියලා තියෙනවා.”

“ඒක ඇත්ත මම කැමති උඩලාගේ කටෙන් ම මේවා අහන්න.”

පෙන්සම - ලිල් ගණස්කර

ගැමී මවක තම දුක්ගැනවිල්ල ඒජන්තවරයා — වර්තමාන ව්‍යවහාරය අනුව දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරයා හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයා — හමුවේ කියා ගෙන යයි. ඔහු රජයේ ඉහළ නිලධාරියකු වුව ද එම දුක්ගැනවිල්ලට සාවධානව සවන් දෙමින් ප්‍රතිචාර දක්වයි. එය උසස් ගුණාංගයකි.

පාසලේ දී හා ඉන් බැහැර රජයේ හා පෙළද්ගලික ආයතනවල නිලධාරීන් හමු වී කතා බහ කිරීමට අපට නිතර සිදු වේ. එකිනෙකා හා කථා කිරීමේ දී ආවේගන්මක නො වීම, අනවශය තොරතුරුවලින් තොරව අවශ්‍ය කරුණු දැක්වීම, ප්‍රයශිලිහාටය, ආවාර සම්පන්නව හැසිරීම, සංයමය ආදි ගුණාංග අන්තර්ප්‍රද්‍රාගල සම්බන්ධතා දියුණු කිරීමට හේතු වෙයි.

දුපුන් ගානක වැලිගලතැන්න ක්‍රිඩා සමාජයේ ලේකම්වරයා ය. තම ක්‍රිඩා සමාජයේ වාර්ෂික ත්‍යාග හා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානෝත්සවයට පැමිණෙන ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරයාට ආරාධනා කිරීම සඳහා ඔහු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට යයි. නිල කාමරයට පැමිණෙන ලෙස දැනුම්දීමෙන් පසුව ඔහු ආරාධනා පත්‍ර ද රැගෙන එහි ඇතුළු වෙයි.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්:

එන්න වාචිවෙන්න

දුපුන්:

සුබ උදෑසනක් වේවා!

(ලේකම්වරයා ද ආයිරවාද කරයි.) ලේකම්තුමනි,

මිල තුමාට ආරාධනාවක් කිරීමටද ආවේ. මම වැලිගල තැන්න ක්‍රිඩා සමාජයේ (ආරාධනා පත්‍රය පිළිගන්වමින්)

ප්‍රාදේශීය ලේකම්:

මම දැන්නවා වැලිගලතැන්න ක්‍රිඩා සමාජය ගැන. ඔබේ ක්‍රිඩා සමාජය ප්‍රදේශයේ උද්දෝගයෙන් කටයුතු කරන ක්‍රිඩා සමාජයක්. එවැනි අයට අප උදුවූ කරන්න ඕනෑ.

ඉතින් මොකක් ද කාරණය?

දුපුන්:

අපේ ක්‍රිඩා සමාජයේ ත්‍යාග හා සහතික පත්‍ර බෙදා දීමේ උත්සවය ලබන මාසේ 15 වැනිදා. හටස දෙකට සි, උත්සවය සුදානම් කරලා තියෙන්නේ.

ප්‍රාදේශීය ලේකම්:

(දිනපොත පෙරලා බලමින්) හා... එදාට විශේෂ රාජකාරියක් යෙදී නැහැ. ඔබේ උත්සවයට මට එන්න ප්‍රාථමික්.

දුපුන්:

මුඛ්‍යමාට බොහෝ ම ස්තූතියි!

කෙනෙකු අදහස් පළ කරන විට ඊට සංයමයෙන් සවන් දී අවස්ථාව පැමිණි විට ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් කථන හා ගුවණ ක්‍රියාවලිය මගින් අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට හේතු වෙයි.

ලේඛන අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන අවස්ථා අලළා සංඛ්‍යක් ගොඩනගන්න.
  - i. ඔබේ පන්ති කාමරයේ පැවැත්වෙන විතු ප්‍රදරුණය නැරඹීමට විදුහල්පතිතමාට පැමිණෙන ලෙස ආරාධනා කරන අවස්ථාව
  - ii. ලමා ඉතුරුම් ගිණුමක් ආරම්භ කිරීමේ දී බැංකු තිලධාරියකු සමග කතා බහ කරන අවස්ථාව
  - iii. ඔබේ පාසලේ අධ්‍යාපන වාරිකාවක් සඳහා බස් රථයක් ලබා ගැනීම සඳහා ව්‍යාපාරික මහතකු සමග කරන කතා බහ

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. එකිනෙකා සමග අදහස් භූවමාරුවේ දුර්වලතා කියැවෙන පහත සඳහන් ප්‍රස්තාව පිරුළුකට අදාළ කාරුවක් ලියන්න.
  - i. කඩවා මාරපන් ගියා වගේ
  - ii. හතර බීරි කතාව වගෙයි
  - iii. දෙමුම්පෙට යන පාර ඇහුවා වාගේ
2. සවන් දීමේ දී සිත්ති තබා ගත යුතු කරුණු ඇතුළත් වගුවක් නිර්මාණය කරන්න.
3. ඔබ ඉගෙන ගන්නා දහම් පාසලේ ස්වාමීන් වහන්සේ නමක/ප්‍රජකවරයකු සමග කෙරෙන දෙබසක් ගොඩනගන්න.

සාමාන්‍ය කතා බහ පමණක් නො ව සවන් දීම මගින් දැනුම අධ්‍යාපනය ලබා ගැනීම ද සිදු වෙයි. ලිවීම ප්‍රවලිත නොවූ පැරණි සමාජයේ අධ්‍යාපනය මූලමනින් ම සවන් දීම මත රඳා පැවතිණි. එදා උගතා හැදින්වීම සඳහා යෙදුණු ‘බහුගුරු’ යන්නෙහි අරුත ද ‘බොහෝ ඇසු’ යන්න සි. අද ද උගතා හැදින්වීමට “බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති” යනුවෙන් ව්‍යවහාර කෙරේ.

7

විධි ක්‍රියා - ආක්‍රීරවාද ක්‍රියා

කිරීමක්, සිදු වීමක් හෝ විදීමක් ගැන කියුවෙන පද ක්‍රියා පද සි. එම ක්‍රියා පද අතරින් වාක්‍යයක ආබ්‍යාතය ලෙස යෙදෙන ක්‍රියා, අවසාන ක්‍රියා බවත් එසේ ආබ්‍යාතය ලෙස නො යෙදෙන ක්‍රියා, අනවසාන ක්‍රියා බවත් මේට ඉහත ග්‍රේණිවල දී ඔබ උගෙන ඇත. මේ පාඩමෙන් අවසාන ක්‍රියා ගණයට අයත් වන ක්‍රියා පද වර්ග දෙකක් උගනිමු.

විධි ක්‍රියා

- (අ) කරුණාකර මැද පේෂීය ඉස්සරහට යන්න. (බස් රථයක දී අසන්නට ලැබෙන විධි ක්‍රියාවකි)
(ආ)	ගොඩැල්ලේ තරම දැන ගෙන ලිද	කපනු
	බොරැල්ලේ තරම දැන ගෙන උඩ	පනිනු
	කඩුල්ලේ තරම දැන ගෙන වැට	බදිනු
	තමුන්ගේ තරම දැන ගෙන කල්	හරිනු
- (ඇ) මා කිව අසා තැකි නො ගෙන නිසලව හිඳිනු මැන සොඳුර. මොවුනු මේ වනයේ වැද්දේදෝ වෙති...

(මනමේ නාටකය)

ඉහත නිදර්ශනවල සඳහන් කද කළ අකුරින් මුද්‍රිත ක්‍රියා පදවලින් ඇගවෙන්නේ යම් විධානයක්/නියෝගයක්/ඉල්ලීමක් කිරීමකි. මේ නියෝග ආදරයෙන් මෙන් ම අනාදරයෙන් ද සිදු කෙරේ. කපනු, පනිනු, බදිනු, හරිනු යන විධි ක්‍රියාවල ආදරය ගැබී වී නොමැති අතර හිඳිනු මැන කි විට එහි ආදරාරථ සහිත ය. මේ අනුව යම් අණ කිරීමක් හෝ නියෝගයක් මෙන් ම ආයාචනයක් හෝ ඉල්ලීමක් කිරීම සඳහා භාවිත වන ක්‍රියා පද, විධි ක්‍රියා වන බව පැහැදිලි ය.

අණ කිරීම/නියෝගය	ඉල්ලීම/ආයාචනය
කියනු/කියව/කියවු	කියන්න/කියනු මැන
බලනු/බලව/බලවු	බලන්න/බලනු මැන
හිඳිනු/හිඳුව/හිඳුවු	හිඳින්න/හිඳිනු මැන

සිංහල නාජාවේ විධි ක්‍රියා නිර්මාණය වන ආකාර කිහිපයකි.

1. ක්‍රියා මූලය ම (ක්‍රියා පදයක මූලික ස්වරුපය) විධි ක්‍රියා අරථය දීම.

උදාහරණ: බල මහ මුහුද එම සඳ උතුරින් පෙනෙන
අස දැන් ත යන මග සලකුණු මෙතැන් සිට
සැල කර ත ගිය කටයුතු සිට් එකත් පස
(සැලුහිණි සන්දේශය)

2. ක්‍රියා මූලයට පරව ‘ව’ හා ‘වු’ ප්‍රත්‍යා එක් කිරීම.

‘ව’ ප්‍රත්‍යා එක වචන අර්ථයෙහින් ‘වු’ ප්‍රත්‍යා බහු වචන අර්ථයෙහින් යෙදෙයි.

‘ව’ ප්‍රත්‍යා

උදාහරණ: “මදක් ඉවසට කොල්ල, මගේ වචනය අසව”
(මනමේ නාටකය)

ගුරු බැවුලේ යව අවුලේ නොවී කිසි
කරව පියාසර සකි කොන්ත ගං තොටින්
උසල් රැකෙක සැතපෙව පපලු සිහිලළ
(සැලුහිණි සන්දේශය)

‘වු’ ප්‍රත්‍යා

උදාහරණ: “වැද්දෙනි, තෙපි මෙතනින් නික්ම යවු”
“යොමා කර තෙත් බලවු මනමේ කුමරු පැමිණේ”
(මනමේ නාටකය)

... මගේ වැරයෙන් ම නිදහස් කොට තැබු ම
මගේ යුතුකමයි සලකවු හැම දෙන ම
(නිදහස් දැනැන - එස්. මහින්ද හිමි)

3. ‘නු’ ප්‍රත්‍යායෙන් අවසන් වන ක්‍රියා රුප එක වචනය හා බහු වචනය යන දෙවර්ගය ම හැගවෙන විධි ක්‍රියා පද ලෙස යෙදේ.

උදාහරණ: ගොඩැල්ලේ තරම දැනගෙන ලිද කපනු
උතුම් අදහසින් මෙය කියවනු සිතනු
ප්‍රෝවන්ත දරුවෙනි මා හිදිනු කන් යොමා....
(සිංහලාභු නාට්‍යය)

4. ක්‍රියා මූලයට -න්න/-න්ට/-න්ඩ ප්‍රත්‍යාය එක් වීමෙන් විධි ක්‍රියා නිර්මාණය වෙයි. මෙය කඩා ව්‍යවහාරයෙහි යෙදෙන විධි ක්‍රියා රුපයක් වන අතර එක වචන හා බහු වචන හේදයෙන් තොර ය.

උදාහරණ: එන්න/එන්ට/එන්ඩ
කන්න/කන්ට/කන්ඩ
ලියන්න/ලියන්ට/ලියන්ඩ

- ගංවතුරින් අසරණ වූ මිනිසුන්ගේ ජීවිතවලට සරණක් වන්නට ඔබන් දායක වෙන්න.
- නිවිටුව බහින අය ඉස්සරහට එන්ඩ.
- දරුවනේ, අභ්‍යාස පොත් අරන් පෙළ පොත් ක්‍රියාකාරකම කරන්න.

5. ‘නු’ ප්‍රත්‍යායයෙන් අවසන් වන ක්‍රියා රුපවලට පසුව මැනවී/භාද්‍යී/යෙහෙකී/මනා ය වැනි නිපාත පද යෙදීමෙන් ද විධි ක්‍රියා සැදේ. මෙම විධි ක්‍රියාවලින් ආදරාර්ථය ප්‍රකාශ වෙයි.

උදාහරණ: “... බරණැසේ පුරයට යෙහෙන් පැමිණ දසරාඡ ධර්මයෙන් රාජ්‍යය කරනු මැනවී”
“හිමියනි, ඔහුට සමාව දෙනු මැනවී”
(මනමේ නාටකය)
“... නුඩිලා තිදෙනා මගියන් විය නො හැකි ය. අැත්ත කියනු යෙහෙකි”
(සිංහලාභු නාට්‍යය)

6. ක්‍රියා මූලයට හෝ පූර්ව ක්‍රියාවට ‘-පිය’ සහ ‘-පියවු’ ප්‍රත්‍යාය එක් වීමෙන් ද විධි ක්‍රියා නිර්මාණය වේ. ‘පිය’ යන්න එක වචනාර්ථයෙහින් ‘-පියවු’ යන්න බහු වචනාර්ථයෙහින් යෙදේ. වර්තමාන ව්‍යවහාරයෙහි මෙය අනාදරාර්ථය ගැඹු වූ විධි ක්‍රියා විශේෂයක් සේ සැලකේ. එහෙත් පැරණි ව්‍යවහාරයෙහි දී මෙය සාදර අර්ථයෙහි යෙදී තිබේ.

උදාහරණ: රාං කිරිල්ලියෙ, රාං කිරිල්ලියෙ - රාං කුරුල්ලේ එන්ඩ ක්‍රියාපිය
විං කුණ්ඩේව් බොල බිං කුණ්ඩේව් - තොත් නටාපිය මාත් නටන්නා

7. ක්‍රියා මූලයට -පන් හා -පල්ලා ප්‍රත්‍යාය එකතු වීමෙන් සැදෙන විධි ක්‍රියා ද සිංහල කඩා ව්‍යවහාරයෙහි එයි. -පන් එක වචන අර්ථයන් -පල්ලා බහු වචන අර්ථයන් ප්‍රකාශ කරයි.

උදාහරණ: ඉතෙක් බලාපන් ඉණ වට සේල බලාපන්
දැයුරු ඔයෙන් එන එතනගේ ඔමරි බලාපන්
පවු කළ ගොනේ ඇදෙපන් හපුතල් යනවා
බලාපල්ලා මේ මූලෙක් හැරි...
සතර දෙනෙක් සිට කළ පිශිපල්ලා
කඩා වැවට පින් දිලා පලයල්ලා

ආයිරවාද ක්‍රියා

යමකට සුබ හෝ අසුබ පැතුමක් කිරීමේ දී හාවිත වන ක්‍රියා විශේෂය ආයිරවාද ක්‍රියා නම් වෙයි. ආයිරවාද ක්‍රියා අනතිත කාලයෙහි, පුරුෂ තුනෙහි, ඒක වචන හා බහු වචනයෙහි යෙදෙන බව හඳුනාගත හැකි ය.

උදාහරණ: i. සුබ පැතුම් අර්ථයෙහි යෙදෙන ආයිරවාද ක්‍රියා

සුබ උපන් දිනයක් වේවා!

සුබ නව වසරක් වේවා!

“...සකල සම්පත්තියෙන් වැජිඡිවා, ධනුද්ධර කුමරුනි”

“...චිරාත් කාලයක් යෙහෙන් වැජිඡිත්වා, දරුවනි”

(මනමේ නාටකය)

“කැලේ තිබෙන කොයි දේවත් රස වේවා”

ii. අසුබ පැතුම් අර්ථයෙහි යෙදෙන ආයිරවාද ක්‍රියා

සතුරෝ වැනසෙන්වා!

හොරාට මේ කළ දේ පළ දේවා!

ආයිරවාද ක්‍රියාව නිර්මාණය වන්නේ ප්‍රකාශන ක්‍රියා රුපයේ අගට ‘වේවා’ යන අරුත් ඇති ‘වා’ නිපාතය එක් විමෙනි. එබදු ආයිරවාද ක්‍රියාවක් උත්තම, මධ්‍යම හා ප්‍රථම යන පුරුෂ තුනෙහි වර නැගෙන්නේ මෙසේ ය.

	එක වචන	බහු වචන
ප්‍රථම පුරුෂ	සැනසේවා	සැනසෙන්වා
මධ්‍යම පුරුෂ	සැනසෙහිවා	සැනසෙහුවා
ශ්‍රත්ම පුරුෂ	සැනසෙම්වා	සැනසෙමුවා

සමහර අවස්ථාවල දී විධි ක්‍රියා රුප ද ආයිරවාදාරුපයෙහි යෙදෙයි.

ලදාහරණ: දියෙන් ගොඩැන් ගිනි ජාලා මැවියන්
සම්මා සම්බුදු වෙන දා නිවන් දකින් අම්මා
පමා වෙලා වැශැපන් වැශි වලාවේ
තබන තබන පය ලිස්සා වැශියන්
මුතු මැණිකා මට හිනෙන් පෙනීයන්

තවත් අවස්ථාවක දී ‘වා’ ප්‍රතිත්‍ය නොමැතිව ක්‍රියා මූලය ම ආයිරවාද ක්‍රියා ලෙස යෙදේ.

ලදාහරණ: සුරවර සැරද විවිසණ දෙවි කැලණි පුර

ඉහ ප්‍රාර්ථනයක දී මෙන් ම අගුහ ප්‍රාර්ථනයක දී ද යෙදෙන බැවින් මෙම ක්‍රියා හැඳින්වීමට ප්‍රාර්ථනා ක්‍රියා යන්න ද භාවිත කෙරේ.

මුළු අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන පදා පාඨවල සඳහන් විධි ක්‍රියා සහ ආයිරවාද ක්‍රියා වෙන් වෙන් වශයෙන් තෝරා වශාවක සටහන් කරන්න.
  - i. ගව්වෙන් ගව්ව දිව මාලිග සැක්දේවා
  - ii. බල සුබ නිමිති පෙරමග තැකතටත් වැඩි
  - iii. සිතු තතු කර අස යහළව වඩන රැකි
  - iv. දෙවියේ දෙන්වා ආසිරි සැමදා
  - v. දෙවු මෙහසුන් විවිසණ දෙවිඹුට පවර
  - vi. ලෙඩින් දුකින් සංහතිය ම මැරීයන්
  - vii. ජයවද්දන පුරවර දනු මිතුරු තුමා
  - viii. වඩු දළදා හිමි තෙමහල් පහය යදී
  - ix. වනන්තරේ වන සපු මල් පිළියන්
  - x. ගනු අවසර එනිරදු සිරි පතුල් වැද

විධි ක්‍රියා	ආයිරවාද ක්‍රියා

2. පහත සඳහන් පායවල ඇති විධි ක්‍රියා පද උප්පටා ලියන්න.

- i. “දැන් නරඹනු සොදින සුජ්පා දේවී මනකල්”
- ii. “මෙහි එනු මැනවී සොදුර”
- iii. “... නුඩි පියාණන් පෙරලා පැමිණි බව ක්‍රියා සොහොයුරා කැඳවා ගෙන එව්”
- iv. “යන්ට නො සිතන් මා අණ කඩ කර”
- v. “හිමි සඳහි, සිතට කිසිදු බියක් නො ගනු මැනවී”
- vi. “ප්‍රේමවන්ත දරුවෙනි මා හිඳිනු කන් යොමා”
- vii. “මින් පිඩ වැනි මා මැශිය කියනු නොවළහා”
- viii. “යන්න නො සිතන්න මා සොහොයුරනි පෙමිබරා”
- ix. “... මාගේ මාලිගාවේ තවාතැන් පිළියෙල කොට දෙව”
- x. “... මේ මුළු පෙදෙස අත් හැර දා නුඩිලාගේ දරු ප්‍රවූල් හා දේපල ද රැගෙන වෙන රටකට යන්ට සැරසේවු”
- xi. “නො කරන් මා ප්‍රතුනේන් මේ සටනා”
- xii. “කොතරම් නරයන් මැරුව ද මා මැරීම නුඩි සිතන ලෙස පහසු නො වන බව දැන ගනු යෙහෙකි.”

3. සුජ්පා ආයිර්වාද ක්‍රියා පද යොදා නිස්තැන් පුරවන්න.

- i. ඔබට ඉක්මන් සුවය ..... (ලැබේවා/ලැබෙන්වා)
- ii. මම විභාගයෙන් ජය ..... (ලබමුවා/ලබමිවා)
- iii. ඔබ මේ සටනින් ..... (දිනෙනහිවා/දිනෙනුවා)
- iv. අපි සුවපත් ..... (වෛමුවා/වේවා)
- v. නුඩිලා දුකින් ..... (මිදෙන්වා/මිදෙනුවා)
- vi. දරුවේ යහපතෙහි ..... (හැසිරේවා/හැසිරෙන්වා)
- vii. සතුරා ..... (හංග වේවා/හංග වෙන්වා)
- viii. මතුරාට සෙතක් ..... (වෙන්වා/වේවා)
- ix. සියලු සතුරෝ මිතුරෝ ..... (වේවා/වෙන්වා)
- x. සියලු සත්වයෝ අමෙවරි අය ම ..... (වෙන්වා/වේවා)

එදීනෙදා ජීවිතයේ දී අපට විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා විවිධ ලේඛන සැකසීමට සිදු වේ. රාජකාරී ලිපි, ව්‍යාපාරික ලිපි, පොද්ගලික ලිපි, වාර්තා, අන් පත්‍රිකා, දැන්වීම්, ආරාධනා පත්‍ර, න්‍යාය පත්‍ර ආදිය එවැනි ලේඛනවලට නිදුසුන් ය. මෙවා ප්‍රායෝගික ලේඛන ලෙස දැක්විය හැකි ය. ඒ ඒ ප්‍රායෝගික ලේඛනයට සම්මත ආකෘතියක් ඇත. එය අනුගමනය කිරීම ඉතා වැදගත් ය. ක්වර වර්ගයේ ප්‍රායෝගික ලේඛනයක දී වුව ද නිවැරදි අක්ෂර වින්‍යාසය, විරාම ලක්ෂණ යෙදීම සහ නිරවුල් අදහස් ප්‍රකාශනය අත්‍යවශ්‍ය ය. මෙම පාඨමෙන් දැන්වීම සහ ආකෘති පත්‍ර සැකසීම සම්බන්ධව ඔබේ අවධානය යොමු කිරීමට අපේක්ෂිත ය.

දැන්වීම් පත්‍ර

ප්‍රබල ප්‍රවාරණ උපකුමයක් ලෙස දැන්වීම් පත්‍රිකා යොදා ගැනේ. ආර්ථික, සමාජීය, සංස්කෘතික ආදි කටයුතු ක්ෂේත්‍රයකට අදාළව වුව ද ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමට දැන්වීම් පත්‍රිකා භාවිත කෙරේ. නිරවුල් සන්නිවේදනයක් සඳහා දැන්වීම් පත්‍රිකාවලින් ලද හැකි ප්‍රයෝගන ඉමහත් ය.

- කරුණු නිවැරදිව පැහැදිලිව දැක්වීම
- සංක්ෂීපීතභාවය
- ආකර්ෂණීයභාවය
- සරලව

දැන්වීම් පත්‍රිකාවක ගැබී විය යුතු අනිවාර්ය ලක්ෂණ වේ.

පහත දැක්වෙනුයේ තෙනුම් වැව මහා විද්‍යාලයේ පාසල් පරිසර නියමු හට කණ්ඩායම විසින් පොලිතින් භාවිතයෙන් වන හානි සහ විකල්ප ඇසුරුම් මාධ්‍ය පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පිළිබඳව නිරමාණය කරන ලද දැන්වීම් පත්‍රයක් හා පොලිතින් භාවිතයෙන් වන හානි පිළිබඳ සකස් කරන ලද දැන්වීම් පත්‍රිකාවකි.

බලන් කඩනුරා නැර දැක්සේ...

පොලිතින් භාවිතය අවම කරමු. පරිසරය සුරක්මු.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

ස්ථානය - නොමු වැව
මහා විද්‍යාලයේ ප්‍රධාන
ගාලුව

දිනය - 2020. 06. 05
වේලාව - පෙ. ව 9.00
සිට ප.ව 3.30 දක්වා

2020.05.20

- දේශන
- විධියේ දරුණ
- විකල්ප ඇසුරුම් සකසා ගැනීම පිළිබඳ පායෝගික වැඩමුළුව
- පෙශේර හා විතු පුදර්ගනය

සිසුදරදැරියන්, දේමාපියන් අැතුළු ඔබ සැමගේ සහභාගිත්වය ගොරවයෙන් අපේක්ෂා කරමු.

සංවිධානය
පරිසර නියමු හට කණ්ඩායම
නොමු වැව මහා විද්‍යාලය

පොලිතින්
 බනිජ තෙල් පිරිපහුවෙන් පසු
 ඉවත් කරන ප්‍රාථමික පෙටෝෂ්
 රසායනික ද්‍රව්‍ය
 ආණුත් නිෂ්පාදනයකි.
 සාර්ථක හා පහසු
 අසුරැම් මාධ්‍යයකි.
 මිනිසා පොලිතින්
 භාවිතයට කෙතරම් යොමු වේ
 ඇත් ද යන්
 භාවිතය අවම කිරීමට මිස
 සම්පූර්ණයෙන් නතර කළ
 නො හැකි
 තත්ත්වයක් උඩු වේ ඇති.
 පොලිතින් මගින් පරිසරයට භාති සිදු වන්නේ
 එවා බැහැර කිරීමේ දී ය.
 පොලිතින් මුළුමතින් ම දිරා යාමට වසර 200ක්
 පමණ කළේ ගත වන්නේ යැයි ගණනය කර තිබේ.
 සියලු දෙනා අතින් අඛණ්ඩව
 පොලිතින් පරිසරයට බැහැර වීම සිදු වන කළේනි
 ඉන් ඇති වන භාතිය නම් ගණනය කළ නො හැකි ය.

ජොලිතිස්තාරිත් කිදු ව්‍යාහා

- නුම් දුෂණය නිසා පාංශු පිළින් විනාශ වීම හා පස නිසරු වීම
- ජල දුෂණය හෙවත් ජලයේ ගණන්මකහාවය වෙනස් වීම
- කකළ ආහාරයට ගැනීමට එන අලින්, ගවයන්, මුවන්, කපුවන් ආදි සතුන් විවිධ රෝගාබාධවලට ලක් වේ මිය යැම
- කානු පද්ධති අවහිර වේ මදුරුවන් හා මැස්සන් බෝ වීම ඇතුළු විවිධ අපහසුතා ඇති වීම
- මේ සියලු හේතු නිසා පාරිසරක සමබරනාව බිඳී යයි.

පොලිතීන් ටෙශ්‍රුවට භාවිත කළ පැති විකුණුක

- තන වර්ගවලින් තනාගන්නා මලු
- බව පතුරුවලින් තනාගන්නා ඇසුරුම්
- තොලු, තලු ආදි ගාක පතුවලින් තනාගන්නා මලු
- කඩ්දාක් ද්‍රව්‍යන
- රේදී මලු
- නෙළුම්, කැන්දු, දීය හබරලු, කෙකෙලු ආදි ගාක පතු

භාවිතය අවම කිරීම හෝවත් වරක් භාවිත කළ පොලිතීන් මලු නැවත භාවිතය මගින් ද පරිසරයට මුදා හැරෙන පොලිතීන් ප්‍රමාණය සිමා කළ හැකි ය.

එහෙත්

ඉන් සිදු වන දේරුණකාලීන අපහසුනා සහ භාති ප්‍රමාණ කළ නො හැකි ය. අපගේ පැවත්තේම තීරණය වන්නේ පරිසරය සුරක්ෂණ හෝත් පමණි.

අන් කිසිදු සනකු පරිසරය විනාශ නො කරන නිසා

පරිසරය සුරක්ෂණමේ වගකීම මූලිමතින් ම අස්ථ්‍යේ මිනිසාට පමණි. පොලිතීන් මේතුරු වෙසින් එන සතුරෙකි.

එය අත්‍යවශ්‍ය දුව්‍යයක් කර ගෙන අස්ථ්‍යේ අප ම ය.

එය අන්‍යවශ්‍ය දුව්‍යයක් ලෙස බැහැර කළ යුත්තේ ද අප ම ය.

මෙම සනසන සංඛ්‍යා දුරටත් ලෙස

අපි සියලු දෙනා පොලිතීන් භාවිතයෙන් අස්ථ්‍යේ වෙමු.

නො දිරන පොලිතීන් භාවිත නො කරන බවගේ නාමය නො දිරන්නේ ය.

පැති කෘත විටක ම පොලිතීන් ටෙශ්‍රුවට විකුණුක භාවිත කරමු !

පරිසර නියමු නට කණ්ඩායම, -

නෙළුම් වැව මහා විද්‍යාලය.

දිනය:- 2020.05.02

ආකෘති පත්‍ර

ඒදිනෙහා ජීවිතයේ දී අපට විවිධ ආයතන සමග කටයුතු කරන්නට සිදු වේ. ඒ ඒ ආයතනවලින් විවිධ ආකෘති පත්‍ර නිකුත් කෙරෙන්නේ පහසුවෙන් අවශ්‍ය සේවා සම්පාදනය සඳහා ය. එබැවින් නිවැරදි දත්ත ඇතුළත් කොට පැහැදිලිව ආකෘති පත්‍ර පිරවීම දෙපිරිසට ම පහසුවක් වනු ඇත.

ආකෘති පත්‍රවලට නිදසුන් ලෙස රැකියා ඉල්ලුම් පත්, විදුලි පණිවිඩ ආකෘති, මූල්‍ය බැංකුවක මුදල් තැන්පත් කිරීමේ දී භා ලබා ගැනීමේ දී සම්පූර්ණ කළ යුතු ආකෘති, පාසලකට ඇතුළත් වීම සඳහා ඇති ඉල්ලුම් පත්‍රය ආදිය දැක්විය හැකි ය.

ආකෘති පත්‍රයක් පිරවීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු

1. ආකෘති පත්‍රය පිරවීම සඳහා උපදෙස් දී ඇත්තම් ඒවා කියවිය යුතු ය.
2. ආකෘති පත්‍රයේ සඳහන් කරුණු හොඳින් කියවා තේරුම් ගෙන අසා ඇති තොරතුරු සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.
3. සඳහන් කළ යුතු කරුණු ඉතා කෙටියෙන් දැක්විය යුතු ය.
4. සුපුරුදු අත්සන යෙදිය යුතු ය.
5. සත්‍ය වූ ද නිවැරදි වූ ද තොරතුරු දැක්විය යුතු ය.
6. තමා විසින් සම්පූර්ණ තොකළ යුතු තැන් ඇතොත් ඒවා හිස්ව තැබිය යුතු ය.
(ඒවා කාර්යාලයේ ප්‍රයෝගනය සඳහා ය.)
7. මකන දියර වර්ග භාවිත තොකළ යුතු ය.
8. වැරදුණ හොත් තනි ඉරකින් කපා කෙටි අත්සනක් යෙදිය යුතු ය.

ආකෘති පත්‍ර අතර ජීවදත්ත පත්‍රිකා සැකකීම් සියලු දෙනාට අදාළ වන්නකි. ජීවදත්ත පත්‍රිකා සැකකීම් අරමුණ අනුව එහි ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු ද ඒවා ඉදිරිපත් කරන අනුපිළිවෙළ ද වෙනස් විය හැකි ය. රැකියාවක් ඉල්ලුම් කිරීම, කිසියම් සංවිධානයක සාමාජිකත්වය ඉල්ලුම් කිරීම, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශය සඳහා ඉල්ලුම් කිරීම යන අවස්ථා ගත හොත් ඒ ඒ අවශ්‍යතා අනුව අපේක්ෂිත ජීවදත්ත අඩුවැඩි විය හැකි ය.

නිදසුනක් ලෙස විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රවේශ අයදුම්පතේ දී ස්ථීර පදිංචි දිස්ත්‍රික්කය, විභාගයට පෙනී සිටි දිස්ත්‍රික්කය, පාසල ආදිය අත්‍යවශ්‍ය වීම දැක්විය හැකි ය.

අදාළ ආයතනයෙන් නිකුත් කරන ලද ආකෘතියක් නොමැති අවස්ථාවල දී අවශ්‍යතාව පිළිබඳ අවබෝධයෙන් ජ්වදත්ත පත්‍රිකා සැකසිය යුතු ය. පහත දැක්වෙනුයේ සාමාන්‍ය ජ්වදත්ත පත්‍රිකාවක ආකෘතියකි.

ජ්වදත්ත පත්‍රිකාවක ආකෘතියකි.

මුලකුරු සමග නම:- .....

සම්පූර්ණ නම :- .....

ස්ථීර ලිපිනය :- .....

ස්ත්‍රී/පුරුෂ භාවය :- .....

විවාහක/අවිවාහක භාවය :- .....

ජාතිය :- .....

ජනවරිය :- .....

ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය :- .....

පළාත :- .....

දිස්ත්‍රික්කය :- .....

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය :- .....

ග්‍රාමසේවා කොට්ඨාසය හා අංකය :- .....

අධ්‍යාපන සුදුසුකම් :- .....

වගත්තීය සුදුසුකම් :- .....

ක්‍රිඩා හා විශේෂ දක්ෂතා :- .....

ඉහත සඳහන් තොරතුරු සත්‍ය හා නිවැරදි බවට සහතික වෙමි.

.....

අත්සන

දිනය :-

අවබෝධය

1. ප්‍රායෝගික ලේඛන වර්ග පහක් නම් කරන්න.
2. දැන්වීම් පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කිරීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු මූලික කරුණු තුනක් දක්වන්න.
3. ආකෘති පත්‍රයක අත්සන යෙදීමේදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණ කුමක් ද?
4. පොලිතින් වෙනුවට අප භාවිත කළ යුත්තේ දිරින්සුපු ද්‍රව්‍යවලින් නිෂ්පාදිත මලු සහ ඇසුරුම් ය. රට ගත හැකි ද්‍රව්‍ය මොනවා ද?
5. පොලිතින් මිනිසාගේ සෞඛ්‍යයට අහිතකර වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

ලේඛන අභ්‍යාස

1. පහත දැක්වෙන කරුණු උපයෝගි කර ගනීමින්, ‘උමා අපයෝගනයට වැට බඳුම්’ යන මාත්‍රකාව යටතේ පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමට සුදුසු දැන්වීම් පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කරන්න.
  - උමයකු ලෙස සැලකෙන්නේ වයස අවුරුදු 18ට අඩු අය වේ.
  - එක්සත් ජාතින්ගේ උමා ප්‍රජාප්‍රතියෙන් උමා අපයෝගනය පිටුදැකිය යුතු බව සම්මත කරගෙන ඇත.
  - උමයා අපයෝගනය වන විධි
    - උමා මෙහෙකාර සේවාව
    - උමා සෞද්‍යාදු සේවාව
    - ලිංගික අතවරයට ලක් වීම
    - කුටිවනය හෙවත් උමා වෙළඳාම
    - කායික මානසික හිංසනය
    - නොතකා හා නො සලකා හැරීමට ලක් වීම
    - අධ්‍යාපන අයිතිය ලබා නො දීම
  - උමා ආරක්ෂාව පිණිස පිහිටුවා ඇති ආයතන
  - උමා අපයෝගන පිළිබඳව දැනුම් දිය යුතු දුරකථන අංක
2. නගර සභාව යටතේ පාලනය වන මහජන ප්‍රස්තකාලයට සාමාජිකයන් බඳවා ගැනීම සඳහා සුදුසු ආකෘති පත්‍රයක් පිළියෙල කරන්න.

1929 නොවැම්බර් මස 12 වන දින ගාල්ල යටලමත්තේ දී උපන් ගුණදාස අමරසේකර මහතා වෘත්තියෙන් දන්ත වෛද්‍යවරයෙකි. එහෙත් ඔහු වඩාත් ප්‍රකට වී සිටින්නේ ලේඛකයෙකු ලෙසිනි. හාට ගිත, අමල් බිසෝ, උයනක හිද ලියු කිවී, ආවර්ජනා, අසක් දා කිවී, මතක වත කාවා සංග්‍රහ ද, කරුමක්කාරයෝ, යලි උපන්නෙම්, දෙපා නොලද්දේ, ගන්ධනිල අපදානය, අසත්‍ය කතාවක්, ප්‍රේමයේ සත්‍ය කතාව, ගමනක මුල ආදි නවකතා ද රතු රෝස මල, ජ්වන සූචිද, එක ම කතාව, එක්වැමෙන් පොලොවට, කතා පහක්, ගල් පිළිමය සහ බොල් පිළිමය, මරණ මෝවකයේ ඉටු සිහිනය, පිළිම ලොවයි පියවි ලොවයි, විල්තෙර මරණය ආදි කෙටිකතා සංග්‍රහ ද ඔහුගේ නිර්මාණ කාන්ති අතර වෙයි.

මේ පාඨමට ඇතුළත් වන්නේ ඔහුගේ රතු රෝස මල කෙටිකතා සංග්‍රහයෙන් උපඩා ගත් කතාවකි. කෙටිකතාවක ස්වභාවය භඳුනා ගෙන කෙටිකතා රස වින්දනයට යොමු වීමට අවශ්‍ය පසුවීම මේ පාඨමෙන් සම්පාදනය කෙරෙයි.

නව හැවිදිරි පියසේන ඉස්තෝප්පුවහි උඩවස්සට හේත්තු වී බලා සිටියේ ය. වේලාව හවස හතර හමාරට පමණ ඇත. පියසේන හිස උස් කරමින් යළිත් වීමිය දෙස බලන්නට විය. පාරහි බොහෝ දෙනෙක් කරා කරමින් ඒ මේ අත ගමන් කරමින් සිටියන. ඔහු ඔවුන්ගේ හිස්වලට උඩින් ඇත වංගුව දෙස බැලුවේ ය. ඔහු කිප වරක් ඇගිලිතුවූ අතින් තැඟී සිට ද එදෙස බැලි ය. බොහෝ වේලා මෙසේ බලා සිටීම නිසා දැන් ඔහුගේ බෙල්ල රිදෙයි. ඇස් ද මධ්‍යක් කකියයි. එහෙත් තව ම කිසිවකු පෙනෙන්නට නොමැත. ඔහු යළිත් කණුවට හේත්තු වී බලා සිටින්නට විය.

අද අම්මා එන බව ඔහුට හොඳට ම විශ්වාස ය. තව අවුරුද්දට ඇත්තේ එක ද්වසකි. දැනට දින තුනකට පෙර ඔහු අම්මාට එන ලෙස කියා ලියුමක් ඇරියේ ය. එය ලියන ලද්දේ කුස්සියේ අම්මා විසිනි. එදින රාත්‍රියෙහි සියලු දෙනා ම නිදා ගත් විට ඔහු ඇට කියා කුප්පි ලාම්පුවක එලියෙන් එය ලියෙවේ ය. “අනේ අම්මේ කොහොම හරි එන්න. මං එනකම් උන්විල්ලාට බදින්න එපා” සි ලියුමහි අන්තිමට ලියන ලෙස ද ඔහු ඇට කිවේ ය. එබැවින් අම්මා තමා ගෙදර එක්ක යැමට එනු නියත ය. ඒ ඇරත් ඔහු එදා ගෙදරින් පිට වී එන විට ද, තමා අවුරුද්දට එක්ක යැමට එන බවට අම්මා පොරොන්දු වූවා ය. ගෙදරින් එනු පිණිස පිට වූ විට තමා හැඳු සැටී ද ඔහුට මතක ය. ඔහු අම්මාගේ ඇගෙහි එල්ලි යා නො හැකි බව කියමින් හැඳුවේ ය. එවිට අම්මා ඔහුගේ ඔවුන් අතගා “යන්න ප්‍රතා. මන් උම අවුරුද්දට එක්ක එන්න එනවා” සි කිවා ය. අම්මා ඔහු කාරෙකට ගොඩ තැගැළු විට ඔහුගේ හිස අල්ලා සිම්බා ය. “අනේ බලා ගන්න හොඳ හැටි” සි ඇ කිවේ හඩුමින් බව ඔහුට මතක ය.

“අම්මා මන් එක්ක යන්න එනවා ය කියල පොරොන්දු වූණා. දැන් අග ම එනවා ඇතැ” සි යළිත් පාර දෙස බලන්නට වූ පියසේනට සිතිණ. ඇත කිසිවකු වංගුවෙන් හැරෙනු යුතු පියසේන යළිත් ඇගිලි තුළින් උස් වී ය. එහෙත් කිසිවෙක් හඩ තගා තමාට කරා කලේ ය.

“පියසේන, පියසේන, කො මෙහාට ඇවිල්ල මේ කතුර නොන මහත්මයට ගිහින් දීපන්.”

වහා දිව ගොස් එය ගෙනවුත් ස්වාමිදුවට දුන් ඔහු යළිත් ඉස්තෝප්පුවට දුව ආවේ ය. වංගුවෙන් හැරැණු තැනැත්තා එවිට පෙනෙන්නට නො සිටියේ ය. ඒ අම්මා විය යුතු යයි ඔහුට සිතිණ. අම්මාට අමතක වී ගෙය පිටමං කොට යන්නට ඇත. ඔහු වහා ගේටුව වෙත දුව ගොස් පාරහි අනික් පැත්ත දෙස බැලුවේ ය. එහෙත් එහි ගියේ අම්මා නොව වෙනත් ගැහැනියකි.

ඔහු යළිත් උඩවස්ස අසලට පැමිණ වීමිය දෙස බලා සිටින්නට විය. ඉස්තෝප්පුවහි වැටී තිබුණු හිරි එලිය ද දැන් කුමයෙන් මැකිගෙන යයි. ඔහු දැන් මෙසේ බලා සිටින්නට වී පැය දෙකකටත් ආසන්නව ඇත. අම්මා මෙතරම් ප්‍රමාද වෙති සි ඔහු නො සිතුවේ ය. ඔහු

අශ්‍රී එතියි බලාපොරොත්තු වූයේ උදයෙහි ය. තව හැන්දී වීමට ඇත්තේ ද වික වේලාවකි. ඔහු යළිත් ඇගිලි කුඩාන් නැගී පාර දෙස බලා සිටින්නට විය.

යළිත් දෙතුන් වරක් වංගුව දෙස බලා සිටි ඔහු දොර කණුවට හේත්තු වී කළුපනා කරන්නට විය. අම්මා මෙතරම් ප්‍රමාද වන්නේ කුමක් නිසා දැයි ඔහුට කිව නො හැක. අම්මා ගෙදරින් උදේ වරුවේ නො අනුමානව ම පිටත් වන්නට ඇත. මොහොතකින් ඔහුගේ සිතෙහි ගෙදර වූ ගොඟ මල්ලි තංගී සමග එලිපත්ත උඩ වාච්චී සෙල්ලම් කරනු ඇත. ගොඟ මල්ලි බඩිනිවී අඩා සැරි ද ඔහුට සිහි විය. මල්ලිගේ ගොඟකම කලේ අපලය ගෙවුණු පසු මොදා වෙති යි අම්මා නොයෙක් වර කි සැරිද ඔහුට මතක් විය. ගෙදරින් පිටත් වූ අම්මා මෙතරම් වේලා නාවේ ඇයි? ඔහු ගොකයෙන් යළිත් පාර දෙස බැලුවේ ය.

“අම්මා මෙව්වර වේලා නාවේ ඇයි?” ඒ ගැන සිතත් ම ඔහුගේ දෙනෙන මොහොතකට අදුරු වී කුදාළින් තෙත් වෙයි. ඔහු තුළ වූ ගොකය ඉවසුම් නො දෙන තරම් ය. “අම්මාට පුගක් ලොරි බස් යන පාරවල ඇවිදින්න දැනෙන්නේ නැතු.” එහෙත් එය ඔහුට සිහි කිරීමට පවා නො හැකිය. ඔහු බියෙන් ගැහෙන හදවතින් යුතුව පාර දෙස බැලී ය.

දැනට සුමානයකට පමණ පෙර ඔහු කබේ යන විට පාරේ ගිය ගැහැනියක ලොරියක හැඹි වැමෙනු ඔහු දැක්කේ ය. ඇ වැටුණු වහා ම මිනිස්සු ඒ වටා රස් වූහ. ඇගේ හැටුවය ලෙසින් තෙත්වී හියේ ය. ඇ මැරෙන්නට ඇතැයි ඔහුට සිතුණේ ය.

ඔහු ගොකයෙන් බර වූ දෙනෙනින් යුතුව යළිත් වීරිය දෙස බැලුවේ ය. එහි අම්මා පෙනෙන්නට නොමැති බව දිකිත් ම ඔහුගේ ගොකය මුළු සිත ම වෙළුමින් නගියි. අම්මා එන්න ඇත්තේ මගේ ලියුම දැකලා. මම ලියුම ලිවිවේ නැත්තම් අද එන්නේ නැහැ. ගොකය නිසා ඇඟිලට එන්නාක් මෙන් ද ඔහුට දැනිණ. ඔහු නිශ්චලව බියෙන් හා ගොකයෙන් වෙළි ගිය හදවතින් යුතුව බලා සිටින්නට විය. ඔහුගේ මුහුණ ඉදිරියෙහි බොහෝ වේලාවක සිට කේරුරුවේ කිපදෙනෙක් ‘රුං රුං’ යයි කෙදිරි ගාති. විශාල පින්තුර දෙකක් දෙපැත්තෙහි බදින ලද බර කරත්තයක් ඉක්මනින් ගේ ඉදිරිපස පසු කර හියේ ය. එහි ඇතුළෙහි ගසන ලද ද්විලක් හෝ බෙරයක් වැනි කිසිවකින් නැගුණු නාදය වාතයෙහි දුක් මුළු බව වැඩි කරමින් පැතුරුණේ ය. එය ඔහු තුළ වූ ගොකය හා මළානික භාවය වැඩි කරයි. කරත්තයෙන් නගින නාදය දුක්මුළු බව උත්සන්න කරමින් සෙමෙන් නැතිවී යයි. ඔහු කළුපනා විරහිතව එදෙස කන් යොමා සිටියේ ය.

“අම්මාට මොකක් වූණා ද?”

ඔහුට එය තවත් ඉවසිය නො හැකි ය. ඔහු වහා කුස්සිය වෙතට දුවන්නට විය. ඔහු එහි වූ ගැහැනිය සමග කරා කරන්නට විය.

“කාටවත් මොකවත් වුණෙන් දැන ගන්නේ කොහොම දී?” සි ඔහු ඇගෙන් ඇසුමේ ය. කිසියම් වැඩක නියුතු වූ ඇ එය තැසුණාක් මෙන් සිටියා ය.

“කාටවත් මොකවත් වුණෙන් දැන ගන්නේ කොහොම දී?”

“මොකක් ද, මට තේරෙන්නේ තැහැ.”

“තැහැ, දැන් පාරෙදි මට මොකවත් වුණෙන් කස්සියේ අම්මා දැන ගන්නේ කොහොම දී?”

“පොලිසියෙන් දන්වනවා ඒ ඉන්න තැනැට.”

අගේ උත්තරය ඔහුගේ ප්‍රීතියට හේතු විය.

“අපේ අම්මට මොකවත් වුණෙනිනුත් දන්නනව දී?”

“ම්ව. කවුරුනුත් දන්වනවා. කාටත් එහෙමයි” ඔහුගේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර දීමෙන් වෙහෙසට පත් ඇ කිවා ය.

ඉත් ඔහුගේ සිත බලවත් ප්‍රීතියක් ඇති විය. මෙතෙක් පැවති සියලු දුක්මුසු හැරීම ඉන් අතුරුදහන් විය. “අම්මට එහෙම මොකවත් වෙලා නම් මෙලහට දැනාගන්න මිනැ. පරක්ක වුණත් දැන් ලග ලග ම එනවා ඇති” සි යළින් ඉස්තෝප්පුවට දුව ආ ඔහුට සිතිණ.

“පියසේන... මෙහෙ වරෙන්... දැන් ඇති උඩවස්සේ එල්ලිලා... හනිකට වරෙන්” සි ස්වාමියුව හඩු නාගා කියනු ඇසිණ.

ඔහු වහා කාමරයට ගියේ ය.

“ඉදා ඉක්මනට කඩ්ට ගිහිල්ල, තුළ් රෝද දෙකක් අරගෙන වරෙන්.”

“උඩ සල්ලි එහෙම නැති කරව ගන්න නෙවෙයි.”

“මොකක්ද ගේන්න කිවිවේ?” ඇ යළින් ඇසුවා ය. “තුළ් රෝද දෙකක්. සුදු ඒවා”

ඔහු මුදලුත් රගෙන පිටත් විය. ඔහු ඒ ගැන සතුවූ විය. අම්මා දැන් ඔහුට මග දී ම සමු විය හැකි ය.

ඔහු පාර දෙපස නිතර බැලුවේ ය. අම්මා තව වික දුරක් යත් ම තමාට සමු වෙතියි ඔහුට සිතේ. විශිය දිගේ ගොස් කඩ විශියට වැටුණු ඔහු වට පිට බැලුවේ තොයෙක් තෙන්

කිනැ ගන්නා දෙයින් පිරි ගිය කඩ දෙස ය. ඒවායේ නොයෙක් වර්ණයෙන් යුත් ඉතා සිත් අදිනපුල දේ තිබේ.

අතැම් කඩයක ඉදිරිපස භූලං පුරවන ලද බැලුන්වලින් වසා තිබුණේ ය. එහි දිග නිල් පැහැති බැලුන් ද, තව නොයෙක් පැහැති බැලුන් ද එල්ලා තිබුණේ ය. මිනිහෙක් එයින් එකක් පුරවමින් “සත දහයයි. මෙයින් ඕනෑ එකක් ගන්න. සත දහයයි.” ඉද හිට මහ හඩින් කැ ගැසුවේ ය. ඔහු වටේ ලමෝ කිප දෙනෙක් බලා සිටියහ. පියසේන ද එහි වහා දිව ගියේ ය. ඒ කෙරෙහි ඇදී ගිය සිත් ඇති ඔහුට තමා පැමිණි පණ්ඩ්චිය ගැන ද අම්මා ගැන ද මොහොතුකට අමතක විය. එහෙත් ඔහුට එයින් එකක් ගත හැක්කේ කෙලෙස ද? ඒ දෙස රික වේලාවක් බලා සිටි ඔහු යළිත් ගමන් කරන්නට විය. යාර දහයක් පමණ ගිය ඔහු හඳිසියේ ම නැවතුණේ ය. බිම සිට අඩ් කිපයක් උසට පේළියට තබන ලද රතික්ක්දා පෙට්ටි ගොඩ දුටු ඔහුගේ දැස විස්මයෙන් වෙළි ගියේ ය. රතික්ක්දා පෙට්ටි කිපයක් බිම අතරා ද තිබුණේ ය. ඔහු ඒවා දෙස ඕනෑකමින් බලා සිටින්නට විය. රතික්ක්දා පෙට්ටියෙහි පිට වූ මහත ගැහැනියකගේ රුපය ඔහුගේ සිත ඇද ගත්තේ ය. එවැනි රතික්ක්දා පෙට්ටි තුනක් ගිය අවුරුද්දේ තමාට ලැබුණ සැටි ද ඔහුට සිහි විය.

මහුට නැවුරු වී බිම තබා තිබෙන රතික්ක්දා පෙට්ටියක් අල්ලා බැලීමට සිතිණ. එහෙත් ඔහු එදෙස අත යවත්ම කඩය ඇතුළෙහි වූ නපුරු පෙනුමකින් යුත් මිනිහෙක් කැගැසුවේ ය.

“උම ලග සල්ලි තිබෙනව ද?”

“නැහැ... නැ... නැ...” සි ඔහු පස්සට වෙමින් සෙමෙන් කිවේ ය.

“එහෙනම් ඒක ගන්න හැඳුවේ? පලයන් යන්න...” සි ඔහු ඉක්කිතිව රජ හඩින් මොර ගැමේ ය.

ඔහු කි වචන ඇසුණ පියසේන තුළ ලැජ්ජාවක් ද කනගාටුවක් ද ඇති විය. ඔහු එතන නො සිට ඉවත් වී ගියේ ය. “තාත්තා සිරියා නම් මේ සැරෙත් අපිට රතික්ක්දා පෙට්ටි ගෙනැල්ල දෙනවා” සි ඔහු තමාට ම කියා ගත්තේ ය. තාත්තා මැරුණු සැටි ගැන ද ඔහුට සිහි විය. තාත්තා මැරුණේ ඉස්පිරිතාලයේ ය.

තමා මෙසේ රතික්ක්දා පෙට්ටි දෙස බලා සිටින විට අම්මා පිටමං වී යන්නට ඇතැයි ඔහුට සිතිණ. ආපසු දිව ගිය ඔහු පාර මැදට වූත් ආපසු බැලී ය. එහෙත් අම්මා එහි පෙනෙන්නට නො වී ය. අම්මා අද නො එති සි ද ඔහුට වරෙක සිතිණ. අම්මා නො පැමිණිය හොත් තමා ගෙදර යන්නේ කෙසේ ද?

ඔහුට හඳුසියේ තමා පැමිණි කාරණය ගැන ද සිහි විය. තමාට වහා එන ලෙස ස්වාමිදුව කිවා ය. තමා පැමිණි දුර පමණ තව යැමට තිබේ. ඔහු ඉක්මනින් ගමන් කරන්නට විය.

සිතුව්ලිවලින් පිරි ගිය ඔහුට අම්මා ගැන ද, තමා දකින දේවල් ගැන ද තවත් නොයෙක් දේ ගැන ද සිහි වෙයි. දැන් ගමෙහි හැම තැන ම උන්විල්ලා බැඳ ඇතේ. මෙවර ගෙදරත් උන්විල්ලාවක් බඳින්නට ඇත් ද? එසේ බැන්දා තම් එය බඳින්නට ඇත්තේ අගල අද්දර කොස් ගසෙහි අත්තක විය යුතු ය. ගිය අවුරුද්දේ බැන්දේ ද එතන ම ය. තාත්තා තැනි නිසා උන්විල්ලාවක් බැඳීමට කෙනකු නොමැති යයි ද ඔහුට සිතිණ. කෙසේ වුව ද, දැන් සිරසේනත් විජයපාලත් අන් අය සමග එකතු වී ගෙයි පිළිකන්නෙහි දොඩු ගස යට වල කජ්ජ් ගසනු ඇතේ. ගිය අවුරුද්දේහි තමා තරම් කිසිවෙක් නො දිනුවේ ය. ගිය අවුරුද්දේහි දිනු කජ්ජ් සියල්ල ඔහු මල්ලක දමා දුමෙහි තැබුවේ මෙහි එන්නට සුමානයකට පෙර ය. “අම්මේ, කජ්ජ් මල්ල මං එනකම් කාටවත් අල්ලන්න දෙන්න එපා” සි ඔහු එන්ට පිටත් වූ විට අම්මාට කිවේ ය. තව ම එය එතන ම ඇතේ. දැන් ඔහුට යළිත් ගෙදර යා නො හැක්කේ ඇයි? තමා මෙසේ අල්ලා බැඳ තබන්නේ කුමක් ද? එහෙත් දැන් තමාට වුවමනා ලෙස සිටිය නො හැකි බව ඔහු දනි. ඔහුගේ සිත ගෝකයෙන් මැලවෙන්නට විය. “දැන් කුමක් කරන්ව ද? මෙහෙන් පැන යන්නට බැරි ද? මේ ඇ සිතුව්ලි තිශ්ප්ල බව ඔහු දනි. එහෙත් අම්මාට පණිවුඩෙක් අරින්නට බැරි ද? මෙතරම් සෙනග අතර කොබෝගම ගැන දන්නා අය බොහෝ විය යුතු ය. ඔවුන්ගෙන් එකකුට කිවෝන් අම්මාට එන්නට කියා නො අනුමානව ම පණිවුඩෙක් ඇරීමට හැකි වනු ඇතේ. ඔහුගේ සිත ප්‍රිතියෙන් පිනා යන්නට විය. අන්තිමේ දී තමා විසින් කළ යුතු දේ සිහි විණි යයි ඔහු සතුටින් සිනහ වුයේ ය.

කොබෝගම ගැන දන්නා කෙනෙක් ඇත් දැයි දැන් සෞයා බැලිය යුතු ය. ඔහු පාරෙහි එහා මෙහා යන අයගේ මුහුණ දෙස ද නැවති කිසිවක් කරමින් සිටි අයගේ මුහුණ දෙස ද ඔහුගේ මැලවේ ය. තමාගේ සිතෙහි ඇති වූ අලුත් ප්‍රිතිය නිසා ඔහුට සියල්ල අමතක විය.

තමාට යාර දෙකක් පමණ ඇතින් කෝට් එකක් හැඳ කුඩායක් අතින්ගත් නාකි මිනිහෙක් සෙමෙන් ගමන් කෙලේ ය. පියසේන වහා දුව ගොස් ඔහු හා කරා කරන්නට විය.

“මේ සියේ, කොබෝගම දන්නව ද?”

නාකි මිනිහා නැමුරුව ඔහු දෙස පුදුමයෙන් මෙන් බැලුවේ ය.

“මොකක් ද... කිවේ...”

පියසේන පෙරටත් වඩා නයියෙන් කරා කෙලේ ය.

“කොබෝගම දන්නව ද?”

“නැහැ... මට ඇපුණේ නැහැ...” සි කි මිනිහා නො නැවතීම ගමන් කලේ ය.

පියසේන යළිත් වට පිට බලමින් ගමන් කරන්නට විය. කොබෝගම ගැන දන්නා තව බොහෝ දෙනෙකු ඇත. පාරෙහි වූ කණුවකට හේත්තු වී පත්තරයක් බලමින් සිටි කෙනෙකු ඩුටු පියසේන ඔහු නො අනුමානව ම කොබෝගම දනිති සි සිතුණේ ය. ඔහු වහා මිනිසා වෙතට දිව්වේ ය.

“මේ... කොබෝගම දන්නවා ද?”

මිනිසා නැසුණුක් මෙන් පත්තරය කියෙවේ ය.

“කොබෝගම දන්නවා ද?”

“පලයන් යන්න... පොඩිඩික් පත්තරේවත් බලන්න නැහැ” සි මිනිසා හිස නො උස්සා ම කැශැසුවේ ය. ඔහුගේ කැශැසීමෙන් තැති ගත් පියසේන කරා නො කර ම යන්ට ගියේ ය.

පියසේන යළිත් වට පිට බලමින් විවිධයෙහි වේදිකාව දිගේ ගමන් කරන්නට විය. රේ බෝ විමට ලංච ඇති බැවින් දැන් විවිධයෙහි මිනිසුන් බෙහෙවින් වැඩි ය. බඩු වෙළඳාම් කරන්නේ පෙරට ද වඩා කැශැසීමින් බඩු මිල ගණනුත් ඒවා ලාබ බවත් කිහි. අර බැලුන් වෙළෙන්දාගේ කටහඩ දැන් මෙතනට ද ඇශේ. ඔහු නො නැවතී ම කැශැසයි. “ගන දහයයි. ඕනෑ ම එකක්... නංගිලාට මල්ලිලාට ගෙනහින් දෙන්න...” ඉක්කිතිව නාකි මිනිසේක් කුඩා කරන්තයක් අදිමින් ද තව කරත්ත කිපයක් අතින් එල්ලා ගෙන ද වේදිකාව දිගේ ගියේ ය. වේදිකාවේ පැත්තක තරඟා ගැනීයක් බුලත්විටි වගයක් විකුණන්නි ය. ඔහු ඇට වෙතට සෙමෙන් ලං වූයේ ය.

“මොක ද විඩික් ඔහු ද?” සි ඇ ඔහු ලං වත් ම ඇසුවා ය. ඔහු ඇට සෙමෙන් කරා කමළේ ය.

“අාච්චි, කොබෝගම දන්නවා ද?”

“මොකක් ද?”

“කොබෝගම?”

“පලයන් යන්න, කොබෝගම ගැන අහන්න ආවා.”

පියසේනගේ සිත ගෝකයෙන් පිරෙන්නට විය. දැන් ඔහු කොබෝගම ගැන කීපදෙනෙකුගෙන් අසා තිබේ. එහෙත් ඉන් කිසිවකුට ඒ ගැන කිව තොහැකි විය. මෙතරම් මිනිසුන් ඉන්නා තැන මින් එකෙක් වත් කොබෝගම ගැන නො දනිත් ද? ඔහු සූන්ඩු බලාපාරොත්තුවලින් යුතුව වට පිට බැලුවේ ය.

“ඒය ප්‍රමාද, උගුට මක්ක ද ඔහු?” සි වේදිකාවේ ම ඊට මදක් ඇතින් වූ මිනිසේක් ඔහුගෙන් ඇසි ය. මිනිසා ඔහු ඉදිරියෙහි බොත්තම් ද, යතුරු කුටු ද, දම්වැල් ද දැමු පෙටවියක් තබා ගෙන සිටියේ ය. පියසේන වහා ඔහු වෙත දිව ගියේ ය.

“කොබෝගම දන්නට ද?”

මිනිසා ඔහුගේ දැස ද මුහුණ ද දෙස බැලුවේ ය. ඉක්තිත්ව ඔහු තමාට ම සිනාසුණේ ය.

“මුව දන්නවා.”

ඒ වචනය ඇසෙන් ම පියසේනගේ සිතෙහි මෙතෙක් ඇති නො වූ ප්‍රිතියක් ඇති විය. ඒ විශ්වාස කළ නො හැක්කාක් මෙන් ඔහු යළිත් ඔහුගෙන් ඇසුවේ ය.

“කොබෝගම දන්නවා ද?”

“මුව දන්නවා, ඉතින් මොකක් ද ඔහු?”

“එහෙනම් අපේ අම්මාට කියන්න, හෙට කොහොම හරි මාව එක්ක යන්න එන්න කියල. මට මෙහේ ඉන්න බැරි ය, මං එක්ක යන්න එන්නෙයි කියන්න.”

“උඩි අම්ම රෙදි හැටිට අදින එක්කෙනෙක් නේද?” සි ඇසු මිනිසා යළිත් හඳු නගා සිනහ විය.

“මුව. කියන්න කොහොම හරි මාව එක්ක යන්න එන්නයි කියල හෙට උදේ ම.”

“මට නිකම් කියන්න බැහැ. ඔය අතේ තියෙන සල්ලිවලින් ගත දහයක් දී බොත්තමක් ගන්න ඔහු.”

පියසේන මදක් කළබල වී වට පිට බැලුවේ ය. “සල්ලි නැති නො කරගෙන එන්න ඔහු” සි පිටත් වන විට ස්වාමියුව කී සැරී ඔහුට සිහි විණ. එහෙත් තමා සත දහයක් දී බොත්තමක් නො ගත ගොත් මොහු අම්මාට පණ්ඩුවිය නො කියනු ඇත. ගෙදර ගොස් ගුට් කෑ යුතු යයි ඔහු සිතුවේ ය. ඔහු ගත දහය දී බොත්තම ගත්තේ ය.

කඩය දෙසට යන්නට පිටත් වූ ඔහු ආපසු හැරී යලිත් මිනිසාට කරා කළේ ය.

“කොහොම හරි කියන්න හෙට උදේ ම එන්නය කියල.”

“නැ ඒවා ඔක්කොම හරි” සි මිනිහා කියනු ඔහුට ඇසිණ.

මහු ගෙදර එන විට ඇදිරි වැට්මට ආසන්නව තිබිණ. ප්‍රමාදය ගැන ඔහු බිය විය. එහෙත් ස්වාමියුට තවමත් මහමින් සිටියා ය. ඔහු නුල් රෝද ගෙනවුත් ඇට නො ව කුස්සි අම්මාට දී ඉතිරි සල්ල ද දුන්නේ ය. නුල් රෝදවල ගණන ඇය දතිතියි ද, තමා මිනිසාට සත දහයක් දුන්බව දැන ගතිතියි ද ඔහු බිය විය. ඒ ගැන ඇසුවාත් තමාට ගුට් කන්නට වනු නො අනුමාන ය. ඔහු පැයක් පමණ කුස්සියට වී සිටියේ ය. එහෙත් කිසිවෙක් ඒ ගැන ප්‍රශ්න නො කළේ ය.

රට කැම කා නිදා ගන්නට වන් ඔහු නොයෙක් දේ ගැන සිතන්නට විය. ඔහුගේ සිත ප්‍රිතියෙන් කුල්මත්ව නැවුවේ ය. හෙට උදේ ම අම්මා පැමිණ තමා එක්ක යනු ඇත.

මහු සිහිනෙන් දුවවේ ද තමා ගෙදර ගොස් සිටින බව ය. ඔහු ගෙට ගොඩ වූ විගස ගොජ මල්ලිත්, නංගිත් දුවගෙන ආහ. නංගි ඔහුගේ ඇග කෙනිත්තුවේ ය.

“කෝ... කජ් මල්ල...? කෝ...? උමිලා නැති කරලා...” ඔහු කෝපයෙන් අසන හඩ ද ඇසුවෙන් ය. “නැති කරලා... උමිලා... මං එනකම්...” ඉක්බිතිව ඔහු ඉකි බිඳින හඩ ද ඇසිණ.

ගුණදාස අමරජේකර

කෙටිකතාව රස විදුම්

මිල මේ වන විටත් ‘අම යහළවෝ’, ‘මඟාල් දූව’ වැනි තවකතා කියවා ඇත. ඒවා පුද්ගලයන් කිප දෙනකු වටා ගෙතුණු, දීර්ශ කාලයක් තිස්සේස් සිදු වුණු සිදුවීම් දිග හැරෙන දිග කතා යි. තවකතාවල එක් සිදුවීමක් එක් තැනක සිදු වෙයි. එහි සිටින්නේ එක් පුද්ගල කණ්ඩායමකි. තවත් සිද්ධියක් තව තැනෙක සිදු වෙයි. එහි සිටින්නේ වනත් පුද්ගල කණ්ඩායමකි. මේ සිද්ධින් සම්බන්ධ වන්නේ තවත් තැනක දී ය.

කෙටිකතාවේ එසේ නො වෙයි. එක් සිද්ධියක් සිදු වන්නේ ඊට පෙර සිද්ධියේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි. සිද්ධියක ප්‍රතිඵලය රළුග සිද්ධියට හේතුවක් වෙයි. කෙටිකතාවේ අවස්ථා හා සිද්ධිවල මතා සම්බන්ධයක් දැකිය හැකි ය. මේ සිදුවීම් එකිනෙකට සම්බන්ධ වන්නේ දුම්වැලක පුරුක් මෙහි. මේ නිසා ම ප්‍රධාන වරිත ඉතා සීමා සහිත ය. වරිත එකක් හෝ දෙකක් ප්‍රධාන වේ. ඒ නිසා ඉතා කෙටි කාලයක දී සිදුවීම් කිපයක් පමණක් කියවෙන කෙටි වූ කතාව කෙටිකතාවකි.

කතාවේ කියවෙන අවස්ථා අප දැයේ ඉදිරියේ මැවෙයි. පායකයා ලේක්ඡේකයෙකු වී කෙටිකතාව නරඹයි. දක්ෂ කෙටිකතාකරුවා රැප මවමින් තම නිරමාණය මෙසේ රසවත් කරන්නේ හාජාව මගිනි. ඒ ඒ වරිතවලට, ඒ ඒ අවස්ථාවට හා ඒ ඒ සමාජ පරිසරයට ගැලපෙන ලෙස හාජාවේ වවන හැසිරවීමට නිරමාණකරුවා සමත් වෙයි. මෙය කෙටිකතාවක සාර්ථකත්වයට බෙහෙවින් බලපායි. කතාව රසවත් නම් එක දිගට කියවා අවසන් කරන්නට සිතෙයි. පායක සිතෙහි කුතුහැය හෙවත් සෞයා දැන ගැනීමේ ආගාව ඇති කරවීම නිරමාණකරුවාගේ කාර්යයකි. එමෙන් ම ඒ ඒ අවස්ථාවල දී පායක සිතට දුක්, අනුකම්පාව, සතුට, ආගාව, උපහාසය වැනි හැඟීම් දැනෙන ආකාරයට කතාව ඉදිරිපත් කර තිබීම ද සාර්ථක කෙටිකතාවක ලක්ෂණයකි.

කෙටිකතාවක ඇත්තේ ප්‍රධාන සිද්ධි එකකි. අනෙකුත් සිද්ධි ඒ ප්‍රධාන සිද්ධියට අදාළ වන ප්‍රධාන සිද්ධිය හැඩා කෙරෙන අවශ්‍යෙක් සිද්ධි යි. ඒවා ප්‍රධාන සිද්ධියට ඉතා තදින් බැඳෙන සිද්ධි විය යුතු ය. කෙටිකතාවක කිසිදු සිද්ධියක් හෝ වරිතයක් හෝ අනවශ්‍ය වරිත හෝ සිද්ධි නොවිය යුතු යි. ඒ සියල්ල ප්‍රධාන සිද්ධිය හා බැඳෙන ඒවා වීම ඉතා වැදගත් වෙයි. කෙටිකතාව කියවා රස විද් අවසන් වන විට පායකයා අපුරු ලෝකයකට පිවිසේයි. ඒ සමග ම තම ජ්විතයට යමක් එකතු කර ගනියි. එසේ ඔබගේ ජ්විතයට යමක් එකතු කරන, ඔබ අපුරු ලෝකයකට කැඳවා ගෙන යන කෙටිකතාවක්, සාර්ථක කෙටිකතාවක් ලෙස අයය කළ හැකි ය. ඔබ කියවන කෙටිකතාවල ඉහත කි ලක්ෂණ තිබේ දැයි බලමින් කෙටිකතා රස විදින්න.

අවබෝධය

- නිවසින් පිටව ජ්‍වත් වීමට පියසේනට සිදු වූයේ ඇයි?
- මවගේ පමා වීම ගැන පියසේන බියටත් දුකුටත් පත් කළ සිතිවිල්ල විස්තර කරන්න.
- මව පිළිබඳව වූ සිතිවිල්ල මොහොතකට සිතෙන් ඉවත් වූ බව දැක්වෙන ප්‍රකාශය උප්‍රටා දක්වන්න.
- දෙදර යැමට පියසේන තුළ වූ ආගාවෙන් අයුතු ලෙස ප්‍රයෝගන ගත්තේ කවුරු ද?
- පියසේන දුටු සිහිනයෙන් කතුවරයා ඉති කරන්නේ කුමක් දැයි මෙහි අදහස් දක්වන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගති

- පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කවුරුන් විසින් කා හට කුමන අවස්ථාවක කියන ලද දැයි ලියන්න.
  - “මන් උඟ අවුරුද්දට එක්ක යන්න එනවා”
  - “අනේ බලා ගන්න හොඳ හැටි”
  - “අපේ අම්මාට මොකවත් වුණෙනිනුත් දන්නනව ද?”
  - “එහෙනම් එක ගන්න හැඳුමේ, පලයන් යන්න”
  - “උඩි අම්ම රෙදි හැටිට අදින එක්කෙනෙක් නේද?”
- පහත සඳහන් සිද්ධ අනුපිළිවෙළට සකසා තැවත ලියන්න.
  - අවුරුදු දිනය හෙටට යෙදී තිබෙන බැවින් මව එන්නේ දැයි විමසිල්ලෙන් බලයි.
  - නිවසින් පිට වී යන්නට නොහැකි බව පවසම්න් හඩා වැවෙද්ද මව තමා කාරයට නංවා නිස සිං සනසයි.
  - මව අනතුරකට පත් වී දැයි බියක් දැනී කුස්සි අම්මාගෙන් එවැනි සිද්ධ ගැන තොරතුරු වීමසයි.

- iv. කාරයෙන් පැමිණී අය ඔහු මෙහෙකාර දරුවකු ලෙස නිවසකට කැඳවා ගෙන එයි.
- v. අවුරුද්දට දින කීපයකට පෙර මවට ලිපියක් යවයි.
- vi. අම්මාට පණිවිධියක් යැවීමට කොබේගම ගැන දන්නා කෙනකු සෞයද්දී කපට මිතිසකුට රවවෙයි.
- vii. නොත් මහත්මයාට කතුර දීමට ගිය අවස්ථාවේ අමතක වී, ගෙය පිටමං කර යන මව මග හැරුණේ යයි සිතා ගේවුව දෙසට දුව යයි.
- viii. කමා කැඳවා ගෙන යාමට එන බවට මව දුන් පොරාන්දුව සිහි කරමින් ඇදිරි වැවෙන තුරු පාර දෙස ලබා සිටිද්දී නිවස හා එහි වෙසෙන්නන් සිහියට තැගෙයි.
- ix. අවුරුදු භාණ්ඩවලට සිත ඇදී යද්දී තම පියා සහ ඔහුගේ මරණය සිහියට තැගෙයි.
- x. කිසිවෙකුට හෝ ඇල්ලීමටවත් ඉඩ නො දෙන ලෙස කියා මව භාරයේ තබා ආ ක්‍රම්මල්ල නිවැසියන් තැකි කර ඇති බව සිහිනයෙන් දැකියි.
3. මේ කෙටිකතාවේ ඇතුළත්, සිතෙහි මැවෙන අවස්ථා විස්තර කරන්න.
4. මවගේ පැමිණීම හා අවුරුද්ද ගත කරන ආකාරය ගැන පියසෙනගේ හිත තුළ පවතින බලාපොරාත්තුව නිරුපණය වන අවස්ථා විස්තර කරන්න.
5. කෙටිකතාවේ අවසානය ඔබ කැමති ආකාරයකට නිර්මාණය කර මේ කතාව ඉදිරියට ගොඩනගන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්

1. විවිධ අත්දැකීම් පාදක කර ගනීමින් ලියවුණු කෙටිකතා කියවන්න.
2. කෙටිකතාවක තිබූ යුතු ගුණාග රැක ගනීමින් කෙටිකතාවක් නිර්මාණය කරන්න.
3. ප්‍රවත්තන්වල පළ වන කෙටිකතා ගොනු කර පොතක් නිර්මාණය කරන්න.

සමාජයේ ජ්වත් වන මිනිසුන්, සතුන් ආදීන් මෙන් ම කල්පිත සත්ත්ව වරිත ද යොදා ගනිමින් ගෙතු කතා රසක් අප හමුවේ පවතියි. ඒවා නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ ගණයට ඇතුළත් වෙයි. නිරමාණාත්මක ප්‍රබන්ධ රචකයා කියවන්නා තුළ කතා රසයක් ජනනය වන පරිදි සිය කතාව ගෙත්තම් කරයි. එහිලා උච්ච බස් වහර, උපමා ආදි අලංකාර, වරිත, අවස්ථා හා සිදුවීම් ඇතුළත් වර්ණනා ද උපයෝගි කර ගනී. කතාව අවසන් වන්නේ පායකයාට යම් උපදේශයක් හෝ සැගවුණු ජ්වනාරථයක් ද සපයමිනි.

මේ පාඩම හාන්ස් ක්‍රිස්ටියන් ඇන්ඩ්රසන්ගේ ‘නයිටිංගේල්’ නම් කතාව ඇසුරෙන් සැකසුණකි.

බෙන්මාක් ජාතිකයකු වූ ඇන්ඩ්රසන් 1805 දී උපත ලැබේ ය. 1875 දී ජ්විතයෙන් සමුගන්නා විට නවකතා, නාට්‍ය හා කාචා ගණනාවක් ලියා තිබූණ. ලමයින් සඳහා ඔහු ලිඛු කතා ලොව පුරා ජනප්‍රිය විය. ප්‍රංශී දිය කිදුරිය, අවලස්සන තාරාවා, හීම රජන, නයිටිංගේල් එබදු කතාවලින් කිහිපයකි.

ඉතා ඇත කාලයෙහි වීනයෙහි අගනා පාඡාණයෙන් තැනු දැකුම්කළ මාලිගාවක තේපේ බල පරාකුමයෙන් යුතු අධිරාජයෙක් වාසය කළේ ය. මාලිගාව වටා නන් පැහැයෙන් යුත් සුවද මලින් පිරි රැක් සහිත වනෝද්‍යානයක් විය. එහි ඇති රිදී සිනු එල්ලන ලද මල්වලින් තැගෙන කිංකිණි නාදය ද ඒවායේ සුන්දරත්වය ද දුටු දුටුවන් සිත් බැඳ ගැනීමට සමත් විය.

ලද්‍යානයේ සිට සයුරු ඉම තෙක් විහිදුණු මහා වනයකි. එහි ලස්සනට සින්දු කියන කිරිල්ලියක් වූවා ය. ඇගේ කන්කලු ගායනය කෙතරම් දැයි කිවහාත් වැඩපළ අධික වූ දුෂ්පත් මසුන් මරන්නේ ද ඒ ගායනයෙන් අමන්දානන්දයට පත් වූහ.

සැම රටකින් ම පැමිණි සංචාරකයේ අධිරාජයාගේ ප්‍රෙශ්‍ය මාලිගයක් මලින් පිරි උද්‍යානයන් නරඹා ඒවායේ සුන්දරත්වය අගය කළහ. එහෙත් ප්‍රංශි කිරිල්ලියගේ ගායනය ඇසු කළේ අන් සියල්ලට ම වඩා එය අතිශයින් මිහිර බව ඔවුනු ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන් දත්හ. අධිරාජයාගේ මාලිගාවත්, උද්‍යානයත්, ප්‍රංශි කිරිල්ලියගේ මධුර ගායනයන් අලළා බොහෝ ප්‍රබන්ධ පළ විය. මේ ප්‍රබන්ධයක් අධිරාජයා අතට ද පත් විය.

තම උද්‍යානයේ සින්දු කියන ප්‍රංශි කිරිල්ලියක වසන බැවි එමගින් දැන ගත් අධිරාජයා බෙහෙවින් විස්මයට පත්ව රාජ සහාව කැඳවී ය.

“මේ පොත්වල සින්දු කියන අරුම පුදුම කිරිල්ලියක මාගේ රාජධානියේ සිටින බව ලියා තිබෙනවා. මට මේ වන තුරු ඒ වගක් නො කිවිවේ ඇයි?”

මහු විමසා සිටියේ ය.

“අධිරාජයාණනි, අපි දැන සිටියේ නැහැ. එබදු කිරිල්ලියක ගැන.”

මහු ගරුසරුව කියා සිටියහ.

“අනික පොත් පත්වල තියෙන හැම දෙයක් ම ඇත්ත විය නො හැකියි. අධිරාජයාණනි,” මහු තවදුරටත් පැවසුහ.

“නැ නැ. එහෙම වෙන්න බැ. මෙය ජපානයේ අධිරාජයා එවු පොතක්. එහි තොරතුරු අසත්‍ය විය නො හැකි යි. එම අරුම පුදුම කිරිල්ලිය අද සන්ධ්‍යාවට පෙර මා හමුවට පමණුවන්න. එසේ නො වුණෙන් ඔබ හැම දෙන ඇතුන් ලවා පාගවා මරණයට පත් කෙරෙනු ඇති.”

අධිරාජයා නියෝග කළේ ය.

යුවරජ් ඇතුළු මුළු රාජ සහාව ම කළබලයට පත් වූහ. මාලිගාවේ අස්සක් මුල්ලක්

නැර සේවක ප්‍රංශ කිරීල්ලය ගැන දත්තා කිසිවෙක් ඔවුන්ට හමු නො විය. අන්තිමේදී මාලිගාවේ මුළුතැන්ගේ සිටින මෙහෙකාර දැරියක ඔවුන්ට හමු විය.

“මම දැන්නවා ලස්සන සින්දු කියන ඒ කිරීල්ලිය ඉන්න තැන. ලෙඩ් වෙලා ඉන්න මාගේ දුප්පත් අම්මා බැලීමට මාලිගාවෙන් අවසර ගෙන වන පෙනට ගොස් ඇය බලා ආපසු එන විට මහන්සියට කැලැවේ ගිමන් හරිද්දී මම ඇයගේ ගායනය අහගෙන ඉන්නවා. ඒ ගායනය හරි මිහිරියි.”

“පුංචි දැරිය, ඔබ අපට ඇය සිටින තැනක් පෙන්වන්න. මූල්‍යතැන්ගේ නොද තනතුරක් සමඟ අධිරාජයා ආහාර ගන්නා හැරි බලන්නත් අපි ඔබට එක්ක යන්නම්.”

ଭୟନ୍ତରେ ଦୁଲ୍ଲିମେ କି ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତି ଯ.

සින්දු කියන පුංචි කිරීල්ලය සොයා වනපෙනතට යන ගමනට රාජ සභාවේ බොහෝ දෙනෙක් ඇය පසුපස ගමන් කළහ.

විවිධ සක්ත්‍රීලීය රාජ්‍ය ප්‍රතිරාව මැදින් උද්‍යානය ද වනපෙන ද හරහා යන ඔවුන්ට දැවැන්ත ගසක අත්තක ලැං සිටින ප්‍රංශ කිරීල්ලිය දැක ගැනීමට ලැබේ.

දැරයෙන් ඉල්ලීමෙන් පුළුව කිරීල තැගු නාදය සියල්ලන්ගේ ම දෙසවන්හි මේ බිඳු හෙළන්නාක් මෙන් විය. එම මෙහිර නාදය අධිරාජයා ඉදිරියේ පවත්වන ලෙස මුහු බැගැපත් වහ.

“මගේ ගායනය වඩා මෙහිරි වන්නේ මේ සුන්දර හරිත වන පෙන තුළ යි.” ඇ කියා සිටියා ය. එහෙත් අවසානයේ ඕ ඔවන්ගේ ආයාවනයට එකාගු වුවා ය.

පුංචි කිරල්ලයගේ ආගමනය අපේක්ෂාවෙන් මාලිගාව අතුළත්කර්පවත් ලෙස සරසා තිබූණි. දහස් ගණන් පුදීපයන්ගේ අලෝකයෙන් රාජ මන්දිරය දිජ්තිමත් විය. නන් පැහැයෙන් යුතු සූන්දර මල්වල එල්ලන ලද පුංචි සීනු නාද දෙමින් පැවතිණි.

සුවිසල් ගාලාවේ මධ්‍යයේ සවි කරන ලද රන්මුවා අත්තක් ප්‍රංචි කිරීලිය සඳහා වෙන් විය. මුළු රාජ සහාව මුවුන්ට හිමි විසිතුරු ඇදුමෙන් සැරසි පැමිණ සිටියන. කුඩා මෙහෙකාරියට දොර ප්‍රති රැඳී ඉන්තට අවසර ලැබේණි. සියල්ලන්ගේ ම අවධානය යොමු වූයේ අඟ පැහැ ප්‍රංචි කිරීලිය වෙත ය.

අධිරාජයාගේ ඇරුපුමෙන් පූංචි කිරල්ලිය නැගු මියුරු හි සරින් හැම දෙනාගේ ම භදවත් මසපත් විය. ඇගේ හි නඩ ගැඩි හෙක් පැති අධිරාජයාගේ තෙතතට කිහි නැංවීමට සමත්

විය. අධිරාජයා ඒ ගී නදින් කෙතරම් සතුවූ වූයේ ද යත් පුංචි කිරිල්ලියගේ ගෙල වටා රන් පටියක් පලද්වන්නට ඔහු නියෝග කළේ ය. ඇය වෙත ගොරවය ද ස්තූතිය ද පළ කොට තැගි දෙන්නට ද සූදානම් විය.

“මම දැක්කා අධිරාජයාගේ ඇස්වලට කදුළු උනනවා. එය මා ලද උසස් ම තහාගය යි.”

මෙසේ කි පුංචි කිරිල්ලිය නැවතත් වඩාත් ගිතාත්මකව ගැයුවා ය.

ඇගේ පැමිණීම මුළු රාජ සහාව ම ප්‍රබෝධවත් කළේ ය. ඇය වෙනුවෙන් ම කුඩාවක් තැනිණ. සාත්ත්‍ය සප්පායම් කිරීමට සේවකයේ ඇය වෙනුවෙන් නිල කරන ලදහ. මුළු නගරය ම ඇගේ ගායනයෙන් සත්ත්වීයට පත් වූහ.

එක් දිනක් අධිරාජයා වෙත ‘නයිටිංගේල්’ නම ලියු පාර්සලයක් ලැබේණ. තම කිරිල්ලිය ගැන ලියු අලුත් පොතක් යැයි සිතා එය විවෘත කළ අධිරාජයාට දක්නට ලැබුවෙන් සර්වී රුපාකාරයෙන් පෙනෙන සේ නිමවන ලද කාත්තීම නයිටිංගේල් කිරිල්ලියකි. එය වයින් කළ විගස කාත්තීම කිරිල්ලිය සැබැඳූ කිරිල්ලිය සේ ගායනා කළා ය. ඒ නද ඇසු සියල්ලෝ ම මහත් සේ ප්‍රමෝදයට පත් වූහ.

කාත්තීම කිරිල්ලිය කෙමෙන් කෙමෙන් වඩාත් ජනප්‍රිය වූවා ය. ඇගේ ගායනය නැවත නැවතත් අසන්නට හැකි වීම රේ හේතුවක් විය. සැබැඳූ කිරිල්ලිය මෙන් නො ව විසි තිස් වරක් වූව ඕ එක දිගට ගැයුවා ය. සැබැඳූ කිරිල්ලිය වෙත අවධානය හිත විය. ඇ නැවතත් වන පෙත කරා පියාසර කළා ය.

ඇගේ පලා යැම ගැන ඇසු සියලු ම රාජ සහිකයේ ඇය ඉතා ගුණමතු සතු බව පවසමින් ඇයට දොස් නැගුහ.

එතැන් පටන් කාත්තීම කිරිල්ලිය මාලිගාවේ සැබැඳූ නයිටිංගේල් වූවා ය. රාජ සහාවේ සංගිතයුදා ද ඇයගේ හැකියාව හුවා දැක්වී ය. ඔහු ඇගේ හැකියාව ගැන වර්ණනාත්මක පොත් ලිවී ය. උදහසට ලක්ව පාගා දමනු ලැබ මරණයට පත්වීමට බියෙන් බොහෝ දෙනා එවා කියවූ බව ඇගැවූහ. කාත්තීම කිරිල්ලිය බෙහෙවින් ජනප්‍රිය වූවා ය. ඇතැමැහු ඇගේ හඩ අනුකරණය කළන.

එක් සැන්දැවක අධිරාජයා සිය අනර්ස සයනයෙහි වැතිර සිටිදි වාදනය වෙමින් පැවති කාත්තීම නයිටිංගේල්ගේ ගිතය හිටිහැරියේ නතර විය. යන්ත්‍රය කැඩී බිඳී ගියේ ය. රුෂ වහා තැගිට ඔරලෝසු සාදන්නා ලවා පිළිවෙළට සකස් කරවුවත් එය සම්පූර්ණයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් නො වී ය. එහි ක්‍රියාකාරිත්වය බෙහෙවින් හිත විය.

අවුරුදු පහක් පමණ ගත විය. අධිරාජයා ලෙඩ ඇදට වන්නේ ය. ඔහු සම්පූර්ණයෙන් සුදුමැලි විය. මුළු රාජ සභාව ම අධිරාජයා මලු සි සිතුහ. සයනාගාරයේ ජනෙල් පියන් විවෘතව තැබීණ. ඒ අසල වූ කංත්‍රිම කිරිල්ලිය මතින් සඳ එළිය ගලා ආවේ ය.

මරණාසන්න වූ අධිරාජයාගේ සිත තුළට ඔහු කළ හොඳ නරක ක්‍රියා භූත වෙසින් පෙනෙන්නට විය. ඔහු කැ ගැසුවේ ය.

“ප්‍රංශි රන් කිරිල්ලිය, ගායනා කරන්න. මම ඔබේ ගෙලෙහි රන් පලදුනාවක් පවා පැලදුවෙමි. ගයන්න, ගයන්න”

සැබැඳු කිරිල්ලියගේ තැන ගත් කංත්‍රිම කිරිල්ලිය නිහඹ ය. ඇයගෙන් කිසිදු ගැයුමක් පිට නො වී ය. ඔහුගේ ආයාවනය නිෂ්ප්‍ර විය. මරණයේ සෙවණැලි අධිරාජයාගේ සිරුර වැලද ගනිමින් තිබීණ. ඇත පත සිසිල්ව ගියේ ය.

විටර වූ ජනෙල් කවුළුව තුළින් මිහිර වූ සංගිත රාචනක් ඇසෙන්නට විය. ඒ මියුරු හඩ අසල වූ අත්තක වසා සිටි සැබැඳු නයිටිංගේල් කිරිල්ලියගේ ය.

එම ගායනය ඇසෙන් ම අධිරාජයා හමුවේ වූ මරණයේ බියකරු සෙවණැලි පහව ගියේ ය. ලේ ගමන ප්‍රකාශීමත් විය. ජ්වත් වීමේ ආභාව ඔහු තුළ යළි දැල්වීණි.

“ප්‍රංශි නයිටිංගේල්, බොහෝ ම ස්තූතියි. මා වරක් ඔබව මගේ රාජධානියෙන් පිටමං කළා. ඒත් බඩ මාව පිටමං කළේ නැහැ. බඩ තවම මා සමග ඉත්තවා. ඔබේ මිහිර ගිත රාචනයේ මරණය මා වෙතින් පලා ගියා. ඔබට මා කෙසේ ප්‍රතුෂපකාර කරන්න ද?”

අධිරාජයා මිමිණි ය.

“ඔබ දැනටමත් මට ප්‍රතුෂපකාර කර අවසන්. මම ගැයු පළමු දිනයේ දී ම ඔබේ ඇස්වල ගැලු කදුල් මට හොඳට මතක සි. මට එය අමතක නැහැ. දැන් තිදින්න. සුවපත් වන්න. මා ඔබට නැවත නැවතත් ගයන්නම්.”

මෙසේ කී ඇය ගිත ගයන් ම අධිරාජයා සුව පහසු නින්දකට වන්නේ ය. ඔහු අවදි වූයේ ප්‍රකාශී තත්ත්වයට පැමිණීමෙනි.

කිසිම සේවකයෙක් පැමිණ නො සිටියේ ය. සැබැඳු නයිටිංගේල් පමණක් අධිරාජයා අසල වූවා ය. සියල්ලන් සිටියේ ඔහු මිය යන්නට ඇතැයි සිතමිනි.

“ඔබ හැමදාම මා අසල ම ඉන්න. කංත්‍රිම නයිටිංගේල්ව මා කුඩා පටිටම් කරන්නම්.”

“නැ නැ, එසේ කරන්න එපා. ඇය පුළුවන් තරම් කාලයක් ඇගේ මෙහෙය ඉටු කළා.”

මි කිවා ය.

“මට මාලිගාව සූදුසු තැනක් නො වෙයි. මට කුඩාවක් තනත්ත. එත් මා කැමති විට පමණක් එහි පැමිණෙන්නට ඉඩ දෙන්න. මා ජනේලය අධියස ඉද ගෙන ඔබේ සතුට උදෙසා ගයන්තමි. මා ඔබේ කිරුළට වඩා ගුණදම් රදි ඔබේ හදවතට සි කැමති. මම ගි ගයන්තමි. භැංශයේ එක පොරුන්දුවක් දෙන්න. මේ පුංචි කිරීල්ලය ඉන්න තැන කාටවත් කියන්න එපා.” එසේ කියු මි වනයට ඉහිල ගියා ය.

හාන්ස් ත්‍රිස්ටියන් ඇන්ඩ්රිසන්

අවබෝධය

- පුංචි කිරීල්ලය සතු වූ අපුරු හැකියාව කුමක් ද?
- තම වනෝද්‍යානයේ වසන කිරීල්ලය ගැන අධිරාජයා දැන ගත්තේ කෙසේ ද?
- ශුවරජ ඇතුළු රාජ සහාව කළබලයට පත් වූයේ ඇයි?
- අධිරාජයා පුංචි කිරීල්ලය වෙත ගෞරවය දැක්වීම සඳහා කළේ කුමක් ද?
- කාත්‍රිම කිරීල්ලය වඩාත් ජනත්‍රිය වීමට තුඩු දුන් හේතුවක් ලියන්න.
- පහත සඳහන් ප්‍රකාශවලින් හැගෙන අදහස ඔබේ වවනයෙන් ලියන්න.
  - මගේ ගායනය වඩා මිහිර වන්නේ මේ සූන්දර වනපෙනා තුළ සි.
  - මම දැක්කා අධිරාජයාගේ ඇස්වල කදුළ උනනවා. එය මා ලද උසස් ම ත්‍යාගය සි.

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. සැබැඳු ලෙන්ගතුකම කරාවෙන් ලබා දෙන උපදේශය ඔබේ වචනයෙන් ලියන්න.
2. පහත දී ඇති කොටස්වලින් එක කොටසක් ඉවහල් කර ගනීමින් කතාවක් ගොන්න.
  - i. සූලේකා දක්ෂ දැරියකි. කුඩා කාලයේ සිට විවිධ අගහිගකම්වලට මූහුණ දීමට ඇයට සිදු විය. ඒ සියලු අහියෝග ජය ගෙන දියුණුවේ ඉහළට යැමට ඇයට හැකි විය.
  - ii. තද ඉඩ්බිරයෙන් පරිසරය රත් වී ගොසිනි. මුව පැටියා තම මව සොයා ගෙයේ ය. කුණු කසල කන්දක් අසල බිම ඇද වැට් සිටින තම මවට මිනිසුන් සාත්ත්‍ර කරන අයුරු දැක උගේ සිතට සතුවක් ඇති විය.
  - iii. ගම් පාසලක ඉගෙන ගෙන අධ්‍යාපනයෙන් මෙන් ම කුඩාවෙන් ද දස්කම දැක්වූ ඔහු දෙරේයසම්පන්න දරුවෙකි. තම සිතෙහි වූ පැතුම ඔහු සැබැඳු කර ගන්නේ රටට ම ගොරවයක් අත් කර දෙමිනි.

නාම පද

පාඨමේ ඇතුළත් පහත දැක්වෙන වචන දෙස බලන්න. මෙවා නාම පද වගයෙන් හැඳින්වෙයි.

අධිරාජයා	මහු	කිරීල්ලය
මම	සේවකයෝ	මෙහෙකාරිය
ඇ	කදුළු	ලද්‍යානය
මාලිගාව	නගරය	මල්

කතා කිරීමේ දීත් ලිවීමේ දීත් පුද්ගලයන් හා වස්තුන් දැක්වීම සඳහා විවිධ නාම පද යොදා ගැනීමට සිදු වෙයි. ඒවා සම්බන්ධ (පණ ඇති) හෝ අව්‍යුත්‍යන් (පණ නැති) හෝ විය හැකි ය.

නාම පදවල ස්වරුපය අනුව ඒවා

- නාම නාම
- සර්ව නාම
- සමාස නාම
- තද්ධිත නාම
- කඳන්ත නාම

යනුවෙන් වර්ග පහකට බෙදා දැක්වේයි.

නාම නාම යනු සාමාන්‍ය නාම පද යි. ඒවා පහක දැක්වෙන පරීඩි කොටස් කිහිපයක් ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය.

ජාති නාම

කිසියම් ජාතියක්, වර්ගයක් ලෙස දැක්විය හැකි නාම පද යි. මේවා පණ ඇති (ප්‍රාණවාචි) හෝ පණ නැති (අප්‍රාණවාචි) හෝ විය හැකි ය.

උදාහරණ: ඇත්, මිනිස්, පක්ෂී, තිරා, සිංහ, ගොවි, දෙව්
නෙශ්‍රම්, දෙල්, පොල්, ඔලු, කොහොම්, සඳුන්, ගොටුකොල

දුව්‍ය නාම

යම් දුව්‍යයක් දැක්වෙන නාම දුව්‍ය නාම ය. මේවා අප්‍රාණවාචි හෙවත් අලේතන ගණයේ නාම වේ.

උදාහරණ: පස්, ගල්, වැලි, මැරි, දිය, දර
පොත්, පැන්, ඇස්, අත්, වාහන

ගුණ නාම

පුද්ගලයන් හා දුව්‍යයන් පිළිබඳ ගුණයක්, ස්වභාවයක් හෝ විශේෂත්වයක් පෙන්වන නාම ගුණ නාම වෙයි.

උදාහරණ: පටු, උස්, මහත, සියුම්, තද
දක්ෂ, තරුණ, මහලු, මෝඩ්, හපන්

ක්‍රියා නාම

කිසියම් නාමයකින් ක්‍රියා අර්ථයක් හැගවේ නම් එබඳ නාම ක්‍රියා නාම නම් වේ.

උදාහරණ: බලන, දුවන, නරඩන, විමසු, පිළි
ලිපුම්, තැටුම්, විමසීම්, කියමන්

සංඛෝත නාම

කිසියම් කෙනකු ස්ථානයක් හෝ දුව්‍යයක් විශේෂයෙන් හඳුනා ගැනීම සඳහා යොදන්නේ සංඛෝත නාම ය.

උදාහරණ: නිමල්, රංග, දුලානි, පියසේන, ජයනි,
ගාල්ල, මහව, ලන්ඩන්, සිඩිනි, ඉන්දියාව
සිංහලින්, සුපුකි, ලෝවැඩ සගරාව

මූධිත අන්තර්ගත් අංශය

- මෙහි ඇති නාම පද පහත දැක්වෙන වගුවට නිවැරදිව ඇතුළත් කරන්න.

කුරුලේලා, ජනේලය, දැව, විල, කපටි, බංකුව, බල්බය, කළුතර,
අරලිය, වැදුම්, බසය, රාජසීංහ, මිටි, තාරාවා, සර්පයා, විශාල, කැදර,
දුකින්නේ, සිගමන්, බාල, ලෝහ, කොස්, පේර, කැවිලි, කියන,
මහෙෂය, ජම්බු, කුඩාවල, මිරිගම, බීම, ලෝහ, දුටුගැමුණු, සුදු,
කොළඹ, ගැයුම්

ජාති නාම	දුව්‍ය නාම	ගුණ නාම	ක්‍රියා නාම	සංඛෝත නාම

පොත පත පරිහරණයේ දී පහත දැක්වෙන ආකාරයේ නාම පද ද ඔබට හමු වෙයි.

මම, අපි, ඔහු, හේ, ඔවුහු

නාම පදයක් වෙනුවට යෙදිය හැකි මෙවැනි නාම පද හැඳින්වෙන්නේ සර්ව නාම පද යනුවෙනි.

ඔබ, තොපි, නුම, නුමලා, මොවුහු, ඔ, හේ, එය, එවා ආදි පද ද කවත් එබදු සර්ව නාම වෙයි.

තද්ධිත ප්‍රත්‍යය එක් වූ විට සැදෙන නාම පද තද්ධිත නාම ලෙස හැඳින්වේ.

නාමය	තද්ධිත ප්‍රත්‍යය	තද්ධිත නාම
ගම්	+	ඉ
දේශ	+	ර්ය
සමාජ	+	ඉක
කාල	+	ර්න
බල	+	වත්
ඛුද්ධි	+	මත්
යුන	+	වන්ත
පිය	+	ඇණ
පුත්	+	ඇණු
මා	+	අණි
දුබල	+	තා
හැකි	+	ආ
ඉන්දියා	+	ඉ
යිඡාව	+	ත්ව
රන්	+	මුවා
ලෝහ	+	මය

නාම පද දෙකක් හෝ කිපයක් එක් විමෙන් සැදෙන්නේ සමාස නාම යි.

ගස් ද වැල් ද	- ගස්වැල්
ගුරු ද මෙහුරු ද	- ගුරු මෙහුරු
ඉර ද හඳ ද තරු ද	- ඉරහඳතරු
මද වේගයෙන් හමන සුලං	- මදසුලං
මල් වැනි හිනාව	- මල්හිනාව
සිල් පහක් ඇත්තේ	- පත්සිල්
කිරෙන් පිසු බත්	- කිරිබත්
මුතිදුට කරන පුද	- මුතිපුද
ඇතාගේ දළ	- ඇත්දළ
ගමෙහි වැසි	- ගම්වැසි
යහපත් ජනයා	- සුදන
පත් සියයක් ඇත්තේ	- සියපත්

ත්‍රියා නාම යටතේ දැක්වූ ත්‍රියාවක් ඇසුරෙන් සැදෙන නාම කාදන්ත නාම යනුවෙන් ද භැඳින්වේ.

නරඹන්නා, වවන්නේ, දුටුවෝ, බලන්නා, හිගන්නා, රකින්නේ යන නාම පද ත්‍රියා නාම හෙවත් කාදන්ත නාම පදයි.

ලිඛිත අභ්‍යාස

පහත දැක්වෙන පද, සර්ව නාම, සමාස නාම, තද්ධිත නාම හා කාදන්ත නාම වගයෙන් වෙන් කර දක්වන්න.

පියාණේ, ඔවුනු, පැමිණීම, පොත්පත්, ලබන්නා, අගෝහන, රුතුමය, මිතොමෝ, දුවන්නී, මැටි බදුන්, විදේශීය, මා, ලියුම්, දක්ෂතා, එය, කමිකරු, නැණවත්, අප, නළනිලි, නටන

- i. සර්ව නාම: .....
- ii. සමාස නාම: .....
- iii. තද්ධිත නාම: .....
- iv. කාදන්ත නාම: .....

තමන් උපන් දේශය පිළිබඳ ඇල්ලෙමක් ඇති සිනැමපුද්ගලයකුගේහදවත දේශාහිමානය, දේශානුරාගය, දේශහිතෙනීහාවය හා දේශවාත්සලුය බඳු හැඟීම්වලින් පරිපූරණ ය. ස්වත්තිය නිජ හුම්යෙහි විශේෂ අනන්‍යතා ප්‍රකට වන පරිදි නිරමාණය වූ කවි හා ගිත ආදිය පරිභිලනයෙන් එම හැඟීම තවදුරටත් තිබූ වෙයි. එබඳ හැඟීම දේශාහිමානි හැඟීම ලෙස හැදින්වෙයි. ‘වැසි වසිනා අහස අපි’ මහගම සේකර විසින් රචිත දේශාහිමානි ගී පද මාලාවකි. රටේ දියුණුව උදෙසා වෙහෙස මහන්සි වී කටයුතු කිරීමේ අය මේ නිරමාණයෙන් ඉස්මතු කෙරෙයි. පණ්ඩිත් බඩිලිවි. ඩ්. අමරදේව ප්‍රමුඛ පිරිසගේ ගායනයෙන් මේ ගිය පරිපූරණ වී ඇත.

කවිය, ගිත පද මාලාව, නවකතාව, නාට්‍යය, විත්‍රපටය, කෙටිකතාව ආදි ක්ෂේත්‍රවල මෙන් ම සිතුවම්කරණයෙහි අද්විතීය ද්‍රීක්ෂණ ප්‍රකට කළ කෘතහස්ත කලාකරුවකු ලෙස මහගම සේකර සම්භාවනාවට පාතු වෙයි. ඒ අතරින් පායකයන් හා විවාරකයන්ගේ වැඩි අවධානය දිනා ගෙන ඇත්තේ ඔහුගේ කවි සහ ගිත පද මාලා යි.

වැසි වසිනා අහස අපි
මුතු බදිනා මුහුද අපි
ම්ති දිලෙනා පොලොව අපි
සිරි ලංකා රට ම අපි

අපේ පැතුම් අහසට විහිදී යයි
කමිහල්වල දුම් වලපු දිගේ
අපේ ම දහදිය මුගුරු ගලා එයි
ගං හෝ ඇල දොල කදුරු වගේ

දෙරණ පලා රතු කැට මතුවන්නට
අප අත දෙන තුරු බලා හිදී
බලවු යොමා නෙත රටේ ම මාවත
අපේ අතින් ගොඩ නැගෙන හැටි

ගොවියෝ අපි කමිකරුවෝ
රට රකිනා ජනතාවෝ

ගත රදි දුහුවිලි රනබරණයි
දහදිය මඩ විලවුන් සුවදයි
රට වෙනුවෙන් ගත සිත වෙහෙසයි
සිත සතුවේ උපත එතැනයි

ගොවියෝ අපි කමිකරුවෝ
රට රකිනා ජනතාවෝ

මහගම සේකර

අවබෝධය

- මෙම ගියේ පළමු වන කොටසට අනුව රටේ ප්‍රධාන කොටස් තුන මොනවා ද?
- ගියේ කියුවෙන ජල මූලාශ්‍රය රක් නම් කරන්න.
- රටේ මාවත ගොඩ නැගෙන්නේ කා අතින් ද?
- රට වෙනුවෙන් ගත සිත වෙහෙසන ජනයාගේ ගත දුහුවිලි, දහදිය, මඩ කවියා උපමා කර දක්වන්නේ මොනවාට ද?
- රටක් ගොඩ නැගීමට එහි වෙසෙන ජනයාගේ ග්‍රුම දායකත්වයේ වැදගත්කම කිමට කවියා හාවිත කර ඇති යෙදුම කුමක් ද?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- මේ ගිතය රිද්මානුකූලව ගායනා කරන්න.
- වෙනත් දේශාහිමානී ගිත සොයා ඒවායින් කියවෙන අදහස ලියන්න.
- දේශාහිමානී හැඟීම ඇති කරවන කවී පෙළක් පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න.
- දේශාහිමානී හැඟීම ජනිත කරවන විවිධ සාහිත්‍යාංශ සොයා ඒවායින් කියවෙන අදහස් ද ආකෘත්ති වන සේ කුඩා පොතක් නිර්මාණය කරන්න.

විශේෂණ පද

කච්සර	උමයා	වේගයෙන්	ලියයි
නාම විශේෂණය	නාම පදය	ක්‍රියා විශේෂණය	ක්‍රියා පදය

ඉහත වාක්‍යය දෙස බලන්න. එහි ‘උමයා’ යන නාම පදය විස්තර කර දක්වන ‘කච්සර’ යන්න නාම විශේෂණය ලෙස සැලකේ. එහි දී ‘උමයා’ යන්න විශේෂය ලෙස සැලකේ. නාම විශේෂණය මගින් විස්තර කිරීමට භාජනය වන බැවිති. ‘ලියයි’ යන ක්‍රියාව විස්තර කරන ‘වේගයෙන්’ යන්න මෙහි ක්‍රියා විශේෂණය වෙයි.

මත 6 ශේෂීයේ දී ද නාම විශේෂණ හා ක්‍රියා විශේෂණ පිළිබඳව උගෙන ඇත. ඒ දැනුම ද සිහිපත් කර බලන්න. පහත අභ්‍යාසවල නියැලී ඒ දැනුම අලුත් කර ගන්න.

මෙඩිත අභ්‍යන්තර

1. පහත සඳහන් ජේදයෙහි ඇතුළත් වන නාම විශේෂණ පද උප්‍රටා දක්වන්න.

කදු හෙලින් ද රැරා බසින දිය දහරින් ද විගාල වනයෙන් ද තොර වූ සමබිමක් වුව ද අපේ ගම පෙදෙසෙහි අප සිත් ගත් සූන්දර ප්‍රමේෂ හිත නො විය. කුඩා කැලු රෝදින් ද එම්බහනෙහි වූ සුදු වැළිතලාවෙන් ද ගැවසීගත් බිම් පෙදෙස අප සිත් ගත් තැන්වලින් එකක් මමණි. නදි තීරය ද ඒ අසල වූ කැලු රෝදින් වැශ්‍යාතු බිම් පෙදෙස ද වෙරළ ද කවිත්ගේ සිත් ගත්නා කදු හෙල් වන ලැහැබි වලාකුල් යන ආදි සූන්දර වස්තුන් මෙන් අපගේ සිත් ගත්තේ ය.

(අපේ ගම - මාර්ටින් විකුමසිංහ)

නාම විශේෂණ පද	විශේෂාය

2. පහත සඳහන් නාමපදවලට සුදුසු විශේෂණ පද යොදා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.

- i. කරත්තය
- ii. පාර
- iii. මගියා
- iv. අශ්වයා
- v. වෙළෙන්දා

3. පහත සඳහන් ජේදයෙහි දැක්වෙන ක්‍රියා විශේෂණ පද තොරන්න.

රියෙහි නැගුණු මගියෙක් ගවයා වේගයෙන් දුවචන්නට වැයම් කොට නො හැකි වූ ඇතැම් විවෙක උපාලිස්ට බැණ විදියි. උපාලිස් සිනා සේමින් පාත් වී හදයාගේ කොන්දට අත ගසා, අනිත් අතිත් ගත් කොටුව උගේ දෙකකුල් අතරින් යවා ‘හා ප්‍රතා යං’ යි කියයි. ගමන ඉක්මන් කරවනු පිණිස කොපයෙන් කතා කරන මගියාගේ බස තෝරුම් ගත්තාක් මෙන් හදයා ද වේගයෙන් දුවයි.

(වහල්ලු - මාර්ටින් විකුමසිංහ)

4. පහත දැක්වෙන ක්‍රියාපදවලට විශේෂණ පද යොදා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.

- i. බලයි
- ii. ගියේ ය
- iii. පතිත විය
- iv. සෙලවිණි
- v. ගයති

12

නිවැරදිව කියවමු

කියවීම පිරිපුන් මිනිසකු වන්නට මග සලසන විනෝදාංගයකි. කියවීමේ මූලික ප්‍රහේද දෙකකි. ගබඳ නගා කියවීම සහ නිශ්චලිද කියවීම සි.

ගබඳ නගා කියවීමේ දී පැහැදිලි උච්චාරණයෙන් හා හඩු පාලනයෙන් යුතු වීම වැදගත් ය. එහි දී ලේඛනයේ ඇතුළත් විරාම ලක්ෂණ කෙරෙහි සැලකිලිමත් වෙමින් හා ලේඛනයේ අර්ථය අවබෝධ කර ගනිමින් කියවීම අසා සිටින අයගේ අවධානය යොමු කර ගැනීමට හේතු වෙයි. ඉහත කරුණු අනුගමනය කරමින් ලේඛනයක් ගබඳ නගා කියවීමේ දී එය අසා සිටින්නාට ද කරුණු උත්තා ගැනීමට අර්ථාවබෝධය ලබා ගැනීමට පහසු වේ.

අපට හමු වන ලේඛන, විවිධ ගෙශීලින් අනුව රවනා කර ඇතේ. පැරණි බණ කතා රවනා කර ඇත්තේ අසා රස විදීම අරමුණු කර ගෙන ය. ඒවායේ ගබඳ රසය ඉජ්මතු වෙයි. නිශ්චලිදව කියවීමේ දී ද විරාම ලක්ෂණ, වවන කෝෂය, වාක්‍ය රටා, හාජා ගෙශීලිය හඳුනා ගනිමින් කියවීමෙන් ලේඛනයේ අරමුණ, අර්ථය පහසුවෙන් ග්‍රහණය කර ගත හැකි ය.

කියවීමෙන් නිසි පල ලැබීමට නම් එය නිවැරදිව කළ යුතු ය. ලේඛනයේ අරමුණ, ගෙශීලිය වවහා ගෙන කියවිය යුතු ය. කියවීම විනෝදයක් පමණක් නො ව ජ්විතය පිළිබඳ අවබෝධයක් සහ දැනුම සම්භාරයක් ලැබිය හැකි ක්‍රියාකාරකමක් වන්නේ එවිට ය.

සහාපතිතුමාගේ ආරාධනයෙන් නැගී සිටි ලේකම්තුමිය පසුගිය සම්ති වාරයේ වාර්තාව කියවන්නට වූවා ය.

නමෝ බුද්ධාය!

ත්‍රිස්තු වර්ෂ 2017ක් වූ ජනවාරි මස 15 දින ප.ව 2.30ට පමණ පවත්වන්නට යෙදුණු ‘නිල්වලා’ අමා සමාජයේ පසුගිය සහා වාරයේ සංක්ෂීප්ත වාර්තාව සි.

සහාපතිතුමා විසින් සහාව පිළිගැනීමෙන් පසු පිරිස පන්සිල්හි පිහිටවනු ලැබුවේ කපුගම, වනවාසල විභාරවාසී තල්අරණී පුක්ක්සුරතන හිමියන් විසිනි. එදිනට නියමිත විශේෂාංගය වූ හිටිවන කළේ සංවාදය සඳහා සියලු කටයුතු සංවිධානය කොට තිබුණි. ඒ සඳහා සංවිධායක මණ්ඩලයේ ආරාධනය පරිදි කළාකිර්ති අමරනාත් ගමගේ මහතා ද කිවිපති ලංක මුදියන්සේ මහතා ද එක්ව සිටීම අප සාමාජිකයන්ගේ උදෙසාගයට හේතු විය. කළේ සංවාදය ඉතා රසවත් වූ අතර කළාකිර්ති අමරනාත් ගමගේ මහතා පද්‍යය හා පද්‍ය නිරමාණකරණය පිළිබඳ තම අත්දැකීම් ඇසුරෙන් කළ කෙටි දෙසුම අතිශය හරවත් වූ බව සියලු දෙනාගේ ප්‍රතිචාරවලින් විද්‍යාමාන විය.

ආරාධිත කළාකරුවන් දෙදෙනාට උපහාර පිළිස තහාග පිරිනැමුණේ අප අමා සමාජයේ භාණ්ඩාගාරිකතුමා අතිනි.

යෝජනා හා සාකච්ඡා වාරයේ දී ර්‍යුග සම්ති වාරය විවිධාකාරයේ උච්චාරණ ගෙලීන් හඳුනා ගැනීම සඳහා වැඩසටහනක් දියත් කළ යුතු බවට බුද්ධීම සොහොයුරා යෝජනා කළ අතර එය ස්ථීර කරන ලද්දේ ප්‍රමෝද් සොහොයුරා විසිනි. වෙනත් යෝජනා ඉදිරිපත් තොටුණි. අනුශාසන කතාවේ දී පූජා පුක්ක්සුරතන හිමියේ, ඉදිරිපත් වූ යෝජනාවේ වැදගත්කම අවධාරණය කර සිටියන. එදින වැඩසටහනේ සාර්ථකත්වය ද උන් වහන්සේගේ විශේෂ ප්‍රගංසාවට ලක් විය.

සහාපතිතුමාගේ ස්තුති කතාවෙන් පසු ප. ව. 5.30ට පමණ සහා තොමෝ සතුවින් විසිර ගියා ය.

වර්තාව සත්‍ය වාර්තාවක් බවට සහා සම්මත කර ගැනීමෙන් පසු එදිනට නියමිත විශේෂ වැඩසටහන පිළිබඳව සහාපතිතුමා කෙටි හැඳින්වීමක් කළේ ය. කියවීමේ විවිධ ගෙලීන් ඇති බවත් කියවීම අංග සම්පූර්ණ මිනිසකු බිජි කිරීමට පදනම වන බවත් ඔහු අවධාරණය කළේ ය. කියවීමේ ගෙලීන් හඳුනා ගැනීමට ලේකම්තුමිය වාර්තාව කියවූ ආකාරය පවා කදිම නිදුසුනක් බව එහි දී සිහිපත් කෙරිණි. න්‍යායපත්‍රානුකූලව පළමුවන ඉදිරිපත් කිරීමට ආරාධනා ලැබුවේ දුල්ම් ලියනගේ සොහොයුරිය සි.

සහාවෙන් අවසර සිය. මා මේ සූදානම් වන්නේ දැඩිදෙනී යුගයේ දී ධර්මසේන හිමියන් විසින් විර්විත සද්ධර්මරත්නාවලියේ ඇතුළත් දිසායු කුමාරයාගේ කතා ප්‍රච්චත ඉදිරිපත් කරන්නට සි. සිංහල බණ කතා ලියවිලා තියෙන්නේ ගැනී ගෝවර ගෙශිලියෙනුයි. අසන, කියවන පොදු ජනයා තුළ ධර්ම රසය ඇති කරන්නටත් අර්ථ අවබෝධ කර ගන්නටත් මේ ගෙශිලිය ඉතා ම වැදගත්, අපේ අත්තම්මා කාලෙට මේ කතාව කියවුනු හැරී අද වගේ මට මතකයි. මා අද කියවන්නේ ඒ විදිහට ම සිය.

කෙසේ ද යන් -

දිසලමිනික නම් තුවර වසන බමුණෝ දෙන්නොක් ගාසනයෙන් පිටත මහජන අට සාලිස් හවුරදේක් තපස් කොලෝ ය. උන් දෙන්නාගෙන් එක් කෙනෙක් කළනුපරිග්‍රහය තැකි කළට අපගේ කුල පරම්පාරව නස්සි'යි සිතා තමා රකි තපස් අනුන්ට විකුට දේ හෙවත් එහි පින් දී ගෙරි සියයකුත් මූෂුරන් සියයකුත් පාදපරිවාරිකා කෙනකුනුත් ලදින් පුතු ප්‍රතිලාභය තකා කළතු පරිග්‍රහය කොලෝ ය. උන්ගේ ඇමේණියෝත් දරු කෙනකුත් වැශ්‍යන.

‘මහණ ගොයුම්පු රට කාරණ දතිති. ඉන්දියාල ගුහාවෙහි දී ගකුයන් වැද ගෙන නොත් ගමනේ ම මලවුන්ට ‘ඡීවත් වව’යි වදාල බස් පමණකින් මිනිස් ලොව ආයුගත්තින් තුන් කෙකු සැට ලක්ෂයක් අවරුද්ධ ගකුයන්ට ආය දැන්

කළ මුත්තේ මෙ වක පවත්නා ආයු දෙන්ට කාරණය දනිති. ඔබ යව'යි. කිවු ය. ඔබ ගියෝත් තපසට හානි වේ දේ හේ සි බම් කිවු ය. ඉදින් තොපට දරු පෙමෙක් ඇත්තම් තපස් හානි නො සලකා මහණ ගොයුම්පු කරා ගොසින් රට උපදෙස් විවාරව'යි කිවු ය. උයින් බුදුන් ලගට ගොසින් බුදුන්ගෙනුත් කරාව එවා ගන්නා පිණිස වැදුලා සිටියේ ය. බුදුපු 'බොහෝ කළක් ජ්වත් වව'යි වදාල සේක. කුමාරයන්ගේ මැණියන් වැදුලා සිටි කළන් ඒ ලෙස වදාල සේක.

“ශ්‍රී තිගේර ගෙලියෙන් දහම් රසය අප හදවතට සම්පූර්ණ කළ දුල්ම් සොහොයුරියට ස්ත්‍රීවන්ත වන අතර කියවීමේ තවත් අපුරු ගෙලියක් ඔබ වෙත ඉදිරිපත් කරන්නට ඇරුයුම් ලබන්නේ පුරිත සහ වතුර සොහොයුරන්.”

“මඟ සැමගෙන් අවසරයි. අප සූදානම් වන්නේ නාට්‍ය ධර්මී සම්පූදායේ නාට්‍ය පෙළුක් ඔබේ හදවතට දැනෙන හැගෙන ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කරන්නයි. ඒ සඳහා අප තෝරා ගත්තේ අද්විතීය නාට්‍යකරුවකු වන මහාචාර්ය එදිරිවීර සරව්වන්දයන්ගේ මනමේ නාටකයේ කොටසකුයි.”

කුමරා කුමරි - තරුගය

කුමරු: ගියා වැද්දෙද් - නොම වැද්දෙද් - ඉඩ ලද්දෙද් - අපි මෙ වරා
වෙන්ට අනතුරු කිසි - ගන්ට සිත බිය නිසි
කාරණාව නොම දිසි - මෙ වෙලේ

කුමරි: තව ඇද්දෙද් - පසු එද්දෙද් - බිය නැද්දෙද් - මෙම ගමනා
යන්ට සටනට සැර - සෙන්ට වේය විගසට
උන්ට මෙහි නේන ලෙස - නැවතා

කුමරා - වචනය

වැද්දන් ආපසු එතියි මම නො සිතම්, සොඳුර. එහෙත් ආවත්, ඔබට අනතුරක් වන්ට ඉඩ නො දෙමි. නිකරුණේ සටනට යන්ට අකමැති වූ නමුත් වුවමනා වුව හොත් ඔවුන් සමග සටන් කොට ඔවුන් වනසා ලන්නෙමි. මාගේ නම දනුද්ධර බව අමතක නො කරනු, සොඳුර.

(වැද්දෙද් වැදි රජු සමග නැවත පැමිණෙනි)

කුමරි - වවනය

මොඩුගේ නම් හයංකාර විලාසයක් නොමැත්තේ ය, හිමිතුමනි. ඔහුගේ තේරුස් පෙනුමෙන් ඔහු රජේකු විය යුතුයයි සිතමි.

වැදි දෙපූ වැදි රජ - තරුය

වැදි දෙපූ: මැ වේ මා දුටු කොමල ලියා
දෙස බලනුය රජ තුම - විත්ත නොම වේ ද තුම
බැද්ද මේ ඇවිධින - දැක්ක වේලෙ සිට මම
ඇද්ද මේ සඳිසි ලද - සිද්ද වූයේ අරුම ද
දෙන්ට මට නොමුසුරු - තැගි බෝග නෙක් පලුරු
ගන්ට හැකි මේ අයුරු - ලද්ද මැව අමයුරු

වැදි රජ: මේ නම් ලෝ ලිය නොම වන්නේ
සුර අගනක විලසට - වේ ද වන සිදුගන
මැව ගන්ට අමුවට - වේ ය මට වාසනාව
කැන්ද ගෙන යන්ට අද - මන්ද වෙනු මේ පමාව
කවුද මේ කැණහිපු - මුව මම වනසම්
සින්ද උගේ ගෙල සෙද - පෙන්වමිය බල තෙද

වැදි රජ - වවනය

මාගේ මේ විෂ්තයට අවසර නැතිව ඇතුල් වූ තා කවුද? වහා පිළිතුරු දෙව. නැත හොත් මේ හී පහරින් තාගේ හිස සිදුරු කරමි.

මනමේ කුමරා වැදි රජ - තරුය

මනමේ කුමරා: සේ සුරිදු - බරණැසේ පුර පසිදු - රාජ කරනා ඒ
රුපුනොද බිත්ද තේරසා
පවර ඒ නිරිදුගේ පුත් කුමරා වෙමි
සතර ඉගෙන තක්සලාව ගොස් එම්
දුලා මේ කුමරිය විවාහ කර ගෙන
බලා පිටත් වෙමි බරණැසේ පුරවර

වැදි රජ: මේ අරණේ - හිමගිර සිට දෙරණේ - මාගේ සරණේ වේ
නැත හොත් වේය මරණේ
මුළ දූෂිද්වට ම තොප මහ රුපු වුව
මාගේ විෂ්තය මෙය මම වෙමි අග රජ
කවුද තට මෙහි පිවිසෙන්නට කිවේ
අවසර නොමැතිව බල තට වන දේ

ව�දි රජ - වචනය

වහා තාගේ කඩුව හා දුනු හී බිම දමා මට නමස්කාර කරව.

මතමේ කුමරා - වචනය

වහසි බස් නොදාඩාව, වනවරය. තා හා තාගේ මේ ව�දි සෙනග එක හී පහරින් සුනු විසුනු කර දම්ම.

ව�දි රජ - වචනය

තා වැනසෙන්ට තැත් කරන නමුත්, මම තට අනුකම්පා කරමි. තාගේ මානය බිඳ තා මරා දමන්ට සිත් වේ. එහෙත් මානයට වඩා තට ඇත්තේ මෝඩකම යයි සිතමි. තට අනතුරක් නොවී යන්ට ඉඩ දෙමි. මා කියන වචනයට කන් දෙව.

කුමරා - වචනය

තා සමග දෙකීමට මට උවමනාවක් හෝ අසාවක් හෝ නැත. වහා සටනට සැරසෙව.

ව�දි රජ - වචනය

මඳක් ඉවසව, කොල්ල මාගේ වචනය අසව. තාගේ ආරක්ෂාව සඳහා මාගේ මේ ව�දි සෙනග තා සමග එවන්නෙමි. වනාන්තරය අවසාන වන තෙක් උන් තට මග පෙන්වනවා ඇත. තාගේ මේ අමුව මෙහි නවත්වා, වහා මෙතනින් යන්ට සැරසෙව. තාගේ දිවි ගලවා ගැනීමට මම මේ අවස්ථාව තට දෙමි.

කුමරා - වචනය

නො සැහෙන අඩිඡ්ට් බස් නො දෙඩාව වනවරය, අප වැන්නන් ඉදිරියෙහි.

“නාට්‍ය රස මතු වන පරිදි එය ඉදිරිපත් කළ පුරිත සෞඛ්‍යරාට සහ වතුර සෞඛ්‍යරාට ස්තූතිවන්ත වෙනවා. ඔබගේ වේගවත් අත්පෙළසන් නාදයෙන් ම පැහැදිලි යි මූල සහාව ම රසවත් වුණු බව. සංස්කෘත ග්ලෝක කියවීමේ රටාව ඔබට ඉදිරිපත් කරන්නට ඔවුන් සෞඛ්‍යරාටයයි මේ ආරාධනය,”

“හැමදෙනාගෙන් ම අවසරයි, සංස්කෘත ග්ලෝක උච්චාරණයේ දී ඉත් මතු වන ගබාය මෙන් ම අර්ථය පිළිබඳවත් සැලකිලිමත් විය යුතු යි. විශේෂයෙන් නිවැරදි ලෙස ගබාය උච්චාරණයේ දී අල්පපාණාක්ෂර මහාපාණාක්ෂර පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම ඉතා වැදගත්,

දෙවියන් වෙනුවෙන් ගැයෙන ග්ලෝකවලින් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබන්න නම් උච්චාරණ ගුද්ධීය හේවත් නිවැරදි, සම්මත උච්චාරණය දැන සිටිය යුතු සි. අපේ ගමේ වෙද මාමා පාරේ යන ගමනුත් ග්ලෝක කියන ආකාරය මේ කාටත් ඩුරු පුරුදුයි නේද? මෙම ග්ලෝක උපටා ගත්තේ හිතෝපදේශය නම් සංස්කෘත උපදේශ ග්‍රන්ථයෙනුයි.”

**ආපත්සු මිතු ජානීයාත් - යුද්ධේධ ඉරමාණේ ගුවීම්
භාර්යා ක්ෂීණෙෂු වත්තේෂු - ව්‍යසනෙෂු ව බාන්ධවාන්**

භාවය:- විපතක් පැමිණි කළ මිතුරාත්, යුදයෙහි දී දක්ෂයාත් ගෙය ගැනීමෙහි දී පිරිසිදු සිරිත් ඇත්තාත් ධනය අඩු වන විට බිරිඳත්, කරදරවල දී නැදැයනුත් දැන ගන්නේ ය.

**රැඡ යොවන සම්පන්නා: - විශාල කුල සම්හවා:
විද්‍යාහිනා: න ගොහන්තේ - නිර්ගන්ධා: කිංගුකා: ඉව**

භාවය:- රැවින් හා තරුණකමින් යුක්ත වූවත් වැදගත් කුලයක ඉපදුණත් විද්‍යාවෙන් තොර වූවාහු නම් නො භාවිත්. සුවද තැනි කැල මල් මෙනි.

වෙනත් ඉදිරිපත් කිරීම නො තිබුණු අතර අනුගාසනා දේශනය ඉදිරිපත් කරමින් හාමුදුරුවන් වහන්සේ නිලවලා ලමා සමාජයේ මේ අපුරු වැඩසටහන ඇගයීමට ලක් කළහ.

අරැක් පැහැදිලි කිරීම

අවසාලිස්	- හතැලිස් අට
කලතු පරිග්‍රහය	- භාර්යාවක පාවා ගැනීම
ගෙරි සියයක්	- ගවයන් සියයක්
පාදපරිවාරකා	- භාර්යාව
බැණ නො තැගෙන්නා	- කිසිවක් නො කියා සිටින්නේ ය
කාලවකුය	- රෝදයක් මෙන් කොනක් තැනි කාලය
මහණ ගොයුම්හු	- බුදුන් වහන්සේ

අමුණුරු	- අමෙතය බදු
ලෝ ලිය	- මනුෂ්‍ය කාන්තාව
සිදුගත	- සිද්ධාංගනාව
කැණහිලු	- හිචල්
සේද	- වහා
සුරිඳු	- සක්දේවී
පසිඳු	- ප්‍රසිද්ධ
රුපුනොදා	- සතුරන්ගේ තේෂස
පවර	- ඉතා උතුම්
විෂ්තය	- රාජධානිය

අවබෝධය

- යමක් හඩ නගා කියවීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු මොනවා දැයි ලේඛනයක් සකස් කරන්න.
- දිසායු කුමාරයාණන්ගේ කතාවෙන් ගත හැකි උපදේශය කුමක් ද?
- මනමේ නාට්‍යයේ රචකයා නම් කරන්න.
- හිතෝපදේශය කවර වර්ගයකට අයක් කානියක් ලෙස සැලකේ ද?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- පාඨමේ ඇතුළත් ලේඛන රේඛා අදාළ ගෙලියෙන් පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.
- ලෝක කියවීමේ දිනය වෙනුවෙන් පන්ති අතර කියවීමේ තරගාවලියක් පවත්වන්නට කටයුතු කරන්න.

බහ්වර්තී පද

භාෂාවේ ඇතැම් පද විවිධ අර්ථ ප්‍රකාශ කරන අවස්ථා ඇත. එනම් එක ම පදය අර්ථ එකකට වඩා වැඩි සංඛ්‍යාවක් මතු කිරීම යි. එවා යෙදෙන ආකාරය හා තැන අනුව අර්ථය වටහා ගත යුතු ය. එවන් පද බහ්වර්තී (බහු+අර්ථ) පද ලෙස හැඳින්වේ.

පහත දැක්වෙනුයේ බහ්වර්තී පද පෙළකි.

අකුරු	අක්ෂර	අල්මෙන් අකුරු උගනිවු ඉදිරි වැඩ තකා
	අංකුර - පැලැටි	එ බෝරු රැකෙන් අකුරු අටක් පැන තැගීණ.
	ගල්කැට	කැකුලා කැටපෙළයට අකුරු යොදා විදියි.

ලතුරු	ලතුරු දිගාව	ලතුරු දෙසින් හමින සූලග
	ලත්තම	දැහැමියෝ ලතුරු මිනිස් දම් සුරකිති.
	ලත්තර	ජනතාවගේ පැනවලට මහජුපත් ලතුරු දෙයි.

කර	උරය	ගමරාල ප්‍රුහුල් හොරාගේ කර දෙස බැලී ය.
	බෙල්ල	නැන්දා ලේලීයට කරමාලයක් තිලිණ කළා ය.
	දැළුපිහිය	කරනවැමියා රුෂ්ගේ නරකෙස් ගැලී ය.
	රෝමිය	සැඩිකර
	අත	පය බරවායට පිටි කර බෙහෙන් බැඳින්නා සේ
	කරන්න	සිත නතු කර අස යහළව වඩන රැකි

තිර	පහන් වැටිය	පහන් තිර පැකැටුවුවක මිල කිය ද?
	ස්ථීර	බෝසතාණන් වහන්සේ තිර අදිටනින් පෙරුම දම් පිරුහ.
	කඩතුරාව	තිර රෙදීවලින් ගෘහය අලුංකාර විය.

තුරු	තුරුය	රජවාසල දෙසින් පසග තුරු ගොස නික්මෙයි.
	ගස්	අපි තුරුලිය සිටුවා මිහිලිය සරසම්.
	තරු	තුරුවැල උපුල සඳ රස් පිරි නුබ ගැබ ද
	තෙක්	අමයි ගුරුතුමා එන තුරු බලා සිටියහ.

දළ	දන්ත	දළ යුවුල ඇතාට ආහරණයක් බදු ය.
	දැඩි	අැ දළ සොවගින් දවස ගෙවන්නී ය.
	ආසන්න	ගංචුරෙන් සිදු වූ දේපල හානිය දළ වශයෙන් රුපියල් බිලියන තුනකි.
	ඡවාව	ජටිලයෝ දළ මුහුදු මුදා හැර පැවිදී වුහ.

දිය	ඡලය	දුන්හිද දිය ඇල්ල මනරමි ය.
	ලනුව	කුමරු සකුරා ඉලක්ක කොට දුනු දිය මුදා හැරියේ ය.
	ලෝකය, ජය	දිය දිය ගොස පල කෙරෙමින් සපැමිණි
	දෙන්න	දරුවන්ට ඔවා දිය යුතු ය.

නා	නාගස	ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වෘක්ෂය නා ගස සි.
	අැතා	ගමනින් සඳිසි නා ලිය
	නාග	මනහර නා මෙණවියනිද ලවැලි පිට
	නායක	නාහිමියෝ අපවත් වුහ.
	ස්නානය කොට	වන්දනාකරුවෝ මැණික් ගැගන් දිය නා කිරිවෙහෙර වන්දනා කළහ.

පිය	පිය	මා පිය දියණිය සිංහසිවලි
	තාත්තා	පිය රුපුගේ අණ ඉක්මවලා නොකරන් පුතුනේ
	පියාපත්	නොපැහැර පියපතර සියොත්තු ද ඉද අසති
	පාදි	දරුවා පියවර තබමින් සිනා සෙයි.
	පිහාවු	අැසිපිය හෙළන පමණින් නොවෙති දෙවගන

වග	තොරතුරු	මහෙණු පැඩිතුමා උමගක් කරවන වග බුජ්මදත්ත රංශ්පුරුවෝ තොදත්හ.
	රංවු	වග බැඳ හෙන රජහස්පුල් විලේයා
	වර්ග	දිවුන, නාග, යක්ෂ යැයි තෙවගකට අයන් මිනිසුන් අතීත ලංකාවේ විසුහ යි පැවසේ.
	ව්‍යාසු	ඒය වගවලසුන් ගහන වනයකි.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

A කොටසේ ඇති බහුවර්ථ පදයට අදාළ පද ගොනුව B කොටසින් තෝරන්න.

A	B
සක්	හත, යහපත්, ජ්‍යෙෂ්ඨ, සත්ත්වය, ගාස්තුය
දද	විස්තරය, ව්‍යතය, වස්තු, මූහුණ, වස්තු
සත්	ගතු, හක්ගෙචිය, වතු, අක්ෂි
සදා	ර්යෝර, සම්පත්, අධිපති
වත	කොඩි, කුෂේයිය, අයුළාන, පක්ෂි
ඉසුරු	කාන්තාව, වන්ද්‍යා, උතුම්, කළේහි, සන්ධි, සන්ධාන

භාස්ත්‍රීය ලේඛන ද නිරමාණාත්මක ලේඛන ද ගොඩ නැගෙන්නේ වාක්‍ය එකිනෙක එක් වීමෙහි. නිවැරදි වාක්‍ය නිවැරදි ලේඛනයට රැකුලයි. ඒ සඳහා වාක්‍ය රිති මැනවින් පුදුණ කළ යුතු ය. වාක්‍යයක උක්තය හා ආබ්‍යාතය යනුවෙන් කොටස් දෙකකි. එම කොටස් දෙක අතර ඇති ව්‍යාකරණානුකූල සම්බන්ධතාව උක්ත ආබ්‍යාත පද සම්බන්ධය සි. එම සම්බන්ධතාව ගොඩ නැගීමට ඉවහල් වන උක්ත පදයේ ලිංග හේදය හා වචන හේදය හඳුනා ගැනීම වාක්‍ය රිති යටතේ ඉතා ප්‍රයෝගන්වත් වේ.

සිනුව නාද විය. අමයි පේෂී සැදී ප්‍රධාන ගාලාව ඉදිරිපිටට රස් වූහ. එදින පාසලේ උදේ රස්වීම මෙහෙයුම භාරව තිබුණේ 8 ග්‍රෑන්ඩ් සිසු දරුදැරියන්ට ය. ආගමික වතාවත්වලින් අනතුරුව විදුහල්පතිතුමා සිසුන් ඇමතුවේ ය.

ඉන් පසුව එදිනට අදාළ විශේෂාංග ඉදිරිපත් කෙරිණි. එහි දී 8 ග්‍රෑන්ඩ් සිංහාවෝ ගිතයක් ගායනා කළහ; ශිංහයෝ කෙටි නාට්‍යයක් රග දැක්වූහ. සිසුන්ගේ දක්ෂතා අගය කරමින් කතා කළ පත්ති භාර ගුරුතුමිය සිසුන්ට තැකි පිරිනැමුවා ය.

මේ ජේදවල ඇතුළත් පහත දැක්වෙන පද දෙස බලන්න.

සිනුව	අමයි	ගාලාව
රස්වීම	විදුහල්පතිතුමා	විශේෂාංග
ශිංහාවෝ	ගිතයක්	ශිංහයෝ
නාට්‍යයක්	දක්ෂතා	ගුරුතුමිය
තැකි	පේෂී	සිසුන්

සාමාන්‍යයෙන් මේ පද හැඳින්වෙන්නේ නාම පද ලෙස ය. එහෙත් නාම පදවල ස්වරුපය භා ඒවා යෙදෙන ආකාරය අනුව නාම පද විවිධ නම් ලබයි. ඒ පිළිබඳ දැන ගැනීම නිවැරදි වාක්‍ය ලිවීමේ දී ඔබට ප්‍රයෝගනවත් වෙයි.

• ලිංග හේදය

ලිංග හේදයට අනුව නාම පදයක් පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග හෝ නපුංසක ලිංගයට අයත් වෙයි.

පුරුෂ ලිංග නාම පද

මුමයි, විදුහල්පතිතුමා, ශිංහයෝ යන පුරුෂවාවී අර්ථයක් පළ කරන පද පුරුෂ ලිංග නාම පද වෙයි.

ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද

ගුරුතුමී, ශිංහාවෝ යන පද ස්ත්‍රීවාවී අර්ථයක් හගවන නිසා ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද වෙයි.

නපුංසක ලිංග නාම පද

ඉහත ජේදයේ ඇතුළත් සීනුව, ගාලාව, ගිතයක්, තැගි, පේලි ආදි අපාණවාලී බවක් හගවන නාම පද නපුංසක ලිංග හෙවත් අවෝතන ගණයේ නාම පද වෙයි.

ලිංග අන්තර්ගත් අන්තර්ගත් අන්තර්ගත්

- ඉහත සඳහන් නාම පද සුදුසු පරිදි යොදා දී ඇති වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ඇතා, පොත්, ස්ත්‍රීය, කුරුලේලන්, පෙටිරිය, මැණියෝ, ඇස, බල්බය, වල්පුන්, ලේඛකයා, දුම්රිය, කපුටෝ, සෙබලින්, සිසුවිය, වැවි, කිමුල්ලු, දුවරුන්, තාප්පය, මගියා, නිලධාරිනිය, සේවිකාව, ගම, කරීකයා, කමිකරුවන්, ඇතින්න, සිරුර, නැන්දා, අක්කලා, මුද්දර

පුරුෂ ලිංග නාම පද	ස්ත්‍රී ලිංග නාම පද	නපුංසක ලිංග නාම පද

තද කළ අකුරින් දැක්වෙන පද කෙරේ අවධානය යොමු කරමින් පහත වාක්‍ය විමසා බලන්න.

සීනුව නාද විය.

විශේෂාංග ඉදිරිපත් විය.

විදුහල්පතිතුමා සිසුන් ඇමතුවේ ය.

ගුරුතුමිය සිසුන්ට තැගි පිරිනැමුවා ය.

ඩිජ්‍යාවෝ ගිතයක් ගායනා කළහ.

ඩිජ්‍යායෝ කෙකි නාට්‍යයක් රග දැක්වුන.

ඒ වාක්‍යවල උක්ත වශයෙන් යෙදී ඇති සීනුව, විශේෂාංග යන පද අපාණවාලී බවක් ද, විදුහල්පතිතුමා, ඩිජ්‍යායෝ යන පද පුරුෂවාලී බවක් ද ගුරුතුමිය, ඩිජ්‍යාවෝ යන පද ස්ත්‍රීවාලී බවක් ද හගවයි. ඒ අනුව වාක්‍යවල ආබ්ධාතයේ (අවසාන ක්‍රියා පදයේ) වෙනසක් තිබේ දැයි සපසදා බලන්න.

නපුංසක ලිංගයට අයත් සීනුව, විශේෂාංග යන පද අතරින් සීනුව යන්නෙන් එකක් හැගවෙන අතර විශේෂාංග යන්නෙන් එකකට වඩා වැඩි බව හගවයි. එහෙත් ඒ වෙනස අනුව වාක්‍යයේ අවසාන ක්‍රියාව වෙනස් වී තැත.

ස්ත්‍රී ලිංගයට අයත් ගුරුතුමිය යන පදය හා පුරුෂ ලිංගයට අයත් විදුහල්පතිතමා යන පදය සමග යෙදී ඇති අවසාන ක්‍රියා පිළිවෙළින් පිරිනැමුවා ය, ඇමතුවේ ය වේ. ඒවායේ ස්වරුපය උක්ත පදයේ ලිංග හේදය අනුව වෙනස් වී ඇති බව ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත.

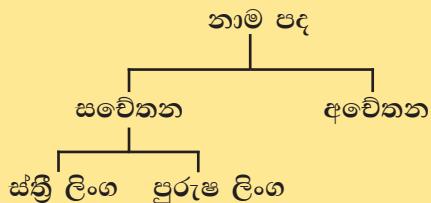
ඩිජ්‍යාවෝ යන පදය ස්ත්‍රී ලිංගයට ද ඩිජ්‍යායෝ යන පදය පුරුෂ ලිංගයට ද අයත් වන නමුත් ඒවා සමග යෙදුණු අවසාන ක්‍රියා පදයේ ස්වරුපය එකී ලිංග හේදය පදනම් කර ගෙන වෙනසකට හාජනය වී තැති බව ද පැහැදිලි ය.

මේ කරුණු විමසා බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ වාක්‍යයක් සකස් වීමේ දී ලිංග හේදය පමණක් නො ව ඒක වචන, බහු වචන හේදය ද බලපාන බව සි. ඒ පිළිබඳ තව දුරටත් විමසා බලමු.

හේදයෙන් උප්‍රවා ගත් පහත වචන ගොනු විමසන්න.

සීනුව, රස්වීම, ගාලාව, විදුහල්පතිතමා, ගුරුතුමිය, ගිතයක් ප්‍රමාණවාවි, ප්‍රමාණවාවි, ප්‍රමාණවාවි, විශේෂාංග, දක්ෂතා, ඩිජ්‍යාවෝ, ඩිජ්‍යායෝ, තැඟී

පැරණි ව්‍යාකරණය අනුව නපුංසක ලිංග ලෙස හැඳින්වුණේ අප්‍රාණවාවි හෙවත් අවේතන ගණයේ නාම පද සි. සිංහල හාජාවේ ලිංග හේදයක් දැකිය හැක්කේ ප්‍රාණවාවි නාමයන්හි ය. එනම් ස්ත්‍රී ලිංග, පුරුෂ ලිංග වශයෙනි. වර්තමානයේ ප්‍රාණවාවි පද පමණක් ඒ යටතේ වර්ගීකරණය කෙරෙන අතර අප්‍රාණවාවි පද ලිංග හේදය යටතේ වර්ගීකරණය නො කෙරේ. ප්‍රාණවාවි හෙවත් සවේතන සහ අප්‍රාණවාවි හෙවත් අවේතන යන වර්ගීකරණයට අනුව අවේතන ගණයට ඇතුළත් කෙරෙනුයේ පැරණි ව්‍යාකරණයේ නපුංසක ලිංග ලෙස හැඳින්වුණු නාම සි.

වචන හේදය

ඒක වචන හා බහු වචන වශයෙන් නාම පද කොටස් දෙකකි.

ඒක වචන නාම පද

ගුරුතුමිය යන පදයෙන් එක් කෙනකු ද සීනුව යන පදයෙන් එක් දෙයක් ද කියවෙන බැවින් ඒවා ඒක වචන නාම පද යි.

බහු වචන නාම පද

ඩිජ්‍යෝ යන පදයෙන් එක් කෙනකුව වැඩි දෙනකු ද, විශේෂාංග යන පදයෙන් එක් දෙයකට වැඩි දෙයක් ද හැගවෙන බැවින් ඒවා බහු වචන නාම පද යි.

පහත දැක්වෙන පද ඇසුරෙන් ඒක වචන හා බහු වචන හේදය තවදුරටත් හඳුනා ගත හැකි ය.

ඒක වචන නාම පද	බහු වචන නාම පද
දක්ෂයා	දක්ෂයෝ
අැතා	අැත්තු
ගැහැනිය	ගැහැනු
රට	රටවල්
තැග්ග	තැගි

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. හිස් කැන්වලට සුදුසු ඒක වචන පද හෝ බහු වචන පද හෝ යොදා පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

	ඒක වචන	බහු වචන		ඒක වචන	බහු වචන
1	මිනිසා	මිනිසේසු	11	.....	කුණුරු
2	යිජ්‍යායා	.....	12	ගස	.....
3	.....	ලාරෝ	13	.....	කබිදු
4	කමිකරුවා	.....	14	ගෙය	.....
5	.....	ගුරුවරු	15	කරාව	.....
6	.....	නරඹන්නේය්	16	.....	මෝස්තර
7	ව්‍යාප්‍රායා	.....	17	හැන්ද	.....
8	.....	සිසුවීයෝ	18	.....	සාප්පු
9	ඉඩාවා	.....	19	කොට්ටිය	.....
10	.....	පරිසරවේදිනු	20	මුද්ද	.....

වාක්‍යයක අවසාන ක්‍රියාව හා සම්බන්ධ වන උක්ත පදයේ ලිංග හේදය හා වචන හේදය අනුව අවසාන ක්‍රියා පදයේ ස්වරුපය ද වෙනස් වෙයි. පහත සඳහන් නිදසුන් දෙස බැලිමෙන් එය හඳුනා ගත හැකි ය.

යිජ්‍යායා ගියක් ගයයි.

යිජ්‍යාව ගියක් ගයයි.

යිජ්‍යායා ගියක් ගැයුවේ ය. (අතිත කාලය)

යිජ්‍යාව ගියක් ගැයුවා ය. (අතිත කාලය)

යිජ්‍යායෝ ගි ගයති.

යිජ්‍යාවේ ගි ගයති.

යිජ්‍යායෝ ගැයුහ/ගැයුවේ ය.

යිජ්‍යාවේ ගි ගැයුහ/ගැයුවේ ය.

යිජ්‍යායා ගියක් ගයන්නේ ය. (අනාගත කාලය)

යිජ්‍යාව ගියක් ගයන්නී ය (අනාගත කාලය)

යිජ්‍යායෝ ගි ගයන්නාහ/ගයන්නේ ය.

යිජ්‍යාවේ ගි ගයන්නාහ/ගයන්නේ ය.

අතිත කාලයෙහි හා අනාගත කාලයෙහි ක්‍රියාපදවල දක්නට ලැබෙන වෙනස ද නිවැරදි වාක්‍ය ලිවීමේ දී සැලකිල්ලට ගත යුතු වෙයි.

ලිඛිත අන්තර්ගත්

1. පහත සඳහන් වාක්‍යවල හිස්තැන සඳහා සුදුසු වචනය, කොටුව තුළින් තොරා වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න.

රියැසුරෝ, අශ්වයා, නංගී,
සරුංගලය, ගුවන් යානය,
උකුස්සේ, ගොවියෝ, වරදකරුවෝ,
නාහිමියෝ, අපි

- i. ..... කවියක් කිවා ය.
- ii. ..... අහසෙහි ලෙළ දෙයි.
- iii. ..... කුණුර වපුරති.
- iv. ..... ගුවන් තොටුපළට ලායා විය.
- v. ..... වේගයෙන් දුවන්නේ ය.
- vi. ..... පොත් පාඩම් කරමු.
- vii. ..... දහම් දෙසනි.
- viii. ..... වාහන තතර කළහ.
- ix. ..... ඉහළ අහසෙහි පියාඹති.
- x. ..... පොලිසියට හසු වුහ.

2. පහත දැක්වෙන ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍යය බැඟින් නිරමාණය කරන්න.

බලති, කියවයි, වෙත්වා, කිවා ය,
කලේ ය, දැල්වයි, නැරඹීම්, නැවුවෝ ය,
වැටෙයි, වඩිති.

කතරගම යනු ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ නගරයක් මෙන් ම එතිහාසික වශයෙන් වැදගත් නගරයක් ද වේ. බුදු රාජාණන් වහන්සේ කුන්වනවරට ලංකාවට වැඩිමකළ අවස්ථාවේ කතරගම පාලනය කළේ මහාසේෂ්‍ර නම් පාලකයකු බවත් කතරගම ප්‍රදේශයේ ඔහුට අයත් කිහිරි වනයක බුදු රාජාණන් වහන්සේ සමවත් සුවයෙන් වැඩිසිටි බවත් ධාතුවංසය සඳහන් කරයි. කතරගම දෙවියන් රුහුණු ප්‍රාර්යේ ආරක්ෂකයා මෙන් ම බුදු දහමේ ද ආරක්ෂකයකු වශයෙන් සැලකේ.

ස්කන්ද කුමාර යන නමින් ද හැඳින්වන මෙම දෙවියන්ගේ ප්‍රධාන දේවාලය පිහිටා තිබීම කතරගම නගරය ප්‍රසිද්ධියට පත් වීමට බල පැ ප්‍රබලතම හේතුව වී තිබේ. තම ජීවිතවලට ආයිරවාදය ලබා ගැනීමත් ලොකික අපේක්ෂාවන් මූදුන් පත් කර ගැනීමත් අරමුණු කර ගෙන සිංහල, දෙමළ, මෙන් ම මූස්ලිම් ජනයා ද මේ පුද්ධිමට පැමිණ පුද පූජා පවත්වන අයුරු වසරේ ඔහු ම කාලයක දී දැක ගත හැකි ය.

මැණක් ගග ඉවුරෙහි යාල ජාතික වනෙද්ද්‍යානය සම්පයේ පිහිටා ඇති කතරගම නගරයෙහි කතරගම දෙවිදුන් සඳහා වෙන් වූ දේවාලය සහිත ප්‍රජා ඩුම් පිහිටියේ ය. අඩු දහයක් පමණ උසැනි මහා ප්‍රාකාරයකින් වට කරන ලද අක්කර කාලකට නො වැඩි මේ පුද්ධිමට ප්‍රවේශ වීම සඳහා සතර දිගාවෙන් සුවිසල් දොරටු සතරක් වෙයි. මහා දේවාලයට අමතරව කිරී විභාරය, ගණ දේවාලය, අෂ්ට එළරුභ බෝධිය, දේවාල මූළුතැන්ගෙය හා තවත් දේවාල කීපයක් ද මේ සීමාව ඇතුළත පිහිටා තිබේ.

හින්දු භක්තිකයන්ට අනුව කතරගම දෙවියා යනු සේකන්ද කුමාර නමින් හැඳින්වෙන දෙවියා ය. හින්දුන්ගේ මෙන් ම බොද්ධයන්ගේ ද වන්දනමානනයට පාත්‍ර වූ මේ දෙවියා ලංසයක් හෙවත් වේලායුධයක් අතින් ගෙන මොනරකු පිට නැගි ව්‍යාසයෙන් නිරුපණය වෙයි.

සේකන්ද කුමාර හෙවත් කතරගම දෙවිදුන්ට මූහුණු සයක් හා අත් දොළසක් ඇතැයි කියනු ලැබේ. නෙත් දොළසක් ද ඇතැයි යන විශ්වාසය නිසා ඔහු බරනෙත නමින් ද හඳුන්වනු ලැබේ. එක් ජන ප්‍රවාදයකට අනුව මෙසේ වී ඇත්තේ විෂ්ණු විසින් රේෂ්වරයා හමුවේ මායාවකින් මවන ලද කුමාරවරුන් හය දෙනා දුටු උමාව විසින් කුමාර කන්දක් නො වේ දැයි කියමින් අල්ලා ගැනීම නිසා මුළුන් ඒකාබ්දව එක තැනැත්තකු බවට පත් විමෙනි.

තවත් එක් කතාවකට අනුව සුර පද්ම නම් අසුරයාගෙන් සුරයන්ට කරදර පැමිණි අවස්ථාවේ සුරයෝ ඒ බැවි රේෂ්වරයාට සැල කර සිටිය. ඒ ඇසු රේෂ්වර තම නේත්‍රයන්ගෙන් ගිනි පුපුරු හයක් නික්මවුයේ ය. එම ගිනි පුපුරු හය වනයට වැටි කුමරුන් සඳහනෙකු බවට පත් විය. රේෂ්වරයාගේ පතිනිය එනම් උමාව මොවුන් දැක සතුවුව එකට අල්වා සිඟ ගත් කල්හි එම සඳහා මූණු සයක් ද අත් දොළසක් ද එක කයක් ද ඇතියකු බවට පත් වූහ සි කියනු ලැබේ. ගරවනහව යන නම කද කුමරුට ඇති වූයේ ඒ නිසා යැයි විශ්වාස කෙරේ.

හින්දු දෙවියකු වන කද කුමරු කතරගමට පැමිණීම පිළිබඳ ජනප්‍රවාදයක් ද පවතී. කතරගම වැසි වල්ල අම්මා නම් අහිරැපි වැදි කාන්තාවක පිළිබඳ වර්ණයක් ඇසු කද සුරේද ඇය සොයා පැමිණ සෙල්ල කතරගම දී ඇය සරණ පාවා ගත් බව ඉන් කියුවේ. මේ අතර කද කුමරුන්ගේ බිරිද වන තේවානි ද කතරගමට පැමිණ ඇත. තේවානි අම්මා කෝවිල හා වල්ල අම්මා කෝවිල වශයෙන් කෝවිල් දෙකක් කතරගම පිහිටා තිබේ එහි ප්‍රතිඵලයකි.

බොද්ධ ව්‍යත්තාන්තයන්හි පැවසෙන්නේ කතරගම දෙවියන් ලංකාව පාලනය කරන දෙවිවරුන් සතර දෙනාගෙන් කෙනක බවයි. මත බුදු වීමට පෙරුම් පුරන බෝධිසත්ත්වයක් ද වන මේ දේවතාවා බුදුන් වහන්සේ ලංකාවට වැඩිම කළ ද්විස කතරගම රාජධානිය කොට විසු මහාසේන හෙවත් මහාසේෂ නම් රජත්‍යමා ය. මහසෙන් රජු ඇතුළු පිරිස සේවකීය ක්‍රිඩා වනය වූ කිහිරි වනයෙහි කිහිරි ගසක් යට දී බුදුන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ ආර්ය ග්‍රාවකයන් වහන්සේට මහන් සේ පුද් ප්‍රජා පැවැත් වූ බවත් බුදුන් වහන්සේගෙන් බණ ඇසු රජු සේවාන් වූ බවත් ධාතුවංසයෙහි දැක්වේ. මහසෙන් රජත්‍යමා මරණයෙන් පසු

ද දෙවියකුව ඒ ස්ථානයට අරක් ගෙන සිටිතැයි විශ්වාස කෙරේ. කතරගම දෙවියන්ගේ මූහුණු හයෙන් එතුමන් තුළ ඇති ප්‍රතාපය, විකුමය, වීරත්වය, ගුරභාවය, කොඡල්‍යය හා ගක්තිය යන ගුණ පිළිබිඳු වෙතැයි සැලකේ.

කතරගම මහා දේවාලය ගබඩා හෙවත් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකින් සමන්විත වෙයි. ප්‍රධාන දේවාලයෙන් දේවාල භූමියට පිවිසෙන බැංකිමතුන්ට මුළුන් ම දක්නට ලැබෙන්නේ කොළ අතු එල්ලා මැස්සක් මෙන් සකස් කර ඇති කොළ පන්දලම ය. මේ ඔස්සේ දේවාලයට පිවිසෙන බැංකිමතුන්ට ගාලුවක් වැනි තරමක් විශාල වූ පිට ගබඩාවට පමණක් යා හැකි ය.

දේවාලයේ ප්‍රධාන දොරටුව පිත්තල කැටයමින් අලංකාර කරන ලද විශාල උළුවස්සකින් යුතුක්ත ය. එයින් ඇතුළත තිබෙන කොටස පිට ගබඩාව යි.

ඇතුළු ගබඩාවට ප්‍රවේශ වන දොරටුවෙහි
ඇති වට්ටාරම නමින් හැඳින්වෙන බිත්ති
දෙකකින් වට වූ ස්ථානය ආලත්ති
හෙවත් ආයිරවාද කිරීමෙහි තියුණෙන
ආලත්ති අම්මලා සඳහා වෙන් කර තිබේ.
කොරවක්ගළ තම් පැරණි කැටයම් ගලක්
යෙදු ඇතුළු ගබඩා දොරටුව කතරගම
දෙවියන්ගේ රුපය සහිත විශාල
තිරයකින් ආවරණය කොට තිබේ.

දේවාලයේ ව්‍යාත් පැරණි කොටස වන්නේ ඇතුළු ගබඩාව හෙවත් ඇතුළු කුටිය යි. දිගින්, පළලින් හා උසින් අඩි හතක් බැංකින් වන මෙහි බිත්තියක සනකම අඩි දෙකකට වඩා වැඩි ය. ඇතුළු කුටියට පිවිසීමට අවසර ඇත්තේ තේවාකරුවන්ට පමණි. ඇතුළු කුටියට පිවිසෙන තේවාකරුවන්ගේ පා දෝවනය සඳහා සඳහා සඳහා දිය පිරවු බඳුනක් ද පා දෝවනයක් ද දොරටුව අසල තබා තිබේ. සඳහා මණ්ඩපයට ඔබිබෙන් ඇති කොටස ලතා මණ්ඩපය තම වේ. මේ ස්ථාන දෙක අතර වන පටු බරාදය උඩු වියනකින් සරසා ඇත. තිරතුරුව දැඳ්ලේවෙන විශාල පිත්තල පහන් දෙකකින් මේ ස්ථානය ආලෝකවත් වෙයි.

කතරගම මහා දේවාලයේ ප්‍රධානතම තිලධාරියා බස්නායක තිලමේතුමා ය. දේවාලය හා සම්බන්ධ පත්වීම්, වැටුප් දීමනා, තින්දගම් පරිපාලනය හා ආදායම් එකතු කිරීම ආදි දේවාලයේ පරිපාලනය ඇතුළු කුදා මහත් සියලු කාර්යයන්හි වගකීම පැවරෙන්නේ බස්නායක තිලමේතුමාව ය.

කතරගම දේවාලයේ දෙනික පූජා විධි අපුරුෂම ආරම්භ වෙයි. සක් පිළි, සන්ටා නාද කොට, හේවිසි වයා, පැන් තබා, මුළුතැන් වචවා අරඹන දේව පූජාව අතිතයේ පැවති රාජකීය වාරිතු සිහි ගන්වයි. දිනපතා නන් දෙසින් පැමිණෙන බැතිමත්තු දේවාලයේ කපුරාල ලවා හාරහාර හා යාතිකා කරවා ගනිති. කන්නලවිවක දි දෙවියන්ගේ උදාර ගුණ බුදු ගුණ හා මිශ්‍ර කොට ඉරිපත් කිරීමත්, පලිගැසීමක දි දෙවියන්ගේ උපත හා ගුර විරබලපරාකුමයන් වර්ණනා කිරීමත් දැකිය හැකි ය.

කතරගම දේවාලයට ආවේණික පුද්සිරින් සමුදායක් පවතී. මුළුතැන් බැම ඒ අතරින් විශේෂ වාරිතුයකි. දිනකට තෙවරක් දෙවියන් උදෙසා ආහාර පූජා කිරීම මෙහි දි සිදු වෙයි. සෙනසුරාදා උදෑසන නානුමුර මංගලුය පැවැත්වෙන බැවින් එදින උදෑසන පමණක් මුළුතැන් පූජාව සිදු නො කෙරේ. මුළුතැන් පූජාව සඳහා ආහාර පිළියෙල කෙරෙන්නේ දේවාල භුමියේ ඇති මුළුතැන්ගේ තුළ ය. එක් වේලකට හාල් සේරු තුනක් පිසිනු ලැබේ. මේ සහල් කාන්තාවන් විසින් එදින ම කොටා සකසනු ලැබේම විශේෂත්වයකි.

මුළුතැන්ගේ සිට දේවාලය කරා
ආහාර ගෙන යන කද ‘මණ්ඩය’ නමින්
හැදින්වෙයි. එහි එක් කෙළවරක බත් පිරි
මණ්ඩය ද අනෙක් කෙළවරේ ව්‍යක්ෂණ
පිරුණු මණ්ඩය ද තබා සුදානම් කරන ලද
මුළුතැන් අඩුක්කුව උඩුවියන්, පාවච හා
තේවා හේවිසි නාද සහිතව මුඛ්‍යමින්
සැරසුණු කපුරාල විසින් දේවාලය තුළට
ගෙන යනු ලැබේ. මේ අවස්ථාවේ සියලු
ම තේවාකරුවන් දේවාලය තුළ සිටීම අනිවාර්ය වේ. මෙහි දි අවධාරණය කළ යුතු
කරුණෙක් තිබේ. එනම් මෙම වාරිතුය ඉටු කිරීම සඳහා කපුරාල දේව පූජාව ගෙන යන්නේ
කිරීම් විනාරය වෙත පූජාව රැගෙන යාමෙන් අනතුරුව වීම සි.

නානු මුර මංගලුය කතරගම පූජා භුමිය ආසුන්තව සිදු කෙරෙන තවත් පූජා විධියකි. දෙවියන් සතුට කිරීම සඳහා බුදුන් උදෙසා කරනු ලබන පූජාවක් වන මෙහි දි ආලත්ති අම්මලා විසින් මැණික් ගෙගන් ගෙන එනු ලබන ජලයට සුවද ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර කොට හේවිසි නාද මධ්‍යයේ බෝධීන් වහන්සේ නැවීම සිදු කෙරේ. මෙය සිදු කරන්නේ මුඛ්‍යමින් සැරසුණු කපුරාලයි. කතරගම පූද බිමෙහි රෝපිත මෙම බෝධීන් වහන්සේ අෂ්ට එලරුහ බෝධීන් වහන්සේ නමකි. මහාවංසයට අනුව දේවානම්පිය තිස්ස රුළුගේ බෝධී ගාබා රෝපණෝත්සවයට කතරගම ක්ෂතියයන් ද සහභාගී වී ඇත. මේ ක්ෂතියයන් එහි දි තමන්ට ලැබුණු අෂ්ට එලරුහ බෝධී අංකුරය කතරගමට ගෙනුවින් රෝපණය කර තිබේ. වර්තමානයේ මෙසේ නානුමුර මංගලුය සිදු කෙරෙනුයේ එම බෝධීන් වහන්සේට ය.

දෙවියන් සතුවූ කිරීම උදෙසා කෙරෙන තවත් පූජා විධියක් ලෙස කාචාඩි පූජාව සඳහන් කළ හැකි ය. කාචාඩි තැබීමේ දී කර පිට තබා ගන්නා මෙවලම හැඳින්වෙන්නේ කාචාඩි කුඩාව නම්ති. මේ සඳහා කොස්, කෝන්, බෝ, සුදු හඳුන් හෝ පූවගු යන දැව වර්ගයක් යොදා ගැනේ. කාචාඩි කුඩාව සඳහාමේ දී යකඩ ඇණ හාවිත නො කෙරේ. තම සහ පිත්තල ඇණ පමණක් යොදා ගැනේ. පරවි කාචාඩි, හක්කි කාචාඩි, ගිනි කාචාඩි, කිරි කාචාඩි, මත්ස්‍ය කාචාඩි යනුවෙන් කාචාඩි වර්ග පහකි.

කතරගම දේවාලයේ වාර්ෂිකව පැවැත්වෙන උත්සව අතර ඉතා විවිත වූ ද අතිවිශාල ජන පිරිසක් සහභාගි වන්නා වූ ද මංගල්‍යය ඇසුල උත්සවය ය. මේ කාලය තුළ දේවාලය පමණක් නො ව මුළු කතරගම නගරය ම සැණකෙලි සිරියක් ගනී; කතරගම පුරවරය ජනයාගෙන් පිරි ඉතිරි යයි.

පැරණි වාරිතු හා වත්පිළිවෙත් පිළිපදිමින් පවත්වනු ලබන ඇසුල පෙරහැර ඇසුල උත්සවයේ ප්‍රධාන අංගය යි. ඇසුල උත්සවය සඳහා මුල පුරන්නේ කප් සිටුවීමෙනි. ඒ සඳහා රත්කරවු ගසක් සොයා කපා ගැනීම ද එක්තරා මංගල්‍යයක ආකාරයෙන් සිදු කෙරේ. කණු කපන මංගල්‍යය නම්ත් එම වාරිතුය හඳුන්වනු ලැබේ.

කප් සිටුවීම ලංකාවේ සැම දේවාලයක ම ඇසුල මංගල්‍යයක් ඇරඹීමට පෙරාතුව සිදු කෙරෙන වාරිතුයකි. කතරගම ඇසුල පෙරහැර ආරම්භ වන්නේ කප් සිටුවීමෙන් දින 44ක් ගෙවුණු තැන අමාවක පුර පැළවිය දිනයේ එළඹීන සුබ නැකතිනි. එසේ ඇරඹීන මගුල් පෙරහැර මුල් දින පහේ දී ගමන් කරන්නේ මහා දේවාලය වටා සැතපුම් හාගයක් තරම් දුරකින් යුත් විදියේ හෙවත් පිට විදියෙහි පමණි. විදි පෙරහැර ආරම්භ වී දින දොළභක් ඉක්ම ගිය විට දෙවේලේ පෙරහැර ඇරඹී.

ඇසුල පුර පසලොස්වක ගෙවී අව පැළවිය ලබන දිනයෙහි වේගවත් පෙරහැර නම් විශේෂ පෙරහැරක් පැවැත්වේයි. දුවන පෙරහැර නමින් ද මෙය හැදින්වේයි. සාම්ප්‍රදායික වාරිතු අනුව මේ පෙරහැර බස්නායක වලවිව අසල නවත්වා දේවාල හා සම්බන්ධ උසස් නිල දරන්නවුන්ට ගරු සැලකිලි හා දේවායිරවාද සිදු කෙරේ. මෙහි දී ‘දැහැත් හත්’ නම් වූ වාක්‍යයක් කිමත් විශේෂ හේවිසි වාදනයක් පැවැත්වීමත් සිදු වේ.

දුවන පෙරහැර නිම වීමෙන් පසු දිනයේ සිට ආරම්භ වන මහ පෙරහැර බැතිමතුන්ගේ ඉමහත් සැලකිල්ලට ලක් වේයි. මහ පෙරහැරේ පුරුව කෘත්‍යය වනුයේ පිරින් නිලය හාර කිරී වෙහෙර වාසි හික්ෂණ් වහන්සේ ලබා දේවාලයේ දී පිරින් දේශනයක් පවත්වා පිරින් පැන් ලබා ආයිරවාද ලබා ගැනීම සි.

ඉර හඳ නිරුපණය කෙරෙන පිත්තල ජත්, සේසන් හා දිසා කොඩි දරන්නේ මහ පෙරහැරේ ඉදිරියෙන් ම යති. අනතුරුව උචිරට නිලමේ කෙනාකු සිහි ගන්වන ගමහිර ඇදුමෙන් සැරසුණු බස්නායක නිලමේ හා දේවාලයේ ලේකම්වරයා ගමන් ගනිති.

මහ පෙරහැර දින හතක් පැවැත්වේයි. එය අවසාන වන්නේ බස්නායක නිලමේ නිල නිවාසයේ සංසගත දක්ෂීණාවක් පවත්වා දෙවියන්ට පින් අනුමෝදන් කිරීමෙනි. මේ පුණුණකරමය සඳහා දේවාලය හා සම්බන්ධ සැම තරාතිරමක ම තේවාකරුවේ සහභාගි වෙති. පෙරහැර අවසාන හාගයේ සිදු වන ශිනි පැහිමේ හා දිය කැඩීමේ පුරාණ වාරිතු තැරුණීම සඳහා බොහෝ දෙන රස් වෙති.

කතරගම පෙරහැර දෙවියන් උදෙසා සිදු කෙරෙන පෙරහැරක් වුව ද එහි තේවා කටයුතු හාරව බස්නායක නිලමේ ඇතුළු බොද්ධයන් පත්ව සිටීමත් සැම කාර්යයක දී ම බොද්ධ වත් පිළිවෙත්වලට ප්‍රමුඛතාවක් දීමත් දක්නට ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකික බොද්ධයන් බහුතරයක්,
හින්දු සහ ඉස්ලාම් හක්මිකයන් සැලකිය
යුතු ප්‍රමාණයක් මෙන් ම ස්වදේශීය
වැදි ජනතාව ද කතරගම පුරා තුමියට
පැමිණ පුද පුරා පවත්වති. 1940න් පසු
වන්දනාකරුවන්ගෙන් බහුතරය ශ්‍රී
ලංකික සහ දකුණු ඉන්දියානු දෙමළ
හින්දු ජනයා යි. අසීරු ලෙස පාගමනින් ම
වන්දනාවේ පැමිණීමට ඔවුනු ප්‍රිය කරති.
මැතක සිට සිංහල බොද්ධ වන්දනා
කරුවන්ගේ ද සංඛ්‍යාත්මක වර්ධනයක්
දක්නට ලැබේණි.

කතරගම දෙවියන්ගේ බෝරියක වූ වල්ලි අම්මා සම්බන්ධ පුරාවෘත්තය හේතුවෙන් වැදි ජනතාව ද මෙම පුහුණිය ස්ථානයට තමන්ගේ උරුමයක් ඇතැයි විශ්වාස කරති. වැදි ජනතාව මෙන් ම ග්‍රී ලාංකික දෙමළ ජනතාව ද දිරිස සංචාරයක යෙදෙමින් පාද යාත්‍රාවෙන් පැමිණ දැඩි හක්තියෙන් කතරගම වන්දනමානන කිරීම දැක ගත හැකි ය.

එශ්ටිහාසික වශයෙන් මෙන් පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමකින් ද යුත්ත, බොද්ධ ජනයාට පමණක් නො ව දෙමළ හා මුස්ලිම් ජනයාට ද අතිශය වැශයෙන් සිද්ධස්ථානයක් වන කතරගම පුද්ගලිම ශ්‍රී ලාංකික ජනයාගේ සහාය්වනය නංවාලීමට ඉවහල් වන මනා තෝතැන්නක් වැන්න.

අවබෝධය

1. කතරගම දෙවියන් සඳහා යෙදෙන නම දෙකක් පාඨමෙන් උප්‍රටා ලියන්න.
2. දේවාලයේ ප්‍රවේශ දොරටුවේ ස්වරුපය විස්තර කරන්න.
3. දේවාලයේ තේවාකරුවන්ගෙන් දෙදෙනකු නම් කරන්න.
4. බස්නායක නිලමේට පැවරෙන රාජකාරිය දක්වන්න.
5. කාවාචි ප්‍රජා විධි පහ නම් කරන්න.
6. කතරගම දේවාලයේ පැවැත්වෙන උත්සව කුන නම් කරන්න.
7. කතරගම දේවාලය ආග්‍රිතව සිදු කෙරෙන පුද සිරිත් දෙකක් හඳුන්වන්න.

මුළු අන්තර්

1. පහත දැක්වෙන වචන සඳහා සමාන පද පාඨමෙන් උප්‍රටා දක්වන්න.

i. තනතුරු	v. දොරටුව
ii. වස්තු	vi. රුව
iii. ප්‍රමුඛතම	vii. කාමරය
iv. කුස්සිය	viii. කටයුතු
2. ‘මා දුටු ඇසළ පෙරහැර’ නමින් ඔබ දුටු මහනුවර දළඳා පෙරහැර ගැන හෝ කතරගම ඇසළ පෙරහැර ගැන හෝ රවනාවක් ලියන්න.

දිනුයන් වශයෙන් ඔබට විවිධ නිර්මාණාත්මක කාර්යයන්හි නිරත වීමට සිදු වේ. මාතාකාවකට අදාළව, ආකර්ෂණීය ලෙස කරුණු ඉදිරිපත් කරමින් වාක්‍ය රචනා ලිවීම ඔබට පුරුෂ පුරුණ කාර්යයකි. ඒ ආකාරයට ම පාසල් සගරාවකට හෝ බිත්ති පුවත්පතකට හෝ ලිපියක් ලිවීම ද ඔබ පුගුණ කළ යුතු ය. පුවත්පත් ලිපි භා බිත්ති පුවත්පත් ලිපිවල මූලිකාංග සහ ඒ ලිපි රචනයේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු සත් වන ග්‍රෑන්යේ දී ඉගෙන ගෙන තිබේ. එම ග්‍රෑන්යේ දී පුවත්පත් ලිපියක් ආදර්ශයට ගැනුණු අතර මෙම පාඨමෙන් සගරා ලිපියක් කියවා එය අවබෝධ කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

මෙම සගරා ලිපියට තේමා වී ඇත්තේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කෙරෙන කර්මාන්තයකි. කාලීන වැදගත්තමක් සහ දේශීය අගයකින් යුතු මෙවැනි දේ පිළිබඳ අවබෝධයක් තිබීම ඔබේ ජීවිතයට ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

2012 වර්ෂයේ EDEX සගරාවේ ජනවාරි - මාර්තු කළාපය සඳහා ‘අලි වසුරුවලින් කඩුකී, මුදල් සහ රැකියා’ යනුවෙන් කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ හුගෝල විද්‍යා අධ්‍යයනාංශයේ ජේෂ්ඨය කළීකාවාරය සාව්ත්‍රි රණසිංහ විසින් සපයන ලද ලිපිය මේ පාඨමට ආගුර කර ගැනීමි.

මල ලිවීමට ගන්නා කඩදාසි නිෂ්පාදනය කෙරෙන කර්මාන්තය පරිසරයට හානිකර කර්මාන්තයක් ලෙස මුළු ලෝකය ම පිළිගෙන ඇති බව ඔබ නො දත්තා කරුණක් විය හැකි ය. ලෝකයේ පරිසරයට හානිකර ප්‍රධානතම ක්ෂේත්‍ර පහ අතර එක් ක්ෂේත්‍රයක් වන්නේ කඩදාසි කර්මාන්තය සි. රට හේතු රාජියක් පවතී. මේ කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීමට මහා පරිමාණ වශයෙන් ගස් කැපීම නිසා සිදු වන වනාන්තර විනාශය රීට එක් හේතුවකි. එමෙන් ම මේ සඳහා ගක්තිය සහ විදුලිය විශාල ලෙස වැය කිරීමට සිදු වීම තවත් හේතුවක් වේ. තව ද මෙම නිෂ්පාදනයේ දී ‘බලැක් ලිකිරි’ නම් විෂ රසායනික කොටස් පරිසරයට නිකුත් වීම නිසා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී විශාල පරිසර දූෂණයක් සිදු වේ.

කඩදාසි කර්මාන්තය නිසා මෙවැනි පාරිසරික ගැටලු රාජියක් ඉස්මතු වෙමින් පැවතීම හේතුවෙන් ලෝකයේ ‘කඩදාසි රහිත සමාජයක් (paperless society)’ යන සංකල්පය බිජි විය. මෙහි දී විෂුන් ලිඛි හාවිතයෙන් කඩදාසි හාවිතය අවම කිරීම සහ ඔහු ම වැදගත් අවස්ථාවක දී ලේඛනයක මඟ්‍යකාංග පිටපතට පිළිගැනීමක් ලබා දීම වැනි දේ සිදු වී ඇත. එමෙන් ම මෙම පරිසර දූෂණ තත්ත්වය අවම කිරීම සඳහා කඩදාසි නිෂ්පාදනය උදෙසා විකල්ප මාර්ග සොයා ගැනීම මෙහි වැදගත් පියවරක් වශයෙන් හඳුන්වා දිය

හැකි ය. නවතම අමුද්‍රව්‍ය යොදා ගනිමින්, සාම්ප්‍රදායික නොවන ආකාරයකින් කඩදාසි නිෂ්පාදනයට මිනිසා යොමු වීම එහි ඇති විශේෂත්වය සි.

අලි වසුරු හෙවත් අලි ඉලත්ති (elephant dung) මෙම කර්මාන්තයේ ප්‍රධාන අමුද්‍රව්‍යය වන් අතර ඊට අමතරව පාවිචිචි කරන ලද කඩදාසි, කෙසෙල් පටිටා සහ පිදුරු ද මෙම නිෂ්පාදනයේ අමුද්‍රව්‍ය ලෙස යොදා ගැනෙන්. මේ නව කඩදාසි කර්මාන්තය හස්ත කඩදාසි කර්මාන්තය නමින් හැඳින්වේ. මෙම හස්ත කඩදාසි ආක්‍රිත නිමි හාණ්ඩ වශයෙන් පොත්, කඩදාසි, මලු, පෙට්ටි, සුබ පැතුම් පත් කවර සහ පින්තුර ඇල්බම යනාදිය වෙළඳපොලට හඳුන්වා දී තිබේ.

කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ හිරිවඩුන්න රන්දේණිය, සිගිරියේ රංගිරිගම ආදි පුදේශවල මේ කර්මාන්තය ව්‍යාප්තව පවතී.

හස්ත කඩදාසි කර්මාන්තයට වැඩි වශයෙන් හාවිත කෙරෙන අමුද්‍රව්‍ය වන්නේ අලි වසුරු සි. අලියකු ආහාරයට ගන්නා ගාක පත්‍රවල තන්තුමය කොටස් වැඩි නිසා ඒවා කඩදාසි නිෂ්පාදනයට වඩාත් යෝගා වේ. කර්මාන්තයට අවශ්‍ය අලි වසුරු ලබා ගැනෙන්නේ පින්නවල අලි අනාරාගාරයෙනි. හොඳින් වැඩුණු අලියකගෙන් දිනකට සාමාන්‍යයෙන් අලි වසුරු කිලෝග්‍රැම් 180-200 දක්වා ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැකි බැවින් මෙම කර්මාන්තය ආක්‍රිතව අමුද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමේ ගැටලු පැන නො නැඟී.

කඩදාසි නිෂ්පාදනයේ පළමු පියවර වනුයේ රස් කර ගත් අලි වසුරු සූරයාලෝකයෙන් වියලා ගැනීම සි. ලංකාවට වසර පුරා මතා සූරයාලෝකයක් ලැබෙන බැවින් මෙම කටයුත්ත හොඳින් සිදු කර ගත හැකි ය. මෙහි දෙවන පියවර අලි වසුරු දිනක් පුරා උණුසුම් ජලයෙන් තැම්බීම සි. පළමු වන සහ දෙවන පියවරවලින් සිදු කෙරෙනුයේ විෂ්වීජ විනාශ කිරීම සි. තම්බා ගත් අලි වසුරු ඇමුරුම් යන්ත්‍රයක ආධාරයෙන් අඩිරා ගැනීම තුන්වන පියවර වේ. මෙලෙස අඩිරා ගෙන පල්ප සාදා ගනු ලබන අතර පසුව එම පල්ප අව්‍යුත්වකට දීමා එය ජලය සහිත තවාකයක ගිල්වනු ලැබේ. මිළග පියවර වන්නේ ඉස්කරුප්ප පිඩිකයකින් පල්පවල රඳි ජලය ඉවත් කර ගැනීම සි. අනතුරුව තුනී කඩදාසි නිර්මාණය කර ගැනේ. මෙම සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය සඳහා දින දහතුනක් ගත වෙයි.

අලි වසුරු කිලෝග්රීම් A4 ප්‍රමාණයේ කඩදාසි හයසිය හැටක් නිෂ්පාදනය කළ හැකි ය. දිනකට අගල් 28×32 ප්‍රමාණයේ කඩදාසි 1000ක් පමණ

නිෂ්පාදනය කෙරේ. මෙලෙස නිෂ්පාදිත කඩදාසිවල ගක්තිමත් බව වැඩි අතර ඉතා අලංකාර ලෙස වර්ණ ගැන්වීමට හැකි වීම හේතුවෙන් මෙම කඩදාසිවල වට්නාකම ඉහළ ගොස් ඇත. ක්ලේරීන්, ඇසිඩ් සහ විර්ජකවලින් තොර නිෂ්පාදන වන මෙවායෙහි වර්ණය හා වයනය විවිධත්වයක් ගති. නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය වර්ණ සපයා ගැනෙන්නේ පියන් මැටි, දුම්මල වැනි සිරුරට හා පරිසරයට අහිතකර තො වන ද්‍රව්‍යවලිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ විද්‍යා සහ කර්මාන්ත කටයුතු පර්යේෂණ ආයතනයේ වාර්තාව අනුව මෙම කර්මාන්තය සඳහා හාවිත කෙරෙන ද්‍රව්‍ය විෂ රහිත බව තහවුරු කර තිබීම ද විශේෂත්වයකි.

දේශීය වෙළඳපොලෙහි මෙම කඩදාසි නිෂ්පාදනය සඳහා වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින්නේ සංවාරක හෝටල්වලිනි. කේක් ඇසුරුම් පෙට්ටි, පොත් වර්ග, බැග් වර්ග සහ කවර මෙම කඩදාසි ආස්‍රිත ප්‍රධාන නිපැයුම් වේ. ජපානය, අමෙරිකා එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය, ප්‍රංසය, ජර්ਮනිය, සිංගප්පූරුව, ඔස්ට්‍රේලියාව,

මාලදිවයින, නෙදර්ලන්තය, ඉතාලිය සහ ඔස්ට්‍රීයාව යන රටවල හස්ත කඩ්දාසි සඳහා පූජ්‍යල් වෙළඳපොල අවස්ථා සකස් වී ඇත. මේ අමතරව ඉන්දියාව, සහ කොරියාව වැනි රටවලින් ද මේ සඳහා ඉල්ලුම් පවතී. මෙම කර්මාන්තය ආස්‍රිත නිෂ්පාදනවලින් 70%ක් පමණ විදේශ වෙළඳපොල කේත්ද කර ගෙන තිබේ. පින්තුර ඇල්බම, පෙටරි, කටර සහ පොත් ආස්‍රිත විවිධ වර්ගයේ නිෂ්පාදන 48ක් රට ඇතුළත් ය. කර්මාන්තය අන්තර්ජාතික වශයෙන් ව්‍යාප්ත කිරීමට ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සහයෝගය ද ලැබේ ඇත. එම නිසා ම මෙම හස්ත කඩ්දාසි නිෂ්පාදනයේ වැදගත් ම ලක්ෂණය වන්නේ පරිසර හිතකාමි කර්මාන්තයක් වශයෙන් අගය කළ හැකි වීම යි. ස්වාභාවිකව අමුදව්‍ය ආගුයෙන් කඩ්දාසි සකස් කර ගැනීම එයට හේතු වී ඇත.

වර්තමානයේ මතා පරිමාණ නිෂ්පාදනයක් බවට පත්ව ඇති මෙම කර්මාන්තය ආස්‍රිතව රැකියා අවස්ථා රාඛියක් උදා වීම මෙහි ඇති තවත් වාසියකි. අමතර අදායම් මාර්ගයක් මෙන් ම සංවාරක අවධානය ලබා ගත හැකි වීම හා විදේශ වෙළඳපොලෙහි මෙම නිෂ්පාදනවලට ඇති ඉල්ලුම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවට හිමි වුණු ආර්ථික ප්‍රතිලාභය තවත් වාසිදායක තත්ත්වයකි. අලි අනාථාගාරයක දිනකට රස් වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අති විශාල ය. අලි ව්‍යුරු මෙවැනි නිෂ්පාදන කර්මාන්තයකට යොදා ගැනීම එක්තරා ආකාරයක අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් ද අගය කළ හැකි ය. අලි මිනිස් ගැටුමක් නිර්මාණය වී ඇති අදානන සමාජයේ අලියා මිනිසාගේ සතුරකු

නො ව හිතවතකු වශයෙන් පිළිගැනීමට මේ කර්මාන්තය නිසා අවස්ථාව සැලසේ. කඩ්දාසි නිෂ්පාදනයේ මූල්‍යතම අරමුණ ලේඛන කාර්යයෙහි නිරත වීමට අමුදව්‍ය නිර්මාණය කර දීම වුවත් මෙවන් ප්‍රතිලාභ රසක් අත් කර දෙන හස්ත කඩ්දාසි නිෂ්පාදනය කර්මාන්තයක් වශයෙන් ඉහත සඳහන් අංශ සමුදායෙන් ම අගය කළ හැකි පරිසර හිතකාමි දේශීය කර්මාන්තයකි.

අවබෝධය

1. හස්ත කඩදාසි කරමාන්තයට භාවිත කෙරෙන ප්‍රධාන අමුලුව්‍යය කුමක් ද?
2. එම කඩදාසි ආශ්‍රිත නිමි භාණ්ඩ නම කරන්න.
3. කඩදාසි නිෂ්පාදනයට අදාළ පියවර අනුපිළිවෙළින් දක්වන්න.
4. හස්ත කඩදාසි මිලට ගන්නා ප්‍රධාන විදේශ රටවල් මොනවා ද?
5. කරමාන්තයක් වගයෙන් මෙම නිෂ්පාදන කරමාන්තයේ වැදගත් ලක්ෂණ හඳුන්වා දෙන්න.

මූධිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් තේමාවලට අදාළව සගරා ලිපි සකස් කරන්න.
  - ඇ. ලංකාව මුහුණ දී ඇති විදුලි අර්බුදය අවම කර ගන්නේ කෙසේ ද?
  - ඇ. වස විස නැති දේශීය ආහාර පරිභේදනයේ වැදගත්කම
2. පන්ති කාමරයේ බිත්ති ප්‍රවත්පනෙහි පළ කිරීම සඳහා ඔබ කැමති ක්ෂේත්‍රයක් අලළා ලිපියක් නිරමාණය කරන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පාසලේ බිත්ති ප්‍රවත්පන් ලිපියක් සහ ලමා සගරාවක පළ වූ ලිපියක් කියවා එම ලිපි දෙකකි වෙනස්කම් වගුවක සටහන් කරන්න.
2. සතිපතා, මාසිකව, තෙළමාසිකව භා වාර්ෂිකව පළ වන සගරා කිහිපයක් හඳුනා ගෙන ඒවායෙහි පළ වූ කාලීන වැදගත්කමකින් යුතු ලිපිවලින් ලිපි එකතුවක් සකසන්න. එම ලිපි එකිනෙකා අතර පූවමාරු කර ගෙන කියවන්න.
3. තුවන සගරාව වැනි ඔබ කැමති සගරාවක හෝ ලමා ප්‍රවත්පනක ලිපි පෙළක් තොරා ගෙන ඒවා කියවා පන්තිය කණ්ඩායම දෙකකට බෙදී ගුරුතුමියගේ මෙහෙයුම යටතේ ප්‍රශ්න විවාරණාක් සූදානම් කරන්න.
4. ගුරුතුමිය ලබා මානකා සපයා ගෙන එක් එක් සිසුවා එක් එක් ලිපිය බැඟින් ලියා බිත්ති ප්‍රවත්පනක් නිරමාණය කරන්න.

අද බැරි නම් හෙට තේරාපන් යාලී

සිංහල ජනග්‍රෑති අංශයක් වන තේරවිලි කවී, ජනකවි විශේෂයකි. විවිධ ඉග් ඔස්සේ අනුමානයෙන් අරුත් සපයන තේරවිලි කවී වින්තන ගක්තිය ප්‍රබුදු කිරීම සඳහා අපුරු අහායාසයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. හාඡා යූතය ද අර්ථකථන හැකියාව ද දියුණු කරන මෙය, බුද්ධි පරීක්ෂණ විධික්මයක් ලෙස ද සැලකිය හැකි ය. එමෙන් ම තේරවිලි කැමිම විනෝද්‍යාංශයකි. සුහදතාව වර්ධනයට ඉවහල් වන තේරවිලි ගැමියාගේ කවිකම ද ප්‍රකට කරයි. තේරවිලි කවිවල දී බොහෝ විට පිළිතුර අපේක්ෂා කෙරුණේ ද කවියකිනි. තේරවිලිවලට නිවැරදිව පිළිතුර දීම පාණ්ඩිත්‍ය ප්‍රකට කරන කරුණක් කොට සැලකුණ බව පෙනේ.

එක දිගට තාලයකට ගදුයෙන් කියාගෙන ගොස් පදාශයෙන් අවසාන කරන ගදු පදාශ මිගුණය විකා සිපද නමින් හදුන්වයි. උදාසීන බව, නිදිබර ගතිය දුරු කර ජ්වනොපාය කටයුතුවල සාර්ථකත්වයට අවශ්‍ය කාසික මානසික සැහැල්ලුව ලැබීමට ගැමියා මෙබදු මාධ්‍යවලින් සහාය ලබා ගත් බව පෙනේ. හාඡා කුසලතා දියුණුවට මෙම විකා සිපද උපයෝගී කර ගැනීමට හැකි ය.

තේරවිලි කවී සහ විකා සිපද කිහිපයක් ඇතුළත් මේ පාඨම තේරවිලිවලට සහ විකා සිපදවලට සවන් දී රස විදිමේ කියාකාරකම්වල නියැලීමට ඔබට මග පාදයි.

තේරව්ලි කවී

1. කොණ්ඩේ නැතිව නිතර ම තෙල් ගා
කන්නේ නැතිව සැමගෙන් වියදම්
තො දුටු කෙනෙක් දුටුව ම සිත කැමති
මෙතුන් පද් තේරුවොතින් නුවණ යති
ගනිත
වෙති
අැති
2. කොයි පැත්තෙන් බැලුවත් ඇස්
කොයිකා අසු වුණත් දෙකටයි
අත් දෙක නැති වුණත් පා දෙක
මූ නැති වුණොත් මේ මගුලත් පෙන්නේ
කැබේන්නේ
තියෙන්නේ
කැබේන්නේ
3. ගමක නමකි අට අකුරෙන්
මෙලක තැනකි පද තුනකින්
මුලට රෝකි අග නිවසකි
කිමෙක මෙසකි කිව හැකි දැයි යයදෙන්නේ
හැදෙන්නේ
සගුන්නේ
බලන්නේ
4. වනේ උපන්නේ උණ ම සි
වනේ ඉපදිලා දස අත
ඡලේ වතුර බී නිතර ම
ගලේ ඔවුන් ගහ නිතර ම කියන්නේ
වැනෙන්නේ
සිටින්නේ
අඩන්නේ
5. එරන් කුඩි පිට ඉන්න සි
උනා නිල්වරල පිට දිග
කිරි ඇති දෙතන සං සතකින්
තෝරාපන් යාල නුවණින් කියා ගෙන
හෙඳාගෙන
වසාගෙන
බලාගෙන
6. අන්න බලාපන් අත්තක
පසුව පලා ගෙන අගනක්
කකා හිය ලෙල්ල රස කර
අද බැරි නම් හෙට තෝරාපන් ඉදෙලාපු
මද කාපු
දියාපු
යාල

7.	කුටුවානෙන් කුටුවා වැනි කොමළ් රතු තුලෙන් ගෙතුවා වැනි මලේ තුන් මස පිරෙන විට කුකුලෙකු විතර සාරමසට පැසෙනා ගෙඩී කියන්	සැටි සැටි ඇති සකි
8.	අත්ත අගින් සුවිසි මල නැවට ලගින් කිරි වැදිලා ඇටත් පොතුන් නැති ගෙඩියකි තෝරාපන් යාථ තුවණින්	පිපෙන්නේ පැසෙන්නේ බොලන්නේ කියන්නේ
9.	පොත්ත උඩින් සුදුපාටට අන්න විට දි සරඟර හඩ ල් ඇතුලේ පිරිපුන් සඳ නැවට නැති ගෙඩිය තෝරා	දිලෙන්නේ නගන්නේ දිලෙන්නේ එචන්නේ

රිකා සිපද

බැද්දේ ගියා වැලක් සොයා ගන්ට කියා ඉද්දවැල් තිබෙන්නා පෝටවැල් තිබෙන්නා
නොයෙක් වැල් තිබෙන්නා එයින් එකක් ගෙනැල්ලා වෙළවා සේ ම

වෙළි වෙළි වෙළි ඉස සිට දෙපතුලට වෙළි

කන්දේ ගියා මලක් සොයා ගන්ට කියා නාමල් තිබෙන්නා සපුමල් තිබෙන්නා පිවිව මල්
තිබෙන්නා එයින් එකක් ගෙනැල්ලා පැලැන්දා සේ ම

මලි මලි මලි තුෂේ කොණේවේ තිබෙන මලි

වතුරේ ගියා රුලක් බලා ගන්ට කියා මූහුදු රුල තිබෙන්නා ගංගා රුල තිබෙන්නා වැවි රුල
තිබෙන්නා එයින් එකක් රිස්සෙන් බැලුවා සේ ම

රුලි රුලි තුෂේ තරුපට තිබෙන රුලි

වෙන රටේ ගැනු කොල්ලෝ හතර පස් දෙනා නාවා කවා පොවා ගෙන ඉන්නවා මේ
නැමිවිට අතකොල්වක් විතර නැති කොලුවා බලා ගැනීමට බැ කියන්නා සේ ම

ලොලි ලොලි ලොලි බාලොලි ලොලි බාලොලි

කපු වාරයක් ද කොස් වාරයක් ද දෙල් වාරයක් ද අමු රූවන් වාරයක් ද මොන හත්වලාමක වාරයක් ද කියන්න මම දන්නේ නැ

වාරේ කුරුදු අරගෙන මම යන කලට

අලින් ගිය පාරක් ද කොටින් ගිය පාරක් ද මුවන් ගිය පාරක් ද ගෝනුන් ගිය පාරක් ද නයින් පොලගුන් පිහුරන් ගිය පාරක් ද මොන විදියේ පාරක් ද මම කියන්න දන්නේ නැ පාරේ වැරදිලා ගියේ කටුගස්තොටට

රත්තරන් මාලයක් ද රිදී මාලයක් ද තඹ මාලයක් ද පිත්තල මාලයක් ද මුතු මැණික් වෙවරෝචි බැඳපු මාලයක් ද මොන කෙහෙල්මල් මාලයක් ද කියන්න මම දන්නේ නැහැ මාලේ බැඳපු අගනක් එයි එගාබ සිට

තාත්තගෙන් ආ නැකමක් ද මුත්තගෙන් ආ නැකමක් ද නත්තගෙන් ආ නැකමක් ද පනත්තගෙන් ආ නැකමක් ද කිත්තගෙන් කිරිකිත්තගෙන් කිරිකැ මුත්තගෙන් ආ නැකමක් ද කියන්න මම දන්නේ නැ

හුරේ ඔරුව පැදපන් කිය මෙගාඩට

අයනු ආයනු ආ එම වසවතුගේ මන රගේ

ඉයනු ර්යනු ඉෂ්ට කර ගන්ට බුදු බව සිටිය රගේ

ලයනු උශයනු උරුවෙල් දනවුවේ බෝසත් සිටිය රගේ

එයනු එයනු අයිරාවණ ඇතු එට නැගී එන රගේ

තවද අයනු ආයනු කි හෙයින් ආව වසවර්ති මාරයා පරාජය කොට බෝ මුල වැඩ හිද බුදු වූ හෙයින්

අයනු ආයනු එම වසවතුගේ මන රගේ

තවද ඉයනු ර්යනු කි හෙයින් ඉෂ්ට කර ගන්නා අදහසින් අප මහා බෝසතාණන් වහන්සේ උපනුපන් ජාතියෙහි සිල් රක සිටි හෙයින්

ඉයනු ර්යනු ඉෂ්ට කර ගන්න බුදු බව සිටිය රගේ

තව ද උශයනු උශයනු කි හෙයින් උරුවෙල් දනවුවේ සය අවුරුද්දක් යුත්කර කියා කළ හෙයින්

ලයනු උශයනු උරුවෙල් දනවුවේ බෝසත් සිටිය රගේ

තව ද එයනු එයනු කි හෙයින් නාලාගිරි හස්ති රාජයා රා සොලොස් කළයක් පොවා එවු තැනේ දී එම ඇත් රාජයා මුතිදු දැක දණ ඔබ සිටි හෙයින්

එයනු එයනු අයිරාවණ ඇතු එට නැගී එන රගේ

අන්දකට වැදි හාඩුන්ට ගෝනුන්ට මූවන්ට ඉත්තැබුන්ට උරුලැබුන්ට අලින්ට කොට්ඨාස වලස්සුන්ට නයින්ට පොලගුන්ට පිශුරන්ට වෙඩි තියන්න යන්නා වාගේ
 හෙමින් හෙමින් මම හේනට යන කළට
 මහ උස් කණාටු පොල් ගසකින් පොල් ගෙඩි තුන්හාරදාහක් එකවර බිමට කඩා දැමීමා
 වාගේ
 එකෙක් ඇවිත් ගැහුවා මගේ පිට මැදට
 තැන්දා මාමාගේ දු වන ඇවැස්ස තැනා කැන්දා ගෙන විත් හතර වරිගේ තැයින් ඉදිරිපිට
 මගුල් මේසේ කැමක් කා ප්‍රිති වෙන්නා වාගේ
 එගුම් කකා මම පිනමින් යන කළට
 කොස් වාරේ හෙරලි කාලා ඇග පත දැඩි වූ ලමිස්සියන් විස්සක් තිහක් එකතුව කොක්
 හඩි තල තලා හිනා වන්නා වාගේ
 මගේ ම මට ම ඉල කැඩුණා හිනාවට

අවබෝධය

- ඉහත දැක්වෙන තේරවිලිවලට ගැළපෙන පිළිතුරු වරහන් තුළ ඇති පද අතරින් තෝරන්න. (ගිරය, දියභාල්මන, අන්නාසි, ඉරිගු කරල්, ගොරකා, බිත්තරය, තිස්සමහාරාමය, දෙල්, කොණ්ඩ කැටුවුම්)
- ගොටුකම හා සම්බන්ධ උපකරණයක් ගැන කියවෙන තේරවිලි කවිය දක්වන්න.
- “කකා හිය ලෙල්ල රස කර උයාලු” යන්නෙන් අදහස් කළේ තුමක් ද?
- “මිතුරා” යන්නට යෙදෙන පද දෙකක් පාඩමෙන් උපුටා දක්වන්න.
- විකා සිපද කිමෙන් ඉටු කර ගත් අරමුණු කවරේ ද?

ପ୍ରାଯେଁଣିକ ଅନ୍ୟାୟ

1. පැන, කඩලැල්ල, විල්බැරෝව, වැස්ස, වලාකුල් යන පද පිළිතුරු වගයෙන් යෙදෙන පරිදි තේරවිලි කවි නිර්මාණය කරන්න.
  2. එවා පාසල් බිත්ති ප්‍රවත්පත්තේ පුද්ගලනය කරන්න.
  3. සිංහල සාහිත්‍ය සම්මියේ දී තේරවිලි කවි වටයක් සඳහා අවස්ථාව උදා කර ගන්න.
  4. ඔබ කැමති මාත්‍රකාවක් යටතේ රිකා සිවුපදයක් නිර්මාණය කරන්න.

සමානාර්ථ පද

කවර හාජාවක වුව ද සමානාර්ථවත් පද දක්නට ලැබේ. පරයාය පද ලෙස ද මේවා හැඳින්වේ. සමානාර්ථවත් පදවලින් ප්‍රකට වන්නේ එම හාජාවේ ප්‍රකාශන ගක්තිය ය. හාජා ඇුනය දියුණු කර ගැනීමට සමානාර්ථවත් පද පිළිබඳ අවබෝධය ඉතා වැදගත් ය.

අනවරත	නිරන්තර, නිතර, සතත
අරවින්ද	නෙලුම්, පිළුම්, පද්ම, පංක්ත, පබේරැ, සියලුත, සහස්පත, කමල්
අහස	ගුවන, තුබ, ආකාශය, සියොත්මග, සුරමග, සහතරුවැල
මිලු	අැලුල, ගාලුක
උපුල	මානෙල්, ඉලුවර, උත්පල
කුසුම්	මල්, පුණ්ඩ
කෝකිල	කොටුවූල්, පරපුවූ, කොහා
කිරණ	රස්, රුම්මිය, කර
ගුරු	ආචාර්ය, ඇදුරු, ශික්ෂක
තොල්	ලවන්, ඕෂේයි, ඔට, අධර, අදර
නුවණ	නැණ, යොතය, ප්‍රජාව, පැණ
නුවන	අැස්, අක්ෂී, නෙත්, නේත්, නයන
පොලොව	දරණි, දෙරණ, මහි, මිහි, වසුන්ධරා

මව	අම්මා, මාතා, මාතා, ජනනී, දිනිති
මිතුරු	මිතු, සකි, සබඳ
වටාපත	තල්වැට, විෂ්නිපත
සතුරු	රුපු, පිළිමල්. ප්‍රතිමල්ලව, අරි, ගතු, පසම්තුරු
සයුර	සාගරය, සින්දු, සිදු, රත්නාකර, මුහුද, ජලනිධි, රුවනාර
ශ්‍රේණි	සුදු, බවල, ඇලි, හෙළ, සේ
හිරු	දිනකර, දිවුරු, දිනපති, දිනමිණ, දිනිසුරු, රිවි, සුර්යයා, සහසකර, සැඩිකර

අවබෝධය

- සමානාර්ථ පද ඇතුළත් පොත් පිංචක් පිළියෙල කරන්න.
- පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල ඉරි ඇදි පද වෙනුවට උචිත සමානාර්ථ පද යොදා නැවත ලියන්න.

උදාහරණය: රුක් මුද්‍රන්හි සියෝත් කැල තද දෙති.

තුරු සිරසෙහි කුරුලු රංවු හඩ තගති.

- අරුණෝදයේ පද්මයෝ පිබිදෙති.
- සැදැශේවී පද්මයෝ පර වෙති.
- දුද පෙළ පුරය සරසයි.
- අපි තුරුලිය සිටුවා මිහිලිය සරසම්.
- ගුවන අරා පුරාහද දිලෙයි.
- සයුරු දිය මත සුදු පෙනෙ කැරී අලංකාර රටා මවයි.
- තාත්තා සෙනෙහසින් අප රක ගත්තේ ය.
- අනුවණ දන දෙනුවන ලත් එල කිම?
- බඩිනි වෙලා මා ගිය කළ පුතුගේ ගෙට
- ශ්‍රී ලංකාව අසිරිමත් දිවයිනකි.

3. සමානාර්ථ පද ඇසුරු කර ගනිමින් ප්‍රහේලිකා සම්පූර්ණ කරන්න.

1.		2.		
3.	4.			5.
6.				
	7.			

භරහට	පහළට
1. පිළිතුර	1. මානෙල්
3. පංචතුරය	2. රැලි
6. ලාක්ෂා	4. රැසු
7. සාගරය	5. ලේ

1.		2.	3.	
		4.		
5.	6.			7.
8.			9.	
	10.			

භරහට	පහළට
1. අදුර	1. අශ්වාරෝහකයා
4. සුළග	2. වස්තු
5. දරුණු	3. වේලාව
8. තර්කය	6. දුර්ජන
9. සවන්	7. පෙළ
10. රුළු	9. කල්පය

4. පහත දැක්වෙන නොරවිලිවලින් කියවෙන තොරතුරු ඉන් අදහස් වන පිළිතුර සමග ගැළපෙන්නේ කවර ලක්ෂණ නිසා දැයි පන්තියට විස්තර කරන්න.

අත්තක් උඩ බුම්මා ගෙන
කටු රෙදුක් පොරවා ගෙන
බබී පැටවු පුරවා ගෙන

(කොස් ගෙඩිය)

දාර දෙකයි එක නම මුල් කර	තැනුවා
පාර තිහක් තැඹවට බයකුත්	නැතිවා
කොන් සතරයි කණු සතරයි ගෙට	අැතුවා
තෙව්රාපන් ර්යේ මග දි	දුටුවා

(ඉඩියා)

වක්ක වකයි වක දෙවකයි
වත්තෙම පොල් ඔක්කොම කයි
(හිරමණය)

උචිනුත් ගින්දර
යටිනුත් ගින්දර
මැද්දේ සුවූන්දර
කන්නෙ පාන්දර
(ආජ්ප)

දික් දිගට කොල ඇති
කන්නන්ට රස ඇති
දෙන්නන්ට අකමැති
(උක්)

උස් ගස්වල ලැග ඉන්නේ
බස බස ගා ඉගිලෙන්නේ
පැණි බී හප බිමට දමන්නේ
හැකි නම් මේ පද තෝරාපන්නේ
(වවුලා)

සාහිත්‍ය නිර්මාණ පරිභිශ්‍යනයෙන් ජීවිතවලට එකතු වන මානව අත්දැකීම් අපගේ ජීවිත හැඩා ගස්වා ගැනීමට පිටිවහලක් වෙයි. තැනෙට සූදුසූ ලෙස කටයුතු කිරීමෙන් වාසිදායක තත්ත්වයන් අත්පත් කර ගන්නා ආකාරය මේ නාට්‍ය කොටසින් පැහැදිලි කෙරෙයි.

ඒ. පී. ගුණරත්න මහතාගේ ‘රන් කැකිර භා තවත් කතා’ නම් කථියෙහි ඇතුළත් ‘ගමරාල සහ යකා’ නම් වූ කතාව ඇසුරෙන් ‘පරාස්ස’ නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කෙරිණි. මෙම නාට්‍යය රචනා කළේ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ ව්‍යාපෘති නිලධාරියකු සහ අධ්‍යක්ෂවරයකු ලෙස සේවය කළ රෝහණ ද්‍රන්දෙණිය මහතා යි. 1980 දී රනමුදුර සම්මානය සහ තවත් සම්මාන පහක් දිනා ගත් මෙම නාට්‍යය අධ්‍යක්ෂණය කළේ විමලරත්න අධිකාරී මහතා ය. සංගීතයෙන් දායක වූයේ විශාරද රෝහණ බැද්දගේ මහතා ය. මෙම නාට්‍යයෙන් කියවෙන්නේ යකුන් බැඳ ගෙන වැඩ ගත් ගැමියකුගේ කතාවකි. මෙම කතාව ‘රාස්සයන් කන පරාස්සයා’ යනුවෙන් ද හැඳින්වෙයි. ‘පරාස්ස’ නාට්‍යයේ පස්වන අංකය මෙම පාඨමට ඇතුළත් කර ඇත.

කාලහිජණට පොතේ කවී

සත්‍ය විදානේ :	රකුපු මුව ඇති කාලහිජණ පෙන තුනක් හිස දකුණු අතිනුත් රගෙන මුදුරක් මහත් ඇස් ඉස් අකුණු හඩ සේ ගසන බෙර පද තාලයට පා විසුණු කරනට නරං වෙත යයි හෙන ඩු හඹින්	දරාලා රවාලා තබාලා කියාලා
----------------	---	-----------------------------------

(යක්පති හා පුර්ණක ගමන් තාලයකින් වේදිකාවේ දකුණු කෙළවරට පැමිණෙනි. පුර්ණක ගමගෙදර දෙසට ඇගිල්ල දිගු කොට පහත් ස්වරයෙන්)

පුර්ණක : ආන්න අරක තමයි ගම උන්නැහේගේ ගෙදර.

කාලහිජණ : (අඩියක් පස්සට අවුත් වකිත ස්වරයෙන්) ඇ බොල පුර්ණකයා, ගමය ගැන තෝ කියාපු කතා ඇත්ත ද? (කළුපනාකාරීව) කොයි එකටත් තෝත් වර මං එක්කම.

පුර්ණක : මං වගේ තිව්වයෙකුත් ඕන ද භාමුදුරුවනේ ඔය වගේ තර පණුවක් බරු ගහන්චි. තමුන්නාන්සේ අර යක් සහාවේ කිව්ව ඒවායින් එකක් දෙකක් මෙතන දී ම ඇදුබැවා නම් ගමයා ගේත් බිඳෙන නොහිට ම දුවාවි නේ.

කාලහිජණ : මගේ ඇගත් විකක් හිතල කර ගෙන එනව වගේ බොල. රෝයේ රෝත් කුඩා පොදුකට අහු වුණු හින්ද ද දන්නේ නැ. කොයි එකටත් තෝත් මන් ලැගින් ම වර කොළ. බයකට නොවයි බොල තොට පෙන්නන්චි මං උං බරු ගහන හැරී. (යක්පති වකිත බවක් අගවයි)

පුර්ණක : තමුන්නාන්සේ ඇයි මොක ද මේ වෙවුලනව නේද?

කළහිජණ : (රවා බලා නිශ්චඛඩ වන ලෙස සංයුළා කොට අඩියක් දෙකක් ඉදිරියට ගොස් තැවති පසු පස හැරී බලා) වර, වර, තෝ මොක ද ඔතන ගළුගැහිලා වගේ?

පුර්ණක : (අතින් ඉදිරියට යන ලෙස සංයුළා කරයි)

පුරංසිනා : (ගේ ඇතුළේ සිට) ඉර මුදුන් වෙන්ඩත් ආවා. (වේදිකාව ඉදිරියට එමින්) අද මේ ඒතිහා මොන යකා තොයන්චි ගියා ද මන්ද? (ආපසු යමින්) ඉර මුදුන් ජාමෙට එයි කට ගොන්නක් බිගෙන. (ගෙට යයි යක්කු බිය වී පිටු පසට යති.)

කාලහිජණ : කවුද බොල ඒ?

පුර්ණක : (රහසින්) ගම මායියා

කාලහීජන : (වේදිකාව ඉදිරියට අවුත් ප්‍රේක්ෂකයන්ට) ගමයාගෙ මාධිය මෙහෙම නම් ගමය කොහොමට ඇදේද? මට නං පේන්නෙ පුරුණකයා කියපු දේවල් සහතික ඇත්තේ වගේ. මෙක නම් මාර වසවර්තියෙක් වෙන්ව ඩිනැ. මට දැන් ඉස්සරහට යාගන්ඩිත් බැ. පස්සට යා ගන්ඩිත් බැ. මගේ හැකර කට හින්ද තමයි මේ ඔක්කොම නස්පැතිය. මං වගේ තකතිරුවෙක්. මේ පුරුණකයා එක්ක ආවේ නැත්තම් පණ කෙන්ද බෙර ගෙන ගිහින් පරම්පරාවේ නම්බුවත් රෙක ගෙන මගේ තානාන්තරේත් රෙක ගන්ඩි තිබිල.

(කල්පනාකාර විළාසයක් පාමින් හිස වනයි.) කමක් නැහැ. ආපු එක ඔහෙ ඉස්සරහටම යනවා. නැත්තම් හිජින පරම්පරාවට ම නව නිග්ගිරහයක්. අනේ හැබැට ම. මම කාලහීජන බව මට ම අමතක වූණා නේ මොනවා වූණත් පුරුණකයා ඉස්සර කරන් යන එක තුවනුව තුරුයි. බැරි වෙලාවත් ගමයා බොටුවට පැන්නොත් පුරුණකයා බිල්ලට දිලා පණ කෙන්ද බෙරගෙන දීවිවැකි. (පුරුණක දෙසට හැරි) බොල, පුරුණකයා තෝර් බය නැතුව මාත් එක්ක වර. මම කාලහීජන බොල කාලහීජන. අපි වගේ තෝපෝබල පරාකුමයෙන් යුක්ත නායකයා බිහි වෙලා ඉන්නේ තොපි වගේ ගැන්තො රැකින්ඩි බොල.

පුරුණක : එහෙමයි හාමුදුරුවනේ, එහෙමයි. මං නොදුන්නවයැ. අපි වගේ ගැන්තො හැමදාමත් ඉතිං තමුන්නාන්සේලාගේ පිහිටෙන් ම තේ ජ්වත් වෙන්නේ.

කාලහීජන : ඔව්, ඔව්, තොට නම් බොල හොඳ තීක්ෂණ බුද්ධියක් තියෙන බව පේනව. තෝ ඉස්සර වෙලා ගිහින් බල අර කැණෙහිල් ගමයා ඉන්නව ද කියලා.

පුරුණක : මගේ අම්මෝ හාමුදුරුවනේ, මට නම් ඒක කරන්ඩි බැ. මං මේ ඇට්ටෙටිය ගහමුලට වෙලා ඉන්නං. තමුන්නාන්සේ පරම්පරාවේ තෝප්පත් ඉහට අරන් බය නැතිව ඉස්සරහට යන්ඩි.

කාලහීජන : (පුරුණක දෙසට රවා බලා) එහෙම නම් තෝ මය ඇට්ටෙටියා ගහ මුලට වෙලා තිවු. මතනින් හේල්ලෙන්නෙ එහෙම නැ. හදිස්සියක් එහෙම වූණොත් තෝ දුවන් වර. (පිටතින් බෙර මාතුයක් ඇශේ. යක්පති බිය පත්ව ඒ මේ අත බලයි)

පුරුණක : ඔන්න හාමුදුරුවනේ අර වසවර් තී මාරය එනව. (යක්පති සැගවීමට තැනක් සොයමින් මූල වේදිකාව පුරා ම දුවගොස් අවසානයේ දී ඇද යටට රිංගයි. පුරුණක ඇට්ටෙටියා ගසට මුවා වෙයි. පු.විරාල ගමන් තාලයකින් වේදිකාවට පිවිසේ)

පුර්වීරාල : අද නම් යකෙක් කන්ඩ බවගිනියි. ගිනි ගහන අවිකාස්ටේ තු කියක නන් දුර ආවා ද? බොලං යෝදියේ, උඩිහැගේ අඩුක්කුව තාමත් හදනවා ද? ඉරත් හැරිල හෝරා දෙකක් ම ගිහින්.

(පුර්වීනා කුස්සියේ වැඩිපළ කරමින් සිටි අපුරු හගවමින් ගමන් තාලයකට වේදිකාවට එයි.)

පුර්වීනා : ආ උඩිහෙ ආවා ද?

පුර්වීරාල : ආවා.

පුර්වීනා : මං හිතුවා කීරාලලාගේ දිහා පැල ව්‍යුණා කියලා.

පුර්වීරාල : උඩිහැගේ ඔය වකේ නවත්තලා හදුපු ඉලව්වක් ඇත්තං මෙහාට ගනිල්ලකා.

පුර්වීනා : උඩිහැගේ හිතුවා ද උයන එකත් ලේසි වැඩක් කියලා. ගිනි කකා මේ තනි අත් දෙකෙන් ඔක්කොම කරන්ඩ එපා යැ. අනෙක් උන්දැ නම් මොක ද? උදැහැනැක්කේ ඉදලා මහ බඩි ගෙවියට රා පුරව පුරවා ඉන්න එකම තේ වැඩේ.

පුර්වීරාල : අනේ බං.... උඩිහෙගේ ඔය ඉවිල්ල, ඔකත් මහ ක්ත්තක් ද බොලං?

පුර්වීනා : අපොයි මගේ කට. උඩිහෙගේ ඔය රා බඩි ඔය හැටි බවගිනි නං ඕ. ඇද යට. කැත්ත ආං අතන.

(ගමන් තාලයකින් වේගයෙන් ගේ ඇතුළට යයි.)

පුර්වීරාල : මේ යෝදිගේ අඩුක්කුව නම් කොටා බාන්ඩ වෙන්නේ අද හැන්දැ ජාමෙට තමයි. එතකළේ මට ඉවසතැකියැ (දොර මූල්ලෙන් කැත්ත ගනී. ඉහළට අල්ලා මුවහත පරීක්ෂා කර බලයි.)

මේ කෙහෙල්මලෙන් පුළුවනැ යකෙකුගේ නහයක් වත් කපන්ඩ. මලකඩත් කාලා (පුර්වීරාල කැත්තේ මුවහත බලයි. ඔහු කැත්තත් රැගෙන නැගිට ගොස් එය ඇද යටට දමයි. යක්පති යටි ගිරියෙන් කැශයමින් නැගිරියි.)

අනො! බුදු ගමහාමුදුරුවනේ, මාව මරන්ඩ එපා. (යකා වේදිකාවේ වටයක් කැරකේ. පුර්වීරාල බියපත්ව පිටුපසට පැන වහා කිසිවක් අවබෝධ වූ විලාසයෙන් හිස වනයි. බියපත් ගතිය යටපත් කර ගෙන තමාටම කකා කරයි.)

පු.විරාල : මොකා ද බොල මූ? මූ නත් අර නුගේ යකා නොමෙයි. (යකා පැත්තට එවි) මුගේ හැරියෙන් නෂ මූ. යක්කුංගේ තායකය වෙන්ඩී ඕනෑ. මොකට ද මෙහාට ආවේ. (කළුපනාකාරී විලාසයක් මූණෙන් පෙන්වයි.) හරි හරි මට තෝරුණා. එකත් එකට ම මූ ආවේ මාව මරන්ඩී වෙන්ඩී යිනා. යක්කු හිතනව ඇති මිනිස්සුන්ට කුරක්කං අදින එක තින්දාවක් කියලා. අද නම් මූට අම්ම මුත්ත කාලේ ඉගැන්නුවේ තැති පාඨමක් උගන්නනව. අපේ උත්දැත් දැන ගතිව් මගේ තරම. (ගේ පැත්තට හැරී ප්‍රිතිමත් විලාසයෙන්) බොලං යෝදියේ... බොලං යෝදියේ... මේ මළ යස්සනී කොහාට මකබැවෙ වෙලා ද මන්ද? බොලං ගැනියෙ, මෙහාට වරෙල්ලකා.

පුරංසිනා : (ඇත් සිට) උමිහැට තාමත් බැරි වුණා ද ඔක කපා ගන්ඩී? ඔකට මාත් ඔනෑ ද? (වේගයෙන් වේදිකාවට පිවිසෙයි.) කැ මොර දෙන්නේ තැතුව මෙහාට දියන් ඔය කැත්ත.

කාලහීජණ : අනේ මාව මරන්ඩී එපා. (පුරංසිනා කාලහීජණගේ හඩින් තිගැස්සී මහු දෙස බලා විස්මිත වෙයි.)

පුරංසිනා : මූ මොක ද? මොකා ද අද කුරක්කං මල්ල ගෙනාවේ?

පු.විරාල : මෙහෙට වර, මෙහාට එන්ඩියි කිවිවේ. (කාලහීජණ වෙවුලමින් සිටි.) තෝ තාමත් ගාටනවා. මග බඩින්න දැන් ඉහවහ ගිහින්. තොට මම අද..... (මෙසේ කියමින් කැත්ත උපුක් කරයි.) යකා ඇත් සිට ම වැද වැටෙටි. පු.විරාල ගම මහගේ සහ ප්‍රේක්ෂකාගාරය දෙස ආච්මිබරයෙන් බලයි. පුරංසිනා මුහුණ ඉවතට ගනී.)

පු.විරාල : තෝ කොහො ඉදලා ආපු යකෙකක් ද?

කාලහීජණ : අනේ ගම හාමුදුරුවනේ, මම තමයි කාලහීජණ. මම ආවේ ඔබතුමාට අතතුරක් කරන්ඩී නොවෙයි. තමුන්නාන්සේගෙ තෝජෝබල පරාකුමය ගැන අහල තමුන්නාන්සේ වගේ උත්තමයෙක් බැහැ දැකලා මගෙන් කෙරෙන්ඩී ඕනෑ රාජකාරී දැන ගන්ඩියි ආවේ.

(පු.විරාල ආච්මිබරයෙන් හාත්පස බලයි) තමුන්නැහෙට කුරක්කං මෙවර කරන පුරුණකයා තමුන්නැහෙගෙ පුරාලේරුව කිවාම මට තමුන්නැහෙට දැක ගන්ඩී දොක දොල දුකක් ඇති වුණා.

පු.විරාල : දොලදුක් ගායවල් හැදෙන්නේ ගැනුන්ට නො බොල! (පුරංසිනා දෙසට හැරී) නේදී? (යකාට) තොපේ වරිගේ නම් පිරිමින්ටත් දොලදුක් ගායවල් හැදෙන පාටයි. හා හා එශෙන් කමක් නැ. කො බොල පුරුණකයා?

- කාලහිජණ :** හාමුදුරුවනේ ආන් අර ඇට්ටෙටියා ගහට මූවා වෙලා ඉන්නවා. (පුරුංසිනා වඩාත් උනන්දු වෙයි. ඇය ප්‍රිතිමත් ගමන් තාලයකින් ඉදිරියට ගොස් එකී බලයි)
- පුරුංසිනා :** ඇත්ත තමයි. අර බලහල්ලකා බලු කුක්කෙක් වගේ හැංගිලා ඉන්න හැටි. එකත් එකට ම මේ මහ එකා එන්ට ඇත්තේ මොකක් හරි ලොකු මගෝචියකට.
- පුරුංචිරාල :** එයි, පුරුංසිනා මෙහෙට වර, මෙහෙට වර..... (පුරුංසිනා හැකිලෙමින් වේදිකාවට එයි.)
- පුරුංසිනා :** අනේ බුදු ගම හාමුදුරුවනේ, මගේ අතේ නම් දේශයක් නැ. (කාලහිජණ දෙස බියෙන් මෙන් බලා) මං ඇත්ත ම කියන්නා. මගේ පණ කෙන්ද යන්තා බෙරුවොත් ඇති.
- පුරුංසිනා :** පුරුංසිනා මේ වහලේ යට බයවෙන්ඩ කිසි ම හේතුවක් නැ. (ගමයා පුරුංසිනා දෙසත් පුරුංසිනා දෙසත් බලයි.)
- පුරුංචිරාල :** මං දන්නව තොපි දෙන්න ම ඇට්ටිත් තියෙන්නේ ලොකු අංචියක් අදින්ඩ බව. තොපි දන්නව ද බොලවී මං කවුද කියලා? තොපේ ඉහේ ඉදන් පටට ගහනවා. කියාපියවු ඇත්ත.
- පුරුංසිනා :** අනේ බුදු ගම හාමුදුරුවනේ. මම මේ කිසි දේකට සම්බන්ධ නැ.
- පුරුංචිරාල :** සම්බන්ධ නැ. මන් දන්නව තොගේ සම්බන්ධයක් නැති හැටි. කියාපිය. කියාපිය තොට කියන්ඩ තියෙන දේවල්.
- පුරුංසිනා :** මෙන් මේ කාලහිජණ උන්නාන්සේ තමයි මේ ඔක්කොටම වැරදිකාරයා. මං තමුන්නැහෙට කුරක්කං රාජකාරිය කරන එක මූල්‍ය යක් වරිගෙට ම නින්දාවක් කියල මුන්නාන්සේ තමයි නිකං. නිස්කාරණේ ගෝරණාඩු කළේ. තමුන්නැහේ ඉන්න ඉසවිව පෙන්නුවේ නැත්තම් මාවත් මරනවා. කියලා මෙතන්ඩ ඇදුගෙන ආවේ මේ කාලහිජණ උන්නාන්සේ තමයි.
- පුරුංසිනා :** මං කිවිවෙ, මං කිවිවෙ පුනා කියන්න වගේ මූ ඇට්ටිත් තියෙන්නේ නම් ලොකු මගෝචියකට බව.
- පුරුංචිරාල :** හැබැද බොල, තො මාව මරන්ඩ ද ආවේ? (පුරුංසිනා පෙන්වා) . අල්ලපිය, අල්ලපිය මේකා, මං අද මූ කැලී කැලිවලට පෙති ගහනවා. (යක්පති පුවක් කියා ගෙන වැද වැවේ.)

කාලහිతන : අනේ බුදු ගම හාමූදුරුවනේ, මාව මරන්ච එපා. මගේ පණ කෙන්ද රක ගෙන යන්ච ඉඩ අරින්ච. වෙසමුණි උත්තාන්සේ පල්ල මං හැම පෝයට ම වී මලු පහ ගානෙ ගෙනත් දෙන්න.

පුංචිරාල : (ප්‍රේක්ෂකයන්ට) මං කිවිවේ, කිරිගහට ඇත්තා වගේ, මූං ඇවිත් තියෙන්නේ මාව මරන්ච කියලා. මගේ අම්මෝ මතක් වෙන කොටත්, ඇගේ ලේ වතුර වෙනවා, මාරයගේ කරිත් බේරිලා තියෙන්නේ අනුත්වයෙන්. අයියනායක දෙයියා බැලුවා. මුගේ යෝජනාව නම් නරක නැ. හැම පෝයකට ම වී මලු පහක්. මටයි, පුරාසිනාටයි රජ ගෙදර පරවියා වගේ හිටියැකි මැරෙනකන්. (ප්‍රේක්ෂකයන්ට යකුන් පෙන්වා) මූං හිතන්නේ මිනිස්සු කියන්නේ මහ තොස්ථල්ල කියලා. මූං දන්නේ නැ නරයන්ගේ තරම. (පුංචිරාල යකුන් අමතා) මම තොපි දෙන්නා මරන්නැ. අදට සමාව දෙනවා. (කාලහිතන්ට) හැම පෝයකට ම සැරයක් තෝ වී මලු පහයි. (පුර්ණක ලැගට ගොස් රවා බලා) තොශ්, තොශ් කුරක්කම. මලු පහයි. තොපිලා මගේ වවනේ වැයදුදුවාත් දැන ගනියවු. තොපිලට කරන දේ. අපේ ගෝයියිමිබර යෝධා උඩ පැනලා වම් පයේ සුලැගිල්ලෙන් ගහපු පාර තොපේ මහසේනගේ ඔඩ ගෙයිය අට ඉස්බක් දුර ගිහින් වැටුණා තොපිට මතක ද? මේ පුංචිරාල ගෝයියිමිබරටත් වැඩිය ලොක්කෙක්. තොපේ කද බඩ මහත් උණාට තොපි දැන ගනියවු තොපිට වැඩිය මනුස්සයා බලගතුයි කියලා. දුවපියවු යන්ච මගේ දැහැට නො පෙනී.

(යකුන් බියපත්ව වේගවත් විසුල් ගමනකින් රංග භුමියෙන් බැස දුවති. ඒ දෙස බලා සිනා පහළ කොට, පුරාසිනා හා පුංචිරාල ප්‍රිතිමත් නැවුමකින් රංග භුමියෙන් පිට වෙති.)

පුංචිරාල හා පුරාසිනා තටා කියන කට්

පුරාසිනා : එගොඩ මෙගොඩ ගම වට කළ පට්ටන්දර නැවතුණා
ඉහළ පහළ සිත වට කොට මල් යායක් පිදුණා

පිරිස : තෙන නග තෙන තෙන .....//

පුංචිරාල : අතන මෙතන කින්ද මන්ද රණ්ඩු දබර කම්මුතුයි
අහක හෙළන ආලවත්ත අගර දගර උල්පතයි

පිරිස : තෙන නග තෙන තෙන .....//

පුරාසිනා : විය කුරහනුයි අටුවට කොහොන් ලැබෙන්නේ
අපට බැඳුණ තිවට යකුන් ගෙනැවිත් දෙන්නේ
මිං මත්තට නැහැ කාටත් ඔල්ව නමන්නේ
මිං මත්තට නැහැ කාටත් ඔල්ව නමන්නේ

පිරිස : තෙන තග තෙන තෙන .....//

ප්‍රංචිරාල : මහ නිලමේයි මහ මැණිකෙයි එකට ගැලපෙනා
අපේ ගෙත් කිරි ඉතිරේයි දොන්ත තකිවතා
දොන්ත තකිව දොන්ත තකිව දොන්ත තකිවතා
දොන්ත තකිව දොන්ත තකිව දොන්ත තකිවතා

පිරිස : දොන්ත තකිව දොන්ත තකිව දොන්ත තකිවතා
දොන්ත තකිව දොන්ත තකිව දොන්ත තකිවතා ..... //

නාටකය අවසන් කරන කවි

සබෞ විදානේ : ඉර සද තාරකා ගස්වැල් අදහන්නේ
යකු බූ පියස් ගහ බල දොස් විමසන්නේ
තැකතින් තොරව නැ කිසිවක් අරඹන්නේ
මිසදිව දොසින් සිත පුරවා ගෙන ඉන්නේ

(අනංග කෝලම සම්බන්ධ වෙයි)

තැන බල උපා එඩි සිත් ලත් මිනිසුන්ගේ
තෙද බල එකෙක් ඉද හිට ලොව මත වෙන්නේ
වෙර ඇති මිනිස් සිත තුන් ලොව ජයගන්නේ
තැන සරි නුවණ අදුරට පහනක් වැන්නේ

(සියල්ලේ ම කියා අවසන් කරන සෙන් කවිය)

දහස් දොසින් පිරැණු දනගේ
සිත් දොම්නස් වින කපන්න
එපස්වා, මෙපස්වා - දහස් කල් රකිත්වා
මෙන්න අපේ සෙන් ගාන්ති //

රෝහණ දන්දෙණිය

අවබෝධය

- මෙම නාට්‍යයේ දැක්වෙන වරිත නම් කරන්න.
- කාලහීජණ ගම ගෙදරට පැමිණෙන්නේ ඇයි?
- පුංචිරාල හමු වීම සඳහා කාලහීජණ පැමිණිය ද ඔහුගේ සිතෙහි බියක්, වකිතයක් පවතින බව හෙළි වන අවස්ථා මොනවා ද?
- පුරුංසිනා පුංචිරාලගේ බඩින්න නිවන්නට යමක් සගවා තිබුණේ කොහේ ද?
- පුංචිරාලටත් පුරුංසිනාටත් අත් වූ වාසිදායක තත්ත්වය පැහැදිලි කරන්න.

ලිඛිත අන්තර්ගති

- නාට්‍යයේ ඇතුළත්ව ඇති පහත සඳහන් යොමුම්වල අර්ථය ලියන්න.

- නර පැණුවෙක්
- බරු ගහනවා
- ගම මායියා
- තානාන්තරේ
- බොටුව
- අවි කාස්ටේ
- පැල වුණා
- අඩුක්කුව
- මකබැ වෙලා
- ගාටනවා
- පුරාපේරුව
- වරිගේ
- මගෝචිය
- පණ කෙන්ද
- නිස්කාරණේ
- ඉසව්
- ඇද බැවා
- නස්පැන්තිය
- තකනීරුවෙක්
- නිශ්චිරහයක්
- බිල්ලට දීලා
- ඉරත් හැරිලා
- මහ කජ්ජක් ද?
- කොටා බාන්ති
- මොර දෙනවා
- බැහැ දැකිලා
- දොල දුක් ගාය
- මුවා වෙලා
- දේශයක්
- ඇංචියක්
- ගෝරනාඩු
- නොංතල්ලු

- පාඨම ඇසුරෙන් පිළිතුරු ලියන්න.

- කුමකින් කුමක් වේ දේ සි ඔබේ සිත කුතුහලයෙන් පිරුණු අවස්ථා මොනවා දැයි පැහැදිලි කරන්න.
- එක් එක් වරිතයට ලබා දී ඇති රංග විධාන එක බැඟින් ලියා දක්වන්න.
- එළිමහන් පන්තියක් ඉදිරියේ නියමිත කොටස රග දක්වන්න.

අපිත් නාට්‍යයක් රචනා කරමු

මෙම කුඩා කාලයේ කළ රගපැමක් සිහියට නගා ගන්න. සෙල්ලම් ගෙයක් සාදා එහි මව හෝ පියා හෝ මෙ වන්නට ඇත; අත්තම්මා හෝ අත්තා හෝ වී ඒ වරිතවලට පණ පොවන්නට ඇත; වෛඩ්‍යාවරියක වී රෝගින් සුවපත් කරන්නට ඇත; ගුරුතුමියක වී සිසුන්ට අකුරු උගන්වන්නට ඇත. මේ කුඩා ආගුයෙන් ගොඩනැගුණු නාට්‍යවල රග පැමක් ඒ ඒ වරිතවලට අදාළ දෙබස්, සංචාර ඔබ ම නිරමාණය කර ගන්නට ඇත.

වේදිකා නාට්‍ය, වේදි නාට්‍ය, ගුවන්විදුලි නාට්‍ය, රුපවාහිනී නාට්‍ය ආදි වශයෙන් විවිධ නාට්‍ය රස වේදින්නට අපට අවස්ථාව ලැබේ. නාට්‍යයක දී විවිධ වෙස් ගැන්වීම් විශේෂ ඇදුම් පැලදුම් භාවිත කෙරෙයි; විවිධ සංගිත භාණ්ඩ යොදාගතිමින් සංගිතය භා ගායනා ඉදිරිපත් කෙරෙයි; වේදිකාව අවශ්‍ය ලෙස සැරසේයි; වවන උච්චාරණය කිරීමේ දී විශේෂ ලෙස හඩු පාලනය කිරීම දක්නට ලැබේයි; මූහුණෙන් භා ගිරිර අවයව මගින් හැඟීම් ප්‍රකාශ කෙරෙයි. මේ සියල්ල එක්තැන් වූ විට වේදිකාව මත නාට්‍යයක් රෝගනය වෙයි.

සිදු වූ දේ අපි දැනිමු. එය සිදු වූයේ කෙසේ දැයි දැන ගැනීමට අපි නාට්‍යය බලන්නට යමු. ගමරාල සහ යකා හෙවත් රාස්සයන් කන පරාස්සයා ජන කතාව ජනයා අතර ප්‍රවිත්ත ය. පරාස්ස නාට්‍යය බලන්නට යන්නේ මේ සිදුවීම සිදු වූ ආකාරය දැක ගැනීම සඳහා ය.

නාට්‍යයක් රචනා කිරීම සඳහා තෝරා ගන්නා කතාව සම්පූර්ණයෙන් ම වේදිකාවේ රග දැක්වීය නො හැකි ය; සියලු සිදුවීම නාට්‍යයේ පිටපතට ඇතුළත් කළ නො හැකි ය. ඒ කතාව තුළ ඇති නාට්‍යයට උච්ච අවස්ථා තෝරා ගත යුතු ය. ප්‍රේක්ෂකයාගේ හෙවත් නරඹන්නාගේ සිත කුතුහලයෙන් පිරෙන අවස්ථා තෝරා ගත යුතු ය. කුමකින් කුමක් වේ දේ” සි සිතා ගත නොහැකි වන අවස්ථා නරඹන්නාගේ සිත කුතුහලයෙන් පුරවයි. එවැනි අවස්ථා එක් තැන් කොට නාට්‍යයක් රචනා කළ යුතු සි.

නාට්‍යයේ එන වරිතවලට ගැළපෙන වවන යෙදීමට මෙ සැලකිලිමත් විය යුතු ය. පරාස්ස නාට්‍යයේ ඒ ඒ වරිත ගොඩ නගා ඇත්තේ තුවර කළාවිය ප්‍රදේශයේ ගැමි වහර ඇසුරු කර ගෙන යි. ඒ ඒ වරිතවලට උච්ච ලෙස භාෂාව භාවිත කර තිබීම නිසා නාට්‍යය රසවිත් වෙයි. මෙ නාට්‍යයක් රචනා කරන විට භාෂාව ගැන සැලකිලිමත් විය යුතු යි.

සංචාර ලිවීමේ දී අදාළ විරාම ලකුණු නිවැරදිව යෙදීම ද අත්‍යවශ්‍ය ය. දෙබස් උච්චාරණයේ දී හඩු පාලනය කළ යුතු ආකාරය භා නළවා හෝ නිලිය හෝ කරන ප්‍රකාශ නරඹන්නාට අවධාරණය කරන ආකාරය පිළිබඳව අවබෝධය ලබා දෙන්නේ ‘විරාම ලකුණු’ මගිනි.

එමෙන් ම නළුනිලියන්ට රංගනයේ දී අවකාශ උපදෙස් හෙවත් ‘රංග විධාන’ ඒ ඒ අවස්ථාවේ ඒ ඒ සංවාද යටින් වරහන් කුළ සටහන් කළ යුතුයි. පරාස්ස නාට්‍යයේ ද මෙලෙස රංග විධාන සටහන් කර ඇති ආකාරය බලන්න. නාට්‍යයක් රවනා කිරීමේ දී ඉතා වැදගත් කරුණක් ලෙස මේ රංග විධාන ගැන මතකයේ තබා ගත යුතු යි.

නාට්‍යයක පිටපත හඳුන්වන්නේ ‘නාට්‍ය පෙළ’ යනුවෙති. නාට්‍ය පෙළ රවනා කිරීමට බෙහෙළ දේ දැන ගත යුතු බව ඔබට පැහැදිලි වනු ඇත. නාට්‍ය රවකයා නාට්‍ය රවනය සඳහා සූදුසූ කතාවක් තෝරා ගනියි. ඒ සඳහා පොතපත කියවිය යුතු යි. ජන කතා, ජාතක කතා, සුරාංගනා කතා, උපමා කතා ඇසුරෙන් ලිය වුතු නාට්‍ය බොහෝ ය. එබදු කතා මෙන් ම නාට්‍ය රවකයාගේ පරිකල්පනය මෙහෙයවා නිර්මාණය කළ කතාවක් ද නාට්‍යයට පදනම් කර ගත හැකි ය. ජන කතා, ජාතක කතා හෝ සුරාංගනා කතා පදනම් කර ගත් නරි බැනා, එලොව ගිහින් මෙලොව ආවා, රත්තරන්, කාලගෝල, හිම කුමාරි වැනි නාට්‍ය ඔබ නරඹා හෝ කියවා හෝ ඇත. ඔබටත් එවැනි කතාවක් ඇසුරෙන් නාට්‍යයක් රවනා කළ හැකි යි. ඒ සඳහා උත්සාහ කරන්න. ඔබ ලියන නාට්‍යයේ රසවත් බවත් පිවිතයට වැදගත් වන උපදේශයකුත් ඇතුළත් කරන්නට වග බලා ගන්න. සාහිත්‍ය නිර්මාණයකින් මේ කාර්ය දෙක ම සිදු විය යුතු යි. ඒ බව සිතිහි තබා ගෙන නාට්‍ය පිටපත් රවනා කර ඒවා අන් අයගේ වින්දනය පිණිස රග දක්වන්න.

ලිඛිත අභ්‍යාස

1. පහත සඳහන් වන්නේ මූනිදාස කුමාරතුංග මහතාගේ පදා නිර්මාණයකි. ඒ ඇසුරෙන් රසවත් නාට්‍යයක් රචනා කරන්න.

ද්‍රව්‍යක් රා	ටිකක්
ලැබේ බී මත් ව	මියෙක්
බලලා වී	මතක්
මෙසේ කියේ උඩිගු	වදනක්

”බලලක ඉතින්
අසු වුණ හොතින්
කඩා උගා
දුම්මි ඇදිලා කහල

මට	විගසට
දෙකකට	ගොඩකට”

”මමයෙක් ඒ
හැඩි බලලක
මියා ඒ
වසා ගෙන ඇසේ කිය

දෙසා	විලසා
ඇසා	මෙබසා”

”පින් සිදු වෙයි
මගේ
මා තොමැරුව
වදිම් අත් දෙක තබා

අනේ	භාමුදුරුවන්
මැනේ	මැනේ
මුදුන්”	

තම තරම දැන
තො පැවතුණ හොත් සැම
මියාට වූ
වියයි වන්නේ තො සිතු

ගෙන	
තැන	
මෙන	
විලයින	සික්ෂා මාර්ගය

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- මෙ දත්තා ජන කතාවක් ඇසුරෙන් නාට්‍ය පිටපතක් රචනා කරන්න.
- විවිධ නාට්‍ය පිටපත් කියවා රස විද ඒවා ගොනු කර පොතක් සකස් කරන්න.
- සාහිත්‍ය සම්බන්ධ ඉදිරියේ ඔබ නිර්මාණය කරන නාට්‍යයක් රු දක්වන්න.

නාම පදයක් වාක්‍යයක දී උක්ත පදයක්
හෝ අනුක්ත පදයක් හෝ ලෙස පෙනී සිටී.
එම උක්ත අනුක්ත හේදය ද උක්ත ආඛාත
පදවල පුරුෂ හේදය ද වාක්‍ය යටතේ හඳුනා
ගත යුතු තවත් ලක්ෂණ දෙකකි. වාක්‍යයක
ශ්‍රී පදයේ පුරුෂයට අනුව ආඛාතය
යෙදීම නිවැරදි වාක්‍ය නිර්මාණය වීම සඳහා
හේතු වෙයි.

පාසලේ වාර්ෂික අධ්‍යාපන වාරිකාවට නියමිත දිනය එළඹෙන තෙක් අපි මහත් උනන්දුවෙන් බලා සිටියෙමු. ඒ දිනය උදා විය. අම්මා මා උදෙන් ම අවදි කළා ය. ඇ ගමනට අවශ්‍ය සියලු දැ පිළියෙල කර දුන්නා ය.

බස් රථය වෙත මා පැමිණෙන විටත් පන්තියේ බොහෝ යහළවෝ සිටිය හ. මම ද මුවන් සමග බස් රථයට නැග අසුනක වාචි වූයෙමි. මා අසලින් ම සිටියේ කසුන් ය. ඔහු මගේ හොඳ ම යහළවා ය. ඉදිරිපස හා පසුපස අසුන් දෙකෙහි සෙනිත්, තිනිල, මලින් හා සයෙන් අසුන් ගත්හ. ඔවුනු ද මගේ මිතුරෝ වෙති.

‘සවන් දෙන්න...’

නිශාන්ත ගුරුතුමා අප ඇමති ය.

‘අප දැන් මේ ආරම්භ කරන්නේ අනුරාධපුරය බලා යන අධ්‍යාපන වාරිකාව සි. ඔබට මේ ගමනින් බොහෝ දැනුම, විනෝදය හා අත්දැකීම් රසක් ලබා ගන්න පුව්වන්. ඒවා පන්ති කාමරයට බොහෝවින් උපකාර වේවි. ඒ නිසා මේ ගමනින් උපරිම ප්‍රයෝගන ගැනීමට ඔබ සැලකිලිමත් වන්න.’

බස් රථය පණ ගැන්වී ඉදිරියට ගියේ අපේ බලාපොරොත්තු ද පණ ගන්වමිනි.

මේ ජේදය ඇසුරෙන් වාක්‍ය නිවැරදිව ලිවිමේ දී දැන ගත යුතු තවත් ලක්ෂණ දෙකක් අපි හඳුනා ගනිමු.

පුරුෂ හේදය

පුරුෂ හේදය නාම පදවල මෙන් ම ක්‍රියා පදවල ද දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි. සියලු සර්ව නාම පද උත්තම පුරුෂ, මධ්‍යම පුරුෂ, ප්‍රථම පුරුෂ යන පුරුෂ තුනින් එකකට අයත් වෙයි.

- තමා ගැන හෝ තමන් ගැන කියුවෙන නාම පද උත්තම පුරුෂ වෙයි.

මම ද බස් රථයට නැග අසුනක හිද ගත්තෙමි.

අපි මහත් උනන්දුවෙන් බලා සිටියෙමු

මේ වාක්‍ය දෙකෙහි මම, අපි යන පද උත්තම පුරුෂ ඒක වවන හා අපි යන පදය උත්තම පුරුෂ බහු වවනයට අයත් ය.

ඉදිරියේ සිටින විට පමණක් ඇමතිම ලබන අය හැගවෙන නාම පද මධ්‍යම පුරුෂ වෙයි.

ඔබ සැලකීමිල්මත් වන්න.

මේ වැකියෙහි යෙදී ඇති ‘මෙ’ යන පදය මෙන් ම පැරණි වහරෙහි යෙදී ඇති තෝ, නුම් යන ඒක වචන නාම පද ද තොපි, නුම්ලා යන බහු වචන නාම පද ද මධ්‍යම පුරුෂය නියෝජනය කරයි.

තමාත් නො වන, ඉදිරියේත් නොවන සෙසු අය ගැන කියැවෙන සර්ව නාම පද අයත් වන්නේ පුරුම පුරුෂයට ය.

මහු මගේ හොඳ ම යහළවා ය.

ඇ ගමනට අවශ්‍ය දැ පිළියෙල කර දුන්නා ය.

මවුහු ද මගේ මිතුරෝ වෙති.

ඒ අනුව ඉහත වාක්‍යවල යෙදී ඇති මහු, ඇ යන සර්ව නාම පද පුරුම පුරුෂ ඒක වචනයට ද මවුහු යන පදය පුරුම පුරුෂ බහු වචනයට ද අයත් වෙයි.

මේ වාක්‍යවල තද කළේ අකුරින් යෙදුණු පද සියලු නාම පද නියෝජනය කිරීම සඳහා යෙදෙන පද බැවින් ඒවා සර්ව නාම පද යනුවෙන් හැඳින්වෙයි. පුරුෂ තුනට අයත් එම සර්ව නාම පද පහත වගුව ආගුයෙන් හඳුනා ගන්න.

පුරුෂය	නාම පදය (ඒක වචන)	නාම පදය (බහු වචන)
උත්තම පුරුෂ	මම	ඇපි
මධ්‍යම පුරුෂ	මහු නුම්* තෝ*	මහු නුම්ලා* තොපි*
පුරුම පුරුෂ	මහු ඇ	මවුහු

*පැරණි වහරේ යෙදී ඇත.

පුරුම පුරුෂ ඒක වචනයට අයත් මහු, ඇ වෙනුවට මිනිසා, ගැහැනිය ආදි වෙනත් නාම පද ද පුරුම පුරුෂ ක්‍රියා පද සමග යෙදිය හැකි ය.

පහත දී ඇති වගුව ඇසුරෙන් අවසාන ක්‍රියා පද ද පුරුෂ තුනට ඇතුළත් වන අපුරු හඳුනා ගත හැකි ය.

අවසාන ක්‍රියා පද

අනතිත කාලය			අතිත කාලය	
පුරුෂය	ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
ලත්තම පුරුෂ	නරඹමි නරඹන්නෙමි	නරඹමු නරඹන්නෙමු	නැරඹමි නැරඹුවෙමි	නැරඹමු නැරඹුවෙමු
මධ්‍යම පුරුෂ	නරඹහි නරඹන්නෙහි	නරඹහු නරඹන්නෙහු	නැරඹහි නැරඹුවෙහි	නැරඹිහු නැරඹුවෙහු
පළම පුරුෂ	නරඹයි	නරඹති	නැරඹිය නැරඹුවේය නැරඹුවාය	නැරඹිහ නැරඹුවෝය

මම, අපි, ඔබ, නුම්ලා, ඔහු, අ/ මුවහු ආදී උක්ත පදවලට අනුව ක්‍රියා පදය වෙනස් වන බව ඉහත වගුවලින් හඳුනා ගත හැකි ය.

ලේඛන අභ්‍යන්තර සිස්තුති

- ඉහත වගු දෙකෙහි එක් එක් අංක යටතේ ඇති නාම පද හා ක්‍රියා පද ගළපමින් හිස්තුතාව ගැළපෙන ක්‍රියා පද යොදන්න.
  - මම පුද්රේනය .....
  - අපි පුද්රේනය .....
  - ඔබ පුද්රේනය .....
  - නුම්ලා පුද්රේනය .....
  - මහු පුද්රේනය .....
  - අ/ පුද්රේනය .....
  - මිතුරා පුද්රේනය .....
  - මුවහු පුද්රේනය .....
- පහත දී ඇති වාක්‍යවල හිස්තුතාව සූදුසු ක්‍රියා පදය වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.
  - අපි පොත් ..... (කියවම්/කියවමු).
  - මිනිස්සු කුමුර ..... (වපුරහු/වපුරති).
  - ලමයි සෙල්ලමි ..... (කරති/කරයි).
  - අ/ ගියක් ..... (ගැයුවේය/ගැයුවාය).
  - මුවහු තරගයෙන් ජය ..... (ලැබීමු/ලැබුහ).
  - මිතුරෝ මට උදුව ..... (කරමු/කරති).
  - අම්මා ආහාර ..... (පිසුවාය/පිසිති).
  - ඔබ දක්ෂයෙක් ..... (වන්නෙහි/වන්නේය).

ලක්ත - අනුක්ත හේදය

ලක්තය, කර්මය හා ක්‍රියා පදය යනුවෙන් වාක්‍යයක ප්‍රධාන අංග තුනකි.

මිනිස්සු සතුන් ඇති කරති.

මෙම වාක්‍යයෙහි අවසාන ක්‍රියාව ‘ඇති කරති’ යන පදය සි. එයින් කියවෙන පදය ‘මිනිස්සු’ ය. එබැවින් ‘මිනිස්සු’ යන පදය උක්ත වී ඇත. මෙහි ‘සතුන්’ යන පදය ‘කර්මය’ යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම වාක්‍යයට අයත් පද තුන මෙසේ හඳුනා ගත හැකි ය.

උක්ත පදය - මිනිස්සු
 ක්‍රියා පදය - ඇති කරති
 කර්ම පදය - සතුන්

උක්ත පදයෙන් ක්‍රියාව කරන්නා හෙවත් කරනා කියවෙන බැවින් මෙම වාක්‍යය කරනා කාරක වාක්‍යයකි. කර්ම පදය ක්‍රියාවෙන් නො කියවේ. ඒ පදය අනුක්ත පදය සි.

වාක්‍ය නිරමාණයේ දී නාම පදයක උක්ත - අනුක්ත හේදය හඳුනා ගැනීම බෙහෙවින් වැදගත් වේයි. මෙම ඒ සඳහා තිද්සුන් කිපයකි.

1 ක්‍රමය - සර්ව නාම පද

උක්ත පදය	අනුක්ත පදය	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය
මම	මා	මහු	මහු
අපි	අප	ම/අ/ඇ/ඇය	ඇ/ඇය
මඟ	මඟ	මචුහු	මචුන්
තොපි	තොප	මොචුහු	මොචුන්

2 ක්‍රමය - ප්‍රාණවාචි බහු වචන නාම පද

උක්ත පදය	අනුක්ත පදය	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය
ඇජ්ඡයෝ	ඇජ්ඡයන්	ඇජ්ඡාවෝ	ඇජ්ඡාවන්
පුත්තු	පුතුන්	මිතුරෝ	මිතුරන්
ගොවියෝ	ගොවියන්	ලේෂ්නු	ලේෂ්නුන්
බල්ලෝ	බල්ලන්	විද්‍යායෝයෝ	විද්‍යායෝයන්
ගැහැනු	ගැහැනුන්	තරුණියෝ	තරුණියන්
මැණියෝ	මැණියන්	තෙරණුවෝ	තෙරණුවන්

3 ක්‍රමය - අනියමාර්ථ නාම පද

උක්ත පදය	අනුක්ත පදය	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය
මිනිසේක්	මිනිසකු	ගැහැනියක්	ගැහැනියක
ඇතෙක්	ඇතකු	ඇජ්ඡාවක්	ඇජ්ඡාවක
සිසුවෙක්	සිසුවකු	ලේඛිකාවක්	ලේඛිකාවක
වටුලෙක්	වටුලකු	කතක්	කතක

1, 2, 3 යටතේ දී ඇති සර්ව නාම පදවල ප්‍රාණවාචි බහු වචන නාම පදවල හා අනියමාර්ථ නාම පදවල උක්ත - අනුක්ත රුප හේදයෙහි පැහැදිලි වෙනසක් ඇති බව හඳුනා ගත හැකි ය.

පහත දැක්වෙන වැකි ඇසුරෝන් එය තවදුරටත් කහවුරු කර ගන්න. එක් එක් වාක්‍යයේ යටත් ඉරි ඇදි පදය උක්තයක් ද අනුක්තයක් ද යන බව වරහන් තුළ දැක්වේ.

1. ඇජ්ඡාවන් හඳුනම් (උක්ත පද)
ගුරුතුමිය අප කැදූවා ය. (අනුක්ත පද)
2. මිතුරෝ අපට උදුව කළහ. (උක්ත පද)
බව යහපත් මිතුරන් ඇසුරු කරන්න. (අනුක්ත පද)
3. ඇජ්ඡාවෝ රංගනයක් ඉදිරිපත් කරති. (උක්ත පද)
විදුහල්පතිතුමිය ඇජ්ඡාවන් අමතන්නී ය. (අනුක්ත පද)

4. මුවක් දිය සොයා වැවට පැමිණියේ ය. (උක්ත පද)

කොට්‍යා මුවකු දුටුවේ ය. (අනුක්ත පද)

5. දැරියක් ගිතය ගායනා කළා ය. (උක්ත පද)

මව කුඩා දැරියක වඩා ගත්තා ය. (අනුක්ත පද)

ලිඛිත අන්තර්ගති

1. හිස්තැනට සූදුසු උක්ත පද හෝ අනුක්ත පද හෝ යොදන්න.

උක්ත පදය	අනුක්ත පදය	උක්ත පදය	අනුක්ත පදය
ගවයේ	..... පිළුරන්	..... ගුරුවරු	..... දක්ෂයන්
යිහාවක්	..... කුරුලේලන්	....	..... ත්‍රිචියන් හෙදියන්
ලේඛිකාවේ	.....	..... ලමයක්	.....

2. පහත සඳහන් වාක්‍යවල හිස්තැනට සූදුසු උක්ත පද හෝ අනුක්ත පදය හෝ වරහනින් තෝරා දියන්න.

- කිරීල්ලයේ ..... රකිති. (පැටවු/පැටවුන්)
- ..... පෙරහැරේ යති. (අැත්තු/අැතුන්)
- ..... මල් පැණි බොති. (සමනලයන්/සමනලයේ)
- බැතිමත්හු ..... පුදති. (දෙවියන්/දෙවියේ)
- අපි ..... දුටුවෙමු. (සිංහයකු/සිංහයෙක්)
- ..... රසිකයන් පිනවති. (ගායකයන්/ගායකයේ)
- මම ..... ප්‍රිය කරමි. (මිතුරෝ/මිතුරන්)
- ..... ගුරුවරුන් හමු වූහ. (සිසුහු/සිසුන්)
- ..... බඩු විකුණ්ති. (වෙළෙන්දෝ/වෙළෙන්දන්)
- මවුහ ..... දුටුවේ ය. (අපි/අප)

රුපවාහිනිය, ගුවන්විදුලිය, ප්‍රවත්පත් සහ අන්තර්ජාලය ජන මාධ්‍ය ලෙස හැඳින්වේයි. ඒ අතරින් ගුවන්විදුලිය ගුවා මාධ්‍යයකි. එනම්; ඇසීම හෙවත් ගුවණය සඳහා සකස් වී ඇති මාධ්‍යයකි. එබැවින් ගුවන්විදුලියේ දී අන් සියල්ල අභිජනා මූලික වන්නේ හඩ යි. එක් වරක දී ග්‍රාවකයාට ගුහණය කර ගැනීමට හැකි වන පරිදි එම හඩ හෙවත් ගබාය පැහැදිලි හා නිරවුල් විය යුතු ය. ඒ හේතුව නිසා ම ගුවන්විදුලි නිවේදකයා නිවැරදි ගබද උච්චාරණයෙන්, ගබද උච්චාවචනයෙන් සහ සුදුසු විරාමය සහිතව අදාළ වැඩසටහන ඉදිරිපත් කිරීම අවශ්‍ය ය.

ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් අතරින් ප්‍රවෘත්ති සඳහා හිමි වන්නේ වැදගත් ස්ථානයකි. ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශක දී මූලින් ම ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ සිරස්තල යි. අනතුරුව දේශීය හා විදේශීය ප්‍රවෘත්තින්, ශ්‍රීං ප්‍රවෘත්තින් කාලගුණ වාර්තාවත් විකාශය වේයි. මෙම පාඨමේ අන්තර්ගත වන්නේ ශ්‍රී ලංකා ගුවන්විදුලි සංස්ථාවෙන් විකාශය වූ විවිධ ප්‍රවෘත්ති තුනකි. ඒ ප්‍රවෘත්තිවල ඇති විවිධත්වය මෙන් ම ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශ වශයෙන් ඒවා අතර නිබෙන සමානතා ද ඔබට අවබෝධ කර ගත හැකි ය.

කළන මාධ්‍යයෙන් ඉදිරිපත් කරන නමුත් ප්‍රවෘත්තිය ලියා ඇත්තේ ලේඛන ව්‍යවහාරයට අනුව වීම සැලකිය යුතු ය.

2016.02.16 ප.ව 12.45 ප්‍රවාත්ති ප්‍රකාශය

සංස්කරණය: හේමන්ත හෙටිටේගේ

ප්‍රකාශය: සුජ්ව හරිංච්වන්දු

ඡපන් මිත්ත්වයේ සංකේතය නිපොන් මාරු නොකාව අද දිවයිනට...

ඡපන් මිත්ත්වයේ සංකේතය නිපොන් මාරු තරුණ නොකාවෙන් දිවයිනට පැමිණ සිටින තරුණ පිරිස අද කැස්බැව පුදේශයට පැමිණ සිටිති. එහි නිවාස 125ක අද ද්‍රව්‍ය පුරා රැඳී සිටිමින් ඔවුන් දේශීය ආභාර පාන භූක්ති විදින අතර දේශීය සංස්කෘතික අත්දැකීම් ලබා ගනු ඇත. අද පස්වරුවේ ඔවුන් මධ්‍යපාත ගෙලාරාම විභාරස්ථානය, මාකුදුර සංකල්ප විභාරස්ථානය හා බෝකුන්දර පරම නිකේතනාරාම විභාරස්ථානය යන විභාරස්ථානවල පැවැත්වෙන ග්‍රමදාන හා සංස්කෘතික වැඩසටහන්වලට එක් වීමට නියමිත ය. පසුගිය ඉරිදා කොළඹ වරායට ලැඟා වූ එම නොකාවෙන් රටවල් දොළභක් නියෝජනය කරමින් තරුණ තරුණයේ දේශීය හතුලිස් තුන් දෙනෙක් මෙරටට පැමිණියහ. ඒ අතර ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරන සංඛ්‍යාව දොළභකි. නිපොන් මාරු නොකාව හෙට දිවයිනෙන් පිටත්ව යැමීමට නියමිත ය.

2016.02.28 ප.ව. 12.45 ප්‍රවාත්ති ප්‍රකාශය

සංස්කරණය: මොහාන් පෙරේරා

ප්‍රකාශය: විත්‍රා කුමාරි පත්තන්පේරුම

ලෝකයේ මි මැස්සන් හා පරාග පෝෂණයේ යෙදෙන සතුන්
වද වී යැමී අවදානමක්...

ලෝකයේ මි මැස්සන් හා පරාග පෝෂණයේ යෙදෙන සතුන් වදවී යැමී තර්ජනයක් පවතින බව එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානයේ අප්‍රත් ම වාර්තාවක් සඳහන් කරයි. මේ නිසා හෝග වගාව සහ ස්වාධාවික පරිසරයෙන් ආභාර තිෂ්පාදන කර ගැනීමට නො හැකි තත්ත්වයක් අනාගතයේ දි උදා විය හැකි බව එම වාර්තාව පෙන්වා දෙයි. එහි සඳහන් පරිදි මේ වන විට සමනල හා මි මැසි විශේෂ ගණනාවක් වද වී යාමට ලක්ව තිබේ. යුරෝපයේ මල් පැණි බොන කුඩා කුරුලු විශේෂ, කුළුමිණි විශේෂ සහ වුවල් වර්ග කිහිපයක් ද විභාල ලෙස වද වී ගොස් තිබේ. කාමිනාභක හාවිතය වැඩි වීම, මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා මිහිතලය දිනෙන් දින උණුසුම් වීම මෙම තත්ත්වය හේතුව බව සැලකේ. පාලීවියේ ජේව විවිධත්වය සොයා බැලීම සඳහා විද්‍යාජුයන් විසින් කරන ලද පර්යේෂණ මත මේ වාර්තාව නිකුත් කර තිබේ.

2016.02.16 ප.ව. 6.00 ප්‍රවාත්ති ප්‍රකාශය

සංස්කරණය: මොහාන් පෙරේරා

ප්‍රකාශය: හෙන්රි සෙනෙවිරත්න

දකුණු ආසියානු ක්‍රිඩා උලෙලේ රන් පදන්කම දිනු හිමාඡ ඒෂාන්ට

උපන් ගමෙන් හා පාසලෙන් උපහාර...

දකුණු ආසියාතික මලල ක්‍රිඩා උලෙලෙහි දී දකුණු ආසියාවේ වේගවත් ම මිනිසා වෙමින්, මේටර් 100 ඉසවිවෙන් රන් පදන්කම දිනු තිබූ නිමාඡ ඒෂාන් පිළිගැනීමේ උත්සවයක් අද පස්වරුවේ ඔහුගේ උපන්ගම වන කළතර දොඩන්ගොඩ තුවුගල දී පැවැත්වුණි. අද දහවල් දොඩන්ගොඩ කොස්වත්ත විද්‍යාලය අසල සිට රිය පෙරහැරකින් ඔහු අකුරු කරවූ මිරස්වත්ත ජාතික පාසලට කැදාවා ගෙන එහු ලැබේය. එහි දී විද්‍යාල්පතිතුමිය ඇතුළු ආචාරය මණ්ඩලය, ශිෂ්ට ශිෂ්ටාවන් විසින් ඔහුව පිළිගනු ලැබේයි. දොඩන්ගොඩ නගරයේ පැවති පිළිගැනීමේ උත්සවය දොඩන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් තිලංකා වෙත්තසිංහ මහත්මියගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වුණි. එහි දී හිමාඡ ඒෂාන්ට සමරු තිළිණයක් ද පිරිනැමුණි.

අවබෝධය

1. පළමු වැනි ප්‍රවාත්තියෙන් කියවෙන්නේ කුමක් පිළිබඳව ද?
2. ඒ ප්‍රවාත්තිය කුමන වර්ගයකට අයත් වේ ද?
3. දෙවැනි ප්‍රවාත්තියෙන් කියවෙන පාරිසරික ගැටුව කුමක් ද?
4. ඒ ගැටුවට මූලික වූ කරුණු මොනවා ද?
5. ක්‍රිඩා පුවතට තේමා වූ විශේෂ සිද්ධීය කුමක් ද?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පාඨමෙහි සඳහන් ප්‍රවෘත්තිවලට අනුව ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශයක අන්තර්ගත වන, ඔබ හඳුනා ගත් විශේෂතා මොනවා ද?
2. ඔබ කොරා ගත් ගුවන්විදුලි නාලිකාවක, කොරා ගත් වේලාවක සතියක් පුරා විකාශය වන ප්‍රවෘත්තිවලට සවන් දී එම ප්‍රවෘත්තිවලින් කියවෙන වැදගත් යැයි හැගෙන ප්‍රවෘත්තිවලට අදාළ කරුණු ලේඛනගත කරන්න.
3. පහත සඳහන් සිද්ධිවලට අදාළ ගුවන්විදුලි ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශ නිර්මාණය කරන්න.
  - i. මිනිසා ප්‍රථම වරට සඳ මත පා තැබූ දින විකාශය වූ ප්‍රවෘත්තිය
  - ii. ශ්‍රී ලංකාව මේ දිනවල මුහුණපාමින් සිරින උග්‍ර නියගය
  - iii. ශ්‍රී ලංකා ක්‍රිකට් කණ්ඩායමේ ලෝක කුසලාන ජයග්‍රහණය
4. ඉහත නිර්මාණය කළ ප්‍රවෘත්ති පන්තිය ඉදිරියේ ඉදිරිපත් කර ගුවන්විදුලි ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඔබ තුළ තවදුරටත් දියුණු කර ගත යුතු දක්ෂතා මොනවා දැයි ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කරන්න.
5. දිනපතා ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති ප්‍රවාරය වන වේලාවලින් ඔබට පහසු වේලාවක් කොරා ගෙන සතියක් ඇතුළත ප්‍රවාරය වන ප්‍රවෘත්තිවලින් ඔබේ අවධානය දිනා ගත් ප්‍රවෘත්තියක් මතකයෙන් ලියා ගෙන පැමිණෙන්න.

සිංහල භාෂාවේ ලිපිමේ රටාවේ සහ කතා කිරීමේ රටාවේ වෙනස්කම් පවතී. එනම්; ලේඛන භා භාෂණ වශයෙන් ව්‍යවහාර දෙකක් පවතී. එබදු ව්‍යවහාර දෙකක් පවතින භාෂාවලින් ප්‍රවෘත්ති ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඒ සඳහා යෝග්‍යතම ව්‍යවහාරය වන්නේ ලේඛන ව්‍යවහාරය හෙවත් ලියන බස බව භාෂාව පිළිබඳ විද්‍යාත්මක බහුතරයක් මතය සි. ඔබ සවන් දෙන ප්‍රවෘත්ති ප්‍රවාරයන්හි මේ ලක්ෂණය කොතොක් දුරට අනුගමනය කරන්නේ ද යන්න විමසා බැලීම සුදුසු ය.

විරාම ලකුණු

කපනයේ දී හඩ නිසි පරිදි උස් පහත් කිරීමෙන්, අංග වලනයෙන් සහ මුහුණේ ඉරියටු මගින් අදහස් වඩා පැහැදිලිව හා අර්ථවත් ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. ලේඛනයේ දී මේ සඳහා ආධාර වන්නේ විරාම ලකුණු යි.

තිත් පෙළ, වරහන් හා කාක පාදය යන විරාම ලකුණු යෙදිය යුතු අවස්ථා මෙහි දී හඳුන්වා දෙනු ලැබේ.

තිත් පෙළ

තිත් තුන (...)

යම්කිසි උද්ධාත පායක මූලින් හෝ මැදින් හෝ අගින් හෝ කොටසක් අත් හරින ලද බව හැගවීමට තිත් තුන යෙදේ.

ලදාහරණ: ... කඩවර දෙවි කෙනකු වී වැවි ආරක්ෂා කරන බව ජනතාවගේ විශ්වාසය යි.

එක් එක් දෙවියන්ගේ උපත... පිළිබඳ ගැයෙන කාව්‍යවලි විශේෂය කෝල්මුර කවී නමින් හැඳින්වේ.

ගොවියා සුබ දිනයක තෝරා ගත් කැලයට පිවිස...

වරහන්

විකල්ප ව්‍යවහාරය දැක්වීම සඳහා වරහන් යොදා ගැනේ.

සරල වරහන් ( )

- යම් ප්‍රකාශයක් වැඩිදුරටත් පැහැදිලි කිරීමේ දී සරල වරහන් භාවිත වෙයි.

උදාහරණ: ඉන් පසු හේතු ගොවියා කැමෙල් බණ්ඩාර දෙවියන් සිහි කොට තුන් යලක් (තුන් වතාවක්) පදුර වතා පැදකුණු කරයි.
- අක්ෂර, අංක ආදිය ආග්‍රයෙන් අනුපිළිවෙළ හෝ කොටස් දැක්වීමේ දී ද සරල වරහන් යෙදේ.

උදාහරණ: සාහිත්‍ය නිර්මාණයක රසය ප්‍රධාන වශයෙන් දෙයාකාර ය.

(ඇ) අර්ථ රසය
(ඇ) ගබඳ රසය
- කිසියම් කාල සීමාවක් දැක්වීමේ දී සරල වරහන් යෙදේ.

උදාහරණ: රැඹින්දනාත් තාගෝර් (1861 - 1941) නොබේල් ත්‍යාගය දිනා ගත් ප්‍රථම ආසියාතිකයා ය.

සගල වරහන් { }

වරහන් තුළ දැක්විය යුතු ප්‍රකාශනයක ම සරල වරහන යෙදෙන පායක් ඇත් නම් මූල් ප්‍රකාශනය ම සගල වරහන් තුළ යොදනු ලැබේ.

උදාහරණ: {පසුව පන්තිය කණ්ඩායම් හතරකට බෙදී නිර්මාණය කර ගන්නා ලද කතාව පාදක කර ගෙන තාව්‍ය පිටපත් හතරක් රවනා කරන්න. (විනාඩි 15ක් සඳහා)}

කාක පාදය (^)

පායයකින් මග හැරුණු අකුරක්, පදයක්, පද සමූහයක් නැවත ලියා දැක්වීමට කාක පාදය භාවිත වේයි. මෙය අතින් ලියන ලද ලේඛනවලට පමණක් සීමා වෙයි.

ලදාහරණ: මහවැලි, කැලණි, උච්චලවේ යනු මධ්‍යම කදුකරයෙන් ආරම්භ වන ප්‍රධාන ගංගා සතරකි.

මෙඩිත අභ්‍යාස

මහත සඳහන් පායවලට සුදුසු විරාම ලක්ෂණ යොදා නැවත ලියන්න.

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන රාජධානී හතකි ඒවා නම

අනුරාධපුරය	පොලොන්නරුව
දැමුදෙණිය	කුරුණෑගල
ගමපොල	කෝට්ටේ
මහනුවර	

2. ඒ විටිය දෙසින් මහා සේෂාවක් නො සන්සුන්කමක් කළබලයක් ඇති විය

3. තොටගමුවේ ශ්‍රී රාජුල හිමි විජිෂ්ට පදා කෘති රාජියක් පරෙවි සන්දේශය සැලැලිහිණි සන්දේශය කාව්‍යයෙශ්වරය රවනා කළේ ය

4. ජී. ඩී. සේනානායක මහතා 1913 - 1985 නිදහස් පදා සම්ප්‍රදාය සිංහල පදනායට හඳුන්වා දීමේ ප්‍රරෝගාමියා ය.

5. නියගය නිසා සිදු වූ විපතක මහත

6. පුත් අද පාඩම් කරන්නේ නැද්ද අම්මාගේ හඩු

7. ගුරු සිත නො රිදුවා   වේලාව   නො වරදුවා
බැංකි පෙම් උපදාවා   අකුරු උගනී කුමරු සෞදුවා

8. මව පියා භාරකරුගේ අනුමැතිය දන්වා ලිපියක් රැගෙන එන්න යැයි ගුරුතුමිය දැනුම් දුන්නා ය.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. පෙළ පොතේ ඔබ කැමති පාඨමක් තෝරා ගෙන හිත් පෙළ යෙදෙන පරිදි අවස්ථා හයක් ලියන්න.
2. සශල වරහන යෙදෙන පරිදි වාක්‍ය කිහිපයක් නිර්මාණය කරන්න.
3. පහත සඳහන් නාට්‍ය පාය අදාළ විරාම ලකුණු සහිතව නැවත ලියන්න.
  - i. මගේ අප්පේ කුඩා හිස්
  - ii. උදෑසන ම වනයට පිටත්ව ගිය ඔබතුමන් හට බොහෝ වේලා ගත විය පියාණනි
ඔබතුමා පෙරලා පැමිණෙන තුරු මම බියෙන් සිටියෙම් ඔබතුමාට කිසි දුකක් නො වී ද
  - iii. මාගේ නම ධනුද්ධර බව අමතක නොකරනු සොඳුර
  - iv. හිටිහැටියේ ම උස් හඩින් මම දෙන්නේ නෑ මගේ දරු පැටියව මමයි උග් භැඳුවේ
උග් මාව අදුනනවා.
  - v. අවසර මහ රජතුමනි මූල්‍ය රට ම අවදානම් තීරණාත්මක අවස්ථාවකයි පසු වන්නේ
ඒබදු වේලාවක
  - vi. මම කැමති නෑ ඒවා ගැන කතා කරන්ච මේ දරුවන්ගේ හිත් රිදේවී
  - vii. අනේ දුවේ ඔන්න ඕනෑම මට දියං මය මහත්තැන්ලා එක්ක සං්ඛ්‍ය නොකර
  - viii. අනේ සමා වෙන්න මම මේ ඇහුවාමයි ඔහොම ආරංචියක් ඇයි කුදී උග්
මට නො කිවිවේ කුස ර්‍යුප්පුරුවා කවදා ද ආවෙ කොහේ ද ඉන්නේ

19 වන සියවස අග භාගයේ මෙරට ඇති වූ ජාතික පුනරුදයට දායක වූ පිරිස අතර හික්ෂාන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ වූහ. විවිධ වෙනස්කම්වලට බදුන් වෙමින් පැවති සමාජ පඩුබිමක බුද්ධ ගාසනයේ පැවතීම හා බොද්ධ අධ්‍යාපනය නගා සිටුවීම උදෙසා උන් වහන්සේ කළ කැප විම ඉමහත් ය. එසේ කැප වූ ගුණ නැණ බෙලෙන් යුතු උතුමන්ගේ වරිත හැදැරීමෙන් අපට රසවත් ජීවන අත්දැකීම් මෙන් ම හරවත් ජීවන ආදර්ශ ද ලබා ගත හැකි ය.

පවු පාර දිගේ වේගයෙන් ගමන් කරන අශ්ව කරත්තයකි. අශ්ව කුර නාදය හාත්පස පැතිරෙයි. ඉදිරියෙන් එන ගොන් කරත්තය ගාටමින් ඉදිරියට ඇදෙයි. අශ්ව කරත්තයට ගමන් කිරීමට ගොන් කරත්තය පාරෙන් ඉවතට ගත යුතු ය. එවන් සූදානමක් නැති බව අශ්ව කරත්තයේ සිටි මිගල් නම් බලවත් ක්‍රිස්තියානි මුදලිතුමාට හැඟී ගියේ ය. කෝපය ද මානය ද ඇති ව, ඔහු “කවුද මේ මහ ජගතා” සි තමාට ම කියා ගත්තේ කරත්තයෙන් බසිමිනි. ගොන් කරත්තය දක්කන්නා බියෙන් වෙවුලයි. කුමකින් කුමක් වේ දේ සි ඔහු විපිළිසර වෙයි. කරත්තයේ සිටියේ දහම් දෙසුමකට වඩිමින් සිටි හාමුදුරුනමකි.

“දන්නව ද, මම කවුද කියලා? මම තමා මිගල්” යැයි දැඩි ස්වරයෙන් කියා සිටියේ මුදලිතුමා ය. එවිට තමාගේ ගිහි කළ නම සිහි කළ හාමුදුරුවන් වහන්සේ සිනා පහළ කරමින්,

“දන්නව ද, මම කවුද කියලා? මමත් මිගල්” සි ඉතා දැඩි ස්වරයෙන් පැවසුහ. හාමුදුරුවන් වහන්සේ තමන්ට සමවිවල් කරනවා දැඩි මුදලිතුමාට සිතුණි. මුදලිතුමා කෝපයෙන් පිපිරෙන්නට විය. එවිට හාමුදුරුවන් වහන්සේ ඉතා ගාන්තව මඟ ස්වරයෙන්,

“කේත්ති ගන්න එපා උපාසක උන්නැහේ” සි පවසා තමා කවරෙක් දැ සි මඟ ස්වරයෙන් හෙළි කළ සේක.

ඒ හිමියන් කවරෙක් දැ සි ඔබට අනුමාන කළ හැකි ද? ඒ අන් කිසිවකු නො ව යටත්විජ්ත සමයේ බුදු සසුනේ පැවැත්ම උදෙසා උදා ප්‍රධාන ප්‍රනරුදියේ පහන්ටැංක් වූ වාදීනසිංහ මොහාවිටිවත්තේ ගුණානන්ද හිමිපාණෙය් ය.

මුදලිතුමා උන් වහන්සේ ගැන තොරතුරු අසා තිබුණු බැවින් වැඩි දුර කතා කලේ තැතැ. පහන් සිතින් උන් වහන්සේට ඉමහත් ගරුසරු ඇතිව ගමනාන්තය තෙක් තනියට ද ගියේ ය. දෙදෙනා අතර වචනයෙන් හෝ ගැටුමක් විය හැකි අවස්ථාවක් තැනට සුදුසු පරිදි කියා කිරීම නිසා සුහද අවස්ථාවක් බවට පත් අයුරු අපුරු ය.

මොහාවිටිවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් උපත ලැබුවේ 1823 පෙබරවාරි මස නව වැනි දින බලපිටියේ මොහාවිටිවත්තේ දී ය. උන් වහන්සේගේ ගිහි කළ නම වූයේ ශිංගම ලද්ද මිගල් මැන්දිස් ය. ශිංගම ලද්ද අසන්රිස් මැන්දිස් මහතා පියා ය. මව මිල්වේ ද සිල්වා මැතිනිය සි. කුඩා මිගල් ඉගෙනීමෙහි දක්ෂ වූ අතර කතාවෙහි වතුර බව විශේෂ වරිත ලක්ෂණයක් විය.

එකල මොහාවිටිවත්ත ගම් පියසේ හෝ ඒ ආසන්නයේ හෝ රජයේ පාසලක් නො තිබුණි. එහෙයින් කුඩා මිගල් අකුරු කරන්නට ගියේ ගමේ පිහිටි ක්‍රිස්තියානි දේවස්ථානයට ය. එහි ද පූර්ජකවරයකුගේ මග පෙන්වීම යටතේ මේ දරුවාට ඉතා හොඳින් සිංහල මෙන්

ම ඉංගිරිසි හාජා දැනුම ද ලබා ගන්නට හැකි විය. ජ්‍යෙන ගමනේ විසි වස පිරේදීදී මේ තරුණයාට අවසි වූයේ පල්ලියේ පූජකවරයක් ලබා ගන්නට ය. ඒබුහුම් ද අල්විස් නමැති බලපිටියේ මහමුදලිදුගේ ආධාර උපකාර ඇතිව කොළඹ වෙස්ලි විදුහලට ඇතුළත්ව වැඩිදුරටත් ඉංගිරිසි හාජාව හැදැරීමට ද මිගල් තරුණයාට අවස්ථාව සැලසුණි. දැනුම් පිළාසයෙන් පෙළණු ඕහුට වෙස්ලි විදුහල දැනුම් සයුරේ පිහින්නනට මනා සටියක් විය.

අනතුරුව බලපිටියේ සුදර්මාරාමවාසී ශ්‍රී ගුණරතන තෙරුන් වහන්සේ යටතේ ගාස්තු හැදැරු තරුණ මිගල් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත හා බුද්ධ ධර්මය මැනවීන් ප්‍රගුණ කරමින් එකල බොද්ධ හික්ෂුන් වහන්සේලාට පමණක් තිබූ දුරුලහ හැකියාවක් වූ ප්‍රස්කෝළ ගුන්ථ සම්පාදනයේ හැකියාව ද ලබා ගත්තේ ය.

මිගල් තරුණයාට දොඩ්න්දුව කුමාර මහා විහාරස්ථානයේ පැවැති පින්කමක් දැක බලා ගන්නට අවස්ථාවක් ලැබිණි. ඔහු පන්සලේ කිහිප දිනක් නතරව පින්කමේ කටයුතුවලට සහයෝගය දුන්නේ ය. එහි දී මිගල් තරුණයාට බුදු දහම පිළිබඳ ඇති පැහැදිම වැඩිදියුණු විය. එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය වූයේ ඔහු කුමාර මහා විහාරයේ අධිපති ගරු තෙලිකඩ හාමුදුරුවන් වහන්සේ යටතේ මොහොටිවත්තේ ගුණාන්ද නමින් පැවැදි දිවියට ඇතුළත් වීම ය. පැවැදි වූ දිනයේ දී ම ඒ හිමියෝ තුන්යම් රෝගා මාභාගි දහම් දෙසුමක් පැවැත්වාහ. එම දහම් දෙසුම බොදු දන පහන් සිත් වඩන්නට හේතු විය.

“මොකක් ද පොඩි නම ඔය කියවන පොත?” දිනක් ලොකු හාමුදුරුවන් විමසුවේ ගුණාන්ද පොඩි හාමුදුරුවන්ගෙනි.

“ක්‍රිස්තියානි ධර්මය” සි පොඩි හාමුදුරුවන් පිළිතුරු දුන්නේ ඉතා සන්සුන් ලෙසිනි.

“පොඩි නමට පිස්සු ද?”

“අයි, ලොකු හාමුදුරුවන්?”

“අපි බුද්ධප්‍රතුයෝ, ඉතින් මොකට ද ඔය අන්‍යාගමික පොත් කියවන්නේ?”

“ලොකු හාමුදුරුවන්, අවසරයි. මං මේ හදන්නේ ක්‍රිස්තියානි ආගම අදහන්න තො වෙයි. මේ ආගම මොකද්ද කියලා දැන ගන්න සි, එහෙම දැන ගෙන ඉන්න එක භාඥයි නේද?”

ලොකු හාමුදුරුවන් වහන්සේ නිහඩ වූයේ තම ගෝල හිමිගේ නැණවත් බව පිළිබඳ කුවු සිතිනි.

දුර දක්නා නුවණින් යුතුව සමය සමයාන්තර දැනුම ප්‍රථ්‍යා කර ගැනීමට උන් වහන්සේ

කැප වූ ආකාරය අගනේ ය. බොහෝ ඇසු පිරි තැන් ඇත්තකු වීමේ පෙර මග ලකුණු සැබැවින් ම ගුණානන්ද හිමියන් වෙතින් මුල සිට ම දිස් විය.

1832 බිජ වූ කොටඵෙන් දීපදුන්තමාරාමයට වැඩම කළ ගුණානන්ද හිමියෝ ධර්ම දේශන පැවැත්වීම, පෙරහැර සංවිධානය ආදිය මගින් බොද්ධ ප්‍රතිඵල්වනයට අවශ්‍ය මග සැලසුහ. වසර 1844 දී උපසම්පදාව ලැබූ උන් වහන්සේ ඒ වන විට පාලි, සංස්කෘත, සිංහල, ඉංගිරිසියන හාඡා මැනවින් ප්‍රගුණ කොට තිබුණි. ගුණානන්ද හිමියන්ගේ ප්‍රමුඛත්වයෙන් 1848 දී පිහිට වූ බෝධිරාජ සම්බිජය මගින් බෝධි වෘත්ෂ රේජ්‍යය කොට බොද්ධ ජනයාට වැදුම් පිදුම් සඳහා අවශ්‍ය පරිසරය උදා කර දිනි. කොළඹ හා තදාසන්න පෙදෙස්වල බොද්ධ වෙහෙර විභාර නොතිබූ අවධියක් බැවින් බෝධිරාජ සම්බිජයෙන් සිදු වූ මෙහෙවර බොද්ධ ආගමික ප්‍රබෝධයට හේතු විය. ඔහු ම කටයුත්තක් සැලසුම් සහගතව සංවිධානය කිරීමට ගුණානන්ද හිමියන්ට තිබූ හැකියාව සියලු දෙනාගේ ඇගයීමට ලක් විය. බුදු දහම පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමට කැප වූ උන් වහන්සේ ක්‍රිස්තියානි වාද විජාතනිය, සත්‍ය මාරුගය, රිචිරස, බුද්ධ ඇදහිල්ල වැනි පොත් පත් ද රවනා කළහ.

බුදු දහමට එල්ල වූ අතියෝගවලට මූහුණ දීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ වාද මාලාවක් පැවැත්වීමට ද ගුණානන්ද හිමිපාණෝ ක්‍රියා කළහ. වාදීහසිංහ යන නාමය උන් වහන්සේට ලැබුණේ ඒ එම වාද ජයග්‍රහණය කිරීමෙහිලා දැක්වූ දක්ෂතා හේතු කොට ගෙන ය. 1865 බද්දේගම දී ද 1865 කැලණියේ වරාගොඩ දී ද 1866 උදම්මිට දී ද 1871 ගම්පොල දී ද 1873 පානදුරේ දී ද බොද්ධ - ක්‍රිස්තියානි දෙපිරිස අතර ප්‍රසිද්ධ වාද ඇති විය. පංචමහාවාද යනුවෙන් හැඳින්වෙන මේ වාද මාලාවේ සැම වාදයක ම ප්‍රධාන කථිකයා වූ ගුණානන්ද හිමිපාණන් සතු සමයාන්තර දැනුමත් තරක යුතානයත් වාග්චාතුරුයයත් ප්‍රකට විය. එම වාද අතරින් පානදුරා වාදය බුදු දහම විදේශවල පවා ප්‍රවලිත වීමට හේතු විය. බුදු සමය වෙනුවෙන් අපරිමිත මෙහෙවරක යෙදුණු අමෙරිකානු ජාතික කරනල් හෙත්රි ස්ටේල් ඕල්කට් මහතා ක්‍රි ලංකාවට පැමිණීමට හේතු වූයේ පානදුරා වාදය සි. ප්‍රතිවාදීන්ගේ ප්‍රබලත්වය පිළිබඳ අවබෝධයෙන් සිටි දායක මහතෙක් ගුණානන්ද හිමියන් පානදුරා වාදයට සූදානම් වෙද්ද මෙසේ පැවසී ය.

“හාමුදුරුවතේ, අවසර ඩී. මේ තීරණය ගත්තේ හොඳට හිතලා මතලා තෙත්ද?”

“අැයි, උපාසක මහන්තයෝ එහෙම ඇතුළුවේ?” ගුණානන්ද හිමියෝ සිනා පහල කරමින් ඇසුහ.

“එ් අයට ඉංගිරිසි ආණ්ඩුවේ අනුග්‍රහයත් තියෙනවා තෙත්ද?”

“ඉතින්, අපි කරන්නේ විවාදයක් නො වැ, අතින් පසින් කරන සටනක් යැ, කටින් කරන සටනක් නො වැ.”

උන් වහන්සේ කෙතරම් සංයමයකින් තම මතය තහවුරු කරන්නට උත්සාහ කළා ද යන්න මින් පැහැදිලි ය. තම අදහස් සනාථ කිරීමට උන් වහන්සේ හාවිත කළේ බුද්ධිය මුල් කොට ගත් වැඩපිළිවෙළකි.

එකිනෙකාගේ අදහස්වලට සාබඳානව ඇශ්‍රුමිකන් දෙන හා ගරු කරන පොදු ජනතාවක් බිජි වීම මෙම වාදවලින් සිදු වූ වැදගත් සමාජ මෙහෙවරකි. කියවීම, ලිවීම වැනි කටයුතු කෙරෙහි පොදු ජනතාව යොමු වීමට ද මේ තත්ත්වය විශේෂයෙන් හේතු විය. 1865 බද්දේගම ද ඇති වූ වාදය මුළුමනින් ම ලිපි භුවමාරුවකින් සිදු වුවකි. ඉංගිරිසි ආණ්ඩුව තම අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම උදෙසා හාවිත කළ මුදණ දිල්පය බොද්ධ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නට ගුණානන්ද හිමියන් පුමුඛ පිරිස සමත් වීම දිවයිනේ සංස්කෘතික ඉතිහාසයේ ඉතා වැදගත් පියවරකි. කියවීම එතරම් ජනප්‍රිය නොවූ සමයක ගුණානන්ද හිමියන්ගේ අදහස් දැන ගැනීමට බොද්ධ - අබොද්ධ බොහෝ දෙනා යොමු වුහ. මෙරට නව ගාස්ත්‍රිය පරිසරයකට අවශ්‍ය පදනම ද මේ මගින් ගක්කිමත් විය.

ගුණානන්ද හිමියන් බොද්ධ අධ්‍යාපනයට කළ මෙහෙය අපමණ ය. බොද්ධ පාසල් පිහිටුවීමට පෙරමුණ ගත්තේ උන් වහන්සේ ය. මේ හිමියන්ගේ ද උපදේශකත්වය යටතේ ඔල්කට් තුමා ඇතුළු පිරිස විසින් පිහිටුවූ පරම විඳානාර්ථ බොද්ධ සමාගම, මාලිගාකන්ද විදෙශ්දය පිරිවෙන ආදිය එහිලා ඉතා වැදගත් ය. කොළඹ පිහිටුවන ලද ප්‍රථම බොද්ධ පාසලට සුදුසු තමක් යෙදීම සම්බන්ධයෙන් ඔල්කට් තුමා ඇතුළු පිරිස ගුණානන්ද හිමියන්ට යෝජනා කළේ එම පාසල ශ්‍රී ගුණානන්ද ලෙස නම් කිරීමට ර්ට සහයෝගය දුන් සියලු දෙනා කැමැත්ත ප්‍රකාශ කළ බව යි.

“මම මේ තරම් සේවාවක් කළේ මගේ නම් ගම් තැන තැන අවවා ගන්න නො වෙයි. කරුණාකරලා ඔය අදහස අන්හැර ගනිමු. මට කිරීති ප්‍රගංසා ඔහු නැ. මං ඒවා බලා ගෙන වැඩ කරන්නේ නැ” යි උන් වහන්සේ ඉතා සන්සුන්ව පැවසුහ. මින් ගුණානන්ද හිමියන් ආත්මාර්ථයෙන් තොරව සිදු කළ සමාජ මෙහෙවර හා අනතිමානී බව පිළිබිඳු වේ. සිය සැපත නො තකා අත් සැපත වෙනුවෙන් දිවී කැප කළ උන් වහන්සේ බුදු දහමේ දියුණුව ම එක සිතින් පැතුහ. කෙසේ වුව ද උන් වහන්සේගේ නමේ අග කොටස යොදා අදාළ විදුහල නම් කිරීමට කටයුතු යෙදිණි. ඒ විදුහල නම් කොළඹ ආනන්ද විදුහල යි.

මෙලෙසින් ස්වකිය වරිත ගක්කියෙන් ධර්ම යුනයෙන් හා වාග් වාතුරුයයෙන් නිසි එල ලබා ඉමහත් ගාසතික හා සමාජ මෙහෙවරක තිරත වූ මේ ග්‍රේෂ්‍ය බුද්ධ පුත්‍රයාණන් වහන්සේ 1890 සැප්තැම්බර් 21 දින සකල බොද්ධ ජනතාව ම සේ සපුරා ගිල්වමින් අපවත් වී වදාළහ. ඒ වන විට බොදු පුතරුදය උදෙසා උන් වහන්සේගේ ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරන සුවිසල් ගිහි-පැවිදි පිරිසක් බිජි වී සිටීම මගින් සාධනය වන්නේ උන් වහන්සේගේ පරාර්ථ වර්යාවේ සථා හාවය යි.

ගුණානන්ද හිමියෝ තරක යූනයෙන් තීක්ෂණ හ; ස්ථානෝචිත ප්‍රයා ඇතිව අවකිතව ප්‍රතිචාරීන්ට මුහුණ දුන්හ. නො සැලෙන ගුණයෙන් ඉන්ද්‍රියාලයක් වැනියහ. පක්ෂ විපක්ෂ සියලු දෙනා අහිමුව උන් වහන්සේගේ ගම්හිර වාර්ධාරාව රාව ප්‍රතිරාව දුන්නේ අභිත සිංහ නාදයක් ලෙසිනි. මොහාටේවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන්ගේ උදාර ගුණාංග අනුගමනය කිරීමට අධිජ්‍යාන කර ගැනීමත් තමන්ට සහජයෙන් ලැබෙන කුසලතා ඔප් නංවා ගනිමින් සමාජ මෙහෙවරක යෙදීමට ක්‍රියා කිරීමත් උන් වහන්සේ වෙනුවෙන් දැක්විය හැකි ග්‍රේෂ්‍යමත උපහාරය සි.

අරුත් පැහැදිලි කිරීම

අවකිත	- වකිතයකින් තොරව/නිසැක
අභිත	- බිය නැති
අනතිමානි	- අතිමානි නොවන/නිරහාකාර
පරාර්ථ වර්යාව	- අනුන්ගේ යහපත පිණිස හැසිරීම
ඉන්ද්‍රියාලයක්	- නො සේල්වෙන ගක්තිමත් කණුවක්
තීක්ෂණ	- තියුණු
පුදීපස්තම්භයක්	- පහන්ටැඳක්
ස්ථානෝචිත ප්‍රයාව	- තැනට සුදුසු තුවනු
සමයාන්තර දැනුමෙන්	- අනා ආගම් පිළිබඳ දැනුමෙන්

අවබෝධය

1. මොහාටේවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් කුළ සහජයෙන් පිහිටි විශේෂ කුසලතාව කුමක් ද?
2. ඔල්කට්‍යුමාගේ ලංකාගමනයට හේතු වූ වාදය නම් කරන්න.
3. බෝධිරාජ සම්තියෙන් සිදු වූ සුවිශේෂ සේවාව පැහැදිලි කරන්න.
4. ගුණානන්ද හිමියන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදු කෙරුණු පංච මහා වාද නම් කරන්න.
5. ගුණානන්ද හිමියන්ගේ වරිතයෙන් ගත හැකි ආදර්ශ ලැයිස්තුගත කරන්න.

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- වාදීහසිංහ මොහොටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන් පිළිබඳ ජ්වලත්ත පත්‍රිකාවක් පිළියෙල කරන්න.
- බොදු පුනරුදුයේ සෙන්පතියාණේ යන මාතාකාව යටතේ සාහිත්‍ය සම්බන්ධ කතාවක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- සමාජ වෙනස්වීම්වලට අනුරූපව බොද්ධ හික්ෂාන් වහන්සේ වෙනස් විය යුතු ය / වෙනස් නො විය යුතු ය යන්න මාතාකා කොට ගෙන විවාදයක් සූදානම් කරන්න.
- මොහොටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමියන්ගේ වරිතය පිළිබඳ ලියවී ඇති පොත පත්‍ර කියවන්න.

රචනා ලිවිම

වරිත කතා පදනම් කොට රචනා ලිවිමේ දී නිශ්චිතව කරුණු දැක්වීම අත්‍යවශ්‍ය ය. සමාජ යහපත උදෙසා කැප වුණු උදාර වරිත මාතාකා කර ගැනීම උචිත ය. එවැනි වරිත පිළිබඳ රචනා ලිවිමේ දී පොද්ගලිකත්වයට වඩා ජාතික, ආගමික හා සමාජීය මෙහෙවර ඇගයිය යුතු ය. පොද්ගලික ජ්වන තොරතුරු විශේෂයෙන් මතු කළ යුත්තේ සමාජ මෙහෙවර සඳහා එවා හේතු වන්නේ නම් පමණි. මාතාකාගත වරිතය නිර්මාණයිලි ලෙස වර්ණනා කරදී අතිශයෝග්‍යියට නො නැංවීමට වග බලා ගත යුතු ය.

මුඛ්‍ය අභ්‍යාස

- පහත දැක්වෙන මාතාකාවලින් එකක් තොරා ගෙන වචන 200ක් පමණ වන සේ රචනාවක් ලියන්න.

හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමි
හෙන්රි ස්ටේල් ඔල්කට් කුමා
ශ්‍රීමත් ආතර් සි ක්ලාක් මහතා

දුටුගැමුණු රජතුමා
අනගාරික ධර්මපාල කුමා

2. පහත දැක්වෙනුයේ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහයන්ගේ ජීවිතය හා ග්‍රන්ථකරණය සම්බන්ධ තොරතුරු ස්වල්පයකි. එය ඇසුරු කර ගනිමින් “හෙළයේ මහා ගත්කරු” යන මාත්‍රකාව යටතේ රචනාවක් ලියන්න.

ජීවන තොරතුරු

1890 මැයි 29 කොරෝල මලුගම දී උපත සිදු වීම
පියා ලමාහේවාගේ දොන් බස්තියන් වික්‍රමසිංහ මහතා ය
මව ලියනාගේ තොව්චිභාම් මැතිනිය සි
1900 ගාල්ලේ බොන්ඩිස්ටා පාසලට ඇතුළත් වීම
1902 පියාගේ අභාවය නිසා ඇති වූ ආර්ථික අපහසුතා හේතුවෙන් පාසලන් ඉවත් වීම
1903 කොරෝල දේරුනන්ද නිමියන් වෙතින් සිංහල, පාලි, සංස්කෘත උගනිමින් සිටිය දී බාලෝපදේශය නැමති ප්‍රථම ග්‍රන්ථය පළ කිරීම
1904 අභාගම සිංහල පාසලට ඇතුළත් වීම
1906 දී පාසලන් ඉවත්ව ලියන්නකු වශයෙන් රැකියාවට යැම
1914 දී තමාගේ ප්‍රථම නවකතාව වශයෙන් ලිලා පළ කිරීම
1920 දිනමින් ප්‍රවත්පතෙහි සේවයට එක් වීම
1925 විවාහ වීම
1946 වෘත්තීය ලේඛකයකු ලෙස කටයුතු ආරම්භ කිරීම
1953 දී දෙවන එලිසබේත් මහයිජන විසින් එම්. ඩී. ගොරව නාමය පිරිනැමීම
1956 දී විරාගය නවකතාවට දොන් පේදුෂික් සම්මානය ලැබීම හා ලද තැගි මුදල ශිෂ්‍යත්වයක් සඳහා පිරිනැමීම
1958 සේවීයට සංගමයේ ඇරයුම පිළිගෙන රුසියාවේ සංවාරය කිරීම
1959 දී මහයිජන විනයේ දිස වැනි සංවත්සරයට ආරාධිත අමුත්තකු ලෙස සහභාගි වීම
1961 දී තාගෝර් ගතසංවත්සර උලෙලට ඇරයුම් ලබා ඉන්දියාවට යැම

ග්‍රන්ථකරණය

උමා සාහිත්‍යය - බාලෝපදේශය, දැඩිමොනරය, ගලිවරායනය, රුජ වෙන්ට ඩිය මහන්නා ආදිය
නවකතා - ලිලා, ගම්පෙරලිය, කලියුගය, යුගාන්තය, විරාගය, බව තරණය ආදිය
කෙටිකතා - ගැහැනියක්, ප්‍රවිකාරයාට ගල්ගැසීම, වහල්ලු ආදිය
විවාර ග්‍රන්ථ - ගුත්තිල ඩිය, සාහිත්‍ය කළාව, සිංහල සාහිත්‍යයේ නැගීම, සිංහල විවාර මග
ජීව විද්‍යාව - කුරුමිණ සත්තු, කුරා කුහුණු සත්තු, වෙස් මාරු කරන සත්තු, විද්‍යා විනෝද කතා
අතිරේක කියවීම් පොත් - සඳාවාරය හා නිරෝගී සම්පත්, පළාත් ආණ්ඩුව,
ප්‍රජාපාලන ගික්ෂා
දැරූනය හා වෙනත් - සිංහල ලකුණ, බුද්ධසමය හා සමාජ දැරූනය, දැනුම හා දැකුම, සේවීයට දේශයේ නැගීම ආදි

පද බෙදීම

ලියා දැක්වීමේ දී නිවැරදිව අර්ථ ප්‍රකට වන පරිදි පද වෙන් කළ යුතු ය. පහත දැක්වෙනුයේ සංඛ්‍යාවාවි පද ලියා දැක්වීමේ සම්මත පිළිවෙළ හි.

සංඛ්‍යා වචනයෙන් ලිවීම

සියයෙන් පහළ සංඛ්‍යා එක් කොට හෝ වෙන් කොට හෝ සමරුපතාවෙන් (එක් ලේඛනයක දී සැම තැන්හි ම එක් ක්‍රමයක් අනුව) ලිවීම.

දහඅට, දහ අට

විසිපහ, විසි පහ

සියයෙන් ඉහළ සංඛ්‍යා ලිවීමේ දී සිය, දහස්, ලක්ෂ, කෝරි, මිලියන, බිලියන, විරිලියන ආදි සංඛ්‍යාර්ථවත් වචනයක් රේට පූර්වයෙන් යෙදෙන සියයට අඩු සංඛ්‍යා වචනයට එක් කොට හෝ වෙන් කොට හෝ සමරුපතාවෙන් ලිවීම.

අටදහස් හයසිය විසිපහ, අට දහස් හය සිය විසි පහ

දහඅටදහස් හයසිය විසිපහ, දහ අට දහස් හය සිය විසි පහ

එක්ලක්ෂ දහඅටදහස් හයසිය විසිපහ, එක් ලක්ෂ දහ අට දහස් හය සිය විසි පහ

සංඛ්‍යා ඉලක්කමෙන් ලියා දැක්වීම

ඉලක්කමෙන් සංඛ්‍යා දැක්වීමේ දී විහක්තිය දැක්වීම පිණිස යොදන අකුරු එම සංඛ්‍යාව සමග එක් කොට ලිවීම

10ක් 49කට 75කින් 100ට 50න්

මෙත් සිත සවි සත කෙරෙනි කරන්නේ

ලෝවැඩ පිණිස, එනම් ලෝකයෙහි යහපත අරමුණු කර ගෙන රවනා කර ඇති ලෝවැඩ සගරාව උපදේශ කාචායකි. සිංහල සාහිත්‍යයේ ස්වරුණමය යුගය ලෙස සැලකෙන කෝට්ටෙ යුගයේ දී මේ කාතිය රවනා කෙරිණි. කියවන්නා තුළ රසයක් ජනනය කිරීමෙන් ඔබබට ගොස් කියවන්නාගේ ජ්විතය හැඩා ගැස්වීමට අදාළ උපදෙස් සැපයීම මේ කාතියේ අරමුණ වී තිබේ. කෙසේ වුව ද සරල බස් වහර සහ උපමා රුපක භාවිතය මගින් ජන ආකර්ෂණය හිමි කර ගැනීමට කතුවරයා සමත් වී ඇත. ලෝවැඩ සගරාව සිවු පද කවියෙන් බණ කියන්නට ලියවුණකි. විදාගම ශ්‍රී සනානන්ද පිරිවෙණේ විසු විදාගම මෙනෙයුය හිමි ලෝවැඩ සගරාවේ කතුවරයා ලෙස ප්‍රකට ය. කවි ලකුණු මිණු මල, බුදු ගුණ අලංකාරය හා දහම් ගැට මාලාව විදාගම හිමියන් විසින් රවනා කරන ලද තවත් ගුන්ථ තුනකි.

මෙම පාඨමේ ඇතුළත් වන්නේ ලෝවැඩ සගරාවෙන් උප්‍රටා ගත් කවි කිහිපයකි.

1.	අඹරහි අස් ලොම විදිනට දුර	දී
	විදුලිය පැහැ වැරදුණ හොත්	වරදී
	විදුලිය වන් මේ කය ලත් තැන	දී
	සිදු නො කළාත් මතු සග මොක්	වරදී

අදහස:

අඹරහි එල්ලා තබා ඇති අශ්ව ලොමයකට දුර සිට විදින්නකු විදුලි කොටදී ඇති වන ආලෝකයත් සමග ම විදීම කළ යුතු ය. එම ආලෝකය මග හැරුණෙන් විදීම ද වරදිනු ඇත. මේ මනුෂ්‍ය ආත්මය ලැබීම ද විදුලියේ ආලෝකය මෙන් අස්ථිර ය. ක්ෂණයෙන් නැති වෙයි. මිනිසකු ලෙස ඉපදී ඇති මේ අවස්ථාවේ ද ම පින් නො කළාත් අපට ද අනාගතයේ දෙවි සැපත හා නිවන් සැපත වරදිනු ඇත.

2.	අ ත් වැඩ පර වැඩ සම ව	සිතන්නේ
	මෙ ත් සිත සවි සත කෙරෙහි	කරන්නේ
	එ ත් බැරි නම් තොප සසර	ගෙවන්නේ
	සෙ ත් පුර සැප කෙලෙසක ද	ලබන්නේ

අදහස:

අන් අය වෙනුවෙන් කරන කටයුතු ද තමන් වෙනුවෙන් ම කරන්නාක් මෙන් සලකන්න. සියලු සත්ත්වයන්ට කරුණාව දක්වන්න. මෙම්තිය කරන්න. එසේ නො කළ හොත් ඉපදෙමින් මැරෙමින් සංසාරයේ බොහෝ දුක් විදින්නට සිදු වනු ඇත. පින් නො කළ හොත් සසර දුකෙකන් මිදි ගාන්ත වූ නිවන් පුරයෙහි සැප විදින්නේ කෙසේ ද?

3.	කරන කළට පවි තීර ය මී	සේ
	විදින කළට දුක් දැඩි වෙයි ගිනි	සේ
	ඇදින එ පවි දුර ලන	උපදේසේ
	නුදුන මැනැවී තුන් දෙර	අවකාසේ

අදහස:

පවිකාර ක්‍රියාවක් කරදී තමාට ලැබෙන සතුට මේ පැණි මෙන් ඉතා මිහිරි ය. එහෙත් ඒවායේ විපාකය විදින විට ගින්දර මෙන් වේදනාකාරී ය. මේ බව අවබෝධ කර ගෙන සිත, කය හා වචනය යන තුන්දාරින් පවක් සිදු වීමට ඉඩක් නො තබන්න.

4.	අ ද මි න් ජීවත් වෙනවා	විතරට
	දැ හැ මි න් මිය යනු සොඳ මැයි දන	හට
	මේ ලේ සි න් වදහල මුත් බණ සිහි	කොට
	සැ බැ වී න් පින් කොට පැමිණෙමු	නිවනට

ፈደባዊ

දරමානුකුල නො වන අයහපත් වූ ක්‍රියාවක් කරමින් ජ්‍යෙන් වීමට වඩා දරමානුකුල වූත් යහපත් වූත් යමක් කර මිය යැම වටිනි. බුදුන් වහන්සේ දේශනා කළ මේ දහම අවබෝධ කර ගෙන පින් දහම් කරමින් තිවන් මග සලසා ගන්න.

5. ඩි ප ගි නි මොලොවන තෙක් දිය සැලියේ
 සැ ප ය ක් යැයි කකුල්ව දිය කෙලියේ
 එ ප ව ත් තොප සිත්තොත් නො පැකිලියේ
 සැ ප ය ක් නම් නැත් කම් රස කෙලියේ

፳፭፻፯

අැස, කන, නාසය, දිව, ගරිරය යන පංචේන්දුයයන් වැරදි ලෙස පිනවීමට යාම සැපයක් ලෙස සිතා සිටියන් අවසානයේ එය මහා දුකකි; පාපයකි. මිප මත තැබූ දිය පිරැණු හැඳියක, බොහෝ සතුන්න් ජල ස්ථිබා කරමින් කකුලවා සිටින්නේ ඒ හැඳියට ගින්දර දමන තෙක් පමණි. සැපක් යැයි සිතා කරන කම් සැප විදිම ද එසේ ම ය.

6. අ ස ල් ගෙයෙක සොරකම් තිය ද්වීසේක
 කු පූ ල් සිතින් ඉන්නේ තම ගෙය රෙක
 සි ය ල් සකුන් මරු ගෙන යනු දැක
 කු ස ල් නො කුර ඉන්නේ ඇයි නො ව පැක

፩፭፻፯

සොරුන් අසල නිවසකට පැන එහි සියලු වස්තුව රගනෙන තිය දා සිට තම නිවස රක්‍යන්නේ තමන්ගේ නිවසටත් සොරුන් එති'යි යන සැකයෙනි. එහෙත් සියලු සත්ත්වයන් මාරයා විසින් ගෙන යනු ලබන බව දැක දැක්න්, කිසිදු සැකයක් තැනීව තමන් වෙත ද මාරයා එන බව දැන දැනත් කසල් නො කර සිටින්නේ ඇයි?

7.	ප ර සතුරන් එති එති යන හැ ර අමු දැරුවන් යන තොප ගොර ජර මරු එතු දැක දැකී ප ර මාද ව ඉන්නේ පැයි	බසටා වලටා වෙතටා පිනටා

අදහස:

විදේශයකින් සතුරන් එන බව අසා දරුවන් බිරිද ආදින් පවා අතහැර දමා කැලැවට යන ඔබ, ඉතා දුෂ්කර වූ මහඳු වයසන්, මරණයන් උගට එන ආකාරය දැක දැක පින් කිරීමට ප්‍රමාද වන්නේ ඇයි?

8. ග ග වතුරෙහි යන මිනිසකු	දුකිනේ
ල ග කළ ඔරුවට නො තැගෙන	ලෙසිනේ
ස ග මොක් දෙන බණ අදහා	තොගෙනේ
දු ග තියෙ වැද තොප කිම දුක්	විදිනේ

අදහස:

ගංවතුරට හසු වී ගෙගහි ගසා ගෙන යන මිනිසකු සම්පයට ඔරුවක් ලං කළ විට එයට ගොඩ නො වුව හොත් ගෙට වැට් විනාශ වීමට ඒ මිනිසාට සිදු වෙයි. එසේ ම දෙවිලොව සැපත හා තිවන් සැපත ලබා දෙන බුදු බණ විශ්වාස නො කර අපායේ වැට් දුක් විද විනාශ වීමට උත්සාහ කරන්නේ ඇයි?

9. වැ නු වා නම් බුදු ගුණ වැනුවා	ම ය
තැ නු වා නම් තම සිත තැනුවා	ම ය
දෙ නු වා නම් දන් පින් දෙනුවා	ම ය
දි නු වා නම් පර ලොව දිනුවා	ම ය

අදහස:

වර්ණනා කරන්නේ නම් බුදුන් වහන්සේගේ ගුණය ම වර්ණනා කළ යුතු ය. තනා ගන්නේ නම්, සකස් කර ගන්නේ නම් තම සිත ම තනා ගත යුතු ය; සකස් කර ගත යුතු ම ය. දෙනවා නම් දාන මාන හා පින් ම දිය යුතු ය. දිනන්නේ නම් පරලොව ම දිනිය යුතු ය.

10. කෙළියට කඩක් සගවා යහළිවකු	ගෙනේ
එළි කොට නැවත දුන් මිනිසකුට	එතෙකිනේ
විළි වැස්මක් නො ම විය දෙවි වුවත්	අනේ
කෙළියට වත් නො කරවූ සොර කමක්	දැනේ

අදහස:

සෙල්ලමට හා විහිලිවට මෙන් යහළිවකුගේ රේදි කඩක් සොරකම් කළ කෙනකු තමා විහිලිවක් කළ බව පවසමින් එම රේදි කඩ නැවත ආපසු දුන්නත් එයින් පාපයක් ම සිදු විය. එම පාපය නිසා ඒ තැනැත්තා දෙවියකු වී ඉපදුණන් මිහුට විළි වසා ගැනීමට සංවර්ධනක් නො ලැබේණි. එබැවින් විහිලිවටත් සොරකමක් නො කරන්නට සිතට ගත යුතු ය.

අවබෝධය

- කවියා මේ ශරීරය සමාන කර ඇත්තේ කුමකට ද?
- විදුලි එළිය මගහැරුණෙන් කළ නො හැකි වන්නේ කුමක් ද?
- පවි දුරුලීම සඳහා දෙන උපදේශය කුමක් ද?
- සිවුවැනි කවියේ ඇතුළත් උපදේශය පැහැදිලි කරන්න.
- කම් සැපතෙහි යෙදෙන්නා උපමා කර ඇත්තේ ක්වරකුට ද?
- අවවැනි කවියෙහි යෙදී ඇති උපමාව සහ උපමේය ලියා දක්වන්න.
- මෙම පද්‍ය නිරමාණය රසවත් කිරීමට ගොදා ඇති කාච්චාලංකාර විස්තර කරන්න.

මූඩිත අන්තර්

‘අ’ තීරුවේ සඳහන් පායයට ගැඹුපෙන කොටස ‘ආ’ තීරුවන් තෙත්රා ලියන්න.

‘අ’

- විදුලි එළිය වැරදුණෙන් අශ්ව ලෝමයට විදීමට නො හැකි වන්නා සේ
- තමාගේ මෙන් ම අනුත්ගේත් යහපත ගැන සිතන්නේ නම්,
- පවි කරද්දී එය ඉතා මිහිරකැ'යි සිතුණත්
- අධාරමිකව ජ්වත් වෙනවාට වඩා,
- කාමයෙහි ඇලි ගැලී වෙසෙන්නා
- අසල නිවසක බඩු බාහිරාදිය නොරුන් ගෙන යනු දැක තම නිවස රෙක ගන්නේ නම්,
- ගෙගහි ගසා ගෙන යන මිනිසක වෙත ඔරුවක් ගෙන ගියත් එයට ගොඩ නො වන්නා සේ,
- සෙල්ලමට මෙන් යහළවකුගේ ඇදුමක් නොරක්ම කිරීමෙන් සිදු වූ පාපය නීසා

‘ආ’

- සංසාරයෙහි මැනවීන් සැරිසරා නිවන් පුරයෙහි සැප ලැබිය හැකි ය.
- දෙවියකු වී ඉපදුණත් විඩු වැස්මක් නො ලැබුණේ ය.
- පිප ගිනි මොළවන තෙක් දිය සැලියේ ප්‍රිතියෙන් නවන කකුල්වකු වැනි ය.
- බුදු දහම පිළිපදිමින් සුගතියට නො වදින්නේ ඇයි?
- විපාක ලැබෙද්දී ලැබෙන දුක ඉතා දැඩි ය
- අස්ථිර කය ලද විට දී ඒන් නො කළාත් නිවන් අවබෝධ කර ගත නො හැකි ය.
- ඛාර්මිකව මිය යැම වටිනි.
- සියලු සතුන් මාර්යා ගෙන යනු දැක දැක පින් නො කරන්නේ ඇයි?

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

- සිරිත්මලදම, සුභාෂිතය, ලෝකෝපකාරය වැනි උපදේශ ගුන්ථ හා උපදේශාත්මක ජන කවී ඇසුරෙන් යහපත් ජීවිතයකට යන මැයෙන් බිත්ති ප්‍රවත්පතක් නිර්මාණය කරන්න.
- පන්තිය ඉදිරියේ දී, සාහිත්‍ය සම්බන්ධියේ දී, උදෑසන රසවීමේ දී උපදේශාත්මක කවී, ගායනා කරන්න.
- මෙම කවිවල ඇතුළත් උපදේශ යහපත් ජීවිතයකට මග පෙන්වයි යන කියමන සනාථ කරමින් රචනයක් ලියන්න.

විරුද්ධාර්ථ පද

පහත සඳහන් වාක්‍ය කියවන්න.

- අයහපත් දේ අතහැර යහපත් දේ තෝරා ගැනීම සඳහා ලෝවැඩ සගරාව උපකාරී වෙයි.
- අකුසලය අතහැර කුසලය අවබෝධ කර ගෙන දුදනන්ගෙන් මිදි සුදනන්ගෙන් ගුරු හරුකම් ගන්නට මිනිසා පොලඹිවන ලෝවැඩ සගරාව උපදේශ කාව්‍යයකි.
- නැවතුණු බුදුන් වහන්සේ නොනැවතුණු අංගලිමාල දමනය කළ සේක.
- අදුර දුරු කොට සඳ එළිය පැතිරෙයි.

ඉහත සඳහන් වැකිවල තද පැහැයෙන් යෙදී ඇති පද විමසා බලන්න.

යහපත	අයහපත
කුසලය	අකුසලය
දුදනන්ගෙන්	දුදනන්ගෙන්
නැවතුණු	නොනැවතුණු
අදුර	එළිය

පදයක අර්ථයට විරැද්ධ අර්ථයක් දෙන පද විරැද්ධාර්ථ පද යනුවෙන් හැඳින්වේ. විරැද්ධාර්ථ පදයක් සකස් කර ගන්නා විධි කීපයක් ඇති බව ඉහත සඳහන් උදාහරණය මගින් පැහැදිලි වෙයි.

යහපත් - අයහපත් (අ+යහපත්)

කුසලය - අකුසලය (අ+කුසලය)

සුදනන්ගෙන් - දුදනන්ගෙන් (දු+දනන්ගෙන්)

මෙහි දී විරැද්ධාර්ථවත් පදය සකස් කර ගෙන ඇත්තේ ‘ලපසර්ග’ යෙදීමෙනි.

‘නො’ නිපාතය යෙදීමෙන් ද විරැද්ධාර්ථවත් පද සැකසේයි.

නොද - නො නොද (නො + නොද)

නැවතුණු - නො නැවතුණු (නො + නැවතුණු)

කැඩුණු - නො කැඩුණු (නො + කැඩුණු)

දී ඇති පදයට විරැද්ධ අදහසක් දෙන පදයක් යොදා ගැනීමෙන් ද විරැද්ධාර්ථ පද සැකසිය හැකි ය.

ලංච - බිම

අහස - පොලොව

ලස් - මිටි

හොද - තරක

ලිඛිත අන්තර්

1. පහත සඳහන් පද ලපසර්ග යොදා විරැද්ධාර්ථ පද ලෙස සකස් කරන්න.

i. පැහැ -	ii. වරද -
iii. කලට -	iv. අවුල් -
v. කුසල් -	vi. සම -
vii. කෙලෙස් -	viii. කැලැල් -

2. පහත සඳහන් පදවල විරැද්ධාර්ථ පදය ලියන්න.

i. විදින -	ii. කරන -
iii. ලත් -	iv. දුන් -
v. කලාත් -	vi. සිත්තොත් -
vii. තැන -	viii. බලන -

3. පහත සඳහන් පදවල විරැද්ධාර්ථ පදය ලියන්න.

i. අලුර	-	ii. බැරි	-
iii. දුර	-	iv. පින්	-
v. එහා	-	vi. සැප	-
vii. අත්වැච	-	viii. එති	-

4. අදාළ කිරුවල විරැද්ධාර්ථ පද ලියා, පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

පදය	උපසරගයක් යොදා ගනීමින්	නිපාතයක් යොදා ගනීමින්	වෙනත් පදයක් යොදා ගනීමින්
ගුණ අනුලෝධ මිනිස් හොඳ ප්‍රබල			

5. පළමු කොටුවේ දැක්වෙන වචනවලට විරැද්ධාර්ථයක් දෙන වචන දෙවන කොටුවෙන් තෝරා ලියන්න.

I

බොරුව, සුහද, පරිහානිය, ආධුනික,
පහසු, කේවල, පැරණි, අධම, හඩ, උගන

II

සමුහ, දුහද, උන්නතිය, ප්‍රවීණ, ඇත්ත,
නව, තිහඹ, උත්තම, අනුත, දුෂ්කර

6. මුළුන් දී ඇති පදයට විරැද්ධාර්ථයක් දෙන පදය වරහන් කුළින් තෝරා ලියන්න.

- i. වාසනාව - (භාග්‍යය, සම්පත, අවාසනාව, සෞම්නස)
- ii. පිරුණු - (නොමද, අනල්ප, බහුල, ඉනා)
- iii. ආලෝකය - (අලු, ප්‍රහාතය, තිමිර, එළිය)
- iv. ගාන්තිය - (ප්‍රංශයාව, සතුව, ප්‍රහර්ෂය, ගාපය)
- v. මඳු - (මටසිලුව, සියුමැලි, රළ, සිතිදු)

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. විරැද්ධාර්ථාවත් පද හා විරැද්ධාර්ථවත් යුගල පද ඇතුළත් කුඩා පොතක් නිර්මාණය කරන්න.

අතිත රෝහණ රාජධානීයේ වළවේ ගංගා මිටියාවතේ පිහිටි රිදියගම නගරය සහ රම්බා විහාරය ආදි ප්‍රදේශවල සිට ඔරු පාරු මස්සේ ගෙන එන දේශීය නිෂ්පාදන රට පැටවුයේ ගොඩවාය වරායෙනි. ඒ ක්‍රිස්තු පුරුව යුගයේ සිට ක්‍රි.ව. ආරම්භක කාලයේ දි ය. ක්‍රි.ව. දෙවන සියවසේ දී, වරායෙන් ලැබෙන බදු මුදල ඒ ආසන්නයේ පිහිටි ගොඩවාය විහාරස්ථානයේ දියුණුව සඳහා යෙදවිය යුතු බවට ගොඩාගු රුතු විසින් පිහිටුවා ඇති සෙල්ලිපිය මෙයට සාක්ෂි සපයයි.

ඒ කාලයේ මේ වරාය ආසන්නයේ ගිලි ගිය නැවක තතු සමුද්‍ර ගෙවීමෙනයක් මගින් සොයා ගත් ආකාරය මේ පාඩමට විෂය වෙයි.

ගාල්ල සමුද්‍ර පුරාවිද්‍යා ඒකකයේ ස්ථාන භාර නිලධාරි බිඛ. එම්. වන්දුරත්න, ඒ. එම්. ඒ. දියාතන්ද, රසික මූත්‍රක්‍රමාරණ, එස්. එම්. නන්දදාස, කේ. ඩී. පාලිත විරසිංහ, බිඛ. කේ. සනත් භා දුලිප් අසංක යන මහත්වරුන් ගෙවීමෙන කටයුතු සඳහා සහභාගි වී ඇත.

අභිත දියඟී හක්බෙල්ලන් සොයා කිමිදුණු තරුණයේ දෙදෙනෙක් කඩයක ගැට ගසා ගත් යමක් රැගෙන ඉතා අපහසුවෙන් ගොඩිමට පැමිණියහ. මොවුන් දෙදෙනාට මූහුදු පතුලේ තිබු අපුරු වස්තුවක් හමු වී තිබිණි.

කඩා ප්‍රමාණයේ ගල් ආසනයක් වූ එය පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්ථාන භාර නිලධාරියා අතට පත් විය. නිලධාරියා ඔවුන්ගෙන් ඒ පිළිබඳ තතු විමසී ය.

“කොයි හරියේ ද තිබුණෙ?”

“ගොඩක් ඇත, අඩි සියයට වඩා ගැඹුරේ.”

“වලං කටු කැලී ගොඩක් තියෙනවා වගේ ජේනවා. ලි කැබලී වගේත් ජේනවා.”

ගොඩවායේ මූහුදු පත්ලන් හමු වූ ගල් ආසනය
ගල් ආසනයේ බැඳී තිබුණු සිජ්පි හා කොරල් පරිස්සම්ත් ඉවත් කළ නිලධාරියා එය පිරිසිදු කළේ ය.

මෙවැනි ගල් ආසනයක් මූහුදේ තිබී හමු වූ ප්‍රමාද අවස්ථාව මෙය යි. එහි නන්දීපාද සලකුණක් ද ඒ සමග තිශුලයක සලකුණක් ද සටහන් කොට තිබිණ. මේ සලකුණ භාවිතයට ගෙන ඇත්තේ ක්‍රිස්තු පුරුව තුන්වැනි සියවසේ සිට ක්‍රිස්තු වර්ෂ හතර වැනි සියවස දක්වා කාලයේ ද ය. පුරාවිද්‍යායුදෙන් පවසන්නේ මෙවැනි ගල් ආසන අතිතයේ බොද්ධ හික්ෂන් වහන්සේ අසුන් ගැනීම සඳහා පාවිච්ච කර ඇති බව යි.

පුරාවිද්‍යායුදෙය් ගල් ආසනය හමු වූ තැන සොයා ගවේෂණය කළහ.

එම ගවේෂණයට සම්බන්ධ වූ රසික මුතුකුමාරණ මහතා මේ අපුරු පුරාවිද්‍යාත්මක වට්නාකමක් ඇති ස්ථානය ගැන මෙසේ විස්තර කළේ ය.

“එතැනු ගිලි ගොස් තිබෙන්නේ පැරණි දැවමය නොකාවක් බව පෙනී ගියා. එහි මැටි බදුන් සහ වෙනත් අවගේෂ හමු වෙනවා. දැව කොටස් නම් ඉතා දැඩි සේ දිරා ගිහින්. මූහුදු පත්ලේ කොරල් හා සිජ්පි බැඳීම නිසා එක්තරා මට්ටමකින් ඒවා ආරක්ෂා වෙනවා.”

එතැනු තිබුණු ගල් ආසනය අයත් යැයි අනුමාන කරන යුතුයට ම අයත් කළ රතු මැටි බදුන් ද සොයා ගැනීමට පුරාවිද්‍යායුදෙය් සමත් වූහ. මේ සොයා ගැනීමත් සමග ගොඩිවායෙන් සොයා ගෙන ඇත්තේ පුරාණ සිංහල රාජධානී සමයට අයත් වූ නොකාවක් යැ යි යන මතය ස්ථීර විය.

වෙරලේ සිට කිලෝමීටර් තුනක් පමණ ඇත මූහුදේ අඩි 110ක් පමණ ගැඹුරින් මේ ස්ථානය පිහිටා තිබේ. ගැඹුර වැඩි වීම හේතුවෙන් එහි ගවේෂණ කටයුතු කිරීම වෙහෙසකර කාර්යයක් විය. 2010 දෙසැම්බර් මාසයේ ආරම්භයන් සමග ගවේෂණ කටයුතු යළි ආරම්භ කෙරිණි. එමගින් වඩාත් පැහැදිලි නිගමනයන්ට එළඹීමට ඔවුන්ට හැකියාව ලැබේණි.

“අපට ලැබුණු මේ බදුන් ඉතා වැදගත් වෙනවා. ඒවා හැඩය අනුව ඉන්දියාවේ සැදු කළ රතු මැටි බදුන් අනුකරණය කරන ලද නිෂ්පාදනයක් බව පැහැදිලි සි. කාඛන් 14 කාල නිර්ණය කුමයට අනුව මෙවා ක්‍රිස්තු පුරුව දෙවැනි සියවස හා ක්‍රිස්තු වර්ෂ තුන්වැනි සියවස අතර කාලයට අයිති සි. මැටි බදුන් සමග ම අතිතයේ ඒවා ඔප දැමීමට හාවිත කළ ‘ග්ලේස්’ නම් ද්‍රව්‍ය කුටිරි කිපයක් ද හමු වුණා. මේ දේවල් සහ කළින් හමු වුණු ගල් ආසනය සැලකිල්ලට ගෙන අපට කියන්න පුළුවන් මේ තොකාව ක්‍රිස්තු වර්ෂ මුල් සියවස් දෙක තුන තුළ තිලි ගිය එකක් බව.”

පුරාවස්තුන්ගේ තත්ත්වය හා ඒවායේ විසිර යැම මෙන් ම පැරණි යාත්‍රාවේ යැයි සැලකෙන කොටස් සහිත ප්‍රදේශය විධීමත්ව පරීක්ෂා කිරීමෙන් අදාළ ගණනය කිරීම හා විශාලත්වය අනුමාන කිරීම සිදු කෙරිණි.

මෙහි වැඩිපුර ම දක්නට ලැබුණේ මැටි බදුන් සමුහයක අවශේෂ තොගයකි. ඒ කැබලි පරීක්ෂා කිරීමේ දී විශාල බරණී, ආහාර පිසින ඇතිලි සහ මුව කුඩා මුටිරි විශේෂයන්ගේ කොටස් හඳුනා ගැනීණි. ඇතැම් බරණී මේටර 1.3ක් පමණ උසැති, මිටර 0.8ක් තරම් විශාල වන බව ද නිගමනය කෙරිණි.

මතුපිට තිබුණු මැටි බදුන් කැබලිවලින් විශාල ප්‍රමාණයක් තුනී වැළි තටුවකින් වැසි ගොස් තිබේ. බොහෝ ස්ථාන අතින් කලතා වැළි ඉවත් කළ පසු මැටි බදුන් ඉතා පහසුවෙන් දැක ගත හැකි විය. නැවේ මධ්‍යය ලෙස සැලකෙන කොටස් ඉතා යුරුවල හා පැරණි දැවමය කොටස් සහිත ගොඩැල්ල ඉතා වැදගත් ස්ථානයකි. මේ ස්ථානය ගවේෂණයෙන් තවත් ගල් ආසන දෙකක් පුරාවිද්‍යායුයෙන්ට හමු විය. තවත් වැදගත් සෞය ගැනීමක් වූයේ දිරාපත් වූ දැව කොටස්වල අවශේෂ හා දිරා යමින් තිබු ලෝහමය කොටස් සමුහයකි. ඒ අතර තඹ කොටස් කිහිපයක් ද තිබේණි.

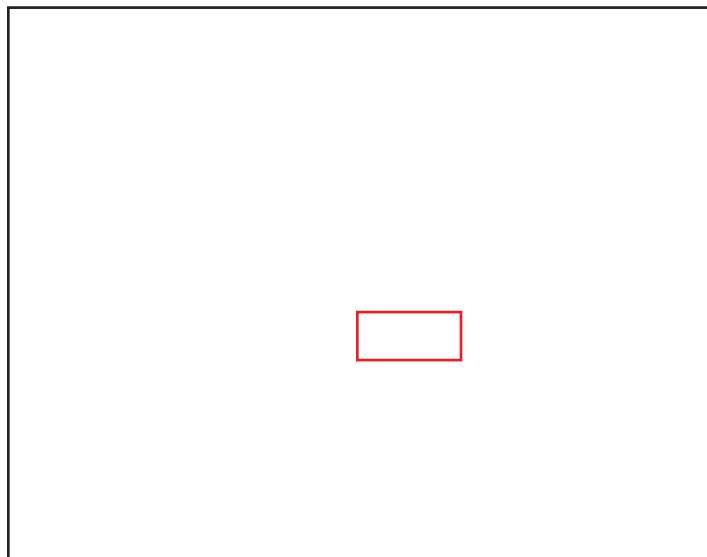
මේ ගවේෂණයේ දී තවත් ගල් ආසන තුනක් එකිනෙක ආසන්නයේ තිබෙන ආකාරය ද පුරාවිද්‍යායුන්ගේ නිරීක්ෂණයට බදුන් විය. ඔවුන්ගේ මතය වූයේ මේ තොකාව අනුරාධපුර රාජධානී සමයේ මුල් යුගයේ දී තිලි ගිය රැවල් නැවක් විය යුතු බව සි.

විදේශ රටවල් සතුව මූහුදේ
පුරාවිද්‍යාත්මක වස්තු ගවේෂණය කිරීමේ
හා ඒවායේ කාලය තහවුරු කිරීමේ නවීන
තාක්ෂණික කුමෝපායයන් පවතින
බැවින් මේ පිළිබඳ වැඩිපුර පරික්ෂණ
සඳහා විදේශ් සහාය ලබා ගැනීම ගාල්ල
සමූහ පුරාවිද්‍යා ඒකකයේ තීරණය විය.
ඒ අනුව නැවෙන් හමු වූ දැව කොටස්
ඉන්දියාවේ දී සියුම් පරික්ෂණයකට
භාජනය කරන ලදී. එහි දී කළ කාල
තීරණය අනුව මේ දැවමය තොකාව
ත්‍රිස්තු පුරුව දෙවැනි හෝ පළමු වැනි
සියවසට ඇයන් එකක් යැයි තහවුරු විය.

ගවේෂණයට ලක් වූ යානාවේ කිහු දැව අවශ්‍යෙන්

ගල් ආසනනයක් ඔස්සේ ලැබුණු තොරතුරු
පසුපස ගිය පුරාවිද්‍යායුයයන් සොයා ගෙන
අැත්තේ ලොව ඉපැරණිතම තොකාවකි.
මෙහි ඉදිරි ගවේෂණ හා සංරක්ෂණ
කටයුතු යළි ආරම්භ කෙරෙනු ඇත.

එවිට අතිත ශ්‍රී ලංකාවේ මූහුදු ගමන් හා නැවි සඳීමේ තාක්ෂණය පිළිබඳ අපුරු වැදගත්
තොරතුරු රසක් අනාවරණය කර ගත හැකි වේ ය යන්න පුරාවිද්‍යායුයන්ගේ අප්‍රේක්ෂාවයි.

අරුණ් පැහැදිලි කිරීම

නන්දිපාද සලකුණ	- ගුහ සලකුණකි. බාර්මිකභාවය නියෝගනය කරන සංකේතයක් සේ සැලකේ.
ම්‍රිදුලය	- උල් තුනක් ඇති ආයුධය
කාබන් 14 කාල නිර්ණය	- කාබන් නමැති මූල ද්‍රව්‍යයේ විකිරණයිලි සමස්ථානිකයකි. කාබනික ද්‍රව්‍යයක් සහිත පුරා වස්තුවක කාලය මැනීමට කාබන් මූල ද්‍රව්‍යයේ වෙනස් වීම පදනම් කර ගනු ලැබේ.
අවශ්‍යෝග	- ඉතිරිය, ගේෂය
බරණ	- මැටි, ලෝහ, විදුරුවලින් සැදු ලොකු භාජනයක්

අවබෝධය

1. ගොඩවාය මූහුදු පත්ලේ තිබූ මූලින් ම හමු වූ අපුරුව වස්තුව කුමක් ද?
2. පුරා විද්‍යාඥයන්ගේ අදහස් අනුව එය ප්‍රයෝගනයට ගෙන ඇත්තේ කවර කාර්යයක් සඳහා ද?
3. මෙහි ද හමු වූ මැටි බඳුන් වර්ග මොනවා ද?
4. ගල් බංකු හා මැටි බඳුන් අයිති යැයි නිර්ණය කළ කාල වකවානු සඳහන් කරන්න.
5. කාල නිර්ණය අනුව ගොඩවායේ මූහුදෙහි ගිලි ගිය නැව කුමන කාලයකට අයත් ද?

තනි පද

පහත දැක්වෙන පද දෙස බලන්න.

**ජලයේ ගැඹුරු ස්ථානය - දියඩ
පැරණි වස්තු ගැන හදාරන විද්‍යාව - පුරාවිද්‍යාව**

වවන කිහිපයකින් කියවෙන අදහසක් සඳහා යෙදෙන පද ‘තනි පද’ යනුවෙන් හැඳින්වේ. ඒ අනුව ‘දියඩ’ හා ‘පුරාවිද්‍යාව’ යනු තනි පද යි.

මෙටි අභ්‍යාස

1. පහත දී ඇති එක් එක් අදහස දීම සඳහා යෙදිය හැකි තනි පද වරහන් කළින් තෝරා, ඉදිරියේ ඇති හිස්තැනෙහි ලියන්න.
i. යකඩයෙන් කරන ලද	- .....
ii. බොහෝ කළක සිට පැවතෙන	- .....
iii. හේතු අනුව යමක් සිතා ගැනීම	- .....
iv. මතා සේ රක ගැනීම	- .....
v. දිය ගොඩ දෙකෙහි වසන	- .....
vi. අප්‍රතින් යමක් සෙවීම	- .....
vii. සුපරික්ෂකාකාරීව බැලීම	- .....
viii. ලියෙන් තැනු	- .....

(අනුමානය, නිරික්ෂණය, දැවමය, විරාගත, ලෝහමය, ගවේෂණය, උහයැවි, සංරක්ෂණය)

රචනා ලිවීම

රචනා ලිවීමේ හැකියාව උසස් ලේඛන කුසලතාවකි. දී ඇති මාත්‍රකාව යටතේ කරුණු කුමානුකුලව පෙළගස්වා ඉදිරිපත් කිරීම රචනාවකින් අපේක්ෂා කෙරේ. රචනා ලිවීමේ දී නිවැරදි වාක්‍ය රිති අනුගමනය කිරීමත්, අක්ෂර වින්‍යාසය, එදා බෙදීම හා විරාම ලක්ෂණ නිවැරදිව හාවිත කිරීමත් අවශ්‍ය වේ. පැහැදිලි අත් අකුරු ද රචනාව කෙරෙහි ආකර්ෂණය යොමු වීම සඳහා හේතු වෙයි.

රචනාව ලිවීමට පෙර මාත්‍රකාව හොඳින් කියවා ඒ සඳහා සැකිල්ලක් නිර්මාණය කර ගැනීම ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් වෙයි. එමගින් මාත්‍රකාවට අදාළ කරුණු වඩාත් සංවිධානත්මකව ඉදිරිපත් කළ හැකි ය. රචනා සැකිල්ලක් ප්‍රවේශය (ආරම්භය), ඇතුළත් විය යුතු කරුණු (අන්තර්ගතය), අවසානය (නිගමනය) යන කොටස් තුනෙන් යුත්ත විය හැකි ය.

‘කෘෂිකර්මාන්තය නිවැරදි’ යන මාත්‍රකාව යටතේ රචනා සැකිල්ලක් සකසා ගන්නේ මෙසේ ය.

1. ප්‍රවේශය
2. කෘෂිකර්මාන්තයේ අගය
3. අප්‍රේ රජවරුන් කෘෂිකර්මාන්තයට කළ මෙහෙය
4. රටට ආහාර සැපයීමට ගොවීන් ගන්නා තැක
5. කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි ඇති ගැටුපු
6. කෘෂිකර්මාන්තය නැංවීමට යෝගනා
7. අවසානය

ලිඛිත අන්තර්ගතය

1. පහත දී ඇති රචනා මාත්‍රකා සඳහා රචනා සැකිල්ල නිර්මාණය කරන්න.
  - i. පරිසරය යක ගනීමු
  - ii. මරු කැදුවන රිය අනුබුරු
  - iii. මූහුදු පත්‍රලේ කිමිදුණෙක්
  - iv. වන පෙනක අසිරිය
  - v. නැවතින් සවාරියක්
2. එක් මාත්‍රකාවක් යටතේ සැකුසු සැකිල්ලකට අනුව රචනයක් ලියන්න.

අපි එදිනේදා ජ්විතයේ දී එකිනෙකාගේ කතා බහට, ගුවන් විදුලියට, විවිධ ගබඳවලට ආදි වශයෙන් සවන් දෙන අපි ජ්වාට නොයෙක් ප්‍රතිචාර ද දක්වමු. ශිෂ්‍යයන් හෝ ග්‍රාවකයන් වශයෙන් දේශනයකට සවන් දීම පෙර සඳහන් කරන ලද ගුවණය කිරීම්වලට වඩා මදක් වෙනස් වෙයි. පෙර සූදානමකින් යුතුව, උනන්දුවෙන්, විවාරිතිව සහ අවබෝධයෙන් යම් දේශනයකට සවන් දී දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමට මෙහි දී මග පෙන්වනු ලැබේ.

මේ පාඨමෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ සෞඛ්‍ය විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ දේශනයකි. නිවැරදි ඉරියටු පවත්වා ගෙන යැමෙන් කොදු ඇට පෙළේ නීරෝගිභාවය ඇති කර ගැනීමට අදාළ තොරතුරු මේ පාඨමෙහි ඇතුළත් ය. ඒ කරුණු මැබේ දෙනික කටයුතුවල දී ප්‍රායෝගිකව අත්හදා බැලිය හැකි ය.

• නිවැරදි ඉරියටු සහ සෞඛ්‍යසම්පන්න කොඳ ඇට පෙළ

ආයුතෝවන්...

ශුබ උදැසනක් වේචා ආදරණිය දුම්වී, පුතේ,

මම අද ඔබ දැනුවත් කිරීමට සූදානම් වන්නේ ඔබ සියලු දෙනාට ම වැදගත් වන, එහෙත් අපේ අවධානය හරිහැටි යොමු නො වූ ක්ෂේත්‍රයක් ගැන. ඒ තමයි මධ්‍යී ගාරීරික ඉරියටු නිවැරදිව පවත්වා ගෙන යැම සහ ඒ අනුව සෞඛ්‍යසම්පන්න කොඳ ඇට පෙළක් පවත්වා ගැනීම.

අපේ ගාරීරයේ ප්‍රධාන ම ආධාරකය වන්නේ අපගේ ගක්තිමත් කොඳ ඇට පෙළ. කොඳ ඇට පෙළේ කශේරුකා, අස්ථී, බන්ධනි, ජේඩි සහ අන්තර් කශේරුක මඩල එකතු වීමෙන් ගාරීරයේ ස්ථායිතාව පවත්වා ගෙන යනවා. එමෙන් ම එමගින් ගාරීරයේ ව්‍යුහ සඳහා ඉඩ හැරීමත් ඉරියටු සඳහා යොදා ගැනීමත් සිදු වෙනවා.

ලමා සහ නව යොවන අවධි අස්ථී වර්ධනයේ වැදගත් ම කාලපරිවිෂේෂ යි. නිවැරදිව ඉරියටු පවත්වා ගැනීමෙන් ඔබට ලස්සන පෙනුමක් ලබා දෙනවා පමණක් නොව කොඳ ඇට පෙළට සිදු වන අනතුරු හා රෝග වළක්වා ගැනීමටත් උපකාරී වන බව මතක තබා ගන්න.

නිවැරදි ඉරියටු පවත්වා ගැනීම

මෙහි දී අපේ අවධානය යොමු වන්නේ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර හතරක් වෙත යි.

1. සිට ගෙන සිටින විට සහ ඇවිදින විට
2. වාඩි වී සිටින විට
3. පාසල් බැගය රැගෙන යන විට
4. විශාල හාණ්ඩ් එහා මෙහා කිරීම/මාරු කිරීම

සිට ගෙන සිටින විට සහ ඇවිදින විට අනුගමනය කළ යුතු නිවැරදි ඉරියටු මොනවා දැයි අඩි බලමු. ඔබ බස් නැවතුම්පලේ සිට ගෙන සිටිනවා. පාසලේ උදේ රස්වීමේ සිට ගෙන ඉන්නවා. මේ ආදි බොහෝ අවස්ථාවල ඔබ හිට ගෙන ඉන්නවා. ඔබ තරමක

හෝ අවධානයක් යොමු කළා ද ඔබ මේ සිට ගෙන සිටින ඉරියව්ව ගැන? එය නිවැරදි ද යන්න පිළිබඳව?

එ ගැන අවධානය යොමු කිරීම ඇත්ත වශයෙන් ම වැදගත්. ඔබේ කොසු ඇට පෙළෙහි නිරෝගිතාව සහ ගරීරයේ සාපුරු බව හොඳින් පවත්වා ගෙන යැම කෙරෙහි ඔබ සිට ගන්නා ආකාරය බලපානවා. දැන් අපි බලමු නිවැරදිව හිටගන්නේ කෙසේ ද කියා.

ඔබ කෙළින් සිට ගන්න. එය කරන්නේ මෙහෙම සි. ඔබේ හිස ඉදිරියට මූහුණලා ගන්න. නිකට තවා ගන්න. උරහිස් දෙක එක සමාන මට්ටමකින් තබා ගන්න. ඒ වගේ ම උරහිස් ලිහිල්ව තබා ගැනීමත් වැදගත්. බඩ උඩට තද කර ගෙන ඉන්න. උකුල ප්‍රදේශයෙන් සුළු හෝ ඇල බවක් තියෙන්න තැහැ. දැන් ඔබ මේ කිසු ආකාරයට කෙළින් සිට ගන්න.

සිට ගැනීමේ ද ඔබ තවත් දෙයක් මතක තබා ගත යුතු ම සි. එහි දී ඔබ කකුල් දෙකෙන් ම එක සමානව ගරීරයේ බර දරා ගැනීම අවශ්‍ය සි. එක කකුලකට වැඩි බරක් දී අනෙකට අඩු බරක් දී සිට ගෙන සිටින අය මා කොතොතුන් දැක තිබෙනවා. මෙය ඔබේ කොසු ඇට පෙළට හානිකර තියාවක් බව අමතක කරන්න එපා.

මෙහි දී තවත් වැදගත් කාරණයක් සිහිපත් කළ යුතු සි. ඔබ සිට ගෙන සිටින විට හෝ ඇවේදින විට ඔබ පලදින සපත්තුව ගැන සිතුවා ද? තැහැ නේද? අද බොහෝ දෙනෙක් විලාසිතාවක් විදිහටත් පුරුදේදක් හැරියටත් අඩු උස සපත්තු පලදිනවා. එය ඔබේ කොසු ඇට පෙළට වගේ ම පාදවලටත් අහිතකර බලපැමි ඇති කරනවා. ඒ නිසා හැකි තරම් සමාන උසකින් යුත් අඩු සහිත, බොහෝ සෙයින් උස් තො වන පාවහන් හා සපත්තු පැලදීමට පුරුදු වන්න.

සිට ගෙන සිටින විට හා ඇවේදින විට

ඉදිරියට මූහුණ ලා
නිකට තවා ගෙන
උරහිස් තිහැසේව
එක මට්ටමක්, ලිහිල්ව
කෙළින්
බඩ උඩට තද කර ගෙන

සිට ගෙන සිටින විට ඔබේ සපත්තුව

මල සිට ගෙන සිටින ඉරියව්ව නිවැරදි දැයි ඔබට ම පරීක්ෂා කර ගන්නත් පූජ්‍යවන්. සරල පරීක්ෂණයක් මගින් අපි එය කරලා බලමු. ඔබ සාමාන්‍ය පරිදි, නිසලව හිස සහ කොන්ද බිත්තියට විරැදුෂ්‍ය තබා ගෙන සිට ගන්ත. ඉරියව්ව නිවැරදි නම් බෙල්ල සහ පිටුපස අතර ඉතා සිම්ත හිඛිසක් තිබේ යුතු සි. එය සාමාන්‍යයෙන් අතක සනකමට සමාන වීම වැදගත්. එම හිඛිස ඉතා විශාල හෝ කුඩා නම් ඔබේ ඉරියව්ව නිවැරදි තැහැ.

වාචී වී සහ විවේකිව ඉදගෙන සිටින විට අප පවත්වා ගත යුතු නිවැරදි ඉරියව්ව මෙසේ සකස් කර ගැනීම වැදගත්.

මල ද්‍රව්‍යේ වැඩි වේලාවක් පවත්වා ගෙන යන ඉරියව්වක් තිබෙනවා. ඒ තමයි වාචී වී සිටිම. ශිෂ්‍යයකු වශයෙන් ඔබ පාසලේ පන්ති කාමරයේ දී, උපකාරක පන්තියේ දී වගේ ම නිව්‍යේ පාඩම් කිරීමේ දින් මේ ඉද ගෙන සිටීමේ ඉරියව්ව පවත්වා ගෙන යනවා. මේ ඉරියව්ව ඔබේ කොදු ඇට පෙළේ තිරෝගිහාවය සඳහා ඉතා වැදගත් ඉරියව්වක්. ඔබ නිවැරදි කුමයට වාචී වී සිටියොත් ඔබේ කොදු ඇට පෙළ නිසියාකාරව පවත්වා ගෙන යාමට පූජ්‍යවන්. ඒ වගේ ම තමයි ඔබ වැරදි කුමයක් අනුගමනය කළාත් ඔබේ කොන්ද ප්‍රදේශයට දැඩි හානියක් සිදු විය හැකි සි. දැන් අපි අවධානය යොමු කරමු නිවැරදි ලෙස වාචී වන ආකාරය පිළිබඳ.

මේ රැඡය දේස බලන්න. ඔබේ බෙල්ලත් පිටුපස ප්‍රදේශත් සාප්‍රුව තිබීම ඉතා වැදගත්. ඒ වගේ ම තමයි ඔබ වාචී වී සිටින ඉරියව්ව නිවැරදි නම් ඔබේ කකුල් දෙක ම පොලොවේ ස්පර්ශ විය යුතු සි.

වාචී වී සිටින විට හා විවේකිව සිටින විට

මිළගට ඔබේ අවධානය හරිහැටි යොමු තොවන දෙයක් පිළිබඳව ඔබ දැනුවත් කරන්නයි මම සූදානම් වන්නේ. අපි හිතමු ඔබ මේසයක් සහ පූටුවක් තබා ගෙන පාඩම් කරනවා කියා. එහි දී ඔබේ ඉද ගැනීමේ ඉරියව්ව නිවැරදි වීමට මේසය සහ පූටුව තිබෙන ආකාරයත් බලපානවා. මේසය සහ පූටුව ගැලපෙන උසකින් තිබීම අවශ්‍යයි. වඩා උස් මේසයක් හා පූටුවක් වගේ ම මේසයට වඩා බොහෝ සෙයින් උස් පූටුවක හිද ගැනීම ඔබේ කොදු

ඇට පෙළෙහි සෞඛ්‍ය සම්පන්නභාවයට හානිකර වෙනවා. ඒ වගේ ම මේසයන් පුටුවත් එකිනෙකට ලං වී තිබිය යුතු සි.

මේසයට වඩා බොහෝ ඇතින් පුටුව තිබුණ හොත් ඔබ මේසයට කිවිටු වී ලිවිමට යැමේ දී ඔබේ කොන්ද ස්ථූචි තබා ගත නො හැකි සි. එවිට කොන්ද වකු වනවා. මේ නිසා පුටුව සහ මේසය ගැලපෙන දුරකින් තිබීමත් ඔබගේ ඉද ගැනීමේ ඉරියවිට නිවැරදිව පවත්වා ගැනීමට හේතුවක් වෙයි.

ඔබ විවේකිට හිද ගෙන සිටිමේ දී සුව පහසු පුටුවක වාඩී වනවා විය හැකි සි. ඔබ හිද ගන්නා පුටුවේ ස්වභාවයන් ඔබේ කොඳු ඇට පෙළේ සෞඛ්‍යසම්පන්නභාවය පවත්වා ගෙන යාමට බලපැමි කරන බව ඔබ දන්නවා ද?

ඔබ විවේක ගැනීමට හිද ගන්නා බොහෝ පුටුවල නිසි ප්‍රමිතියක් නැහැ. ඔබ හිද ගන්නා පුටුවේ කොන්දට සහ පිටුපසට සමාන්තරව තිබෙන ප්‍රදේශ අංගක අනුවක් වීම අනිවාරය සි. රුපසටහන දෙස බැඳු විට ඔබට එය වඩාත් හොඳින් පැහැදිලි වේවි.

මෙන් හරක විට

පුටුව එසේ අංගක අනුවට නොමැති විට ඔබ ආධාරකයක් යොදා අංගක අනුවක් වන පරිදී පුටුව සකස් කර ගත යුතු සි. ඔබ වාඩී විමේ දී මේ කරුණු අනුගමනය කළ හොත් ඔබේ කොඳු ඇට පෙළ ආධාරයකට ලක් විමේ අවදානම අඩු වීමට එය විශාල පිටුබලයක් සපයන බව මතක තබා ගන්න.

මිළගට ඔබ ඕිෂ්‍යයකු වශයෙන් නිතර ම කරන දෙයක්, එහෙමත් නැත්තම් ඔබට නිතර ම කිරීමට සිදු වී ඇති දෙයක් තමයි පාසල් බැගය රැගෙන යාම. බැගය රැගෙන යාමත් ඔබේ කොඳු ඇට පෙළේ සෞඛ්‍යයට බලපානවා. ඔබේ පාසල් බැගය කුමන ආකාරයේ එකක් ද යන්න මෙහි දී ඉතා වැදගත් සාධකයක් වෙනවා. අපි බලම් ඔබේ බැගයේ නිසි ප්‍රමිතිය කෙසේ ද කියා.

රුපයේ දැක්වෙන පරිදි පළල්, මෑදු, කුළුන් කරන ලද පටි සහිත බැගයක් විය යුතු සි. ඒ වගේ ම ඔබේ ගරීරයේ ප්‍රමාණයට ගැලපෙන පරිදි එම පට්ටවල දිග වෙනස් කිරීමේ හැකියාවක් තිබේම ද අවශ්‍ය සි.

මඟ පාසල් බැගය රැගෙන යන විට උරහිස් දෙකේම දමා ගෙන රැගෙන යන්න. එයින් ඔබේ කොඳු ඇට පෙළට හානියක් සිදු නො වේවි. ඒ වගේම ඔබේ පාසල් බැගය පිටත සමාන්තරව තිබේම සෞඛ්‍යාරක්ෂිත සි. තවත් කරුණක් තමයි ඔබේ බැගයේ බර. පොත්පත් සහ අවශ්‍ය දුව්‍ය දැමු විට ඔබේ බැගය බරින් වැඩි විය හැකි සි. එවැනි බැගයක් රැගෙන යාම කිසි විටෙකත් නො කළ යුතුයි. මෙහි දී නිරද්ධ කර ඇත්තේ පාසල් බැගයේ බර ගරීරයේ බරින් සියයට දහයකට වඩා වැඩි නො විය යුතු බවයි.

මඟ පාවිච්චියට ගන්නා තවත් බැග් වර්ගයක් තමයි තනි පටිය සහිත බැගය එවැනි බැගයක් රැගෙන යනවා නම් එම බැගය එක් උරහිසක දමා ගෙන යැමූ හෝ එක් අතකින් රැගෙන යැමූව වඩා නිතර නිතර පැති මාරු කිරීමෙන් ඔබේ ගරීර සෞඛ්‍යය නිසි ලෙස පවත්වා ගෙන යා හැකි වේවි. මඟ පාසල් බැගයක් රැගෙන යන විට නිතර ම මේ කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීමට අමතක කරන්න එපා.

මඟට යම් අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් විශාල හාන්ච් එහා මෙහා කිරීමට, එසේත් තැනි නම් මාරු කිරීමට සිදු වන අවස්ථා යෙදෙනු ඇති. විශේෂයෙන් ම ඉහළින් තිබෙන දෙයක් ගන්නා විට මඟ මේ ආකාරයට කටයුතු කිරීමට පුරුදු වන්න.

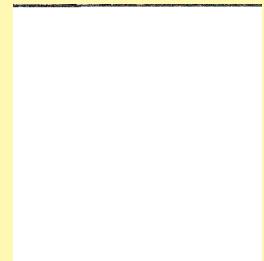
කොඳු ඇට පෙළට හානියක් නො වන ආකාරයට විශාල හාන්ච් එහා මෙහා කිරීම/මාරු කිරීම කරන්නේ මෙහෙම සි. රුපය දිහා බලන්න.

ඉහළ තිබෙන දෙයක් ගැනීමේ දී

පැතලි මතුපිටක් සහිත ආධාරකයක් යොදා ගන්න. පමණ ඉක්මවා අත් ඇමෙන ඉරියවිවලින් වළකින්න.

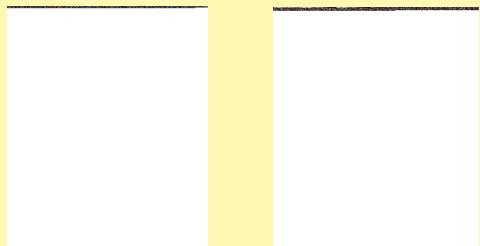
පහලින් තිබෙන දෙයක් ගැනීමේ දී මූලින් ම දැන්හිස් නවා ගන්න. එසේත් නැති නම් ඇන තබා ගන්න. හාන්චය ගැනීමට කිරිය නවන්න එපා.

පහලින් තිබෙන දෙයක් ගැනීමේ දී

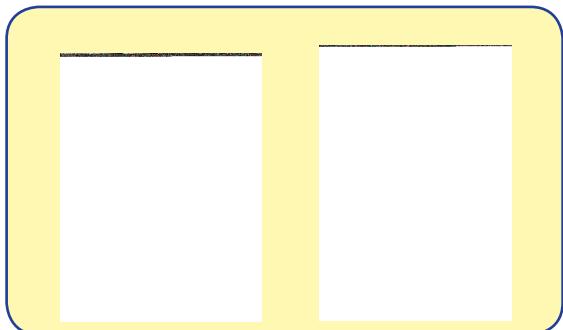

විශාල දේවල් ගෙන යන විට කුඩා කොටස් වශයෙන් වෙන් කර ගෙන යන්න. විශාල දේවල් එක් වර එක ම වෙළාවක රගෙන යන්න එපා. ඒ වගේ ම බරින් වැඩි දේවල් අත් දෙකන් ම රගෙන යන්න.

විශාල දේවල් ගෙන යෙමේ දී

හාන්ච බරින් වැඩි නම් සැම විට ම තව කෙනකුගේ සහාය ලබා ගන්න. විශාල, බරින් වැඩි දෙයක් ගෙන යැමේ දී ඔබට ප්‍රයෝගනයට ගත හැකි දෙයක් තමයි තොලිය. එවැනි අවස්ථාවල දී තොලිය හාවිත කරන්න.

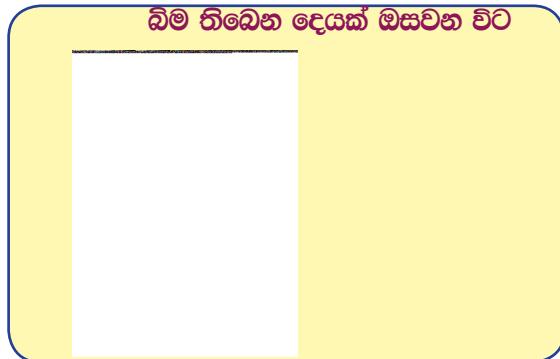

විම තිබෙන භාණ්ඩයක් නිවැරදිව ඔසවන්නේ මෙහෙම සි. මූලින් ම දැනහිස නවා ගෙන ඇතා තබා ගන්න. කොන්ද කෙළින් තබා ගන්න අමතක කරන්න එපා. ඔබේ සිරුර භාණ්ඩයට සම්පව තිබෙන පරිදි තබා ගනීමින් කළවා ජේසි උපයෝගි කර ගනීමින් භාණ්ඩය ඔසවන්න.

විම තිබෙන දෙයක් ඔසවන විට

විම තිබෙන දෙයක් ඔසවන විට

අප මෙතෙක් සාකච්ඡා කළ දේවල් සාරාංශගත කළාත් මේ දේශනය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කළේ ඔබේ ගිරියේ ඉරියවු නිවැරදිව පවත්වා ගැනීම සහ ඒ අනුව සෞඛ්‍යසම්පන්න/නීරෝගි කොඳු ඇට පෙළක් පවත්වා ගැනීම සම්බන්ධයෙනු සි. එහි දී සිට ගෙන සිටින විට, ඇවේදින විට, වාචි වී සිටින විට, විවේකිව සිටින විට, ඔබේ පාසල් බැගය රැගෙන යන විට සහ විභාල භාණ්ඩ එහා මෙහා කිරීමේ දී ඉරියවු නිවැරදිව පවත්වා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව ඔබ දැනුවත් කළා. ඒ වගේ ම ව්‍යායාමවල නිරත වීම සහ සම්බල ආහාර වේලක් ගැනීම ඔබේ කොඳු ඇට පෙළේ සෞඛ්‍යසම්පන්නහාවය පවත්වා ගැනීමට ඉතා ම වැදගත් වෙනවා.

ඉතින් ආදරණීය දුවෙශී, පුතේ ඔබේ ජීවිතය වඩාත් නීරෝගි කර ගැනීමට මේ කරුණු දායක කර ගන්නා ලෙස මම යෝජනා කරනවා.

ස්තූතියි.

අවබෝධය

1. දේශකයා සඳහන් කරන ආකාරයට මිනිස් ගිරිරයේ ප්‍රධානතම ආධාරකය කුමක් ද?
2. ඉරියටු නිවැරදිව පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම මොනවා ද?
3. පාසල් බැගය රැගෙන යැමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු නම් කරන්න.
4. ඔබ වාචි වන පූටුව කුමන ආකාරයේ එකක් විය යුතු ද?
5. විශාල භාණ්ඩ එහා මෙහා කිරීමේ දී අනුගමනය කළ යුතු නිවැරදි ඉරියටු කිහිපයක් නම් කරන්න.

ප්‍රායෝගික අන්තර්ගති

1. මේ දේශනයෙහි අන්තර්ගත තොරතුරු ප්‍රායෝගිකව අනුගමනය කරන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
2. ගුරුතුමිය/තුමාගේ උපදෙස් පරිදි ප්‍රදේශයේ පවුල් සෞඛ්‍ය නිලධාරීනිය පවත්වන සෞඛ්‍ය දේශනයකට සවන් දී එහි වැදගත් තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් අත්පත්‍රිකාවක් නිර්මාණය කරන්න.
3. ඒ දේශනයට සවන් දීමෙන් ඔබ අලුතින් දැන ගත් කරුණු මොනවා ද?
4. තොරා ගත් විෂය ක්මේත්‍රවලට අදාළව දේශනවලට සවන් දී එමගින් කියවුණු වැදගත් කරුණු වෙන් වෙන් වශයෙන් සඳහන් කරන්න.

මානකානුකූල කතා

ଅପର ଵିଲିଦ ଅଳ୍ପରୁଲେ ଦି ଵିଲିଦ ଆକାରରେ କନ୍ତା ପୈଲେଟ୍‌ରେଲିମର ଜିଦ୍ଧାଲେଣି. ପାଇଲେ ଲାଙ୍ଘାରେ ଯାଏଲେମେ ଦି, ଜାମିନି ଜଣାଲେ ଦି, ଧନମି ପାଇଲେ ଦି, ଲାଙ୍ଘାରେ ଯାଏଲେ ଦି ଭଲାବ ମେ କାରାଯା ଦୁଇ କିରିମର ନିଯମ ଉନ୍ନ ଆଇ. ଲାଙ୍ଘାରେ ଯାଏଲେମେ, ଜାମିନି ଜଣାଲେ ପାଇର ହେଁ କାରିକ ତରଗଲେ ଦି ଯାମି ମାତ୍ରକାବକାର ଅନ୍ତର କନ୍ତା କିରିମର ଜିଦ୍ଧାଲେଣି. ମେହି ଦି ଭଲାବ ଅଳ୍ପରୁନ୍ତ ଯୋମ୍ବ କଲ ଫ୍ରାନ୍କ କେତେବେଳେ କିହିପାଇକି.

- (அ) எனு லடு மாங்குவத் அனுகூல வீம
  - (ஆ) மூல, மேடு, அரு மனு வேஸ் ரைலிதீம்
  - (இ) பைஷைலிவ் அங்கங் பிரகாங கிரிம்
  - (ஐ) நிவேரடி அங் விலந ஹாவிதய
  - (ஓ) ஹபி பாலனய
  - (ஓ) நியமித காலயுவ ஸ்ட்ரீ வீம. (கால கலமனாகரணய)

මෙසේ සංවිධානය වූ කතාවක් ඉතා නොදු ග්‍රාවක ප්‍රතිචාර ලබයි.

ರಾಜಕುರಿ ಶಿಲ್ಪ

ඒදීනෙදා කටයුතු කිරීමේ දී අපි විවිධ ලිපි ලියමු. අපේ යාතින්ට හා හිතවතුන්ට පොදුගලික තොරතුරු දන්වමින් ලියනු ලබන ලිපි පොදුගලික ලිපි ලෙස හැඳින්වේ. එමෙන් ම ආයතනයක සේවය කරන විට, රාජකාරී කටයුතු සඳහා පමණක් නො ව සම්තියක හෝ සංවිධානයක නිලධාරියකු ලෙස දිජ්‍යෙයකු, ගම්වැසියකු, රටවැසියකු ලෙස විවිධ ආයතනවලින් තමාට සේවය ලබා ගැනීමටත් තම ගැටුළු විසදා ගැනීමටත් යම් යම් යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමටත් ලිපි ලිවිමට සිදු වෙයි. එසේ ලියනු ලබන ලිපි රාජකාරී ලිපි ලෙස හැඳින්වේයි. රාජකාරී ලිපි ලිවිම පිළිබඳ 7 ග්‍රේණියේ දී උගත් කරුණුවලට අමතරව තව දුරටත් තොරතුරු මෙහි දී ඉදිරිපත් කෙරේ.

රාජකාරී ලිපියක මූලිකාංග

යවන්නාගේ නම, තනතුර, ලිපිනය, දුරකථන අංකය හා දිනය
ලබන්නාගේ තනතුර හා ලිපිනය
ආමන්ත්‍රණය
මාත්‍රකාව
අදාළ කරුණු/අන්තර්ගතය

පෙශ්ංචිලික ලිපියක දී යවන්නාගේ නම සහ තනතුර ඇතුළත් නොවන අතර යවන්නාගේ ලිපිනය පමණක් ඇතුළත් වේ.

දිනය සහ ආමන්ත්‍රණය සාමාන්‍ය පරිදි අන්තර්ගත වෙයි.

මේ ලිපිවල දී ලබන්නාගේ ලිපිනය සහ තනතුර අවශ්‍ය නො වේ.

රාජකාරී ලිපියේ යෙදෙන මාත්‍රකාව වෙනුවට පෙශ්ංචිලික ලිපියේ දී ලිපිය ලබන්නාට කෙරෙන ආයිරවාදය ඇතුළත් වේ.

අනතුරුව ලිපියේ අන්තර්ගතය යි.

අවසානයේ දී ස්තුති කිරීම අවශ්‍ය නොවන අතර ලිපිය ලබන්නාට ගුහ ප්‍රාර්ථනා කෙරේ.

රාජකාරී ලිපියක් ලිවීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු ප්‍රධාන කරුණු

කියවන්නාට හොඳින් අවබෝධ වන ලෙස පැහැදිලිව කරුණු ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

එක් ප්‍රධාන කරුණක් සඳහා එක් ජේදයක් වෙන් කළ යුතුය.

එවිට ලිපියේ පැහැදිලි බව හා විධිමත් බව ආරක්ෂා වෙයි.

ලිපිය මගින් විවිධ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය නම් අංක යටතේ කරුණු ඉදිරිපත් කිරීම වඩාත් සූදුසු ය. කියවන්නාට තොරතුරු පැහැදිලි හා නිරවුල් ලෙස ගුහණය කර ගැනීමට එය හේතුවක් වනු ඇත.

ගැටුවකට විසඳුමක් ලබා ගැනීමට ලිපියක් ලියන්නේ නම් ඒ ගැටුවේ ඉතිහාසය, ගැටුව විසඳා ගැනීමට ගෙන ඇති පියවර, එහි වර්තමාන තත්ත්වය, ගැටුව විසඳීම සඳහා ගත යුතු පියවර යන කරුණු ඇතුළත් වීම අනිවාර්ය වේ. එවිට අදාළ ආයතනයට ඒ වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වීම වඩා පහසු වෙයි.

රාජකාරී ලිපියක ආකෘතික ලක්ෂණ

1. යවන්නාගේ ලිපිනය	6. අන්තර්ගතය
2. දිනය	7. ස්තූතිය
3. ලබන්නාගේ ලිපිනය	8. අත්සන
4. ආමත්තුණය	
5. මාත්‍රකාව	

රාජකාරී ලිපි ලිවීමට ප්‍රධාන ආකෘති දෙකක් හාවත කළ හැකි ය.

1. සාම්ප්‍රදායික ආකෘතිය
2. පරිගණක ආග්‍රයෙන් ලිපි ලිවීමේ ආකෘතිය

1. සාම්ප්‍රදායික ආකෘතිය

මෙහි ඇති ප්‍රධාන ම වෙනස නම් දකුණු පස ඉහළ කොටසින් ලිපිය ආරම්භ කර දකුණු පස පහලින් අවසන් කිරීමයි.

යවන්නාගේ නම සහ ලිපිනය
දිනය

ලබන්නාගේ නම (නිල නාමය)
ලිපිනය

මාත්‍රකාව

ලිපියේ අන්තර්ගතය

ස්තූතිය

අත්සන
තනතුරක් තිබේ නම් එය
නම

2. පරිගණක ආග්‍රයෙන් රාජකාරී ලිපි ලිවීමේ ආකෘතිය

මෙවැනි ලිපිවල සාම්ප්‍රදායික ලිපිවලට වඩා ආකෘතිකමය වශයෙන් වෙනසක් දැකිය හැකි ය.

- මේ ලිපි සියල්ල ම ආරම්භ කෙරෙන්නේ වම් පසිනි.
- ජේද වෙන් කිරීමේ දී ජේදය වම් පස කෙළවරින් ආරම්භ කෙරේ.
- ලිපිය අවසානයේ අත්සන යොදුනුයේ ද වම් පසිනි.

යවන්නාගේ නම සහ

ලිපිනය

දිනය

ලබන්නාගේ තනතුර හා ලිපිනය

මාත්‍යකාව

අන්තර්ගතය

ස්ථූතිය

යවන්නාගේ අත්සන

නම

තනතුර

පායෝගික අභ්‍යන්තරය

1. පාසල් එක් සමිති සභා වාරයක් තොරා ගන්න. ගුරුතුමිය ලබා දෙන මාත්‍යකාවලින් එකක් තොරා ගෙන එක් සිපුවකු විනාඩි තුනක කාලයක් සඳහා කතාවක් කරන්න.
2. ඔබ පාසල් ප්‍රධාන ශිෂ්‍ය නායකයා/නායිකාව ලෙස සිතා, පාසල ඉදිරිපිට මාර්ගයේ පාසල ආරම්භ වන වේලාවට සහ අවසන් කෙරෙන වේලාවට ඇති වන මාර්ග තදබදය අඩු කර ගැනීම සඳහා පොලිස් රථවාහන අංශයේ නියාමකවරයකුගේ සභාය ඉල්ලම්න් විදුහල්පතිතුමා මගින් ප්‍රදේශයේ පොලිස් ස්පානාධිපතිතුමාට යවන රාජකාරී ලිපිය ලියන්න.
3. ඔබ ගම් ලමා සමාජයේ ලේකම් යැයි සිතා එමගින් සිදු කෙරෙන බෙංගු මරදන ව්‍යාපාරයට සම්ගාමීව ගම්වාසීන් දැනුවත් කිරීමේ දේශනයක් පැවැත්වීමට ආරාධනා කරමින් ප්‍රදේශයේ රෝහලේ වෛද්‍ය අධිකාරිතුමා වෙත යවන රාජකාරී ලිපිය ලියන්න.
4. ඉහත සඳහන් බෙංගු මරදන ව්‍යාපාරය සිදු කළ ආකාරය විස්තර කරමින් වෙනත් පළාතක සිටින ඔබේ මිතුරකුට යැවෙන ලිපිය ලියන්න.
5. පරිගණක ආග්‍රයෙන් ලියවුණු රාජකාරී ලිපි කිහිපයක් සොයා ඒවායේ සමාන අසමානතා පරික්ෂා කරන්න.

